هكذا من الأصل

ידיעות אחרונות

היום 96 עמודים

יום שישי, כ"ז סיון, תשל"ה — 6.6.1975 — גליון מס' 13281

העורך: ד"ר ה. רוזנבלום

המחיר 1.60 ל"י

YEDIOT AHARONOT

נגרית יצחקי
ארונות קיר, חדרי־שינה ומטבחים
בסגנון סקנדינבי
בהזמנה לצרכן
בשיכון ולפסון 42 ת"א
טלפון 823248

ארה"ב לישראל: אל תלחצו על סאדאת; הוא יתיר „מעבר שקט" למיטענים בסואץ

„הכל יהיה בסדר כל עוד יסתמו כולם את הפה", אמר קיסינג'ר והוסיף כי „לא יופתע" אם מיטען ישראלי יישלח לתעלה

— מאת נסים קיויתי, כתבנו בוושינגטון —

ארה"ב פנתה לישראל בבקשה שלא לנסות להעביר מיטענים ישראליים בתעלת סואץ, עד שהאווירה לכך תהיה מתאימה יותר — נודע אמש בוושינגטון.

אין זו הפנייה הראשונה בסוגיה, אך היא נשאה אופי דחוף יותר לנוכח הידיעות — שפורסמו באיחור יותר — כאילו אוניה ליברית, הנושאת מיטען סוכר לישראל, כבר בדרך לתעלה, כדי להעביר את המצרים במבחן.

„שובו הביתה", שידרו אמש נשות שובתי־אשקלון לבעליהן בלב־ים

רק בודדים מהשובתים עודם נגד חזרה לעבודה; — סיום הפרשה צפוי עוד היום

מאת דוד אפל כתבנו באשקלון

ליחץ כבד מופעל על שובתי נמל אשקלון על־ידי חבריהם לעבודה, נשותיהם, הוריהם ואנשי ציבור בעיר, בדרישה להפסיק את השביתה ולחזור לחוף.

אתמול לפנות ערב באו כמה מנשות השובתים אל הנמל, התקשרו באלחוט עם בעליהן וקראו להם בבכי לחזור הביתה ולחדש את העבודה. לפי התנאים שהוצעו להם, כמה מהנשים אף סיפרו לבעליהן, כי בספן אזל להן כסף.

אדמירל באדרת מפליג בתעלת־סואץ

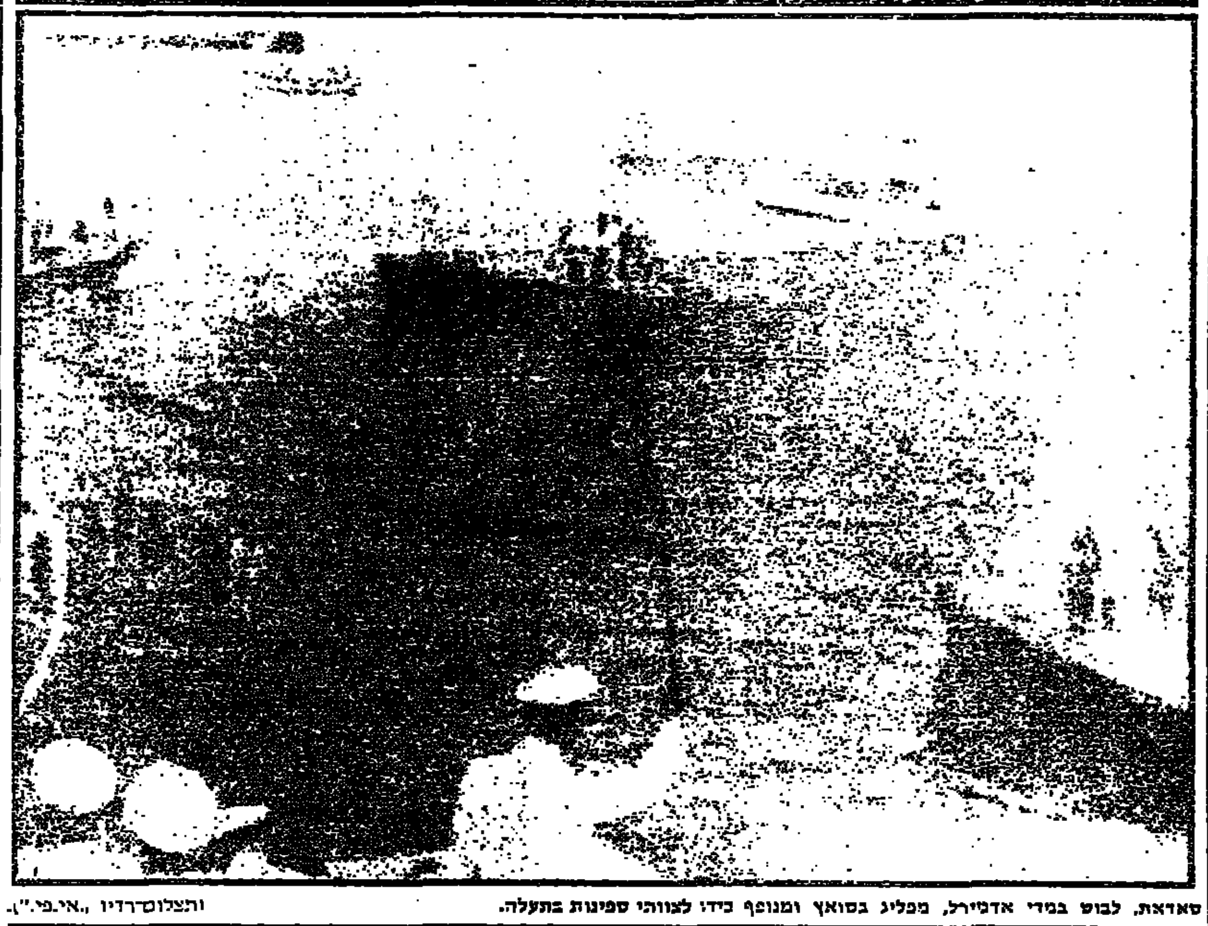

סאדאת, לבוש במדי אדמירל, מפליג בסואץ ומנופף בידו לצוותי ספינות בתעלה. (תצלום רדיו „איי.פי.")

„שיקאגו סאן־טיימס":

„פורד יפעיל לחץ כבד על ישראל"

— בלג, מאת כתבנו בוושינגטון —

גלילי: „שלמות המפלגה אינה קריטריון להכרעות"

דיניץ: לא רק מאתנו רוצה ארה"ב ויתורים

— בלג, מאת נסים קיויתי, כתבנו בוושינגטון —

זוהתה הגופה ה־19

זהוי הגופה ה־19 כזוהתה עד כה. מכלל 39 הגופות שהוחזרו על־ידי המצרים.

„קהיר לארה"ב: מוכנים לחידוש המו"מ ולוויתורים - בתנאי שגם ישראל תוותר"

— מוסר „נ. י. טיימס"; — וושינגטון רומזת לישראל: לא יהיה מנוס מהסדר כלשהו בגולן

מאת אריה צימוקי ושרגא עקביא, כתבי „ידיעות אחרונות"

החולייה המצרית „השוחרר בקרוב"

דיין: „הפרשנות המקובלת על המחדל איננה נכונה"

אומר, בראיון ב„הארץ", כי „ההמונה על אי־נשיאתי באחריות מסולפת; אני רואה עצמי נפגע, אך לא נעלב"

השר פרס ב„סלון": מה שאיננו מציגים מרשים לא־פחות ממה שאנו מציגים

נתקבל בחמימות ע"י נציגים צרפתיים רשמיים ואנשי „דאסו" והתעניין במטוסים האמריקניים

— בלג, מאת אהרן איתן, כתבנו בפאריס —

מזג האויר

גובה הגלים: 80—120 ס"מ.

הטמפרטורות: רמת הגולן 13—25 מעלות, צפת 13—25, טבריה 16—31, חיפה 19—24, תל־אביב 14—25, ירושלים 13—24, עזה 12—26, באר־שבע 15—27, אילת 22—37.

הדלקת הנר

פרשת השבוע קורח

	ער"ש	מוצ"ש
ירושלים	7.04	8.25
תל־אביב	7.22	8.23
חיפה	7.13	8.28

פעוטון
צפון תל־אביב
טלפון 612368

הלוח הכפול
מהדורה לנה בפנים
מוסף לספרות 13—16
מוסף לשבת 19—31

מהדורת בידור
מוסף לספרות
עמודים 6—9

ראיון החודש

עם ח"כ

מנחם בגין

מראיין:

גדעון לב־ארי

ישודר ישראל רשת א'

מחר

שעה 12.00 בצהריים

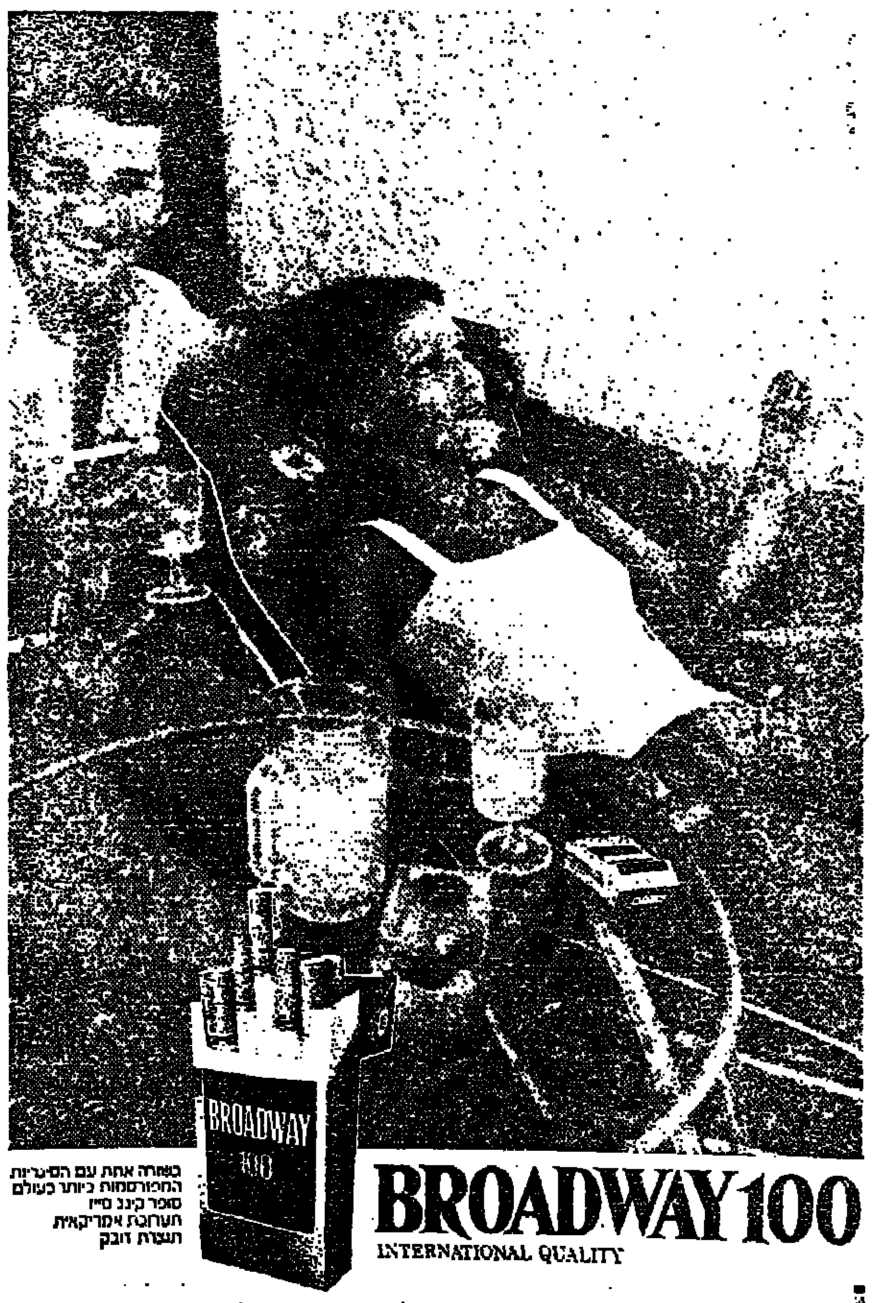

BROADWAY 100

INTERNATIONAL QUALITY

בראיון מיוחד ל„ידיעות אחרונות"

אלון: יש לי תוכנית־שלום מגובשת ומפורטת

„התוכנית מקיפה את צרכי הבטחון שלנו והבעיה הפלשתינאית"

— מאת רפאל בשן, כתב „ידיעות אחרונות" —

● „יש לי תוכנית־שלום

היום

מתפרסם תלוש חידון במבצע הפרסים החדש

חפש ומצא

הפרסים המיוחדים

2 מכוניות

מיני - סובארו

ליילה חאלד: הברון רוטשילד - אויב שלו

הפופולריות של פורד עלתה ל־50 אחוז

— מאת כתב „י.פ.י." בניו־יורק —

אייבי אינו משדר מאז אתמול בבוקר

הודיע שינסה לעבור בסואץ

נבחרת ישראל ניצחה 1:4 בקליבלנד

החיים ביהודה ושומרון - כתיקון - ב־5 ביוני

„מקורות": יש שיבוש באספקת מים בשבוע הבא

هكذا من الإصل

כרך ראשון של הרמב"ם סודר והודפס בישראל

הכרך הראשון של מהדורה ישראלית חדשה של "משנה תורה" של הרמב"ם, מסודרת מראשיתה עד סופה עם כל המפרשים ומודפסת בפאר רב, הוצג אתמול בספריה העירונית בכלין "ביהדה" בתל־אביב.

הספר "זמנים" החלק השני של "משנה תורה", מכיל 800 דפים, והוא הוכן על־ידי צוות הלמדנים חכמים וחוקרים מובהקים במשך כארבע שנים.

יזם מפעל "הרמב"ם הישראלי השלם", ר' שבתי פרנקל, שעלה לפני שנים אחדות מארה"ב, מסר, כי המהדורה החדשה היא הראשונה מזה 94 שנים. כאשר "משנה תורה" של הרמב"ם נדפס כהוצאת וורשה שהודפס רק לפי צילומים ובדפוס אופסט. במהדורה החדשה הוסדרו תיקונים והשגיאות שבמהדורות הקודמות.

קצינים חדשים לאג"א, הנדסה והג"א

הדל האספקה, חיל ההנדסה והג"א סיימו אתמול קורסים של קצינים, שיהוו תוספת כוח אדם לענפים השונים של צה"ל.

ראש אג"א, אלוף אריה יוז, אמר: צה"ל יוסיף להפעיל ציוד חדש ורב בקצב שלא ידענו כמוהו. ציוד זה מאופיין ברכבים מיצר המוצא שלו: ציוד מהמערב, ציוד־שלל מהמזרח וציוד מתוצרת ישראלית. עליכם מוטלת המשימה של ההכנות הקרקעיות, הכיבוש וההתגברות על מגמת לסכל כל מידה הפגיע בריבונותנו ובעוצמתנו.

מפקד הג"א, תת־אלוף יצחק זייד, אמר לקציני החדשים: עליכם יהתכונן למצבים הקשים ביותר של פיגועים בעורף האזרחי.

קצין הנדסה ראשי, תת־אלוף יצחק בן דוב, אמר בדבריו למסיימי הקורס: אף כי אנו מקווים שלא נצטרך להפעיל את כוחנו.

שר הבריאות הורה להיזהר בנתיחת מתים

שר הבריאות, מר ויקטור שם־טוב, נתן הוראה מפורשת לקיים את הוראות חוק האנטומיה והפתולוגיה באופן קפדני ביותר, בכל הנוגע לנתיחות מתים.

השר ביקר אתמול במכון לרפואה משפטית שבאבו־כביר (המכון הפתולוגי) בעקבות ביקורות בבקר הדיון על מקרים של ביצוע ניתוחים בגופות שלא בידיעה ובהתאם לכללים שנקבעו בחוק. 1,234 גוויות נעשו בשנה זו. מהם 61 בדיקות בעקבות רצח, 101 בדיקות בעקבות התאבדויות, 397 מתאונות דרכים, 257 בעקבות תאונות עבודה ומקרים אחרים, ו־415 בדיקות מוות טבעי.

מנהל המכון, ד"ר י. מאיר, מסר, כי עד כה זוהו 20 גופות מחללי צה"ל ו־19 מהם זוהו. בשנת 1974 התבצעו 296 בדיקות לזיהוי גופות עבור המשטרה. כן נמסר, כי במכון נתקבלו במשך שנת 1974 2,315 גופות אשר בתוכן נבדקו 1,081 גופות ללא ניתוח.

סוחרי ירושלים ישביתו המסחר בעיר ביום א'

ההתאחדות הסוחרים בירושלים קיבלה אתמול החלטה להשבית את המסחר בעיר ביום א' הקרוב, למשך שעה אחת, וזאת במחאה על שהנהלת עיריית ירושלים איננה מוכנה לנהל בו"מ עם הסוחרים בנושא שיעור מיסי הארנונה המוטלים עליהם.

באסיפת חירום שנערכה אמש והשתתפו בה למעלה מ־500 סוחרים ובתוכם חברי וראשי הנהלת ההתאחדות, החליטו המתכנסים. פה אחד, להשבית את עסקיהם ביום א'.

קרית נופש חדשה לחיילים בגבעת אולגה

קרית הנופש החדשה לחיילים בגבעת אולגה נחנכה אתמול במעמד הנשיא, בהשתתפות יו"ר ועד למען החייל, ראש עיריית חדרה ומוזמנים רבים.

יו"ר הוועד הארצי למען החייל, אלוף (מיל.) יעקב פרי, מסר למוזמנים כי בקרית הנופש בגבעת אולגה יש 3 בתי מגורים ובהם יותר מ־60 בקומות, לנופשים, מועדונים, ספריה, שתי בריכות־שחיה, מגרש ספורט ואמפיתיאטרון עם 700 מושבים. המקום ישמש בעיקר לחיילי יחידות שדה הבאים ל־5 ימים למנוחה מלאה ונופש.

הוא ציין ששבת את הנשים המתנדבות בחדרה.

עליות שערים קלות בבורסה התל־אביבית

בשוק המניות של הבורסה התל־אביבית נמשכו אתמול העליות, אולם עליות השערים היו קלות ביותר. המחזור הסתכם ב־1.6 מיליון ל"י בערך 635 אלף ל"י בשוק אגרות החוב נרשמו ירידות קלות באגרות החוב הצמודות למדד. המחזור הסתכם ב־13.4 מיליון ל"י.

ארה"ב פנתה לישראל

"מלחמת הנבחרת המזרחניות" הסגאית האמריקאית מדי פעם בפעם...

זכו בפיס

בהגרלה הרגילה של מפעל הפיס בס' 23/75 שהתקיימה אתמול זכו הכרטיסים הבאים:

ב־500,000 ל"י — 423242;

בסך 100,000 ל"י — 597461;

בסך 50,000 ל"י — 230933;

ב־10,000 ל"י — 104992, 146611.

ב־5,000 ל"י — 028073, 230152, 213659, 147873, 479859, 398897, 283501, 778164, 669844, 650706.

ב־1,000 ל"י זכו הכרטיסים: 27988 26280 05610 66418 65514 29455 29443 79433 67723.

ב־500 ל"י זכו הכרטיסים: 21062 07775 07264 32413 23212 22413 21595 85070 59129 46808.

ב־200 ל"י זכו הכרטיסים: 2066 5325 0312.

ב־100 ל"י זכו הכרטיסים: 1198 0743 0718 0413 2364 2308 1678 1548 1539 3502 3473 3131 2676 2451 4543 4536 4401 4345 3671 6178 6162 5393 5189 4557 6971 6828 6682 6608 6281 8211 8121 7708 7394 7256 9946 9917 9310 8507 8350.

ב־60 ל"י זכו כל הכרטיסים המסתיימים ב־9.

הגרלה נוספת ב־30 ל"י זכו המסתיימים ב־585 629.

ב־12 ל"י — המסתיימים ב־41 82.

ב־6 ל"י — המסתיימים ב־: 02 12 20 21 32 35 44 52 58 59 60 66 68 70 85 88 92 95 96 97.

ספורט

חמו: המשחק שקול האגר: אני אופטימי

מאמני ישראל וצ'כיה הופיעו בראיון טלוויזיה משותף ● הנבחרת התאמנה אמש בקרלובאץ'

נבחרת הכדורגל הישראלית, שהגיעה אתמול ליוגוסלביה ערכה מנוחה קצרה בעיר קרלובאץ' ומיד לאחר מכן קיימה אימון באולם בו התכוננה מחר בערב עם צ'כיה במסגרת המשחקים של אליפות־אירופה.

טלגראפית מאת רפאל נאה שליחנו המיוחד בקרלובאץ'

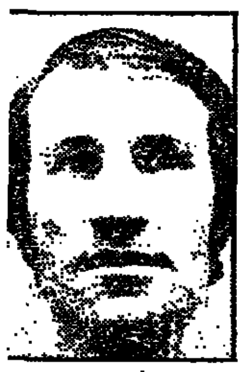

טל ברודי
אחד משיאי הקריירה

בארי ליבוביץ
המאמן הצ'כי חושש

באימון הישראלי חזה המאמן הצ'כי ולדימיר האגר יחד עם צ'כים נוספים מהמשלחת של ארצו. כדי להפחית את יעילות "ריגול" זה התאמנו הישראלים בגופיות לא ממוספרות.

עוד לפני כן נפגשו האגר וחמו בראיון לטלביזיה הישראלית בו הדגישו את הכרותם מאליפות־אירופה הקודמת בברצלונה שבספרד. המאמן האגר אמר, כי הוא מקווה שהמשחק נגד ישראל יסתיים ללא הארכה. כאן בקרלובאץ'. בכך הוא רמז לנצחון הקשה שהשיגה נבחרתו על ישראל בספרד לאחר הארכה. בראיון הביע המאמן חמו את התקווה שישראל וצ'כיה יצליחו לשלב הגמר על הקופות 1—6. חמו הוסיף, כי לשם כך יהיה על הצ'כים לנצח את הרוסים...

● "נבחרת צעירה"

ביניהם אהרת הביע האגר אופטימיות לקראת משחקה של צ'כיה נגד ישראל וחלק שבחים לנבחרתו. הוא אמר, כי זו הנבחרת הצ'כית הצעירה ביותר בהיסטוריה של הכדורסל בארצו. האגר תולה תקוות בגבוהים שלו — קוש (2.06 מטר), סקאלה (2.15), דזיטה (2.12), וכן בפוספישיל — 1.98 מטר. ברור גם שהמאמן הצ'כי יתבסס על כוכבו הנוכחי ברבנאק.

האגר, כמו חמו, רואה במשחק נגד ישראל מפתח לעליה לשלב הגמר על המקומות 1—6. המאמן הצ'כי אמר, כי ביום פרסים ביאים על נבחרת ישראל אותם היא זאב "מכרגלים או מידידים בתל־אביב". הוא אמר, כי ברודי וליבוביץ הם בוודאי השחקנים הטובים של נבחרת ישראל.

בשורות הנבחרת הישראלית הגיע אתמול המתח לשיאו עם הגיעתה בעיר היוגוסלביה זאגרב לשם הגיעה מבלגיה דרך ציריך. המאמן הישראלי המנוסה את ההכנות בבלגיה ובישראל ואמר, כי הוא מקווה שהחזרים עצו את המכשיבים ויציגו יכולת טובה נגד הצ'כים במשחק שיקבע, כנראה, את העליה לשלב הגבר של הטורניר. הוא אמר, כי המשחק יהיה פתוח לחלוטין והנבחרת שתשלוט בכדור ותכתיב את הקצב תזכה במשחק.

בבכירת הלחץ האחרונה, אם נצליח בכך לא ניכשל בבסיק. עם זאת הצ'כים מכירים את שיטת המשחק הישראלית ואת שבירת הלחץ והשאלה היא מה הם בבייתם יגנו כהכנים נגדי.

ההרכב הישראלי הפותח במשחק יהיה: ברודי, ליבוביץ, ינאי, אייזנר, וקרן.

נודע, כי הטלביזיה הרוסית תעביר בשידור ישיר את המשחק נגד ישראל, שיהיה אחרון בהחרויות המוקדמות. לכל מקום הרוסים הכינו קו־שידור ישיר למוסקבה.

עיריה קפדנית מקיפה את הישראלים כרגע בואם ליוגוסלביה. כוסרים ורוכבי אופנועים ליוו את האוטובוס של הישראלים מזאגרב לקרלובאץ' — מרחק של 45 דקות נסיעה.

בבית המלון התלוננו כמה מן הבחורים הישראלים, כי מיטותיהם קצרות כמידותיהם. נקווה כי התהיה זו התביעה היחידה ביותר באליפות־אירופה...

לשער המאזן

בשמונת המשחקים שקיימו עד כה נבחרות צ'כיה וישראל נושה המאזן בבירור לזכות הצ'כים — 6 נצחונות מול 2 בלבד של ישראל. הנבחרה הישראלית בקוחה, איפוא, לשפר מהר את היחס.

זולת המשחק בין ישראל לצ'כיה יתכוננו מחר, במסגרת בית ב' גם נבחרות בריה המועצות ופולין. מצחק זה יערך לאחר משחקה של נבחרתנו ולמאמן אברהם חמו תינתן, אם־פוא, הזדמנות לעקוב בקרוב אחרי יכולתן של שתי הנבחרות שבן נתמודד ביום א' (פולין) וביום ב' (בריה"מ).

עוד בתכנית המשחקים למחר בספליט — איטליה — טורקיה; יוגוסלביה — הולנד. ברייקה — רומניה — יוון; ספרד — בולגריה.

כתביהו השנים של המשחק עם צ'כיה יועבר מחר בשידור ישיר החל משעה 9 בערב. הרדיו יעביר את כל המשחק: מ־8.15 עד 9 ברשת א' ולאחר מכן ברשת ב'.

דרוך ביותר הוא הקפטן הישראלי של ברודי. לו יהיה זה כשחק היובל בבדי ישראל. טל איננו בבחיר את הכתה בו הוא נהנן ובראה זה, כי הוא רואה במשחק נגד צ'כיה את אחת ההרות החשובות בקריירה שלו.

הרבה תלוי ידעתה, כפי לאור בר חמו, אם נצליח להכתיב את הקצב ולשחרר את הצ'כים.

דרור פולק ניצח בקנדה את האלוף האנגלי ג'רביס

— מאת משה שיינמן —

כוכבו השולחן הישראלים, שהשתתפו באליפויות ארה"ב וקנדה חזרו אתמול ארצה. שבעיריצין בטוחה היה דרור פולאק, שזכה בתואר אלוף הנוער של ארה"ב, בתחרות בינלאומית בקנדה, שנערכה לפני שבוע בטיבטון.

"הפתעה. אבל השיבו הגדול ביותר שלי היה שם שבבעצתי את מייק ג'רביס, אלוף אנגליה. בסיבוב התחרות הקבוצתית בה ניצחה אנגליה את ישראל 1:3. באליפות הפתיחה של קנדה. אם אציין, כי אותו ג'רביס ניצח כאחר יותר את אחד הטובים בעולם...

בקום השני באדיפות הפתוח. הבין אייי בדוע אני באוסר. סיפר בהתרגשות השחקן בן ה־15 וחצי.

גם יותר שחקני וכחוי הנבחרת הישראלית הדגישו, כי פולק היה הבולט בהישגיו בצעד של יתר שחקני הנבחרת לא התצלו לזכות גבוהה.

נראה כי דעתו של אולברט אינה טובה עם העובדה כי פטר רום נשלח לשאול בכפסי רבות הספורט הממלכתית. בביגיד לדעתה של התאחדות לספורט.

הח"כים ידונו בנסיעת פטר רוט

העליה על "בריקדה הכדורגל" אינן "בספקות" את הברי הוועדה־הספורט של הכנסת. הי"ב אחד אירגים בתפקיד ותחלית הכדורים "לדיון בהצעה את ענין פיגוריו לשאל של פטר רוט. בעלהזתבאמנה של אזהר היה שהכדורגל.

כדורסלני הנוער אינם מופיעים בשיבוץ האירופי

ייתכן כי האלג'ירים השמיטו במתכוון את השם "ישראל" מהגרלת הבתים המוקדמים

— שרות "ידיעות ספורט" —

נבחרת הנוער הישראלית בכדורסל אינה מופיעה בהגרלה של הבתים המוקדמים לאליפות־אירופה, שתיערך בשנה הבאה בספרד. זאת מתברר מרשימה של מזכירות הדירקטוריון הפרסית באלג'יר, שם נערך המושב האירופי של פיב"א (ההתאחדות הבינלאומית לכדורסל).

בהגרלה של המשחקים המוקדמים נקבעו הבתים הבאים: בית א' — צ'כוסלובקיה, צרפת, איטליה ותורכיה; בצרפת — בלגיה, מערב־גרמניה, שוויץ ודנמרק; בפורטוגל — יוון, אירלנד, איסלנד ויוגוסלביה.

אי־הופעתה של נבחרת ישראל בהגרלה של הבתים המוקדמים הינה תמוהה. הוגרל ואורגן הכדורסל רשם את נבחרתו לטורניר המוקדם.

עם זאת ייתכן, כי שמה של ישראל אינו מופיע כיוון שנתקבלה החלטה, כי מאחר ישראל שבנבחרת, יוצאת באלג'יר. זאת, כנראה, בגלל ישראל יהיה שיבוצים בבית ב' אבל לא יבטלו.

בר אברהם זיק, מזכ"ל איגוד הכדורסל, אמר אתמול בתגובה על הידיעה: "בכתבנו לטורניר המוקדם של הנערים ואיגוד הרשת כי ציפה שלא יכלולו אותנו. עם זאת, כנורנו קובע הדו"ח הרכזי של פיב"א ובאינקנה. נהייתה לנוגא. בכל מקום, לכל באפגננו בעיר האיגוד, אשוהה עינון על כך".

שיטה חדשה וקשה

באירופה בכרו קבעו טופיה את כללי השחקני אליפות אירופה לבוגרים. שתהיה בפהה כי זו:

● כל נבחרות, שידורגו במקומות 1—6 באליפות אירופה, יעפילו אוטומאטית לגמר ויהיו אירופה ביוגוסלביה והמפילו או מופאשיה הנבחרות שסיימו במקומות 1—8 באליפות ספרד.

ישראל נבחרה ביותן.

● עם הנבחרות, שיסיימו במקומות 7—12 באליפות אירופה. ארבע כאליפות אירופה דרגה ב וכן שתי נבחרות, כי ייקבעו בטורניר ביותר ואשר יכללו את כל יתר הנבחרות. בירידה יחקו כזן בטורניר בן 12 נבחרות. שתי הבכירות יעפילו לגמר אליפות אירופה ויסיימו ב־13 את מספר הנבחרות בה.

פירושה של הסיטה החדשה הוא — לנבחרת ישראל יקשה להעפיל לגמר אליפות אירופה בהשוואה לעבר. שכן הישראלים יאלצו לתפוס אחד ממקומות הבכירים באליפות, כדי להעפיל אוטומאטית לגמר.

בירידה לא נכבר מתי יחל התהליך החדש אך כי ההניה, כי הוא יופעל כבר אחרי האליפות ביוגוסלביה. השיטה החדשה מפונה אישור של מפה פיב"א במינכן.

רק ארבע נבחרות נרשמו עד כה לטורניר בגביע־אירופה לאומות. העומד להיערך זו הפעם השנייה בהתנהגות מורחבת.

שוגר וגרשגורן — יותר מ־100 אלף

שני כיבביה של קבוצת מכבי חיפה, ישעיהו שוגר ואהרון גרשגורן, עלולים "לעלות" בעיסקה לכבאה לכבבי חיפה (יותר מ־100 אלף ל"י.

הכלכיים מפעילים הבאים קיים להנהלה הקבוצה לכבר המשך הופעתיהם בליגה הארצית. שוגר דורש בענק חד פעמי בסך 35 אלף ל"י. בנוסף למשכורת של 2500 ל"י נטו במשך 12 חודשים — כך שביחד מגיע הסכום ל־65 אלף ל"י לעונה אחת.

גרשגורן "צנוע" יותר בדרישותיו. הוא מבקש 40 אלף ל"י עבור הופעתו בעונה הבאה.

● מחר יתקיימו בחולון משחקי הגמר באליפות הנערים בכדורגל. בהשתתפות הפועל רמת־גן, הפועל אשקלון ומ.ב. קרית־מוצקין. משחקי הגמר יהיו בשיטת ליגה.

בקנבאואר מודה: "זה היה פנדל"

הכדורגלן האנגלי... זכה להיות המנצח של קבוצת בגביע אירופה לאלופות. הסיבה שבביקורת על ... היה ארוכה לאחר שהוא בשעת מחזה ביותר, ההדה פרנץ בקנבאואר.

מפה ומשם מכל העולם

אך מה יכולתי לעשות? קלארק נפל בתוך הרחבה... מגרש סטן ספאנה... גבו ... שהשקה של ראש ... הכדורגל ההולנדית ... נפלו אתמול באליפות הבינלאומית בטניס על צרפת באשר ... ניצחה את ... 6:3, 6:4, 5:7, 6:4, 0:6.

ר.י.ל.

צוות ריל לבניה והשקעות בע"מ
רח' מונטיפיורי 32 תל־אביב
טלפון: 290931-2-3

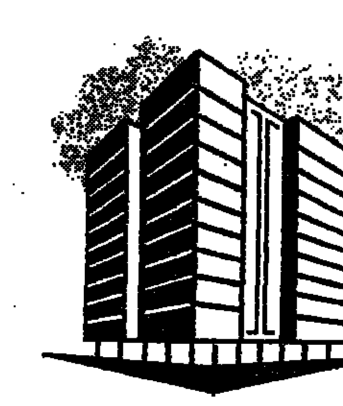

בראשון־לציון — רביירה
דירות בנות 3—4 חדרים
בראשון־לציון
רחוב ביל"ו 11
דירות בנות 3—3½ חדרים
בכפר־סבא
ברחוב רוטשילד 71
דירות בנות 3—4½ חדרים
בנתניה
נאות שקד (ע"י אזורים)
דירות בנות 3—4 חדרים
בחיפה — גבעת הרקפות
דרך הים 303
דירות בנות 4 חדרים

קנה דירה - מתוכננת היטב

מדינת ישראל
משרד הבטחון / אגף השקום
המחלקה להנצחת החייל

סמ"ר שמיר מרדכי ז"ל

שנפל במלחמת יום הכפורים

יובא למנוחת עולמים

ביום ראשון, כ"ט בסיון, תשל"ה (8.6.75).
בשעה 16.30, בבית־הקברות בשדה ודבורג.

אזכרה
חלפו 4 שנים מאז נלקחת מאתנו
4 שנים של צער ויגון

צבי (ציקי) סגל ז"ל

זכרך לא ימוש מלבנו לעולמים

נעלה ונתייחד עם זכרו
בחלקה הצבאית בקרית־שאול, ביום ראשון כ"ט סיון, תשל"ה (8.6.75), בשעה 5.00 אחה"צ

המשפחה

אוטובוס מיוחד ייצא:
מתל־אביב: רחבת היכל התרבות, בשעה 4.30.
מרמת־גן: רחוב תרצה 11, בשעה 4.50.

לחברנו **המאירי אברהם**

משתתפים באבלך
במות אחיך

אריה המאירי ז"ל

ומביעים תנחומינו למשפחה

הכה קואופרטיב להובלה
ראשון־לציון בע"מ
ההנהלה, החברים והעובדים

על מות

פרנסואה שפירא ז"ל

איש האמנות התרבות והמעשה

אבלים

זיוה ושלמה להט

במלאות עשרה חדשים
לפטירת יקירנו

אחתר בן־אפרים ז"ל

תערך אזכרה והקמת מצבה
ביום ראשון, כ"ט בסיון, תשל"ה (8.6.1975)
בשעה 4.30 בבית־הקברות הישן, חוף הכרמל
האוטובוס יצא מבית־הכנסת "תפארת־צבי" ברחוב ביאליק, בשעה 4.00.

תפילה תתקיים בשעה 7.00 בערב,
בבית־הכנסת הנ"ל.

המשפחה

לליבלה שורץ

משתתפים באבלך
במות **אמך**

חברי מושב חצבה

הננו משתתפים בצערם הכבד
של
משפחת **ד"ר הורוביץ**
ובהם **דניאלה**

בהלקח מהם בלא עת יקירם

ז'קי ווים ז"ל

רות וראובן גולומב
ומשפחתו

לד"ר ברכה עוזר

משתתפים בצערך על מות האח
של יקירך

קולט ז"ל

משפחת יהודה ד.נ. 3068
ופיקורי

במלאות שנה לפטירתה של יקירתנו

גאולה שרון (רוזי) ז"ל

ביום ראשון, כ"ט סיון, תשל"ה (8.6.1975)
בשעה 16.00, בבית־הקברות בנחלת־יצחק

תמר סרוקה

הודתנו נתונה לכל אלו שהשתתפו באבלנו
על נפילתו של בננו—אחינו

מעוז ז"ל

משפחות בניה וביידא

במלאות שלושים לפטירתו
של יקירנו

משה (מוקה) גרפינקל ז"ל

נעלה לקברו להתייחד עם זכרו
ביום ראשון, כ"ט בסיון תשל"ה (8.6.1975),
בשעה 4.00 אחרי־הצהרים, בבית־העלמין הישן
בחוף הכרמל.

המשפחה

במלאות ארבע שנים לפטירתו של יקירנו

דרור שרון ז"ל
(גורין)

תערך אזכרה ביום ראשון, כ"ט סיון, תשל"ה (8.6.75), בשעה 4.30 אחה"צ, בבית־העלמין האזורי בחולון.
נפגשים ליד השער החדש.

המשפחה

ביום השלושים לפטירת בעלי ואבינו היקר

אברהם לוסקי ז"ל

תערך אזכרה וגלוי מצבה
ביום שני, ל' סיון, תשל"ה (9.6.1975),
בשעה 9.00 בבוקר.

נפגשים ליד השער החדש
של בית־העלמין בחולון.

המשפחה

במלאת שש שנים
לנפילת בננו היקר
בקרב על התעלה

רב"ט
שלום כהן
הי"ד
(ג'מילה)

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו,
מחרתיים, יום א' כ"ט בסיון תשל"ה — 8.6.75
ב־4.30 אחה"צ, בחלקה הצבאית בחוף הכרמל, חיפה.
המעה יוצאה מבית הורינו בשעה 4 אחה"צ, רחוב גודזאו 70, קרית אתא.

המשפחה
ברכה והמשפחה כהן

במלאות שנה
לפטירתו של

רס"ן
יצחק פז
(גולדברג) ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
ביום שני, ד' בתמוז, תשל"ה (16.6.1975),
בשעה 15.30, בבית־העלמין בפרדס־חנה, בחלקה הצבאית.
אוטובוס ייצא מבית המשפחה, בשכ' נחלה, רח' הדקלים 33, בפרדס־חנה, בשעה 15.00

המשפחה

עזריה הנקין

בצער רב וביגון קודר
אנו מודיעים על פטירתו של
בעלי, אבינו, סבנו ואחינו היקר

ההלויה תצא היום, יום ששי, כ"ז סיון, תשל"ה (6.6.1975), בשעה 3.00 אחה"צ, מביתו בגדרה, רחוב פוקס, לבית־העלמין המקומי.

המשפחה המתאבלת

במלאות שלושים לפטירת
אשתי, אמנו וסבתנו היקרה

רחל הדני (קנוביץ) ז"ל

תערך אזכרה ליד קברה
בבית־הקברות בחולון, ביום ראשון, כ"ט סיון, תשל"ה (8.6.1975), בשעה 5.00 אחה"צ.

נפגשים ליד השער הישן
של בית־העלמין.

המשפחה

במחירים מוזלים!

מספר מכשירים חדשים מהמשלוח האחרון מחו"ל הגיעו עם פגיעות חיצוניות (שריטות) ונמכרים במחירים מוזלים ביותר:

תנורי אפיה החל מ־1,795 ל"י
מקררים 325 ליטר החל מ־3,990 ל"י
מדיחי כלים החל מ־4,500 ל"י

וכן מספר מצומצם של
מכונות כביסה ומערכות סטריאו

המכירה בין השעות 08.00—15.00, וביום ששי עד 12.00 בתל־אביב, רח' הצפירה 19 (גישה מרח' המסגר מאחורי בי"ס שבח)

פירא, חברה למסחר בע"מ

בותרו 5 ימים להגרלת האגודה למען החייל

יוגרלו
* 2 דירות
* 7 מכוניות
* 20 מקלטי טלויזיה
* 10 טלפונים

3333 פרסים

מחיר הכרטיס 5 ל"י

מנוף נייד למכירה

תוצרת גרוב
כושר 22,5 טון
זרוע 26 מטר
בקים הידראוליים
במצב טוב.

טלפון: 04-910036
ובערב טל. 04-920370

לפרסום מודעה משפחתית דחופה מחיפה

צלצל 718018
עד 22.00 כולל שבת

לפרסום מודעות עם תמונה

לטלפון:
ביום 234612
בערב 718018

בהזדמנות בלתי חוזרת,
דירת פאר בצפון ת"א

עם כל הלוקסוס האפשרי
6 חדרים + גג מרוצף.
חניה, מעלית, הימום וגז מרכזיים.
אפשרי עם הרהיטים.

המחיר: —950,000 ל"י טלפון 451067

هكذا من الاصل

ספינה נוסעים ראשונה מפליגה בסואץ ליד בנין מינהלת התעלה המשופץ משמאל — המשחתת „6 באוקטובר", כשסביבה גוררות וספינות משמר, נכנסת לתעלת סואץ. (צלום־רדיו טלי „אי.פי.")

בהפלגה חגיגית ותרועות־שמחה של רבבות איש — חודש השיט בסואץ

סאדאת הופיע במדי אדמירל, והתלהבות ההמון הגיעה לשיאה כאשר הכריז הקריין: „הנה הוא בא, גיבורה של מצרים, מחולל הניסים" ☐ בנאומו הקצר הכריז הנשיא המצרי: „נחושה החלטתנו למלא חובתנו הקדושה כלפי אדמותינו ואדמות הגולן ופלשתין" ☐ „הסביר" את המתווה הישראלי באומרו: „ישראל נאלצה להוציא באורח דרמטי, ללא מו"מ, נשק חשוב מאיזור התעלה" ☐ שר המלחמה גאמסי: „ה־5 ביוני הפך ליום שמחה... קצרנו פירות הנצחון"

סלב, מאת כריסטופר פרקר, שליח „דיילי אכספרס" לפורט־סעיד, מיוחד ל„ידיעות אחרונות"

ההפירה הגדולה הפכה שוב לתעלה החדשה עסקים „ברגיל".

שמונה שנים אחרי שהמלחמה גרמה לחסימתה, הוכרזה אתמול תעלת־סואץ פתוחה־לשיט, במקס רשמי וססגוני. המבריק היה נשיאה של מצרים, אנואר סאדאת, באחת מהופעותיו המרהיבות ביותר: הוא לבש מדים צחורים ולבנים של אדמירל הצי המצרי, ופניו נקדרו בחיוך אדיר, שלא סש מהם אף לרגע.

האדמירל סאדאת הפליג בשיירת „הפתיחה", כשהוא ניצב על גשר־הפיקוד של המשחתת המצרית „6 באוקטובר". [illegible]

„הנה הוא בא..."

הטקס הצבעוני הוביל ל[illegible] רבבות המשתתפים בפורט־סעיד את תיאורי פתיחתה של תעלת סואץ לפני יותר מ־100 שנה. [illegible]

ההתלהבות הגיעה לשיא היסטרי כאשר קריין הדי הציג — „הנה הוא בא, גיבורה של מצרים, מחולל הניסים, אנו האוהבים מאד". [illegible]

סאדאת עלה על בימת הכבוד, במרכז הנהרות ה[illegible]

[illegible] סאדאת באת־בנחוק, והכרזתו על פתיחתה הרשמית של תעלת סואץ.

סאדאת התלוצץ עם אלה שעמדו לצידו, צחק בקול רם, ומדי פעם הרים ידו לעבר ההמונים, ועורר גלי ילולות נשים וקריאות הידד [illegible] אל נצחון אדיר.

הנשיא המצרי אמר, בי אחד מנאומיו הקצרים ביותר: „הנה. אנו פותחים את התעלה הזאת, את תעלת סואץ שלנו. אנו נוקטים יוזמה זו כתרומה לשלום. [illegible]"

„פירות הנצחון"

תוך 4 הדקות שנמשך הנאום, יצא סאדאת באמירה לישראל: [illegible]

לאחר שהשמיע את נאומו עלה סאדאת על סיפון ה„6 באוקטובר", ש־יצאה להפלגתה.

באותו מעמד גם הקבירה תעלת סואץ מהרשות הצבאית לרשות האזרחית, ושר המלחמה, הגנרל מוחמד גאמסי, אמר באום קצר: „ה־5 ביוני הפך ליום שמחה, לאחר שקודם לכן היה יום של עצב. זאת, מפני שקצרנו את פירות הנצחון של כוחותינו המזויינים, מאוקטובר 1973".

צעדי־שלום

סאדאת אמר, בין הי־תר, כי ההחלטה בדבר פתיחה את התעלה, אילו באה את ישראל „להוציא באורח דרמטי, ללא כל הנשק או מו"מ [illegible] מאיזור התעלה". הוא אמר, כי החלטה ישראלית זו „באה כתגובה על הד־נשיא פורד מאחר־ב".

להלן קרא סאדאת לישראל „לגבש אדמיניסטרציה אמיתית של צעדה לקראת השלום", על השיחות עם הנשיא פורד דיבר סאדאת בהתלהבות בציינו כי נשיא ארה"ב הוא אדם כן, המוכן לבנין השלום. „סקרנו איתו את כל המתרחבות האפשר־[illegible]"

ריים. הפתרון העיקרי הוא ועידת ז'נבה. אך חייבים לקיים התייצבויות קודם לכן, ומבקש שיש להדק את הקשרים עם ארה"ב גם ב־קשר עם מבחינה המתחדשת של מדיניות ארה"ב".

שר המלחמה גאמסי אמר, שכוחות מצרים „יגנו על התעלה, על אורחותיה, על עליה דעל השיט".

בקושי רב עלה בידי כ־200 כתבים, שיצגו את אמצעי התקשורת ברחבי תבל, להגיע למקום עריכת הטקס. [illegible]

כתבים מערביים העריכו אתמול, כי לפחות 10 אלפי זרי פרחים קישטו את איזור הטקס בפורט־סעיד. [illegible]

ההרס בגן הילדים שנפגע בפגז קטיושה בקרית־שמונה (צלום: „סטארפוט")

„התרשמתי מעמידתם של תושבי קרית־שמונה"

אמר ראש הממשלה בבקרו בעיר הצפונית אחרי „ליל הקטיושות". הוא הבטיח, כי הקריה „תכוסה" בחדרי־בטחון, למרות מחירם הגבוה

„התרשמתי עמוקות מעמידתם ה־בוגרת והאחראית של קרית שמונה ותושביה בליל הקטיושות הקשה ש־עבר עליהם", אמר אתמול ראש־הממשלה יצחק רבין, בפגישה עם חברי מועצת־העיר ונציגי מוסדות בקרית שמונה.

ראש הממשלה אמר, כי לא ניכרו שום סימנים של בהלה. והתרשם כי התושבים „התגברו כבר לעמוד ב־מקימה הבטחונית המיוחדת המוטלת עליהם כאזרחים בקו העימות.

רבין, הכריז כי לדעתו של כל משפחה חייב לעמוד חדר בטחון בכל הקריה. הוא הבטיח, כי ידאג, אי־שית, לבנייתם של עשרות חדרי בט־חון תוך שנה.

הוא הופתע לשמוע כי מחירו של חדר בטחון הוא כיום 50 אלף ל"י. כך ש„כיסוי" קרית שמונה כולה ב־חדרי בטחון, צריך לעלות מיליונים. עם זאת הדגיש, כי את הבטחון הזה חייבת הממשלה לספק לכל אזרח ה־יושב בקרית שמונה וביישובי עימות הדומים לה.

ראש הממשלה הגיע לקריה שמר־גה בשעה 1 בצהריים, כשהוא מלווה על־ידי השר חיים בר־לב, הרמטכ"ל רב־אלוף מרדכי גור, יועצו של ראש הממשלה אלוף (מיל.) רחבעם זאבי ופקידים בכירים במשרדי ממשלה שונים. הוא ביקר באתרי הפגי־עה, ושוחח עם התושבים, שבהם נפגעו מרסיסים.

באיחור יותר נפגש ראש הממשלה עם ראש העיר, אברהם אלוני וחבר ההנהלה, דוד פוגל. הבהירו כי לא ייתכן שמשפחה בקרית שמונה ייכנע הבטחון האלמנטרי מהוסר חדר בטחון בכל בית. הם הדגישו, כי הנו־רון זה עלול להיות גורם ברכוז ב־ליקויי משפחות לנטוש את העיר.

באותו מעמד הגיע ראש הממש־לה הרעשה על הסבירות הפראית של 180 עובדי מחלקת הסריגה ב„גיבור טבסטיל" בקריה שמונה. הוא טען כי בדרך זו לא נבנה כלק איתן על בסיס של אי־תלות בכלכלית.

ראש הממשלה (משמאל) מתבונן בחור שנקרע בגג גן הילדים בקרית־שמונה בהפגזת הקטיושות אתמול לפנות בוקר (צלום: „י.פ.פ.א.")

בגין: „יש להעניק לערביי השטחים אוטונומיה תרבותית וחופש אזרחות"

מנהיג הליכוד הופיע בפני סטודנטים באוניברסיטת תל־אביב והעלה תוכנית בת חמש נקודות לשלום ולביטחון

„זוהי הדרך להוציא את המצב אחת ולתמיד", אמר אתמול ח"כ מנחם בגין, יו"ר תנועת החרות ומנהיג הליכוד בהעלותו התוכנית שלו ובבחינן בת חמש נקודות בפני סטודנטים באוניברסיטת תל־אביב.

עיקרי התוכנית־בגין הם:

- השבתת נשק מוחלטת.
- מו"מ ישיר על חוזי שלום.
- מתן אוטונומיה תרבותית לערבים בארץ ישראל.
- מתן זכות לערבים לבחור באזרח ישראלית.
- פתרון בעיית הפליטים בארץ־ישראל על־ידי מתן עבודה ודיור. את בעיית הפליטים בארצות ערב יפתרו הממשלות באותן הארצות.

בהמשך ההרצאה הציג ח"כ בגין כי לא צריך היה לעשות המחווה של דילול הכוחות. כהוזק להפקעתו [illegible]

[illegible]

„ישראל קטנה מכדי להיכנע"

אמרה גולדה מאיר בהופיעה אתמול בבית־ברל בפני וותיקי קיבוץ עינת, תוך הבעת מורת רוח גלויה על מדיניות ארצות־הברית

— מאת ילמי בר, כתב „ידיעות אחרונות" —

„כאשר אבא לארצות־הברית ואפגש עם אישים אומר להם כי מדינת ישראל קטנה מכדי להיכנע. [illegible]"

ראש הממשלה לשעבר סיפרה על שיחה זו אחר [illegible] בפני ותיקי קיבוץ עינת. היא לא הסתירה כלל את מורת־רוחה מנהיגות ארה"ב כלפי ישראל.

עם זאת, סבורה גולדה כאיר שעל ישראל לעשות הכל, כדי לא להרחיק ב־[illegible]

בארה"ב, אמרה היא: „איני מאמינה שניתן להשפיע על העם האמרי־קני להתמוך בקו שהיינו מכר בן לישראל".

[illegible]

„אמרתי להם: איבדה הד־בית קיבוצי: הבה אותי בחזה: כי יש לי לב חלש. אל לכם לצבות להסתובב של הלב שלנו חלש. לעם הזה יש לב חזק".

- גישתה אחריה. אליהם התייחסה אתמול גולדה באיר:
- אישים ישראלים הטוב־בים בדיבור: „הוא סע־אני צריכים בבאבק כה חמור. הם בכיבורים כאלה [illegible]"
- פרשיות השחיתות האחד רונות: „אחד שאף ביקר רה אחד ישראל. אבל, בין זה לבין ציור המצב ש־לפיה לא נותר אדם הגון בארץ, יש עדיין מרחק רב. [illegible]"

„יש להנהיג שירות חובה בצה"ל לערבים אזרחי מדינת ישראל"

אמר ח"כ משה דיין בהרצאתו האחרונה בסידרה באוניברסיטת „בר־אילן", בהרצאה השתתף גם מרצה אורח כאמל טיבי מכפר טייבה, שטען כי בני המעוט הערבי אינם זוכים לייצוג הולם במוסדות הממלכתיים

— מאת אברהם ארנון, כתב „ידיעות אחרונות" —

„לדעתי יש להנהיג שירות חובה בצה"ל לערבים אזרחי מדינת ישראל, בדיוק כמו לאזרחים היהודיים" — אמר אמש ח"כ משה דיין, במסגרת הרצאתו באוניברסיטת „בר אילן" בנושא „ישראל — וערביי ישראל".

ההרצאה נחלקה לשני חלקים: דברי פתיחה של דיין, הרצאה קצרה של ערבי ישראלי — כאמל טיבי איש ציבור תושב הכפר טייבה והתגובות לשאלות ששוגרו לשני המרצים.

באולם „ארגנטינה" בי קמפוס האוניברסיטה [illegible]

[illegible]

המדינה והשייכות

[illegible]

רב־האמן ניידורף שנוצח פורש מתחרות השחמט

— מאת אורי צפוני, כתב „ידיעות אחרונות" —

רב־האמן היהודי הנודע, מיגואל ניידורף, מארגנטינה, נוצח אמש על־ידי אלוף ישראל בשחמט, רב־האמן הארגנטיני [illegible]

[illegible]

6 סוחרי מטבע זר נעצרו

[illegible]

ד"ר ה. רוזנבלום

על שוטים העומדים דום

על סדר היום — „חופש העתונות", שדורסים אותו ברגלים...

כך מסתבר מן הפולמוס שהתלקח מסביב לספר שלא ראה אור, פרי עטו של העתונאי מתי גולן מ„הארץ".

הצנזור לא התיר אותו לפרסום — הולך סובב הכל בארץ. אומרים: „סתימת פה". ואומרים: „הנקת הדעה החפשית". ואומרים: „הכחדת העתונות הארצית". ואומרים... אך מה אין אומרים, בעצם?

ועולם־גולם — רק מגיפים לעיני את גם „חופש העתונות" ומיד הוא קופץ לדום, קופץ לדום האחרון והמופתע. קופץ לדום אביר חופש העתונות מהעסקנה. קופץ לדום אפילו איש המימסד לכל יואר ב„מבגר אחור הדור" גם אותו.

ואיש אינו שואל אם אין מה במקרה פלסיפיקציה...

פרוטוקולים יש בהם כדי להוכיח מעשים בלתי־חוקיים או מסמכים שכאילו גתגלו בשי־חות הממשלה עם קיסינג'ר. ובכן, אם כך — למה הוא „חמף" אותם ופרסמם?

אולי מפני ש„לציבור הזכות לקבל אינ־פורמציה על הכל, גם על תוכן השיחות החשאיות". כשואפת כמה מהזגים! והרי זה שקר! כי אין לצבור הזכות להי־צמד אל תור המבצע של המשוחחים כדי להיות לשיחותיהם עד — אם אין לכך סי־בת־חירום מיוחדת. ואין זה „חופש עתונות" להדבות (על חשבון המדינה) „פראסק".

אם כן, מה ביקש גולן?

רווחים, סנסציות, „פיקנטריה"?

ה.

אומרים: „גם אלסברג האמריקני רכש ומסר שלא כחוק מסמכים של הפנטאגון לעתונות ה־אמריקנית". ונכון. אבל לאלסברג היתה מו־טיבציה למעשהו: הוא טען, שהמסמכים שהוא גנב יוכיחו כי הממשלה האמריקנית שו־לחת דם אמריקאי במזרח הרחוק ללא טעם ובלי כל תועלת שהיא לאמריקה. וכי אם ה־מסמכים שבידו יתפרסמו יגרום הדבר לכך שהאמריקאים יקומו נגד שלטונם וישימו ל־קדיניותו המושעת קץ. ונכון או לא נכון — היתה פה לפרסום סיבה שמעל לאינטרס אישי או סנסציוני. הסיבה המובה — יש ד זכותה אפילו להתעלם מהחוק.

מטעם דומה זיכה בשעתו בית משפט צר־פתי מאשמת רצח את שלום שוורצברד, אף על פי ששוורצברד רצח ורצח (הוא רצח את פטלורה והאוקראיני בלבה של פריז, והודה בכך). ובכן, מה? כלום מותר לכל איש לקחת את החוק בידיו ולרצוח עוברי אורח בצרפת? לא מיניה ולא מקצתיה. אלא שלשוורצברד היתה סיבה כל כך כבדת משקל לשלוח את הכדורים שלו בפטלורה — האחראי לפוגרו־מים באוקראינה — שהשופטים הצרפתיים קבעו: „למרות שהיתה כאן הפרת חוק — סיבתה כל כך לציניות בעיניהם שאנחנו מוכים את מבצעה".

ג.

ומה לזה ולמיבצעו של גולן?

כלום פעל האיש „להכשלת קיסינג'ר"? לא. גולן ועתונו הם בעד קיסינג'ר. כלום פעל האיש להכשלת קו החיתורים של רבין? גם זה לא. גולן ועתונו הנם בעד קו הויתו־רים של רבין. אז למה היה עליו להביכם עיי חשיפת שיחותיהם הסודיות ז...

זו השאלה. והנה התשובה עליה:

איש זה לא היו לו שום סיבות מדיניות, ולא חברתיות, ולא סוציאליות למעשהו — היתה לו תאוות פרסום סתם לצורך סיפוק צרכי הרכילות שלנו: לספר מה אמר קיסינ־ג'ר לאהרן, ולא המחה והגלות על בדיוניה, ועל פורד, ועל סאדאת ואסאד ושלזינגר, וב־קיצור לספק חומר לפטפוט סאלוני ולהגבר בהו את הרעש בנוסח אגיל ראשמה! ובלבד שלא יהיה משעמם. הלילה, אך האם לשם זה עושים מה שעשה הוא, והתוצאה בידי אויבי ישראל בעולם, שמספרים לגיוון, מכוחל לצורך השיזרת המדינה והצגתה בתורת פושעת גם ב־שמה דיבור חופש העתונות? לו זה קרה ב־איסלנד או במדגסקר — מילא. מאורעות אין שם. ואפשר שם להשתעשע גם במשחקים שכאלה — בין כה וכה לא היה מבחין בכך איש. אבל להוסיף שמן על המדורה אצלנו. שבלאו הכי משתוללת השריפה בביתנו — הכיצד?...

ז.

כותב הכורות ואלה הנו עתונאי לא כ־היום. הוא אוהב את העתונאות, מכבד אותה, מעריך הערכה גבוהה באה את התפקיד שהיא ממלאה בחיים, קשה להורות שלה, לתופש ה־דיבור שלה, לכל תיפגע עיי אנשי שררה כל שהם, נאח על שבגינה למרבית המקצו־עות העתונאות היא שליחות יותר משהיא משלוח יד.

אלא שיש מישור שלפניה גם על העתונאות לכרוע ברך — זה „מישהו" היא המדינה שלנו. כי מולה אין אנו רק „עתונאים" בלבד — מולה עלינו להיות גם בנים, ואלו בראש וראשונה בנים. כך ראו את עצמם עתונאי אנגליה בתקופת ה„בליץ" שאיים עליה. ואם הם כבה — אנחנו ודאי. שאין זכותנו המוסרית להתעלם ממנה. כל זאת — דווקא מפני שבכוחנו להכשיל את המדינה ולהרסה...

ב.

הדבר מזכיר לנו את סיפורו הידוע של ז. דבושינסקי על אותו אזרח־פיפש, שקפץ לדום מול פני שוטרים, שפרצו לביתו בחפשם אחרי כסף. מכיוון שהללו שרו בעת ביצוע פישעם את ההימנון הלאומי „התקווה", וכך המשיך הנפחד לעמוד עד שהשודדים נמלטו, תוך כדי שירת „התקווה", על נפשם ביחד עם ארנקו וכספו...

ג.

ובר בהיה כסילים כמותו. כי כלום „התק־וה", עם כל הקדושה שבה, יכולה לשמש בתכסי ישוד?

וכלום כלול ב„חופש העתונות" גם החופש להיזק בגניבות?

שהרי עובדה היא: הפרוטוקולים, שהעתקו בספרו של מ. גולן, הועברו בדרך בלתי חוקית לידיו. קוראים לזה בלשון סגי־נהור „הדלפה" כאשר הדובר הוא בצעד בעל אופי פלילי מצדו של מי שסיפק לו גולן את ה„חומר". יותר על כן: הדבר יש בו גם משום סטיה מצדו של גולן עצמו, שבידעו כי החומר שהועבר לידו עשה את הדרך אליו בצינורות בעלי אופי פלילי לא נבנע מעשות בו שימוש. וכלום זה בסדר?

רכישת סחורה בדרך בלתי חוקית היא עבירה — ורכישת אינפורמציה בדרך בלתי חוקית היא גבורה?

ד.

וגם זאת עלינו לדעת: מ. גולן לא כתב ספר בעל דעות פוליטיות הנוגדות משלו. אילו צפה זאת, אילו היה כותב ספר בו היה מביע למשל השקפה שרבין טועה, ופרס תם, והממשלה היא לזל מלא אפרוחים שכל הרוצה פורש נוצותיה: המדינות עומדת על סף הפיוף וכוח, והערבים צודקים בדבשתם ל־הסלה, ועדשאת הוא צדיק הדור, וזבורים כיוצא באלה — ניחא. בין שזה היה נכון או לא — לא היה בכך כל סטיה דזוגטיבית. ולא היה ב־מקרה זה כל אפולגוא לצנזורה לדווק את אפה בכך. הנה חיבר דייר אילן דאומי „מהאגדנטר־סיטה העברית בירושלים" ספר, שבו הוא הביע את אמונתו, כי לישראל יש זכויות בדעותיו, ובין שהאיש צדק או לא, בין שהערכתו מדוייקת או לא, בין שמעידה הצמתה ברבים או לא — הספר הכשר לפרסום אצלנו. ובי צדק. כי כל איש רשאי לומר את דבריו ולהביע את השקפתו בדמוקרטיה.

אלא שלא כך בהגב גולן. הוא לא ביקש לפרסם השקפה חורגת (שזה היה דבר לגיטימי). הוא ביקש לפרסם מסמכים מהלכתים סודיים והודיים־ביותר שבאו בדרך בלתי חוקית ל־ידיו. וזהו דבר אחר לגמרי. זאת העדר: אילו מען האיש, לפחות, שבידיו הוכחות כי הממש־לה מכרת את המדינה לאויב והמסמכים הנגו־בים מאשרים את הנוהות, ושפרסומם עשוי אולי לשבש צעדי שוריגו וכך להציל את המדינה מידיהם, ושבשל כך הוא נותן ל־מסמכים הגנובים פומבי — בסדר! במקרה זה ניתן היה לטעון, שעל אף אי־חוקיות ה„דליפה" הרי שהאינטרס העליון של הכלל מחייב להיענו־ת גם בה. ב„דליפה", לשם הצלת עצם המדינה, שהיא ביזדע מעל לכל. פיקוח נפש! אבל האזנתי ואונה מתוחה להסברי מר גולן ב־טלביזיה — והנה הוא לא האשים את הממ־שלה בתאומה. הוא לא טען כלל וכלל שזה

עיצוב בינלאומי במחיר עממי

לפי בקשת הקהל — מבצע חדש!!

לזמן מוגבל (חודש ימים)

לנוחותכם — פתוח כל היום רצוף מ־9.00 בבוקר עד 9.00 בערב!!

מהרו ונצלו את ההזדמנות הבלתי רגילה

כוש ריהוט מושלם במחירי הנחה מדהימים!

ליהו גלילי מציע, להכנס לאולם התצוגה המפואר של 500 מ"ר, לראות, להנות ולקנות.

סלון מלא	פינת אוכל	מיטה זוגית
דגם „אריזונה" [illegible] כפולה — 4 מושבים — ספה דו־מושבית + כורסא, עשוי [illegible] או מסקאי דמוי עור הצרת חוץ. במבחר צבעים מרהיבים. במחיר ללא תקדים:	דגם „פיקדילי" שולחן 70×150 ס"מ. ניתן להגדלה עד 80 ס"מ + 6 כסאות עשויים סקאי דמוי עור. במחיר המבצע:	דגם „קליפורניה" 140×190 ס"מ + 2 שידות + מזרון אלסטי מחובר למיטה.
4,900 ל"י בלבד!	1,690 ל"י בלבד!	רק 1,950 ל"י!

כמו כן הנחות עצומות ומיוחדות, עם אפשרות לתשלומים נוחים, גם על המבחר המגוון שבאולם!

40 דגמי סלון, פינות אוכל מיוחדות, חדרי שינה אכסקלוסיביים, חדרי ילדים ומטבחים, ברמה גבוהה ובטיב מעולה!

מעצבת פנים תבקר בביתך חינם!

רהיטי א. גלילי

תצוגה: רחוב סירקין 13 גבעתיים

ע"י כפר נוח, אוטובוסים 67,63,61,60,57,52,45 טל' 735125

הלוח הכפול | ידיעות אחרונות | הארץ | הלוח הנפוץ ביותר

רומאנים, רומאנים: ממעשייה לתעשייה (א׳*)

מאת דן מירון

התופעה העיקרית בהתפתחות החברתית (לא האמנותית) של הסיפורת העברית במשך העשור האחרון הינה, ללא־ספק, תופעת עלייתו והתגברותו של הרומאן הממוסחר או הממוסחר־למחצה על כל סוגיה האחרים של הסיפורת: הסיפור הקצר, הנובלה, הרומאן הנסיוני־האמנותי וכו׳. במיסגרתו של ז׳אנר זה פועלים עתה לא רק סופרים משניים, אלא גם כמעט כל המספרים, הנחשבים — בצדק או שלא בצדק — לבוניה המרכזיים של הסיפורת בעלת היומרות האמנותיות, ממשה שמיר, אהרן מגד, חנוך ברטוב ונתן שחם ועד לצעירי צעירים.

דומה, שבין הסיבות העיקריות להתבצרות זו של הרומאן הממוסחר בספרותנו צריך למנות את פעולתה המו״לית המתמשכת והמתעצמת של הוצאת „עם־עובד״ בפירסום סיפורת מקורית במיסגרת ה„ספריית לעם״ שלה. אכן, הוצאה זו הצליחה להפוך מיבצע מו״לי בעל מעוף לתופעה, העתידה בוודאי לתפוס מקום בהיסטוריה החברתית של הספרות הישראלית. היא השליטה על הסיפורת הישראלית, אולי בניגוד לאפשרויותיה האמנותיות ובוודאי בניגוד לאינטרסים האמנותיים שלה, את הז׳אנר של הרומאן ה„מעוגל״, הקריא, המוגבל בהיקפו, הבלתי־מסובך מבחינת הרצף הסיפורי שבו וכן מבחינת הטכניקות התיאוריות המשמשות בו והחסר היחוד מן הבחינה ההגותית והסיגנונית. הדבר נעשה, כנראה, באמצעות כוח־המשיכה העצום של ה„ספרייה לעם״, שהבטיחה למספר הישראלי, שהתאים עצמו לתביעותיה, קהל קוראים ראשוני של 20 אלף איש, ופתחה לפניו, במיקרים מיוחדים, דרכים לקהל־קוראים גדול מזה בהרבה. אף כי התמורה החומרית שקיבל המספר, אפילו במיקרים של הצלחה גדולה, כגון „ברקיע החמישי״ של רחל איתן ו„מיכאל שלי״ של עמוס עוז, היתה זעומה, נהנה כאן המספר מעצם התחושה המשכרת של המגע עם המוני־קוראים גדולים. נסתלק, איפוא, מעל אופקנו הרומאן ה„עבה״, שהיה אופייני לסיפורת בשנות החמישים וראשית שנות השישים („מלך בשר ודם״, „אבן על פי הבאר״, „פנים אל פנים״, „שאול ויוהאנה״ „ימי ציקלג״); נתמעט ונתדלדל ביותר המרץ, שהיה מופנה אל הנובלה, ומדי שנה־שנתיים מטילים מספרינו אל תוך ידינו רומאן בן 200—300 עמודים, מוחלק, עטוף היטב ונוח לעיכול מהיר.

בין המספרים הבולטים נותרו, כמדומה, רק ארבעה, שלא נתפסו כליל לפיתוי של ה„ספריית לעם״, ולא במיקרה הם מן המצפוניים והעקשניים ביותר בקרב הסופרים הישראליים — איש איש על־פי דרכו: ס. יזהר פרש לשעה מפעולה יוצרת בתחום הסיפורת; עמליה כהנא־כרמון ניסתה את כוחה בתחום הרומאן בצורה שבוודאי אינה הולמת את המתכונת המקובלת על ה„ספריית לעם״; א.ב. יהושע ניגש רק עתה לכתיבת הרומאן הראשון שלו. ודומה, שאף הוא הולך בו בנתיב זר לרוח ה„ספרייה״; והוא הדין בדוד שחר, העוסק זה שנים בבניין הרומאן הירושלמי הגדול שלו.

נסיגה אל הפשטני ואל הקל

השאיפה למגע עם ההמונים הרחבים היא, כמובן, לגיטימית, וכידוע, היתה אופיינית לרבים מגדולי המספרים שבכל הדורות. עם זאת, יש בה, ביחוד בתנאים הספרותיים־הרוחניים שלנו, גם מן הסכנה. המתכונת הרומאניסטית המקובלת על ה„ספריית לעם״, כמו כל שטאנץ תעשייתי, מסכנת את חייה החופשיים של היצירה. היא רחוקה על־פי עצם טיבה מכל מגמה של ניסוי אמנותי ואינטלקטואלי (אם כי „מוזות״ של אינטלקטואליזם ושל נסיינות אמנותית, בתנאי שאין המחברים מתכוונים אפילו להן ברצינות יתירה, נקלטות בתוכה ללא קשיים). אין לבוא אליה בטענות על כך; אבל גם אי־אפשר להתעלם מתוצאות השפעתה. קרוב לוודאי שניתן יהיה להוכיח — במיסגרת מתאימה — את התיזה, כי במשך עשר השנים האחרונות אין הסיפורת העברית מתקדמת מבחינה אמנותית ורוחנית במסגרת הז׳אנר הרומאניסטי, אף כי בתקופה זו נכתבו אצלנו רומאנים שקולים (במספרם) כנגד הרומאנים שנכתבו בעברית מראשית המאה העשרים ועד סוף שנות החמישים. כמעט כל מה שניתן לנו במיסגרת זו אחרי „ימי ציקלג״ הוא בבחינת נסיגה אל הפשטני, אל הקל, ולעתים קרובות גם אל הקלוקל.

דווקא נסיונותיהם של מספרים בעלי חזון אמנותי ואחריות אינטלקטואלית, כגון עמליה כהנא־כרמון, במיסגרת הז׳אנר („ירח בעמק אילון״), הם המחזקים לפי־שעה את ההרגשה, שהמיסגרת הנובליסטית הצנועה יותר היא ההולמת כעת את אופקיה האמנותיים של הסיפורת הישראלית האמנותית. נסיונות מוצלחים במידה חלקית של מספר בעל תנופה ודאית, אך לאו דווקא בעל חוש מפותח של אחריות וזהירות, כגון עמוס עוז, אף הם מחזקים — בצורה אחרת — אותה הרגשה. ב„ירח בעמק אילון״ מתבלט חוסר השלטון האמנותי של המחברת בצורה הרומאניסטית דווקא על רקע המודעות המעוגנה שלה להשתמעויות האמנותיות של צירוף מסכת תיאורים ומעשים בין קוטבי ה„או״ וה„עתה״ במיסגרת רומאניסטית רחבה פחות־או־יותר. בשום סיפור מסיפוריה של עמליה כהנא־כרמון לא עמדנו בפני מהלכים צורניים חסרי משמעות ושינויים דראסטיים ברמת העיצוב הסיפורי כב„ירח בעמק אילון״ (פרקים מצויינים כגון „אני צמא למימיך ירושלים״ ו„נח נתנו השנים לנחמן חטוב, היא אמרה״ לעומת הבינוניות המעייפת של פרקים רבים והנביבות המנופחת של „מסיבת המוות״). ב„מיכאל שלי״, לעומת זאת, עובר המחבר בניגוחות של מה שנראה כהעדר מודעות מוחלט משבעה־שמונה פרקי הפתיחה, שהם עדיין מיטב יצירתו, אל ההמשך הקלוש והזול, שדווקא בו מנסה הוא להתראות כ„עמוק״ (החלומות ומצוקות־הנפש הגוברות של הגיבורה). אומנם, העובדה שעוז בחר דווקא בשמונת הפרקים הראשונים של „מיכאל שלי״ לאנתולוגיה שלו „אנשים אחרים״ (תל־אביב, תשל״ד) מעידה אולי על קיומה של מודעות של־אחר־מעשה.

בין כה וכה מצביעים שני הנסיונות החשובים האלה בסיפורת של השנים האחרונות בכיוון אחד: פריצת המיסגרת של הנובלה והחריגה ממנה לעבר הכרכים הרומאניסטיים אינה עולה יפה בידי אלה מבין מספרינו. עשייתם בספרות אינה מעשה אומ־

* … סדרת רשימות ביקורת שתפורסם

עמליה כהנא־כרמון

שני שירים

הגדי מישונניק

דרוש מנהל חשבונות עצמאי
בעל נסיון רב־שנתי בהנהלת חשבונות ממוכנת לתפקיד אחראי (בסביבות נתניה)
מעוניינים יפנו בכתב לת.ד. 2152 נתניה, „מנהל חשבונות״

משרד החוץ קורא לבוגרי אוניברסיטאות שסיימו זה עתה חוק לימודיהם או עומדים על סף השלמתם להצטרף לשורותיו בעבודה מגוונת ורבת עניין ואתגרים בארץ ובנציגויות בחו״ל
המועד האחרון להגשת בקשות לנציבות שירות המדינה בהתאם לתנאי המכרז הוא 10.6.75.

המוסד לבטיחות ולגיהות
דרוש מהנדס (מכונות/חשמל/כימיה) לתפקיד מדריך בטיחות באיזור חיפה.
המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב לת.ד. 1122 תל־אביב מקוד 61.000.

נציבות שירות המדינה מודיעה כי דרושים צעירים/ות לתפקיד בטחוני מעניין במשרד התחבורה
מינהלת נמל התעופה בן־גוריון (לוד)

קבוצת שלד לעבודה בכפ״ם
רק קבוצות מנוסות ללא ציוד
לפנות 03-446156

אלביט מחשבים בע״מ
דרושים מחסנאי ראשי לתפקיד מנהל משק — מינהלן

לצה״ל דרושות כתבניות (לאחר שירות צבאי) כאזרחיות עובדות צבא לעבודה באזור תל־אביב

מכתשים באר־שבע
דרושים הנדסאי וטכנאי כימיה
לעבודה במעבדות המחקר של המפעל
תנאים טובים מובטחים למועמד המתאים
סודיות מובטחת

למפעל תעשיתי — בגבעתיים דרושים
* חשמלאי מוסמך
* מפעילי מכונות
* עוזרים לאופסט
* מנה״ח

מכרז על משרה פנויה מס׳ 25/75
לבנק ישראל בירושלים
דרוש מבקר
בהנהלת החשבונות הראשית

לחברה מדעית גדולה ומבוססת באזור תל־אביב
דרוש: מהנדס אלקטרוניקה לתפקיד בכיר

לחברה כללית ארצית
דרושה מזכירת הנהלה

למכון המחקר — דרושים מראיינים

למפעל בחולון דרוש קבלן למזנון

דרושים יוצאי יחידות קרביות לתפקידים בטחוניים

אדריכל פנים בכיר

هكذا من الاصل

36 אלף לירות נשדדו לאור היום בהרצליה

השודדים חטפו את תיקו של גזבר „אג"ד" בעיר, ברגע בו עמד להפקיד את הכסף בבנק

— מאת יוסי כץ, כתב „ידיעות אחרונות" — האוטובוס של אג"ד שעצר אתמול סמוך לשעה ... בבנק ... בהרצליה ... [illegible]

גם שרה קרינסקי, בעלת הקיוסק הסמוך לבנק לא ראתה בכך שום תופעה יוצאת דופן. היא היתה רגילה לראות את האוטובוס מדי יום. ... שני אנשים, אחד מהם נושא תיק, יורדים ממנו ומתינים לפתיחת שערי הבנק.

השניים היורדים מדי יום מהאוטובוס הם גזבר אג"ד בהרצליה, אברהם גוזבץ (55) ואדם נוסף המלווה אותו.

אברהם גוזבץ

„צוחים" ובכובעי־גרב

כרגיל ירד גוזבץ גם אתמול מהאוטובוס, ועשה את דרכו לעבר דלת הבנק הנעולה. ... [illegible]

„בו ברגע", נזכר אתמול גוזבץ, „ראיתי שני צעירים ... [illegible]

„אל תתחכם !"

„נדהמתי לרגע", סיפר הגזבר. ... [illegible]

מקרה מקביל

... [illegible]

ראש הממשלה, יצחק רבין, לוחץ את ידה של אמו של אלי כהן הי"ד, בעצרת שנערכה אתמול לזכרו. לידה — האלמנה, נדיה כהן. (הצלום: יצחק פריידין)

בטקס אזכרה לעולה הגרדום אלי כהן

ראש עיריית בת־ים מציע להעניק „אות הגבורה" לכל עולי הגרדום

— מאת נח ק. יגר, כתב „ידיעות אחרונות" — ... [illegible]

פרסים לשוטרים מצטיינים

... [illegible]

הס־פור טרם סופר

... [illegible]

רבנים ועולים חדשים נגד פירסומי עירום

— מאת ראובן בייץ, כתב „ידיעות אחרונות" — 125 עולים ... [illegible]

נציג 13 הבנקים: אני מעודד מהפגישה

נפגש עם שר האוצר לדיון בתביעות בנקים אמריקניים מבנק א"י־בריטניה

— מאת צבי קפלר, כתבנו הכלכלי בירושלים — ... [illegible]

מידע חדש הביא לשחרור חשוד בסחיטה

— מאת משה דיגן, כתב „ידיעות אחרונות" — ... [illegible]

בית חולים ממשלתי יוקם גם בנתניה

— מאת מ. דביר, כתבנו בנתניה — ... [illegible]

שנת מאסר לגונב רכב — עונש קל מדי

קבע ביהמ"ש המחוזי בחיפה בדחותו את ערעורו של צעיר בעל עבר פלילי

— מאת צבי בלן, כתבנו בחיפה — ... [illegible]

אמבולנס חדש למד"א ת"א

... [illegible]

אנשי רק"ח יצאו למוסקבה

... [illegible]

„סלמוניקו" — לפסטיבל ברלין

... [illegible]

דרגות קצונה חדשות במשטרה

... [illegible]

דתיים בת"א נקראו להפגין ערב נגד הקרנת סרט ב„אלנבי"

— מאת בינה ברזין, כתבת „ידיעות אחרונות" — ... [illegible]

לא יהיה יותר קיפאון „איזור המזרח התיכון"

אמר ר"ש הממשלה בכנס המשמרת הצעירה

... [illegible]

עיר משותק שנדון למאסר פץ מעבר לדוכן השופט

עיר, ...הלך בעזרת קביים, נמצא אשם בגניבת רכב

... [illegible]

עוד שלושה חשודים בגניבות מנמל אילת

— מאת יאיר עמיקם, כתב „ידיעות אחרונות" — ... [illegible]

חברינו **חיה ושלמה שמגר**

ברכות לבביות

לנישואי בנם גד עב"ל

בית „ידיעות אחרונות"

החיסול הגדול

שלא היה דוגמתו בתל־אביב במחירים מזעזעים

כדאי לכם לבוא ולקנות

בבוטיק המרתף

רח' המלך ג'ורג' 2 פינת רח' אלנבי, ת"א

במכירה מטורפת החל ממוצאי־שבת, 7.6.1975

	מקודם	רק ל"י
חולצות טריקו, לילדים	58	10
חולצות טריקו, לנשים	49	10
מכנסים שורטס, לילדים	49	15
חולצות דיאולן, במבחר גדול	67	20
מכנסים ארוכות, לילדים, במבחר מגוון	78	25
חצאיות לילדות, ג'ינס, דיאולן, מקושטות	67	20
חולצות לנשים	120	25
חולצות לגברים, במספרים מ־38—46	99	25
חצאיות שנל, דוגמאות מרהיבות	120	30
חצאיות ג'ינס משופשף, מידי	75	20
מכנסים לנשים, גברדין, ג'ינס משופשף	120	40
מכנסים לגברים, גברדין, ג'ינס	130	40
חצאיות מקסי, בדוגמאות מרהיבות, ג'ינס משופשף	165	40
חליפות מרהיבות, לנשים	315	60

ועוד אלפי פריטי הלבשה במחירים לא נורמליים

חדש !!!

באופנת אלנבי

אלנבי 79, תל־אביב

הצעת מכירה מיוחדת החל מיום ראשון, 8.6.1975

	מקודם	רק ל"י
טוניקות לגברות מדיאולן לופט מודפס	115	25
חצאיות שנל לגברות דוגמאות צרפתיות	128	35
חולצות קיציות לילדים ולילדות	27	5
בגדי־ים לגברים, כל המידות	90	25
שורטים מג'ינס בלגי ועוד, עד מס' 52	95	25
חולצות לגברים מבד תוצ' חוץ כל המידות	147	40
חולצות אכספורט, לגברות	69	10
מכנסים לילדים וילדות, מודל חדיש	115	כמעט חינם
חולצה עם תחתון לגברות, תוצרת חוץ	95	15
חולצות לילדים וילדות עם הדפסה	47	10
אוברולים לילדים וילדות, כל המידות	79	15

לרגל חיסול המלאי

לבחירתך פריטי הלבשה מובחרים

באופנת סיגלית

תל־אביב, רחוב אלנבי 70

ובאופנת רינה חולון

שד' קוגל 40 (ע"י קולנוע רינה) חולון

בואו ותהנו מהנחות של 50% — 80%

	במקום	רק
חולצות תוצרת חוץ, לנשים וגברים	89	25
בגדי־ים, מודל 1975	135	30
מכנסי גברדין, ג'ינס, ועוד	130	45
חולצות טריקו, מודפסות	89	15
חצאיות D.C.D.	169	45
חצאיות שנל, מודל 1975	99	35
שורטים לגברים ונשים	89	20
שורטים לילדים, וג'ינס	79	10-15
חולצות לילדים	69	10
בגדי־ים לילדים	59	10
חליפות נשים 1975	215	65

ועוד מלאי עשיר ומגוון בואו ותהנו

לנוחיות קהל הקונים יש מיזוג אויר

נפלנו על הראש

אנו מתחילים את המכירה המטורפת והזולה ביותר בארץ במוצאי־שבת 7.6.75 עם מלאי חדיש ביותר —

בואו ותוכחו

אופנת אביהו חיפה

המכירה תחל במוצאי־שבת, 7.6.1975

חיפה שד' בת־גלים 15 (ליד קזינו בת־גלים)

	במקום	רק ל"י
שורטים לילדים וילדות, חדישים	64	10
חצאיות שנל לגברות, בדוגמאות צרפתיות	148	35
חולצות טריקו, לגברים ולגברות	57	10
חולצות קיציות, לילדים וילדות	42	5
אוברולים לילדים וילדות, מודל 1975	79	15

לגברים במיוחד! בכמעט חינם!

בגדי־ים לגברים בכל המידות	85	כמעט חינם
שורטים מג'ינס בלגי ועוד עד מס' 52	95	כמעט חינם
חולצות לגברים מבד תוצ' חוץ	145	כמעט חינם

בגדי־ים לגברות, שלם ושני חלקים	148	35
גולפים לגברים ולגברות, מודל 1976	125	20
חולצות לילדים וילדות, עם הדפסות	45	10
שמלות מקסי לערב, עד מספר 50	475	90
חולצות אכספורט לגברות	69	10
מכנסים לילדים וילדות, מודל 75	115	25
חולצת גופיה לגברים, בכל הצבעים	49	10
חולצה עם תחתון, לגברות	95	15
מכנסים גברדין, לגברים ולגברות	135	כמעט חינם

אופנת אביהו חיפה. שד' בת־גלים 15 (ע"י קזינו בת־גלים)

ליצחק חיים חיימוביק

הרבה ברכות

לרגל קבלת דיפלומה של רופא

מאחלים — ההורים:

ביאטריס ליאון חיימוביק והמשפחה

גדעון

הכל בסדר

בוא הביתה

המשפחה

(ב.)

הגיעו!!!

שמלות כלה

ל־3 קומות

אופנה

שנידמן

דיזנגוף 128 ת"א

בוטיק ג'ינט פרג'

GINETTE

תל־אביב, רחוב בן־יהודה 135

מודיעה על מכירה מיוחדת

של 150 חליפות ליצוא

דגמי קיץ 1975 — אקסקלוסיביים

מיוחד לצעירות • במחירים מיוחדים

מכנסיים, חצאיות, ז'קטים

כולם מג'ינס גולמי עם החזרות מיוחדות

המכירה ממוצ"ש, 7.6.75, משעה 20.30 ובכל ימות השבוע מ־9.00—13.00 ומ־16.00—19.00

חדרי־שינה

חצי־חינם

ישר מאירופה לביתך!

כל שבוע מלאי חדש

במחסנו, איזור התעשיה חולון

רחוב המלאכה 21/23

(מאחורי מחי"ד „ופו", ליד „סממי")

וב„אירופה", רחוב אלנבי 74, ת"א

* מיטות זוגיות

* ארונות קיר

* ארונות לחדרי ילדים

* רהיטי־סלון

אספקה מיידית! הקודם זוכה!

המכירה יום־יום מ־11 בבקר עד 6 אחה"צ ובמוצאי־שבתות — משעה 16.00

ליצואני ויצרני מוצרי־ג'ינס

אנו מציעים

בדי ג'ינס

(אינדיגו)

מכל הסוגים תו' חוץ

„לב"

טל. 749111, 740066

תיסרוכל

... [illegible]

מרכז שטיחי

כרמל

הנחות גדולות

... [illegible]

בזר טרינטי

ת"א סטרניחובסקי 4 (פינת אלנבי)

מבחר ענק

בבגדי נשים וילדים

בזול הזול!

התל־אביבים נבהלו ממחירי

בזר חיפה

הדר, רחוב שבהאי לוי 9, חיפה

(ע"י קולנוע הן בול הקע"ם)

המכירה תחל במוצ"ש ה־7.6.75

	מקודם	רק ל"י
חולצות עם תחתון תוצרת חוץ לגברות	95.—	15.—
טוניקות מואל אמיתי לגברות	125.—	25.—
גופיות לילדים ולילדות	14.—	5.—
חולצת גופיה לגברים ולגברות	47.—	10.—
חולצות חדישות ביותר לילדים ולילדות	45.—	10.—
בגדי־ים לגברות בדגמי 1975	135.—	30.—
מכנסי גברדין אמיתי בגזרות צרפתיות 75	160.—	60.—
חולצות לגברים קיץ 75	140.—	35.—
חצאיות שנל במודלים קיציים ונפלאים	160.—	35.—

ועוד אלפי פריטי הלבשה לגברים, גברות וילדים/ות

במחירים כמעט חינם

בואו ותיווכחו!

למכירה

ולהשכרה

דירות יוקרה

באזורים הטובים ביותר בתל־אביב

אוז'ל ציטרין מנדלסברג

ת"א, כפר מלכי ישראל 5, טלפון 224514

בין השעות 1—8, 4—7

פצצה בחיפה

בזר „אמפי"

מבצע מכירות ומחירים

ללא תקדים!!!

	ל"י	ל"י
מכנסי גברדין חדיש	110.—	55.—
מכנסי ג'ינס אורגינל	120.—	60.—
שמלות קצרות גב חשוף	130.—	20.—
חצאיות במבחר גדול	70.—	10.—
חצאיות שנל במבחר גדול ומגוון	83.—	35.—
מבחר חולצות ילדים, נוער ונשים	50.—	10.—
חליפות שני חלקים לתינוק	35.—	10.—
בגדי ים לגברים	67.—	15.—
חולצות אוברול לנשים	65.—	15.—
חליפות הריון מבחר עשיר	260.—	99.—
חולצות גברים מיוחדות במבחר עשיר	חצי חינם	
חולצות אינטרלוק משמעות	85.—	35.—

הרבה הפתעות מהכות לכם!

כל הקודם זוכה!

פתוח במשך כל שעות היום!!!

הפתיחה במוצאי־שבת ב־7

חיפה רח' החלוץ 42 (מול קולנוע אמפי) חיפה

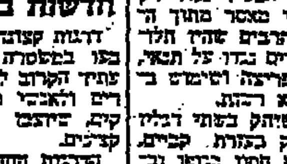

לאייבי נתן

יישר כח

מרכז רדיו סטריאו

ת"א, אבן־גבירול 191, טל. 451765

חדשה!

נפתחה

חנות לבגדי ילדים

אופנת „יונה"-אלנבי 19

בהזדמנות למכירה

מק F 700

עם מקום עבודה

עם נגרר או בלי נגרר

טלפון — 854320.

מתבקשות הצעות

לתיכנון

בית־כנסת

בסירת־יהודה

טלפון: 971129

מ־8.00—12.00.

פרסום דדי

שירה וסיפורת בשנה אחת

על „מיבחר ספרותנו בשנת תשל"ד", שהופיע לרגל שבוע הספר העברי

מאת משה־גיורא אלימלך

מיבחר ספרותנו בשנת תשל"ד; עריכה ומבוא: יהודה פרידלנדר; הוצאת משרד החינוך והתרבות בשיתוף עם „יחדיו", איחוד מוציאים לאור, ת"א, תשל"ה.

בשנים קודמות, עד כמה שזכור לי, היו מופיעים ספרים מיוחדים לקראת שבוע הספר העברי בשיתוף־פעולה בין התאחדות המו"לים, אגודת־הסופרים ו־משרד־החינוך. ספרים אלה, שחוברו מתוך כלל הספרות החדשה, בלי קשר למשמרת או לשנת הופעה. מצטרפים לאנתולוגיה בת חמישה כרכים, אשר ל־דעת תשותף החוק במיפעל, משרד החי־נוך והתרבות — „אין להוסיף עליה ספר נוסף".

קשה לקבל קביעה זו של הרשות המוסמכת, כפי שהיא מנוסחת במבוא לספר שלפנינו על־ידי מנהל המחלקה לאמנות במשרד החינוך והתרבות, ד"ר יוסף מכמן. כשלעצמי אני נוטה לראות בכך פליטת־עט בעידנא דבנקט, המאפ־יינת את החגיגיות של דברי ההקדמה לסדרה החדשה, שמתחילה בספר הנדון. אף־על־פי־כן, מאחר ש„חמשת הספרים של האנתולוגיה משמשים ספרי־לימוד בספרות עברית במוסדות חינוך". אני מקווה שאין לקבל את הרישא של דברי ד"ר מכמן...

וכן המשוררות זלדה ועליזה טור־מלכת, בצד שירים אופייניים ובעלי ייחוד, כי־אלה של אבות ישורון, יש עניין גם ב־שירים של גבריאלה אלישע ויעקב גת, ששמותיהם היו לי בבחינת פגישה רא־שונה.

*

מעניינים לא פחות הם פרקי־הסיפו־רת, שקשה להציגם בקיצור כדוגמת הע־רותינו המעטות לדברי השיר. גם כאן מצטרפים שמות כמעט חדשים לצד שמות בעלי מוניטין: עגנון והזז ולידם מולי עש, אביקת נחמיאס, נפתלי טוקרו עזרא המנחם ויעקב הורגין; משה שמיר, חנוך ברטוב, יצחק אורפז ויצחק אורן ועוד כמה וכמה מאותו דור אם גם לא מאותו „סוף" העושה את המוסיקה. ולידם אב־רהם ב. יהושע, דוד שחר, צבי לוז, אידה צורית ודן צלקה — איש ואיש וסיגנונו, איש איש ועולמו. אמנון שמוש מעשיר את נוף סיפורינו במראות ובקולות מ־ארם־צובא, ואילו רות אלמוג ואהוד בן־עזר מציירים נוף ואנשים מבני המקום הראשונה — אנשים באל־זמן, שהוא גם חווה, חשני מפליג לצפה מראשית ה־מאה שעברה.

דילוגים אלה, וריאנטים שבזמן ובמ־קום ובמצב־רות, נראים לעורך כמין „טיול ראשון (בנופת של ספרות מתח־...

מכתב לעורך

הספר והקטלוג

תערוכות במוזיאון־ישראל

מאת מרים טל

מחוות לאלישבע כהן

תערוכת צבי גולדשטיין

עזבון צ'ארלס רוזנבלום, חלק ב'

בתערובות

נוער יוצר ונוער מוזנח

בעיקבות תערוכת הסדנאות לנוער יוצר בביתן הלנה רובינשטיין, ת"א

מאת שרה בריטברג

פעם בשנה עולה הנוער היוצר מן ה־מרתפים שבתחתית המוזיאון על פני ה־שטח, וממלא את ביתן הלנה רובינשטיין ביצירותיו. בהזדמנות זו נוהג המוזיאון לציין את עצמו לשבח, ומספר בגאווה על 275 בני הנוער החוסים בצילו. היצירות מוצגות כפרעון שטר־חוב לחברה: אנחנו בסדר גמור.

אופי התערוכה, מטבעו, מישפחתי ב־מקצת. כמו תערוכת־סוף־שנה בבית־ספר למתוננים רק תמימים מאמינים שימצאו פה את התום האבוד של בעוריהם.

הטיפול המסור של מנהלת שרותי החי־נוך, גב' טלילה בישט, וחבר מוריה, וכש־רונם של התלמידים — הביאו לתוצאות יפות. אלא שלא בזה העניין, כי מסדנאות לנוער יוצר עד לטיפול רציני ונכון לחינוך לאמנות — הדרך רחוקה. למוזיאון תל־אביב אין כלל אגף־נוער. הסדנאות דחוסות מתחת לפני הקרקע בביתן הלנה רובינ־שטיין, ותערוכות ההישגים החד־שנתיות הן היחידות הנוגעות בדרך כלשהי בנוער.

אם נפנה את הפנים מזרחה, לעבר מו־זיאון־ישראל, נראה דוגמה טובה לאגף־נוער מצויין, שפעילותו השוטפת מלווה בתערוכות על נושאים שונים באמנות ובה־היסטוריה. תערוכות אלו אינן מיועדות...

החודש, כדי שהביקורים בתערוכות־הנוער יהיו משולבים בהקניית הרגלי ביקור ב־מוזיאון בכלל

★

עירום נוסח אבנר כץ

(בגלריה גולי מ. רח' גליקמן 7)

בהומור אדסי ובמקצועיות חובט אבנר כץ בשיטולי הבטן הרכה. הנושא המרכזי הפעם — נשים בעירום. נושא כל־כך „היסטורי" ומכובד, בבשר הגלוי, שמכסת את קירות המוזיאונים. אפשר היה להאכיל את כל ילדי הודו הרעבים ולשים את העודף במחסני־קירור.

סיר קנת קלארק החביב מהטלוויזיה כתב ספר שלם על סוגים שונים של עי־רום, והעניק לכל סוג שם לטיני מתנגן. הציירת סוזאן ואלאדון התחילה דרכה כ־דוגמנית־עירום קטנה אצל אדגאר דגא במונמארטר, ובמכוני־האמנות של ימינו עדיין מתרוצצות דוגמניות־עירום קטנות, כשהתלמידים שוקדים להעתיקן למען ה־נצח בפרופורציות הנכונות. פרופורציות נכונות דירבנו גם פיתוח מיתוסים מומל־אים כמו נערות־החודש של הפלייבוי, חש־וודי אלו חושד בהן שהן עשויות מפלאס־טיק מרוב שלימות. העירום הנשי המוש־לם נמצא בחדשות אלפי שנים ועדיין מוכר את עצמו כרעש גדול במגזינים ובאמנות.

הפגנת־שרידים

אבנר כץ: עירום (רישום)

את נקודת־המוצא כגבר־נשי, או, מה שנר־אה סביר יותר, כבדיחת ענקית על תולדות האמנות וטיפוח נושאים מקודשים — באמ־נות, או לא באמנות. מכל נקודת־מוצא אפשרית מטשטשים הרישומים רעל והמזור במינון מדוייק ומה שחשוב — רשומים...

הרוב הדומם

שלוש תצוגות

במוזיאון לאמנות חדשה, חיפה

מאת אלי לנצמן

למפעל לייצור הלבשה עילית
דרושים
מנהל ייצור
בוגר בית־ספר מקצועי
בענף ההלבשה
בעלי כישורים מתאימים מתבקשים
לפנות בכתב עם פירוט קורות חיים
ונסיון קודם אל „קסטרו מודל" רח'
אלנבי 78, תל־אביב.

למחלקת הנדסה באיזור חיפה
דרוש
מהנדס מכונות
לתכנון ופיקוח של חדרי דוודים, משק קיטור והעברת חום
בעל נסיון של 3 שנים לפחות.
התפקיד כרוך בנסיעות
הדרכה בהתאם לכישורים.
לפנות לת.ד. 16250 ת"א
„מדור המהנדסים" עד 16.6.75

„חרות" בע"מ — סניף אילת
דרוש — מנהל חשבונות ראשי
לסניף באילת.
תנאים טובים + דיור לאדם המתאים.
לפנות: בכתב „חרות" בע"מ ת.ד. 39 אילת.

מנהל מעבדות מחקר ופיתוח
דרושים
לחברת נשיונל בישראל
דרושים
טכנאים מעולים
למערכות סטריאו
נא לפנות לנשיונל רח' אבן גבירול 18 ת"א בימים א' — ה' בין השעות 11.00 — 16.00.
NATIONAL

למושב בית־חנן
דרושים
1. מנהל בית אריזה
2. אחראי למכוני מים והשקייה
3. מנהל חשבונות

ש. פרידמן ושות' בע"מ, חיפה
דרוש
מנהל חשבונות ראשי
ת.ד. 1716 חיפה טלפון 04-645476

מנהל מחלקה שרותי רווחה

דרושים:
א. **שומרים**
(לאחר שירות צבאי)
ב. **עובדי/ות ניקיון ואחזקה**

לחברת ביטוח בתל־אביב
דרושה/ה
פקיד/ת ביטוח

ברמת־גן
דרושה פקידה מנוסה
למשרה מלאה
בר־קול אלקטרוניקה
טלפון 796184

למשרד רואי חשבון
דרושים
רואי חשבון מבוקרים

דרוש
מפעיל D-9

גרפיקאית

לבית ספר
דרושה
פקידה

הלוח הכפול · ידיעות אחרונות · הארץ · הלוח הנפוץ ביותר

למפעל בסביבות רמת־גן
דרושים:
* מכונאים לשיפוץ מנועים
* מכשירנים אופטיים
תנאי עבודה ושכר טובים.

הסתדרות מדיצינית הדסה
מודיעה על משרות פנויות:
א. **מנהלי חשבונות עצמאיים**
ב. **אחות מוסמכת**
ג. **פקיד יבוא באגף האספקה**

לתעשיות אבן־רוסיד בע"מ
ירושלים
דרוש חשמלאי

להיטי הזורע
דרושים
1. **פקיד/ה**
2. **פקידת מכירות**

למפעל גדול באזור הצפון
דרושה
מזכירה למנכ"ל

מועצת פועלי ערד
דרוש מועמד מתאים לתפקיד
מזכיר „הפועל"

מוסד מסחרי ארצי
מוחפש לסניפו בירושלים
מנהל חשבונות ראשי

דרושה
פקידה מעולה
למשרה מלאה
ידיעת השפות עברית ואנגלית
הכרחית

אוניברסיטת בר־אילן
מזכירה

לחברת נשיונל בישראל
דרושים
סוכני מכירות
נא לפנות בכתב בצירוף נסיון קודם לת.ד. 7038 תל־אביב
עבור „סוכני מכירות".

למודול בטון (ישראל) בע"מ
דרוש
מנהל עבודה
מנוסה בעבודות שלד

הודעה על משרות פנויות מס. 37/75
לבנק ישראל בתל־אביב
דרושות נקבניות

נעים מסות ישראל

ש. שלום

לישראל כהן בן השבעים

ישראל כהן

אגואיזם, אלטרואיזם ואנושיות

תשובה להשגות על הסדרה „אנוכיות ומצפון"

מאת א. צבי בראון

ורשת לי להזכיר לקוראיי את אופייה של הסדרה, שהנני בא להשיב לתגובות עליה. היתה זו סדרה של שני מאמרים, שפורסמו במוסף זה — אחד על רעיונותיה הפילוסופיים של איין ראנד (4.4.75), ושני על ספרו של ד"ר משה קרוי „המצפון, תורה סטרוקטוראלית" (18.4.75). הכוונה במאמר הראשון היתה כפולה. ראשית, להציג בדרך עניינית וביקורתית כמה מעיקרי תפישתה של הגב' ראנד; ושנית, לאפשר לקורא לעמוד על מהלך־השיקולים שהוביל את הד"ר קרוי לעמדה מנוגדת לתפישתה של ראנד אל קבלת גלהבת של האתיקה האיגואיסטית שלה.

האם היה מקום לדיון מיוחד ברעיונותיה של גב' ראנד במוסף ספרותי של עיתון יומי ישראלי? — ד"ר אסא כשר משיב על שאלה זו בשלילה (9.5.75). יש בכך, לדעתו, משום סילוף סדר־העדיפויות הרצוי והטעיית הקורא הישראלי המשכיל באשר לערכם היחסי של רעיונות הגב' ראנד מזה ושל פילוסופים מוכרים וחשובים כגון קארל פופר, חומסקי, קואיין, רולס וסטרוסון מזה.

זו, לדעתי, *טענת* הסרת־שחר. מי שעוקב אחרי פירסומיי במוסף זה (בשנתיים האחרונות פירסמתי על קאנט, ויטגנשטיין, ברגמן, רוטנשטריין), לא יטעה לגבי סדר־העדיפויות שלי. בוודאי לא יעלה על דעתו להסיק — כפי שעושה הד"ר כשר — מעצם העובדה של היזקקות להצגת כמה מרעיונותיה של הגב' ראנד, כי הנני סבור שרעיונות אלה „ראויים לתשומת־לבו של הקורא הישראלי המשכיל יותר מתיאורייה הצדק כבודת־הראש של ג'והן רולס, למשל"...

עוד לפני פירסום הסדרה ידעתי, כי דרך טיעונה של ראנד נודע לה — כלפי אי־אילו חוגים אצלנו — כוח־משיכה מסויים, וזאת על רקע האכזבה הפוקדת את דורנו מרעיונות שכיוונם סוציאליסטי וקולקטיביסטי. היה לי גם ברור, שבמיקרה כזה עדיף דיון ביקורתי גלוי ועניני בגירסה שנתגלתה כמושכת על אף חכולתה הפילוסופית הדלה והפשטנית, על יחס של ביטול, המשאיר את העניין כולו ב„מחתרת" כביכול. *התגובות* לסדרה זו מאשרות את גישתי, וד"ר כשר היה מיטיב לעשות לוא התייחס לגופם של דברים ומניח את הקוריוזים הילדותיים שבאמתחתו ואת סלי העורכים שלו להזדמנות נאותה יותר.

האכסיומות של אובייקטיביזם תמים

מגיבים אחדים נמלצו להגנתה של הגב' ראנד מפני טיעוניי הביקורתיים, ובראשם מר יורם סברוני (15.5.75). עלי להודות, כי מר סברוני הצליח להדהימני מייד בפתח מאמרו. הוא מציג שני מישפטים, ומזהיר בקורא לבל ימשיך לקרוא אם אין הוא מקבל את „שתי הטענות האכסיומאטיות" הללו. נקלעתי בדילמה. כמי שטיעוניו של מר סברוני מכוונים אליו במישרין, שומה עלי להמשיך ולקרוא. אך על־פי הוראתו של המחבר עלי לחדול, שכן אין בידי לקבל את טענותיו האכסיומאטיות, וזאת לא כל־כך משום שמצאתי אותן מגית ובית כבטלות, כמו משום שניסוחן כוללני ועמום ובלי הבהרות אין לדעת מה בדיוק מונחן ומה משתמע מהן לגבי העניינים שעל הפרק.

הרשיתי לי להפר את האיסור מתוך ידיעת ...

...

השלישי", עולם המושגים והתורות המדעיים, הנוצר אומנם על־ידי המדען, אך זוכה מגיה ובית למעמד אונטולוגי בלתי־תלוי של מושא התייחסות קבוע לשאר הקהיליה המדעית.

קונצפציה זו אינה גורעת כמלוא הנימה מהישגו האישי של מי שהציע ראשון את התורה ושעל שמו חייבת היא להיכלל במדע, ומן החוקרה שהוא ראוי לה מצד עמיתיו ושאר חלקי האנושות על תרומתו. הוקרה זו ודאי אין להסבירה במונחים אגואיסטיים טהורים.

מטעמים אלה טענתי, כי אין דומה זכות־יוצרים על תורה מדעית לבעלות על מוצר או חפץ. בעליו של בית, למשל, רשאי לאסור על כל מאן־דהוא להרוס את ביתו. אך מה נגיד על בעליה של תורה מדעית, האוסר על זולתו להפריך את תורתו בנימוק שתורה זו היא בבעלותו ?...

טיעון משעשע מציע מר סברוני לפתרון בעיית „האוטובוס ששקע בבוץ" במונחי האנוכיות הרציונאלית. „האוטובוס — טוען הוא — הרי חייב להיות שייך למישהו (חברת הנסיעות), שנציגה, הנהג, מוטלת עליו האחריות להיחלץ ולהגיע בזמן. אחרת יקבלו הנוסעים פיצויים..." ואז, אולי, ינקוט הנהג בדרך רציונלית ויציע לכל נוסע תשלום עבור דחיפה" שעיר. אבל מה יעשה אותו נהג מסכן, אם נוסעיו יפעלו „באופן רציונאלי" לפי האינטרס שלהם — כפי שמפרש אינטרס זה ד"ר קרוי בספרו — יסכימו לקבל את הכסף עבור הדחיפה, אבל במקום לדחוף רק יעמידו פנים של דוחפים ?!

הדרך השלישית: הגישה ההומאנית

מכאן אל בעיית האלטרואיזם. טענתי במאמריי, כי ראנד מגלה בחיבוריה אובססיה, בראותה את כל בעיות החברה המודרנית באספקלריית הדילמה „אגואיזם — אלטרואיזם". סימנים מדאיגים לאובססית מעין זו מצאתי גם בחלק השני של ספרו של קרוי, עתה רואה אני כי „הדיבוק" נכנס גם בחסידיהם. שמיים וארץ ואלטרואיזם! בין נוצרים עשוי עוד הלך־מחשבה כזה להישמע רלוואנטי במידה זו או זו לבעיות החברה החיוניות; ואולם למנטאליות היהודית זר הוא לחלוטין. ועם זאת אין חסידיה הישראליים של הגב' ראנד (היא אומנם בעצמה יהודיה, אך משתדלת במופגן לסלק מטיעוניה כל צל של נימוק הקשור במוצאה, או בשייכות לאומית בכלל) נמנעים מלחזור באופן כמעט מיכאני על הטיעונים בדבר האלטרואיזם, השליט כביכול בחברת המערבית במשך דורות, ואוכל בה כל חלקה טובה.

„מדינת־הסעד המודרנית היא התמסדותו של האלטרואיזם", טוען מר סברוני ומוסיף: „המחשבה שכל ילוד־אשה זכאי לקבל את צרכיו מהחברה ולהתקיים בכבוד אפילו אינו מייצר, היא נאה ללא־ספק, אבל היא מתעלמת מן העובדה שאותו כסף צריך גם להילקח ממישהו... שעשה אותו בזכות, בעבודה יוצרת קשה... אין להבין את הלגיטימיות של שוד פרט אחד למען פרט אחר אלא במושגים של אלטרואיזם קולקטיביסטי".

סבורני שיש כאן עיוות חרעיון של מדינת־הסעד. אינני מאמין שיש מדינת־סעד אחת בעולם, המתחייבת לדאוג לקיומו של מי שמסוגל לייצר ומסרב. הרעיון הוא אחר לגמרי. הוא יוצא מהנחה שבכל מדינה יש בכל נקודת זמן אחוז מסויים של יחידים או משפחות, שמחמת צירוף־גורמים, שאין להם שליטה גמורה עליו, אינם מסוגלים לקיים את עצמם בכבוד. לאלה ניתנת תמיכה מתוך החישוב הבא: למיצער חלק מן הנתמכים, הם או ילדיהם, יכשירו עצמם, תודות לתמיכה, לחיים פרודוקטיביים. לגבי אלה תקף הכלל כי צימצום הדרגתי של מספר החושבים שאינם מסוגלים לפרנס את עצמם הוא — לטווח ארוך — אינטרס של החברה כולה. אומנם אין בעלי הרעיון של מדינת־הסעד משלים את עצמם שניתן אי־פעם להביא מיספר זה לאפס. תמיד יהיו בחברת אנשים — חולים כרוניים, זקנים מופלגים, נכים באחוז גבוה של נכות וכיו"ב — שאין להם סיכויים לחזור אי־פעם לחיי עבודה יוצרת. על־סמך מה זכאים הללו לתמיכה? בלשון אחר: כלום אין פועל לפחות כאן, לגבי קומץ האומללים, הטיעון בדבר מניעים אלטרואיסטיים? דומני שלא. אלטרואיזם — גם לפי הגדרתם של ראנד וחסידיה — פירושו העדפה ברורה של אינטרס הזולת על האינטרס העצמי של המעדיף, פירושו הקרבה עצמית למען הזולת. ואין לטעון כי האזרחים המסוגלים לדאוג לפרנסתם מצווים, במדינת־הסעד המיסורתית, להעדיף את האינטרס של קומץ אומללים שהגורל התאכזר להם; אין הם מצווים להקריב את עצמם למען מישהו, ואיש אינו דורש מהם לנהוג כך. לכל המרובה מתחייבים הם על אחוז מזערי מהכנסתם; ויתור שאינו אמור להשפיע השפעת של ממש על רמת־חייהם. אם הם אנשים בריאים בנפשם — וכאן באים אנו אולי לנקודה החשובה ביותר — יעשו את הויתור ברצון, מתוך סיפוק שיש בידם לגרום, במישרין או בעקיפין, להגדלת רווחתו או להקטנת סיבלו של זולתם, שבדרך אחרת אינו יכול להגיע לכך.

והאגואיסט „הרציונאלי" אין לאל ידו להסביר התנהגות מעין זו של תומך בנזקקים, אלא במונחי אלטרואיזם; התומך חונך כביכול לאלטרואיזם, נדחף לאלטרואיזם וכיו"ב. אך כבר ראינו שאין כאן אלטרואיזם גם לפי ההגדרה שמציע האגואיסט הרציונאלי למונח זה. לעומת זה, במיסגרת תפישתי־שלי זוכה ההתנהגות האמורה להסבר פשוט והגיוני; זהו גילוי מובהק של גישה הומאנית, של התחשבות בזולת, גם אם אין המתחשב יכול לצפות לתמורת ממשית כלשהי על כך. ההתנהגות היא טבעית בהתאם לתפישה האדם ביצור חברתי מיסודו, בהיותו כזה גורם לו צער צערו של חולת, והנאה — רווחתו.

מה שאין ומה שיש בסדרה

נשאר עוד לטפל בטענותיו של ד"ר כשר, המתייחסות למאמר השני בסידרה. תקצר היריעה אם אבקש לנתח את כולן. אסתפק במידגם.

טענות הד"ר כשר מתחלקות לשני סוגים: אלו

(סוף בעמוד 12)

הלוח הכפול ידיעות אחרונות הארץ הלוח הנפוץ ביותר

לחברה לניהול כלכלי במפרץ חיפה
דרושה
מזכירה
למשרד הראשי של החברה
בעלת נסיון בניהול משרד, מולל החפמה עברית ואנגלית
רצוי גם ידיעת השפה הצרפתית
המעוניינות תפנינה לת.ד. 2419 חיפה, 31 010

אוניברסיטת תל-אביב
דרוש עורך
לפקולטה למשפטים

לעבודה מעניינת בת"א
דרושות:
מזכירות
(0800—1600)
כתבניות
(עברית)

אביב בע"מ
דרוש מהנדס ייצור

לחברה מסחרית גדולה בתל אביב
דרושה
פקידה

מכון ויצמן למדע
דרוש מחסנאי
למחסן מתכות, חמרים טכניים וחלקים

לביה"ס התיכון המקצועי דתי במעלות
דרושים מורים מקצועיים

דרושה
TICKETING CLERK
בעלת נסיון קודם בלבד
לחצי יום עבודה
KOPEL CONCERN
קופל נסיעות

מגדל-בנין
חברה לביטוח בע"מ
דרושות כתבניות עברית

לחברה העוסקת ביבוא מוצרי אלקטרוניקה בשטח הסטריאו
דרוש טכנאי
בעל נסיון

טכנאי/הנדסאי אלקטרוניקה

מפעל גדול באזור חיפה

לחברת שכון צבורית דרוש/ה
פקיד/ת משכורת
מנוסה

ליחידת מחשב גדולה בתל-אביב
המפעילה מערכת תקשורת ארצית
דרוש:
SYSTEM PROGRAMMER

למפעל בינוי באזור ת"א
דרוש
הנדסאי / מהנדס בנאי

לחברת נשיונל בישראל
דרוש
מנהל מעבדה
National

אוניברסיטת תל-אביב
דרוש עורך פרסומים
בשפה האנגלית

למוסד צבורי
דרושה כתבנית

למוסד מחקר ופתוח באזור חיפה
דרושים
מהנדסי אלקטרוניקה בכירים
מהנדסי מערכת / בקרה
מהנדסי אלקטרוניקה / מהנדסי אופטיקה
הנדסאי / טכנאי אלקטרוניקה בכירים
הנדסאי / טכנאי אופטיקה

ראה מודעות דרושים גם ב„7 ימים" וב„מוסף לשבת"

هكذا من الإصل

שפות והשכלה תיכונית | למד והשכל | קורסים והכשרה מקצועית

רבבות בני נוער אינם לומדים ואינם עובדים

אם גורלם נוגע לליבך — בוא ולמד בקורס מיוחד והיית להם למדריך ולמחנך.

משך הקורס:
8 חדשי לימוד
בפנימית בית ברל
במלגה מלאה
ושנת עבודה מעשית
בשכר מלא.

בית ברל
המדרשה למדריכי נוער

פרטים והרשמה: המדרשה למדריכי נוער, בית ברל (ע"י כפר סבא) טל. 052-25151, 052-25426
מרכז הנוער העובד והלומד, רח' החשמונאים 91, ת"א טל. 03-267241
מועצות פועלים - מזכירי הנוער העובד והלומד.
המסגרים המחוזיים של משרד העבודה בערי ההורות.

משרד העבודה · משרד החינוך והתרבות · הסתדרות הנוער העובד והלומד
המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית · החטיבה המקצועית

ב"ה

משרד העבודה
אגף להכשרה והשתלמות מקצועית

הסתדרות הנוער הדתי העובד והלומד
"רשת תורה ומלאכה"

מרכז להכשרה מקצועית-תורנית קדם צבאי - נחלים

נמשכת ההרשמה לשנת הלימודים תשל"ו למגמות:

* אלקטרוניקה — לבוגרי כתות י' — י"א
* חשמל רכב — לבוגרי כתה ט'
* מכונאות רכב — לבוגרי כתה ח'
* מסגרות — לבוגרי כתה ח'
* טבחות — לבוגרי כתה ח'

— הלימודים הנם בפיקוח משרד העבודה בשתוף עם צה"ל.
— מתקבלים נערים בוגרי בית־ספר ממ"ד בגילאים 16—17½ אשר יעמדו בהצלחה בבחינות מיון.
● הבוגרים יועסקו במקצועם בשרותם הצבאי.
— הלימודים בתנאי פנימיה — מספר המקומות מוגבל

בדבר פרטים והרשמה יש לפנות אל מזכירות המרכז להכשרה מקצועית בנחלים בין השעות 9.00—14.00, טלפון 919847.

בצלאל
האקדמיה לאמנות ועיצוב, ירושלים
הסדנא להשתלמות מורים
רחוב בצלאל 1, ירושלים.

סדנא להשתלמות מורים בעיצוב ויזואלי

האקדמיה תקיים סדנא
להשתלמות מורים בעיצוב ויוצרנות
במשך שנת הלימודים תשל"ו
אחת לשבוע, בימי ה'.

הסדנא תהיה פתוחה
בפני מורים לאמנות, למלאכה
ולמספר מצומצם של מורים כלליים,
מפקחים ועובדי הוראה בכירים.

פרטים וטפסי הרשמה
אפשר לקבל בבנין האקדמיה בכל יום
בין השעות 0900 - 1300
או על ידי פניה בכתב

בצלאל.

האם אתה אוהב לצייר?

האם אתה מתעניין בגראפיקה? האם אתה מוכן ללמוד את אמנות הגראפיקה בביתך בזמנך הפנוי? סטודיו "פ"ג" בשתוף המכונים האמריקאיים להשכלה בכתב יבחנו בביתך את כשרונך והתאמתך למקצוע הגראפיקה!

לכבוד
"המכונים האמריקאיים להשכלה בכתב"
ת.ד. 28124 תל־אביב, למס' 77
אבקשכם לשלוח אלי, ללא כל התחייבות כספית מצידי, חוברת הסברה ומבחן התאמת כשרון למקצוע הגראפיקה.
שם: ....
כתובת: .... טלפון: ....

המכונים האמריקאיים להשכלה בכתב

למד בביתך בהתכתבות

המכונים הבריטיים - המוסד הותיק והמנוסה בארץ להקניית השכלה בכתב מציע לך ללמוד בביתך את המקצועות הבאים בשיטות שנוסו בהצלחה בארץ ובחו"ל. הלימודים הם תחת פיקוח ובהדרכת צוות מורים ומפקחים שהם מטובי כוחות ההוראה בארץ.

20% הנחה לחיילים בשירות פעיל

לשם קבלת פרטים מלאים מלא את התלוש הרצ"ב ושלח בהקדם אל המדור ליעוץ מקצועי ת.ד. 21444 תל־אביב.
מעונין בקורס — — —
שם — — —
כתובת — — — טל. — —
עתון הארץ 6.6.75

אנגלית ושפות אחרות
1. אנגלית למתחילים
2. אנגלית למתקדמים
3. אנגלית כולל
4. אנגלית למשתלמים
5. אנגלית לבחינות בגרות
6. אנגלית בתקליט
7. קורספונדנציה מסחרית באנגלית
8. צרפתית למתחילים
9. ערבית מדוברת
10. ערבית ספרותית
11. גרמנית למתחילים
12. עברית - שיפור הסגנון
13. עברית - שיפור הלשון והחבעה
14. כתיב עברי
15. עברית למתחילים
16. עברית למתקדמים
17. עברית למשתלמים

בגרות ומוקדמות
לרשות הלומדים בקורס יעמדו יועצים לעזרה אישית בסניפי המכונים הבריטיים
1. הכנה לבחינות בגרות
2. הכנה לבחינות מוקדמות

הנהלת חשבונות ומדעי המסחר
1. הנהלת חשבונות למתחילים 2. קורס כללי בהנה"ח 3. חשבונאות למתקדמים 4. הנה"ח סוג 1 5. הנה"ח סוג 2 6. הנה"ח סוג 3 7. מנהלי חשבונות מדופלמים 8. ראיית חשבון 9. תמחיר 10. ארגון וניהול עסקים 11. קורספונדנציה מסחרית בעברית 12. פקידות ומזכירות כללית 13. מסחר פיננסי 14. תורת הכלכלה והמשק

אלקטרוניקה - בניית מכשיר רדיו ואזעקה
1. אלקטרוניקה ורדיו מעשי (כולל מעבדה ללימוד בניית מכשיר אזעקה ומכשיר רדיו)
2. קורס יסודי באלקטרוניקה
3. קורס יסודי בטלויזיה

טכנאות
1. שרטוט טכני - בנין ומכונות
2. טכנאות מכונות
3. טכנאות רדיו
4. טכנאות בנין
5. טכנאות חשמל
6. חשמלאי מוסמך

הכנה לטכניון ואנגלית לאוניברסיטה
לרשות הלומדים בקורס יעמדו יועצים לעזרה אישית בסניפי המכונים הבריטיים
1. הכנה לטכניון במתמטיקה
2. הכנה לטכניון בפיזיקה
3. הכנה לאוניברסיטה באנגלית

אמנות שימושית
1. גרפיקה שימושית
2. ציור

קורסים אחרים
1. עיתונאות ויחסי ציבור
2. פסיכולוגיה
3. מורים מוסמכים

המכונים הבריטיים · THE BRITISH INSTITUTES · להשתלמות בכתב · 125,000 בוגרים · 115 קורסים לבחירתך · 37 שנות נסיון

בית הספר לפקידות

פותח קורסים חדשים (בוקר/ערב) ב־11.6

* ניקוב י.ב.מ. — קורס חינם לכתבנות
* פקידות ומזכירות כולל כתיבה במכונה
* הנהלת חשבונות (1, 1+2, 3)
* כתיבה במכונה בעברית ואנגלית

שרותפ

ת"א, רח' דיזנגוף 82 (ליד ככר דיזנגוף), טל. 482920
ת"א, אלנבי 140 (התחנה המרכזית), טל. 615314
רמת־גן, ז'בוטינסקי 54 (מול רמה), טל. 724335
ירושלים, מרדכי בן הלל 10 (פנת בן־יהודה) טל. 232748
הרצליה, רח' הס 8 (ליד התחנה המרכזית)

קורסים מזורזים

למבוגרים, לנוער ● קורסי בוקר, צהריים וערב

הנהלת חשבונות

בהדרכת רואי חשבון מוסמכים ● מבחני גמר בבית הספר ● סוגים: 1 + 2, 2, 3

נקוב בשיטת IBM

● כולל קורס חינם-כתבנות ● קורס מזורז נפתח ביום חמישי ●

פקידות ומזכירות

קורספונדנציה ● כתבנות ● חשבונאות
קורס מזורז לכתבנות לעברית/לאנגלית נפתח כל יום

● הכנה להכלת מוג מטעם משרד העבודה
● תעודות הסמכה ● הפנייה לעבודה.

● אחריות להצלחתך ●
השבוע מסתיימת ההרשמה

שרותפ

תל־אביב, רחוב דיזנגוף 82 (ליד ככר דיזנגוף)
תל־אביב, אלנבי 140 התחנה המרכזית) טל. 615314
ירושלים, מרדכי בן־הלל 10 פ בן־יהודה) טל. 232748
רמת־גן, רח' ז'בוטינסקי 54 מול רמה) טל 124335
הרצליה, רח' הס 8 (ליד התחנה המרכזית)

אגואיזם, אלטרואיזם

(סוף מעמוד 2)

המתרעמות על מה שאין בסקירתי, ואלו הקובלות על מה שיש בה. הנה מתרעם הוא — על שציינתי כי על־פי ספרו של ד"ר קרוי מצטיירת נפש האדם כדמויית־מחשב ולא הכנסתי את הקורא בסוד הספרות הענפה הקיימת על נושא זה; על שלא סיפרתי לקורא על נסיונות הפורמאליזציה של הצו הקאטיגורי, שכבר נעשו; על הנסיונות חשובים של העמדת הלוגיקה על חוקים לא־לוגיים (למרות שהדגשתי את נסיונו של קרוי להעמיד את השכל על הדמיון) וכו'. נוכל בקלות להמשיך ברשימה זו; הזכרתי כי ד"ר קרוי מסתמך על פרויד, ולא דנתי בספרות העצומה על הפסיכואנאליזה; ציטטתי את אבחנתו של פופר בין חברת "פתוחה" ו"סגורה", שקרוי מתייחס אליה, ולא סיפרתי לקורא על הויכוח מסביב לגירסתו זו של פופר, וכו' וכו'. התשובה לטענות מסוג זה פשוטה: יש גבול למידע שיכול אתה לדחוס לתוך מאמר ביקורת במוסף ספרותי ולגבי כל פריט חייב המבקר להכריע אם להעדיפו על פריטים רבים אחרים.

ועוד טוען ד"ר כשר, שהצגתי שלא כהלכה את התייחסותו של ד"ר קרוי למישנתו הבלשנית של חומסקי. הוא מונה שורה ארוכה של שאלות שחומסקי כבלשן — וכן בלשנים אחרים בני דורו — טורחים להשיב עליהן, ואילו "לכל זה אין זכר בהגיגיו של ד"ר קרוי".

אבל כלום לא היה זה מוזר לוא ספר על המצפון היה כולל דיון ישיר ומקיף על שאלות בלשניות דוור־קא? לא לכך, איפוא, יכולה להיות כוונתי כשהערתי — וזו היתה לא יותר מהערת־אגב בסקירתי, שאת אופיית הגדרתי לעיל — שד"ר קרוי מתבסס בספרו על הישגי הבלשנות החומסקיאנית. כוונתי בכך היתה שעם הישגי מישנתו הבלשנית של חומסקי נמנית בוודאי הנתגתת, הבהרתה ויישומה השיטתי של האבחנה בין יומנה (קומפטנציה בלע"ז) לבין ביצוע לשוניים. ד"ר קרוי מנחת ניתוח ביקורתי אבחנה זו, ומתוך ניתוח זה מגיע הוא למושגים מוכללים של כושר, [illegible]

[illegible]

שירים בקצה החווייה

(המשך מעמוד 4)

טוב לו ללכת ולהדבר בעדה, תוך ניצול / בלעדי של ימי חלדו". / זך ניכר גם בשירים אחרים למשל: "אחר־כך אסע" של מגד מתייחס לשיר של זך "שירים ומנגינות". זך ניהל את "מלחמותיו" נגד התפישה של "הקולקטיביות תיתרת", שעדיין שלטה אז בכיפה. מגד הוא בן דור המשוררים שעשו צעד נוסף, והם רואים בתפישת זך־עמיחי גישה רומאנטית־משחה. השירה של שנות השבעים, ואיל מגד הוא אחד מנוטלי החלק בה, היא הרבה יותר מפוכחת, הרבה פחות מתייפה. שתי המלחמות שידעו נציגי השירה הזאת, מלחמת 67' ומלחמת 73', "תרמו" ללא־כפק לפיכחון שירי זה.

אין אני רואה, כפי שכבר רמזתי, כל רע בהתיחסות לשירי זך. השיח הזה איננו פוגם משום שהוא מודע וגלוי ולא "מוגנב".

*

בשני שירים פונה המשורר אל העבר. פנייה זאת היא חריגה מן המקובל בקובץ; "משה ואהרן סבי ואבי / דור אמיצים אחרון / מקור כאבי" — עימות אירוני והושפני עם הדורות הקודמים. השיר הנוסף העוסק בעבר מעניין הרבה יותר לטעמי, ולו בשל הפרובלמטיקה המורכבת שבו; "הייתי כחולין חג כהלום. אור / טוב, יום / של חולין. נערה / בסימטת עץ שחורה. / אם אני / עין, יש לי שורש / פולני בחלום. [illegible]

[illegible]

המרכז לשרותי התנדבות · ת.ד. 7033 ת"א

התנדב עם כל הלבב!

פנה עוד היום אל לשכות המתנדבים:

תל־אביב: רחוב שבזי 11, טלפון 290601 [illegible]
ירושלים: [illegible]
בני־ברק: [illegible]
נתניה: [illegible]

אם ברצונך להתנדב פנה אל לשכת המתנדבים בעירך, או לארגון הוולונטרי בו אתה חבר.

חברת החשמל לישראל

מחוז הדרום תל־אביב

מכרז מס' 356-107-75

מתבקשות הצעות:
לביצוע עבודות בידוד והלבנת גגות של תחנות טרנספורמציה פנימיות באיזור תל־אביב

[illegible]

אוניברסיטת בר־אילן

המכינות האקדמיות מודיעה כי

נותרו מקומות מספר לתלמידים מצטיינים לשנה"ל תשל"ו

במחלקות ובחינות הבאות:

* אנגלית
* ערבית
* למורים ביבליוגרפיים
* פילוסופיה (יהדות וכללית)
* ספרות
* למורים קלסיים
* תרבות צרפת
* מוסיקולוגיה
* תאטרון
* ספרות משווה
* תולדות האמנות

המעוניינים יפנו אישית למשרד לקבלת תלמידים אוניברסיטת בר אילן, ר"ג, בימים א'—ה' בין השעות 9.00—12.00 לפנה"צ.

בצלאל

האקדמיה לאמנות ועיצוב, ירושלים

מועד סיום ההרשמה לשנה"ל תשל"ו 1975—76 נדחה ליום 20 ביוני 1975

בחינות הכניסה תיערכנה בין 27 ליולי 1975 לבין 7 באוגוסט 1975.

טפסי הרשמה ומידע נוסף ניתן לקבל אצל ראש המזכירות באקדמיה, רח' בצלאל 1, ירושלים, טלפון: 225111, בכל יום בין השעות 12—9.

עירית עפולה

מכרז מס' 10/75

מבנה למפעל לרסוק אשפה ופתוח השטח בעפולה

[illegible]

ש. שחורי, ראש העיריה

קרן קימת לישראל

מכרז מס' 3/75/ב

למכירת כלי רכב וציוד אחר

אנו מציעים למכירה:
א. מכוניות
[illegible]
ב. ציוד אחר
[illegible]

בחיפה

למכירה בהזדמנות
עסק מבוסס
מתקן רחיצה אוטומטי למכוניות (מברשות)

להתקשר בשעות היום 04-254612, בערב 04-530808

"ייעוץ אישי להורים" בעיתון

אורים הורים

כתב העת היחיד בישראל המיועד כולו להורים
מומלץ על־ידי משרד החינוך והתרבות

בגליון יוני 1975 שפע רשימות וכתבות על הנושאים הבאים:

[illegible]

חיתמו על אורים להורים כי הוא העתון שלכם

לכבוד ירחון "אורים להורים" ת.ד. 303, ת"א.
נא לשלוח לי מדי חודש בחודש במשך שנה את 12 גליונות של "אורים להורים".
השם ....
הכתובת ....
מצ"ב צ'ק / המחאת דואר על סך — 22 ל"י.
נא לא לשלוח כסף מזומן · גזור ושלח

בה

בתי קייט מושב מירון

[illegible]

בכל ביתן מיזוג אוויר מלא

מחיר הביתן ליום בכל כל הנ"ל עד 6 נפשות — 160 ל"י.
(בחודשים יולי, אוגוסט ובחגים — 180 ל"י)

[illegible]

מי חיכון

שאוע דוד
ייצור דוודי שמש

כל מיני תקונים לדוודי שמש וחשמל
כפר־סבא, רח' הכרמל 24/7, טל. 052-20530

תרבות ספרות אמנות

מחקרים על חסידי אשכנז

עם הופעת קובץ מאמריו של פרופ' יוסף דן

מאת ד"ר אביב עקרוני

עיונים בספרות חסידי אשכנז, מאת יוסף דן, הוצאת „מסדה", 1975.

פרופ' יוסף דן, מטובי החוקרים של יהדות ימי־הבינים, ריכז בקובץ שלפנינו שמונה מחקרים, שנדפסו בשנים תשכ"א־תשכ"ו בבמאונים „תרביץ", „ציון", „קרית־ספר" ו„קובץ על יד" וכן מחקר מקיף נוסף, המופיע עתה בדפוס לראשונה. מחקרים אלה עוסקים בכתביהם השונים של חסידי אשכנז, המגלים את עולמה הגנוז של תנועת־הסוד היהודית.

בספרו החשוב „התורה והחיים בימי הבינים" הטיל גידמאן אור על עולמם המיוחד של יהודים, שהיו באזורי צפון צרפת וחבל הריין שבגרמניה במאות ה־12 וה־13 ואשר פיתחו להם אורחות־חיים מיוחדים, שבאו לידי ביטוי ביצירתם הספרותית־מחשבתית. במרכז היצירה הזו מצוי, כידוע, ספר־חסידים, שעיקרי חלקיו נכתבו ככל הנראה על־ידי ר' שמואל חסיד ור' יהודה חסיד בנו וכן על־ידי תלמידו של ר' יהודה חסיד, ר' אלעזר מוורמס, בעל ספר „הרוקח". במשך השנים הלכה מסכת המחקר והסתעפה, ומלבד ספרי־היסוד נתגלו כתבי־יד רבים, שמהם ניתן לעמוד על היקפה הרחב של חסידות אשכנז ועל הצדדים הרבים המייחדים אותה מן הספרות העברית שנתחברה באותה תקופה עצמה בעולם התרבותי היהודי־ספרדי. טובי החוקרים, ביניהם ויידה, בער, שלום ואורבך, ובמיוחד פרופ' ישעיהו תשבי, תרמו, איש איש בתחומו, להצגת הגוונים השונים בנושאי התעניינות מוגדרים. כך התבררה, דרך משל, עדויות על קיומם של זרמים שונים בתוך חסידות אשכנז; הודגש הקשר ההדוק שבין ההשקפות הכלליות של חסידות זו בתחום הדת והמוסר להשקפותיה בתחום תורת הסוד והדמונולוגיה; הורחבו היסודות העובדתיים באשר לאירועים היסטוריים ושיבוצם במיסגרת סבירה — דבר שהיה מעורפל מאוד בראשית המחקר.

ברור עתה מעל לכל ספק, כי מרכזה של תנועת חסידות אשכנז (ונוטים אנו עתה יותר מקודם לראותה כתנועה ולא רק כזרם ספרותי־רעיוני) היה באמת במיסגרת פעולתם של שלושת החכמים שהוזכרו לעיל, אשר פעלו באיזור הריין, בעיקר בערים רגנסבורג, מגנצא וורמייזא (וורמס). מובן ששלושה אלה היו מוקפים בדמויות־מפתח נוספות — תלמידים אך גם הוגים עצמאיים כשמואל בן קלונימוס משפיירא, יהודה בן קלונימוס ממגנצא, ר' אליעזר הדרשן ואף תלמידיו של ר' אלעזר מוורמס ר' יצחק מווינה ואברהם בר' עזריאל בעל ספר „ערוגת הבושם", שהוא אולי החכם היהודי הראשון, שביצירתו נוצרת קירבה רעיונית בין מרכזי התרבות של צפון צרפת וגרמניה ושל ספרד. כל אלה עסקו במקביל בכל גוניה של ספרות חסידי אשכנז — פרשנות, פיוט הלכה ומוסר וכמובן — תחום הסוד והמיסתורין.

חוג „הכרוב המיוחד"

יוסף דן מטעים בספרו, כי על אף מרכזיותה של קבוצה זו ועל אף תפקידה החשוב שמילאה בעיצוב השקפת־עולם חסידית מיוחדת, לא היתה זו הקבוצה היחידה. דוגמה לכיוון נוסף מהווה „ספר החיים", המצוי במיספר כתבי־יד ואשר מחברו אינו מכיר את השקפותיהם של ראשי החוג המרכזי — ר' שמואל חסיד ור' יהודה חסיד. לעומת זאת, הוא מסתמך כמקור ראשוני ועיקרי להשקפותיו על תורתו של ר' אברהם אבן־עזרא. דוגמה נוספת לעניין זה, שעליה מרחיב המחבר את הדיון, מהווה חוג „הכרוב המיוחד" בספרות חסידי אשכנז. לא כאן המקום לפרט את עיקרי תפישתם התיאולוגית של חסידי אשכנז מן החוג המרכזי באשר ל[illegible] האל המתעלם, בורא העולם והאל המתגלה, שהוא הכבוד האלוהי, ברם ייחודם של סופרי החוג המיוחד הוא בכך שבכתביהם מופיעה דמות אלוהית חדשה, הנקראת „הכרוב המיוחד", או „הכרוב הקדוש". [illegible] יש לה חשיבות במסכת התיאולוגית המורכבת. דמות זו אינה מופיעה כלל בכל יצירתם של יהודה חסיד ואלעזר מוורמס ואף לא ביצירתם של חסידים מאוחרים יותר. המחבר אף מציין במפורש, כי גיבושה של תורה זו קדם אולי במקצת לכתבים העיוניים העיקריים של החוג המרכזי בתורת חסידי אשכנז.

חוג „הכרוב המיוחד" אינו ממשיך בלבד של תורת הסוד החסידית, אלא חוג המפתח את תפיסתו המיוחדת בהקבלה לפעולתו של החוג המרכזי, ואף ייתכן שאחדים מכתביו קדמו לכתביהם העיקריים של ר' יהודה חסיד ושל ר' אלעזר מוורמס.

יוסף דן מציין ארבעה קווי־הכר רעיוניים לייחודו של החוג הזה, וסובר כי לכולם יש קו עקרוני משותף — „הרחבת החדירה של עולם המחשבה הניאו־פלטוני לתחום המחשבה היהודית באזור התרבות האשכנזי־צרפתי, ויצירת מושגים וסמלים, היונקים את חיותם מן הניאופלטוניות, אך ההולכים ויוצרים לעצמם גיבושים וכיוונים משלהם, מכוח היותם הפנימית... יש לראות בחוג זה את אחד השלבים החשובים בתולדות התגבשותה של תיאוסופיה יהודית, היונקת ממקורות זרים במידה מסויימת בעקיפין, ומפתחת רעיונות הנעוצים עצם מעצמה של המחשבה היהודית. מבחינה טרמינולוגית לכל הפחות יש לפנינו תופעה המקשרת בין התהוותה של הקבלה לבין המחשבה האורתודוכסית יותר והנוטה פחות לחידושים ולגיבושים טרמינולוגיים וסימבוליים של חסידות אשכנז בכללה".

ברוח זו מסיים המחבר את המחקר השביעי בספר, שהוא לדעתי המעניין ביותר מבחינת הרחבת היריעה של עולם חסידי אשכנז. קדמו לו מחקרים נוספים — סיפורים דימונולוגיים מכתבי ר' יהודה חסיד, סיפור אשכנזי על התגיירות מלך ערבי בספרד, „שרי כוס ושרי בוהן" — שהוא מחקר על גילויים בתורת הכישוף, הנבואה והניחוש בספרות אשכנז, „ספר החכמה" לר' אלעזר מוורמס, בקורת ספר על „ערוגת הבושם" לר' אברהם בר' עזריאל מוקני. ביהם „ספרות הייחוד" של חסידי אשכנז, לאחר המחקר על חוג „הכרוב המיוחד" מופיעים עוד שני מחקרים — האחד על „ספר הגבון" לאחד מחסידי אשכנז, והשני חיבור בלתי־ידוע בתורת הסוד לר' יהודה חסיד, את הספר חותמים כארבעים עמוד, המהווים קטע מן החיבור הנ"ל, המיוחד לר' יהודה חסיד.

התרכזות בטכסטים

לפנינו, איפוא, ספר רציני ומעמיק של חוקר צעיר, שעשה את עבודתו בבית האולפנא שבירושלים בהדרכתו של פרופ' תשבי, והוא עצמו מעמיד עתה תלמידים ההולכים בדרכיו וממשיכים במחקרים משובים אלה. עם זאת, מן הראוי להבהיר, כי אין הספר מיועד לכל קורא. ימצאו בו עניין רב כל העוסקים בהגות יהודית, בהיסטוריה יהודית של תקופת ימי־הביניים, חוקרי תורת הסוד והקבלה ועוד. ייתכן כי ניתן היה להרחיב מקצת את היקף הקוראים, אילו נתלווה לספר מבוא מקיף, שבו היתה נפרשת היריעה ההיסטורית והרעיונית־ספרותית של חסידי אשכנז. ברם מבוא כזה היה אולי מפקיע את המחבר מן ההתרכזות הבלעדית בטכסטים, בניתוחם ובהסקת מסקנות מחקריות. ש־ [illegible]

שירים בקצה החווייה

על ספרו החדש של איל מגד „קצה"

מאת יעקב בסר

איל מגד, „קצה", שירים מאת איל מגד, הוצאת ספרית פועלים, 57 עמ'.

ספרו השני של איל מגד (קדם לו „מארק עדן", הוצ' „עקד", 1972) כולל 50 שירים, לרוב קצרים, לעיתים אף קצרים מאוד. בחלק לא קטן מהשירים ניכר משהו מן הבוסר; ישנן גם שורות [illegible]; אבל בסך־הכל „קצה" הוא קובץ־שירים שנכתב במתכון (והליכה מודעת בעיקבות שירתו „הצגומה" של נתן זך ניכרת בשורה ארוכה של שירים), תוך הבלטת תיחום בגבולות ההתייחסות השירית ובחירה מחושבת של האמצעים השיריים. ברור שכתוצאה מכך ישנה חתירה אל דיוק הביטוי.

„האידיאל השירי" של איל מגד מוצא את ביטויו בשיר־הפתיחה: „עכשיו יודריש אולי מאמץ כפול. / כמו בזינוק החתול, מוטב לקצר. / הנמר מעביר כך את זמנו, הוא מספר. // בתנופת רקע / בתנופת פתע". כשמישהו מחליט במודע שיש לקצר, אין הוא מוותר בהכרח על מה שחשוב לו לספר. הוא פשוט עושה קפיצות. הוא מוותר על „המילוי" ומנתר אל קצה החווייה, את ניתור החתול, הדורש מאמץ כפול, וכותב את השיר לאחר „מה שקרה". השירים המוסמכים להעיד על האידיאל הזה הם, כמובן, השירים עצמם, ובעיקר הפותח את הקובץ והחותם אותו. בשיר הפתיחה, אותו ציטטנו, מביע המשורר את ציפיותיו משיריו: „תנופת רקע — תנופת פתע", כלומר: ציור אידילי — והתרחשות דראמטית, פתאומית. והשיר החותם את הספר ממחיש אותה ציפיה ונותן דוגמה למימושה: „צמרות, תרועת ברז, לב שלו, בעקשנות / צריך לטרב / למשאלותיו, הים מנמנם, העולמות / קוסמים לשווא, אנוה. גם / מתעלומות אני עייף עכשיו". המלים הראשונות של הטור הראשון הן נסיון ליצור תמאורה אידילית: „צמרות", „לב שלו", אבל כבר באמצע הטור הראשון בולטת הפרת השלווה בדמות „תרועת ברז", התרועה המבשרת התרחשות דראמטית. לא רק תציור, כי אם גם ציוף. והאותיות והמלים „בעקשנות / צריך לטרב" הופכות את הדראמה לגלויה. „הים והעלמות" המפתחים הם מעולם אחר, ותמונה זו שייכת כבר למלה „תעלומות". מכאן עייף האני השירי; על כן הבחירה היא לגנוח. להיוותר בקצה החווייה, המשורר מדלג על הפרטים המכאיבים אותו. תיאור ההתרחשות אינו מעניין, רק המתרחש לאחר ההתרחשות מעסיק את האידיאל השירי של איל מגד.

*

בדידות, הנושא הנצחי של האמנויות באשר הן. גם בקובץ שלפנינו אין המשורר פוסח על נושא קלאסי זה. נהפוך הוא. העיסוק בנושא הבדידות, בגלוי או במוסווה, הוא מגוזם וגנדרני מעט. במקום בו עוסקים בבדידות עולה היעדר הקומוניקציה, אי־ההידברות, [illegible] בינו לבינה, אך בעזרת ספקולציה מוהרת ניתן להעביר את אי־ההידברות אל התחום שבינו לבין השירה, או בינו לבין הסובב אותו: „כל מלה שאני שומע מוחקת / כל מלה שאני עונה מוחקת // חלון פותחת / חלום מוחקת // אולי יהיה קצת שקט".

יהודה עמיחי ונתן זך עשו לשירה העברית הצעירה את אשר עשו אלתרמן ושלונסקי לשירה בתקופתם. וכמו שקם לאלתרמן ולשלונסקי דור של משוררים מושפעים, חקיינים וסתם אפיגונים, כך קרה לזך ולעמיחי. אין כמעט משורר, הכותב בתקופתנו, שאיננו מושפע, כך או אחרת, מן השניים. ברור איפוא שגם איל מגד נטל מהם. אך עיקר זיקתו היא לנתן זך. הוא עורך עימות מודע עם תפישתו של זך, מעין שיח־שירים. מגד כתב את שיריו הראשונים כעשרים שנה לאחר שזך כתב את שיריו הראשונים, על כן, איך פלא שתפישתו היא פרוזאית יותר, נעדרת רומאנטיזם. זך כותב: „לא טוב היות אדם לבדו / אבל הוא לבדו בין כה וכה. / הוא מחכה והוא לבדו / והוא מתמהמה והוא לבדו / והוא לבדו יודע / שגם אם יתמהמה / בוא יבוא". נושאו של איל מגד הוא אותו נושא; אפילו המלים הן דומות, וגם המיקצב הפנימי והחריזה דומים. אבל המסקנה שונה, הערכה בתכלית ההיפוך: „טוב היות אדם לבדו, גם בקהל. / כשאין איש מלבדו, טוב לו /

(המשך בעמוד 12)

תמונה חד־ממדית על האצ"ל

מאת יעקב שביט

זכר חיל המרד, חטפנו קצינים בריטיים, נשק בריטי למחסני אצ"ל לילה במחתרת; התקפות על משטרת ר"ג — חמישה ספורים בסדרת „ספריית המרד", הוצאת „חדר", 1975.

סדרת הספרונים על עלילות האירגון הצבאי הלאומי יצאה לאור לפני שנים רבות, ועכשיו היא מופיעת בהדפסה שניה. בשעת כתיבתם של הספרונים האלה עדיין לא נכתבה ההיסטוריה השלמה והמקורית של האצ"ל, ואנשים, שיצאו או מהמחתרת, הרגישו צורך נפשי עמוק לספר ברבים את ההיסטוריה שלהם. היה זה נסיון לסגור במשהו את הפער הגדול — שברבות השנים, דומני, קטן במידת־מה — בין תחושת המעשה ההיסטורי שעשו לבין ימוסו של רוב הישוב למעשים אלה.

בינתיים כבר הופיעו ארבעה כרכים של ההיסטוריה של האירגון הצבאי הלאומי מאת דוד ניב; הפרשיות המסופרות בספרונים מסופרות אצל ניב בקיצור, אך נתונות בתוך ההקשר ההיסטורי המקיף שלהן. כאן יש למיבצעי האצ"ל לעיתים טעם של „רומאן זעיר", המתעורר קודם כל מתשמוה שנבחרה לסיפורים שבחוברות („ההתקפה על רכבת הכסף", „17 בגיס", „המסתנן ליום 1938" וכדומה) ואחר־כך מסיגנונן. יעקב הורגין, למשל, מנסה לשוות לסיפור המסופר על־ידו אופי של „רומאן היסטורי" („יום מימי המעשה בתל־אביב. רחוב אלנבי שוקק כדרכו, וגשם משליח חדים לתוך התרחובות הצדדים בסמוך... בעד החרכים שנשארו פרוחים צפה סנימה אור יום מכסיף ותחתו, שממתיק את חשכת החדר לאפלה חוורגית, וכן הלאה). מחברים אחרים מנסים באורח רב לחבר סיפור־עלילה סוחף („חיי, ואחרים. חוסיפו קטעים של היסטוריוסופיה נפולמוס בסיגנון, שהלם אולי את רוח הימים ההם.

אם התכוון המו"ל, שהספרונים האלה יפיצו את הכרת ההיסטוריה של האצ"ל בקרב בני־נוער ה„צמאים" לעלילות מרתקות ולמיתוס־גיבורים, נדמה לי שהתוצאה מחטיאה את המטרה. דמויות גיבורי האירגון הצבאי הלאומי יוצאים מהם, למרבה הצער, סטריאוטיפים וחד־ממדיים, והיום אפשר להפנות את הקורא הצעיר לספרות מחקר של ממש, והספרונים היו צריכים להישאר חומר ארכיוני.

מה לראות?

תל־אביב והסביבה

● מוזיאון תל־אביב — יחזקאל שטרייכמן: תערוכה רטרוספקטיבית; קארטייה־ברסון: תצלומים מעטים של אחד הצלמים הטובים בעולם. בביתן הלנה רובינשטיין: נוער יוצר.

● אייזמן־אזן (גלריה ג'ולי מ. גליקסון 7): שני אחים, שניהם ציירים ידועים, מציגים מעבודותיהם. אריה אזן מציג הדפסי פיברגלס; מיכאל אייזמן מציג רישומים והדפסי־משי.

● מרים שרון (בית עמנואל, רח' חיבת ציון, רמת־גן): האדמה כצורך־קיום בסיסי לאדם, כמיתוס. מוצגת ביצירה גדולה בעלת אופי סטישיסטי, מעניין.

● ארגוב (גלריה גורדון, גורדון 29): הפסל־צייר מציג עבודות מן השנה האחרונה.

● דוד דוידוב (גלריה בית שלום־עליכם, רח' י. ד. ברקוביץ): חלוץ התיאטרון העברי, המוסיקאי והבמאי, עורך תערוכת־יחיד ראשונה לציון יום־הולדתו ה־85 בתערוכה: ציורי גואש, רישומים ואקוורלים.

א. ברסוק: חסידים

מתערוכתו בגלריה ספראי, תל־אביב

● ג'ורג' גרוס, רחל ציון (בית האמנים): ציורי שמן.

● ריצ'רד בילן (גלריה שץ, שץ 4): הדפסי לינוליאום וחיתוכי־עץ.

● תערוכת קיץ (גלריה גידא, בלפור 9): תערוכה קבוצתית מעולה.

● חדפסים (גלריה אנגל, שלומציון המלכה 13): תערוכה קבוצתית שבה בולטות יצירותיה של אנה טיכו.

● גלריה נורח (שדרות בן־מימון 9): תערוכת ציורים וגראפיקה של אמנים ישראלים וזרים.

● רות אריון, רעיה יעקבסון (גלריה ערמון, העיר העתיקה): ציורי שמן, יצירות אמאיל ופיסול.

● ניסים מזרחי (בית אות המוצר הירושלמי, חברון 12): תערוכת פסלים.

● אליהו גלזר (בית־ספר דנמרק): יצירות בלתי־מקצועיות של מדען אסיר־ציון בברית־המועצות.

● יוסי שטרן (מועדון השוטרים של יחידת משמר־הגבול, שכם): תערוכת ציורים, רישומים וליטוגראפיות מטעם גלריה העיר העתיקה.

מרים אלפרן: דיוקן אשה

מתערוכתה בבית ז'בוטינסקי, רמת־גן

● א. ברסוק (גלריה ספראי, גורדון 23): תערוכת ציורי־שמן.

חיפה

● מוזיאון לאמנות יפאנית (הנשיא 89): ציורים וחדפסים מאוסף המוזיאון.

ירושלים

באר־שבע

צפת

מדבבש הדפוס

[illegible]

● Economic History of the Jews, Salo W. Baron, Arcadius Kahan and Others, Edited by Nachum Gross, Library of Jewish Knowledge, Keter Publishing House, Jerusalem, 304 p.

הלוח הכפול ידיעות אחרונות הארץ הלוח הנפוץ ביותר

עיריית אילת
אגף החינוך
ביה"ס התיכון העירוני המקיף
ע"ש גולדווטר, אילת
לשנה"ל תשל"ו דרושים:
1. מהנדס או הנדסאי מכונות לתפקיד מרכז מגמה הטכנולוגית, בעל רשיון הוראה והדרכה, נסיון בתעשיה וההוראה.
2. מועמדים לתפקידי ניהול בכירים (סגנים ומרכזי שכבות). בעלי רשיון הוראה, ותק של מספר שנים בהוראה, יכולת ניהול צוות, יכולת טיפול בבעיות משמעת, רצוי נסיון קודם במינהל חינוכי.
3. מורים בכירים לתפקידי מורים־מקצועות (ב־מסגרת ההוראה הכללית כיתות וכן ההוראה במקצועות תגייף וכו'). בעלי רשיון הוראה קבוע, נסיון בהוראה ובהכנה לבחינות, יכולת להדריך מורים.
4. מורים במקצועות הבאים:
מכונאות — חשמל, אנגליות, אלקטרוניקה, ביולוגיה, גיאוגרפיה — בנות.
המועמדים העונים על הדרישות הנ"ל מתבקשים לפנות בכתב אל הנהלת ביה"ס, ת.ד. 524, אילת, בפירוט נתוני השכלה, הכשרה להוראה ונסיון קודם, ומיועד לראיון.
ייתנו עזרה בדיור והטבות אחרות כנהוג לגבי עובדי הוראה באילת.

EXCHANGE NATIONAL BANK OF CHICAGO
לסניף בירושלים
דרושים
* פקידים
הכישורים הדרושים:
שליטה מלאה בשפות אנגלית ועברית
נסיון של שנה לפחות כקופאי/ת במטבע זר.
נא לפנות למר בר טלפון 02—232271 3—2—1

למשרד נסיעות בת"א
דרושה
פקידה
לעבודות מזכירות
ידיעת הדפסה עברית ואנגלית הכרחית.
שעות העבודה 8.00—13.00, 16.00—18.00
נא להתקשר לטלפון 236042

משפנות ישראל בע"מ
ת"ד 1262 חיפה
עקב התרחבותנו, דרושים לנו:
● טבנאי ייצור בעל נסיון של שנתיים לפחות במתכת.
● מסגרי מבנים בעלי נסיון
● צנרים בעלי נסיון
● רתכי חשמל בעלי נסיון
● ברסם בעל נסיון
העבודות מעניינות, מגוונות, ובתנאים טובים.
נא לפנות במספנה לפנה"צ בימים א'—ה' שעות 8—15.
תחבורה למספנה באוטובוס מס' 58.

חברה ארצית לבניה
מחפשת לאזור תל־אביב
1. מהנדס — מנהל פרויקט בעל נסיון של 7 שנים לפחות בניהול עצמאי של פרויקטים גדולים.
2. מנהל עבודה ראשי — בעל נסיון של 10 שנים בניהול עבודות אזרחיות.
3. מחסנאי טכני — לאתר בניה גדול.
4. עוזר למנהל חשבונות.
— סודיות מובטחת —
נא לפנות לת.ד. 4870 ת"א.

SECRETARY
FOR MANAGING DIRECTOR OF COMMERCIAL COMPANY
NEEDED
Mother tongue English, Hebrew indispensable
8 a.m. — 4 p.m.
Contact Tel. 55525, Tel Aviv.

למשרד בתל־אביב של מפעל גדול
דרושים
1. עוזר בכיר להנהלת חשבונות והתהאמות חשבונות יקורות.
2. עובד להכנת חומר למחשב.
דרישות וריכוזים, בעלי נסיון של לפחות 3 שנים. יפנו בכתב בציון פרטים אישיים ונסיון קודם לת.ד. 16284 תל־אביב, עבור „וריכוזים".

MILCHAN BROS. LTD.
ELECTRONICS AND AEROSPACE DEPT.
IMMEDIATE VACANCY
for
ENGLISH TYPIST
GOOD TERMS AND CONDITIONS
REQUIREMENTS:
* Able to compose letters
* Some knowledge of Hebrew
* Preferably able to operate telex
Please contact Tel. 03—294602 or write to P.O.B. 20026.

לחברת שיווק בתל אביב ולמפעל בפתח־תקוה
דרושים:
1) מחסנאים
2) עוזרי מחסנאים
3) מנהל חשבונות ראשי
4) עוזרים למנהל חשבונות
מקום העבודה בתל אביב או בפתח־תקוה.
להתקשר טלי 268188/6 לפני ווייס.

התעשיה האוירית לישראל בע"מ
נמל תעופה בן־גוריון
דרושים
מהנדסים אירונוטיים
* לתיכון מבנה מטוסים
* לתיכון מוקרים
* לתיכון ספרתי NUMERICAL DESIGN
* ניסויי טיסה
* לאוירודינמיקה
* לעבודות שיטות בתחום ה.ת.מ. C.A.D. (COMPUTER AIDED DESIGN)
* למוסדי המריקה — לביצוע עבודות

M
דרושים
למוסד ציבורי בתל־אביב
* טכנאי אלקטרוניקה
בעל רקע באחזקת מערכת מחשב
הכישורים הדרושים: * בוגר בי"ס מקצועי במגמת אלקטרוניקה
* נסיון של 5 שנים לפחות בעבודה מעשית ובתכנון של ציוד אלקטרוני
* רקע באחזקת מערכת מחשב
* ידיעת השפה האנגלית וכושר ביטוי
* טכנאי אלקטרוניקה
הכישורים הדרושים: * בוגר בי"ס מקצועי במגמת אלקטרוניקה
* נסיון של 5 שנים באחזקה ותכנון של מכשור אלקטרוני * ידיעת השפה האנגלית.
נא לפנות בכתב עם פירוט קורות חיים, נסיון והשכלה לת.ד. 10204 תל אביב עבור „טכנאי אלקטרוניקה".
בפניות יש לציין מס' טלפון.

מוסד ציבורי במרכז הנגב
מחפש מועמד מתאים
כמנהל בכיר
עדיף בעל השכלה משפטית ו/או כלכלה ומנהל עסקים. נסיון לפחות של 5 שנים
תנאי השכר יקבעו בהתאם לכישורי המועמד
מגורים במפסח רמון הכרחיים
עזרה בדיור תנתן
נא לפנות בכתב זה, בציון קורות חיים ועיסוקים קודמים לת.ד. 1 מצפה רמון עד ל־15.6.75

למוסד ממלכתי בת"א
דרוש
סגן ראש יחידה
מבדק פנימי
במחלקת כספים
[illegible]
— סודיות מובטחת —

האוניברסיטה העברית בירושלים
מודיעה על משרת מוריה של:
כימאי אורגני — חוקר
מכרז מס' 17/75
[illegible]

יבמ IBM
דרושים/דרושות
* מתאם ORDERS & SCHEDULES
* מנהלי חשבונות
[illegible]
נא לפנות טלפונית 03—36061 קו פנימי 404, 450.

דרושים
מורי־דרך מנוסים
דוברי אנגלית וספרדית
המנויים לעבודה עם נוער מהתפוצות
בחודשים יולי־אוגוסט 1975
נא להתקשר לטלפון 37018 ירושלים
בין השעות 9.00 — 13.00

هكذا من الأصل

שפות והשכלה תיכונית | למד והשכל | קורסים והכשרה מקצועית

למד והשתלם בכתב

בחר לך נושא לעסוק בו בכל שעה שתרצה:

* אלקטרוניקה סוג 1
* חשמלאי מוסמך
* שרטוט א'
* מכונה כללית — להשלמת השכלה לי"ו כתות
* הנהלת חשבונות סוג 1
* טלוויזיה — למהנדסים, הנדסאים וטכנאי אלקטרוניקה
* חשמל רכב לסוג 3 — לבעלי סוג 2 או 6 שנות נסיון.

בעת ההרשמה יש להציג תעודות השכלה.

פרטים והרשמה: כל יום, בין השעות 08.00—19.00, ביום ו' עד 13.00. שד' דוד המלך 39, טל. 267436, 264193; רחוב [illegible] 225690, 225795. [illegible] 02-223344, 04-644122, 03-252425.

המכון להשתלמות מקצועית משולבת

האוניברסיטה העברית בירושלים

בית הספר לעבודה סוציאלית ע"ש פאול ברוואלד

מודיעים על

המשך הרישום לתכנית לימודים דו־שנתית לתואר מוסמך ברווחה ובעבודה סוציאלית לשנת הלימודים תשל"ו

[illegible]

למד תכנות IBM ביתך בזמנך הפנוי

[illegible]

שם: ______ גיל ______
כתובת: ______
משלח יד: ______

המכונים האמריקאיים להשכלה בכתב

תלמידי תיכון למדו אנגלית בחופשתכם!

ENGLISH FOR HIGH SCHOOL STUDENTS

בגלל ההצלחה הגדולה בעבר שוב מציע „סייט אנד סאונד" קורס אינטנסיבי לחודש אחד שתוכן במיוחד עבור תלמידי תיכון. כל הכיתות עם מיזוג אויר.

במשך חודש ימים תוכל:

* לדבר ביתר חופשיות ולקבל בטחון בשמוש בשפה.
* תעשיר את אוצר המלים.
* ותשפר את הדקדוק.

אנו מציעים לך שני קורסים:

האחד מ־29.6.75 — 25.7.75
השני מ־27.7.75 — 22.8.75

אתה משתתף באופן פעיל בשעורים — בדיונים — בקריאה וכו', אך קצב התקדמותך מותנה בכושר האינדיבידואלי בלבד.

הכיתות נפגשות שלוש פעמים בשבוע בשעות הבוקר מ־9.00 — 12.30, כל פגישה בת ארבעה שיעורים רצופים בני 45 דקות כל אחת (עם הפסקות שבהן מוגש כיבוד ללא תשלום).

רק תלמידי בית־ספר תיכון יתקבלו לקורס.

ראיונות אישיים ללא תשלום ובלי התחייבות, להבטחת סיווג כל תלמיד לקורס המתאים לרמת ידיעותיו, מתקיימים בימים א', ב', ה', בשעות 4.00 — 7.30 אחרי־הצהרים.

ההרשמה לקורסים המתחילים ב־29.6.75 וב־27.7.75 מתקיימת בימים 8.6.75, 9.6.75, 12.6.75.

שכר הלימוד הוא 5 ל"י לשעור.

מורים מוסמכים בעלי נסיון רב מארצות־הברית, קנדה ואנגליה מתאימים את הלימוד לצרכיך ומגישים לך תשומת־לב אישית.

בשיטה האודיו־לינגואלית שלנו, אנו גם מעבירים קורסים באנגלית במשרד הבטחון.

סייט - אנד - סאונד

אלנבי 98, תל־אביב

טלפון: 624281

נמשכת ההרשמה לקורסים של חיל"ים

פרטים בלשכות הגיוס

האם אתה אוהב לצלם?

האם אתה אוהב לצלם? האם אתה מתעניין בצילום? האם אתה מוכן ללמוד את מקצוע הצילום בביתך בזמנך הפנוי? האם ידוע לך כי תחסוך מאות לירות על ידי פיתוח הגדלה והדפסת צילומיך במו ידיך בעזרת המכשירים שישלחו לביתך. סטודיו A בהנהלת יוסי זילברגליט בשיתוף עם המכונים האמריקאיים להשכלה בכתב יכחנו בביתך את התאמתך למקצוע הצילום ללא תלות בגיל והשכלה

לכבוד
המכונים האמריקאיים להשכלה בכתב ת.ד. 28128 למס' 75
אבקשכם לשלוח אלי ללא כל התחייבות כשפית מעודי חוברת הסברה על קורס הצילום ומכשירי ההגדלה, ומבחן התאמה כושר למקצוע הצילום.

שם .... כתובת ....

המכונים האמריקאיים להשכלה בכתב

הנוער העובד והלומד — המרכז | משרד החינוך והתרבות

בית ברל

אם רצונך לרכוש מקצוע רב אתגרים ולבנות עתידך בשטח החינוך —

הרשם למדרשה למדריכי נוער

פתיחה יולי 1975

מסלול א': בעלי תעודת בגרות שלמה או חלקית — 8 חודשי לימוד.

מסלול ב': לחסרי תעודת בגרות — 12 חודשי לימוד. הלימודים כוללים הכנה לבחינות הבגרות

בשני המסלולים נדרשים בוגרי צבא ובעלי עבר תנועתי. הלימודים בבית ברל בתנאי פנימיה.

קיימת אפשרות להשתלם במגמת ספורט מטעם מכון וינגייט והפועל.

לבוגרי המדרשה מובטחת עבודה. למסיימים בהצלחה — תעודת מדריך מוסמך שוות ערך לתעודת מורה מוסמך.

פרטים: בטלפון 03-241351 שפרה [illegible]

ההסתדרות הפקידים — המחלקה להשכלה ולחינוך מקצועי

בית־הספר גינת

הנהלת חשבונות

1+2 משולב	תחילת הלימודים 24.6.1975	3 למתקדמים

* בפקוח משרד העבודה * מבחני הסוג בביה"ס

פרטים והרשמה: ביה"ס גינת, רח' בן־זכאי 6 ת"א (ע"י אחד־העם 35), טל. 290775

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י / מועצת פועלי תל־אביב־יפו / הסתדרות הפקידים

בי"ס לחשבונאות ומינהל ע"ש צ. גינת

תל־אביב, רח' בן־זכאי 6

קורס לפרסום ויחסי ציבור

בביתך, בזמנך הפנוי

לכבוד
המכונים האמריקאיים להשכלה בכתב
ת.ד. 28124 מס' 150 תל־אביב
אבקשכם לשלוח אלי, ללא כל התחייבות מצדי, חוברת הסבר ומבחן התאמה.

שם .... כתובת ....

אלף לילה ולילה

DRIVE-IN CINEMA TEL-AVIV

קולנוע דרייב־אין ת"א טלפון 477177

הרפתקאות!!!

בשעה 8 הסרט לכל המשפחה

* ג'ורג סי. סקוט
* טריש ואן דבר

בסרטו של מייק ניקולס

יומו של הדולפין

בכורה ארצית

בשעה 10.15 הרפתקאות

* שרלוט רמפלינג
* דייויד בירני

בסרט המסעיר על־פי אליסטר מקלין

שיידה לואקארס

במוצאי־שבת, 7.6.1975, בחצות

* ג'ורג' הריסון

„גולדספיידר"

בסרט המתח והפעולה

צוותא לתרבות מתקדמת

ליל שבת 6.6	ב־9.00: „וינסנט" — שמעון לב ארי בדמותו של וינסנט ואן גוך. בחצות: זה הכל בינתיים.
שבת 7.6	ב־11.11 בבוקר: סדרת 11:11. מנחה מוסיקלי: נועם שריף. פ. שוברט — מסע אל החורף (מחזור שירים) אופוס 89 עם: מיכאל שופר — בריטון, יונתן זק — פסנתר.
מוצ"ש 7.6	ב־8.00: צוותא והתיאטרון הקאמרי מציגים: „מחוש קל". ב־11.00: פדם פדם פדם — שירי אדית פיאף, עם סנדרה ג'ונסון — יונה אליאן.
יום א' 8.6	ב־8.30: Evening One at TZAVTA in English. מפגש יוצאי ארצות דוברי אנגלית. ברכות: אברהם שנקר — חבר הנהלת הסוכנות היהודית. דיון: מדינה פלשתינאית בשלום או דרך לשלום? — ח"כ דב זכין, ח"כ מאיר פעיל. בתוכנית האמנותית: יונה וזיו (עוף־דור) — בשירי עמים.
יום ב' 9.6	ב־9.00: פדם פדם פדם — שירי אדית פיאף.
יום ג' 10.6	ב־9.00: זה הכל בינתיים.

בצוותא מתקיימת תערוכה של סילביה גינסברג

מועדון דרייב־אין טב.לדולדו

הערב בשעה 10.00

* ויליאם הולדן

בסרט המתח והחרדה

„גבורים מתים זקופים"

מועדון קולנוע

בן יהודה

הערב ב־10.00

„נערת הטלפון והבלש"

* ג'ין פונדה
* דונלד סטרלנד

הערב ב־12.00

„המרוץ הגדול"

* טוני קורטיס * ג'ק למון * נטלי ווד * פיטר פאלק

הארכיון הישראלי לסרטים — סינמטק ירושלים

ששי 6.6	15.00 — האזרח קיין ¹) — אורסון וולס Citizen Kane
מוצ"ש 7.6	20.30 — עד כלות הנשימה — ז'אן־לוק גודאר A bout de souffle
	22.30 — גרטה גרבו בסרט: נינוטשקה Greta Garbo in: Ninotchka
שני 9.6	19.00 — תדה בארה בסרט: היה היה שוטה ²) Theda Bara in: A fool there was
	21.30 — ציד המכשפות ³) — ריימונד רולו Les sorcières de salem
רביעי 11.6	19.00 — קליאו מ־5 עד 7 ⁴) — אנייס ורדה Cléo de 5 à 7
	21.30 — מוות בוונציה — לוצ'ינו ויסקונטי Morte a Venezia

¹) דובר אנגלית — ללא תרגום
²) אלם — כתובות באנגלית
³) דובר צרפתית — תרגום צד עברי
⁴) דובר צרפתית — תרגום אנגלי

הפקות ואמרגנות מובטנו —

נציגים בלעדיים — מציגים את:

Los Paraguayos

שגרירי הזמר הדרום אמריקאי!

נותר מספר מצומצם של הופעות המיועדות למוסדות ולועדי עובדים.

להזמנות מופעים: 03-615547

מועדון פריז

הלילה ב־10—12

* רוק הדסון
* ג'ניפר ג'ונס

בסרט הבלתי נשכח

„הקץ לנשק"

בצבעים

קולנוע אלנבי

הלילה ב־11

8 אוסקרים לסרט המלחמתי

היום הארוך ביותר

ג'ון וויין, הנרי פונדה

הסרט יוצג כפתיחה לדיון בנושא: הקרנת סרטים בימי ששי

תיאטרון ירושלים

רחוב מרכוס 20, טלפון 67167

היום, 6.6.1975, בשעה 15.00 הסרט הזר

מוצאי־שבת 7.6.75, בשעה 21.00 ערב לכבוד המלחין והמנצח הדגול

לוצ'יאנו בריו

בהשתתפות להקת בת־דור ונגנים

יום א' 8.6.75 (סדרה 8)	**קומדיה של טעויות** עפ"י ויליאם שקספיר
יום ב' 9.6.75 (בשעה 21.00)	בביצוע
יום ד' 11.6.75 (סדרה 10)	התיאטרון הקאמרי
יום ה' 12.6.75 (סדרה 5)	תחילת ההצגות ב־20.30

יום ג' 10.6.75, בשעה 20.30

תזמורת סימפונית ירושלים — רשות השדור

קונצרט מיצירות שופן, אלוון ורימסקי קורסקוב

כרטיסים במשרדים בעיר, בקופת התיאטרון בשעות 4—8 אחה"צ ובקופת הסתדרות הסטודנטים

היכל מועדון התיאטרון בימת הבידור

בהנהלת ארלי צבאלי רח' יוסף 47 טלפון 660900, 642542

תכנית חודש יוני ערב ערב (פרט לימי א')

* דני גולן
* PIFAR SHANG — להטוטן מהמזרח הרחוק
* ליידי שנאל — סטריפטיז מפריז
* EMERSON and JAYNE — „בלק תיאטר" התיאטרון מלונדון

התזמורת הבודדון עם גיוני ליד הפסנתר ויוסי לוי ליד המיקרופון, במוסיקה לריקודים משעה 9.15 בערב.

פרספקטיבה

בבית־סוקולוב, קפלן 4, תל־אביב

הערב ב־10.00	בחצות
1. „ג'ון ומרי" — דסטין הופמן, מיה פרו	1. „חם יורים גם בסוסים" — ג'יין פונדה
2. SUMMER 42 — „קיץ של אהבה"	2. SUMMER 42 — „קיץ של אהבה"
3. „שעת הזאבים" (ברגמן)	3. „פרסונה" (ברגמן)

100% בטוח על כרטיסך

קולנוע רמת אביב

ברודצקי 17

הלילה בשעות 10 ובחצות

„הדון מת"

אנטוני קווין, פרדריך פורסט

קולנוע תמר

אלנבי 111

ביום שישי 6.6.75 בשעה 10.00 בלילה הצגת בכורה ארצית

דניס הטרמפיסטית

עם סנדרה ג'וליאן

צוותא — ירושלים

רח' המלך ג'ורג' 38

יום ששי, 6 יוני, 9.30 בערב

סנדרה דוידסון

זמרת — משוררת — פסנתרנית מגישה משירה בסגנונה המיוחד

מוצ"ש, 7 יוני, 9.30 בערב

ג'אז, זז... ומתקדם!

מופיעים „יקני' פסנתרנים וחברים מוזיקאים אחרים" של שלישיית דוד פריכהן

קולנוע **לימור**

ת"א, אבן גבירול 30

מציג הערב 6.6 בשעות 10—12

* וולטר מתאו
* אינגריד ברגמן
* גולדי הון

בקומדיה משעשעת

„פרח הקקטוס"

הערב בבתי הקולנוע

תל-אביב-יפו

9.30—7.30

אופיר: „להקת הדרקונים"
אורלי: „המרוץ לצמרת של דודי קרביץ'"
(שבוע 6)
אלנבי: „כותרת ראשית"
אסתר: „יהיה טוב סלמוניקו" 10 ,7.45
(שבוע 2)
בן יהודה: „המגדל הלוהט" 9.15 ,6.15
גת: „פיתויו של מימי"
(שבוע 3)
גורדון: „סילווה"
דקל: „אליס לא גרה כאן יותר"
דרייב אין: „יומו של הדולפין" 8
„שיידה לואקארס" 11.15
„גולדספיידר" חצות
הוד: „הקשר האמריקני"
(שבוע 2)
זהר: „הקיץ המתוק"
זמיר: „שלושה ועוד אחת"
חן: „שוטרים שבאלה"
ליטמור: „שיידה לואקארס"
מוגרבי: „אימה על העיר"
מקסים: „הכל עובר חבר"
(שבוע 3)
מרכז: „הסקס המשולש"
מתמיד: „השיטה האמריקאית"
נגה: „יסורי ילד"
(שבוע 2)
סטודיו: „וידויו של מנקה חלונות"
(שבוע 12)
סינמה 1: „הבריחה"
סינמה 2: „שדרות סנסט" 10 ,8 ,6
(שבוע 3)
סינרמה: „3 בני כליבה"
פאר: „פרנקנשטיין הצעיר"
צפון: „תמונות מחיי נשואין" 9 ,6
(שבוע 10)
רויאל: „רוח החופש"
רמת־אביב: „הדון מת"
(שבוע 5)
תכלת: „פליני — זכרונות"
(שבוע 3)
תל־אביב: „מ.א.ש."
תמר: „דניס הטרמפיסטית"

חיפה

9 ,7

אורלי: „גטסבי הגדול"
אורה: „יהיה טוב סלמוניקו"
אורדן: „הציפור הזרה"
(שבוע 2)
אמפי: „פרא"
ארמון: „חטיפת פלהם 3, 2, 1"
אוריון: „הנמר הצעיר"
חן: „החרדל מגרה לי את האף"
בית אבא חושי: „סמון"
כרמל גנים: „נצחון נעורי"
מוריה: „השגעון המקסים"
מירון: „מלכודת לסקס"
עצמון: „פריצת הכלא"
פאר: „צ'יינה טאון ברובע הסיני"
רון: „החשודה"
שביט: „צלילי המוסיקה"

ירושלים

9.30 ,7.30

אדיסון: „נקמת האהבה" 9
אוריון: „פריצת הכלא"
אורנע: „וידויו של מנקה חלונות"
אורגיל: „אהבה אחר הצהרים"
ארנון: „הולך רגלי"
הבירה: „דטרויט 9000"
חן: „יהיה טוב סלמוניקו"
ירושלים: „משחקי בילוש"
מיטשל: „שדיים של קרח"

ר"ג-גבעתיים

9.30 ,7.30

אורדע: „החרדל מגרה לי את האף"
(שבוע 2)
אורלי: „מחר אויל דמעה"
ארמון: „הסוד הגדול"
אואזיס: „זהו בידור"
גל־אור: „גלוריה" 9.30 ,7.15
הדר: „יהיה טוב סלמוניקו"
(שבוע 2)
לילי: „חמים וטעים" 9.30 ,7.15
(שבוע 4)
רמה: „פחד בצל האונס"
רמת־גן: „צלילי המוסיקה" 9 ,6
שביט: „גמל תעופה 1975"

אשדוד

9.30 ,7.30

אסתר: „יהיה טוב סלמוניקו"
(שבוע 2)
אולימפיה: „דם רותח"
אשדוד: „ללילה אלף עיניים"
דגון: „אורינט אכספרס"

אשקלון

אסתר: „גבר ושמו פלטפוט" 9.45 ,7.30
חן: „מירלה" 9.45 ,7.15
מאור: „המגדל הלוהט" 8.30
רחל: „וינסנט פול פרנסואה ואחרים" 10 ,8

באר-שבע

קרן: „5 פעמים רצח" 9.15 ,7.15

בת-ים

עצמאות: „מיסטר מג'סטיק"
רמת יוסף: „גמל תעופה 1975"

הרצליה

דוד: „יהיה טוב סלמוניקו" 9.30 ,7.15
(שבוע 2)
דגניה: „דצמבר החם" 9.30 ,7.30
היכל: „סטירת לחי" 9.15 ,7.15
תפארת: „בראש מורם" 9.15 ,7.15
(שבוע 2)

חדרה

בן זהר: „הבלש והפרוצה" 9.15 ,7
חוף: „אהובתי השפחה"
אורות: „מעגל האהבה"

חולון

9.30 ,7.30

ארמון: „גמל תעופה 1975"
(שבוע 2)
מגדל: „קזבלנקה"
סבוי: „שאגת הדרקון"
רון: „עולם אחר"
רינה: „יהיה טוב סלמוניקו"
(שבוע 2)

כפר-סבא

חן: „בראש מורם" 9.30 ,7.15
הדר: „אהבת החיים" 10 ,8

לוד

תרבות: „פסק דין" 9.30 ,7.30

נתיבות

שביט: „האיש בעל אקדח הזהב" 10 ,8

נתניה

אסתר: „עוד תתעשר אצלי" 9.15 ,7.15
סטודיו: „רכבת התקוה" 9.15 ,7.15
שרון: „יהיה טוב סלמוניקו" 9.15 ,7
(שבוע 2)

פרדס-חנה

דקל: „גבר ושמו פלטפוט" 9.30 ,7.45

פתח-תקוה

אורנון: „קיטי בלו" 8.30
הדר: „הג'וב הכפול" 9.45 ,7.45
היכל: „יהיה טוב סלמוניקו" 9.30 ,7.30
(שבוע 2)
שלום: „3 בני כלבה" 9.30 ,7.30

ק. אונו

אור־און: „המלוכלכים"
הערב ב־9
„בונקה בנמנסיה" מוצ"ש 9.15 ,7

קרית-ביאליק

סביון: „יחסים בצמרת" 9 ,7
ספיר: „משחק לשניים" 9.15 ,7

היובל: „המגדל הלוהט" הערב 9.30
מוצ"ש: 9.15 ,6.15

קרית-ים

ניצן: „הכל למען פיט" 9.15 ,7

קרית מלאכי

9.30 ,7.30

בידור: „מעבר לרחוב 110"
הוד: „עוד תתעשר אצלי"

קרית-שמונה

חרמון: „הוד קרב הגורלי" 9.15 ,6
שניר: „שני גברים בעיר" 9 ,6.45

ראשל"צ

נעמן: „צלילי המוסיקה" 9 ,6
ראשון: „שלושה ועוד אחד" 9 ,7
תפארת: „הרי הכיים"

רחובות

9.45 ,7.30

בית העולים: „רוצח בתגורה השחורה"
הדר: „סקס משוגע"
חן: „חבורת הזאבים"

רמלה

המגדל: „חיק אוטה" 9.30 ,7.30

רמת השרון

גיל: „גורלה של אשה יפה" 9.15 ,7.15

هكذا من الأصل

רשות השידור

מרכז ההדרכה של רשות השידור

פותח

קורס איפור לטלויזיה

תנאי הקבלה: לקורס יתקבלו מועמדים בעלי נסיון קודם בתחום האיפור, שמקום מגוריהם כיום הוא בירושלים.

משך הקורס: הקורס יתקיים במרכז ההדרכה של רשות השידור ירושלים וימשך כחודשיים. יתקיימו 2—3 פגישות שבועיות, בדרך כלל בשעות אחר הצהרים.

הקורס ייפתח ביום א' 6.7.75.

חלקו של המשתתף בהוצאות הקורס הוא 250.— ל"י.

הליכי ההרשמה:

1) יש להפקיד דמי הרשמה ובחינות בסך 30.— ל"י בחשבון בנק הדואר מס' 0—05304—5 לפקודת מרכז ההדרכה.

2) בקשת בתוספת אישורים וקבלת על דמי הרשמה יש להפנות בכתב אל: מזכירות מרכז ההדרכה רשות השידור, רח' שרי ישראל, רוממה, ירושלים.

בדבר פרטים נוספים אשר לפנות למרכז ההדרכה. המועד האחרון להרשמה הוא: יום א' 15.6.75. הערה: רשות השידור אינה מתחייבת להעסיק את בוגרי הקורס.

יצחק גיזרי

מציג:

צביקה פיק
ג'קי אלקיים
אבנר גדסי

ייצוג בלעדי והזמנת הופעות:

י. גיזרי — מופעים

ת"א, רח' דב הוז 13, טלפון 227063

אלף לילה ולילה

החלקה לשיער

מורחת לקרין

כל היתרונות:

- שומר על בריאות השיער
- מקנה לו יופי וצורה
- חסכוני
- מאין כמוהו
- מחזיק לזמן ארוך במיוחד
- עמיד בפני מים וגשם
- קל ונוח לסירוק
- חוסך ביקורים במספרה.

החלקה מעולה לשיער רק אצל:

גבי ואסתר

מלון פלזה תל-אביב

הירקון 127

טל. 299555

מועדון הצוותא

במוצ"ש 7.6.75

ערב בידור וריקודים

עוזי פוקס

ותשגנונות

החזמנות המעולה

עונות השנה

מגוז אורו

הפלך ג'ורג' 48, תל-אביב

בית הצנחן

רמת-גן

מוצאי-שבת — 7.6.1975

ריקודים והרבה בדור

בתכנית:

שלמה ארצי

ולהקתו „גברת תפוח"

מוסיקה לריקודים

„הכוכבים המחולים"

למעוניינים — דיסקוטק

לחברה דתיים ולסטודנטים

אי"ה במוצ"ש ב' סיון 20.45 משעה 7.6.75

ערב בידור

באולם בני ברית

ברחוב קפלן 10, ת"א

בתכנית:

ג'קי אלקיים

התרקידים והזמנות

התזמורת

14.6 — בתכנית מוצ"ש הבא,

נועם קניאל

אבישלום דרורי

מתפנט

- הופעות שמונות
- המולה מעשון
- עזרה תיפוזנות
- לימוד אנגלית
- הרזיה
- עזרת היפנוזה
- בעיות!
- ייעוץ בעניני משפחה

פרטים תל-אביב

טל. 297193, 289835

בית

מכון סוד ההצלחה

לשיפור מצבך הכלכלי, סוד הטבעיות, גילוי העתיד דרך אסטרולוגיה, פנחס/

לפרופ' י. ג. הררי

המפורסם

חבר ארגון האסטרולוגים בארצות, יועצם של מלכים, נשיאים ומנהלי עולם, סופר והוגה דעות, חבר ארגון הפסיכולוגים בצרפת.

הפרופסור ייעץ לך במיטב יכולתו, במקרה ואתם רוצים לבקר אצל הפרופסור, וביום דחופה, אם את שטו שבצ מעבים בדיו כגו בהאמנות והתרגש כבוד, סקרנים — שוחרו אבור נות טבלות נוזרים לפני בתם שלא יבקרו אצלו. הפרופסור מקבל אך ורק מקרים דחופים שלא ניתן לפתרון במקום אחר.

להזמנות תור — טלפונים: 03-843779, 03-851540

כל יום שלישי בחיפה.

מועדון תבורים

ערב 6.6 ב-11.30

מיכל טל

מחר 7.6 ב-11.30

פופיק ארנון

נתן כהן

(השמעות השחורות)

ביום ג' 10.6 מ-11.00

ערב גאז

יוסי (פפה) לוי

אלי מגן ★ ריקי בירמן

ערב ערב

ילדי המסגרת:

אלונה טוראל

בס: אלי מגן

תופים: יוסי (פפה) לוי

מגו: מסעדת ובר

מועדון קורנע הוד

דיזנגוף 101, טל. 226226

הערב בשעה 10 בלבד

★ לי מרוין

בסרט המעולה

„הרוצחים"

נוער

גילאי 10-14!

שלבו נופש בלימוד אנגלית

בקיטנת „ארדי"

כפר מרדכי ע"י גדרה

בחודשים יולי — אוגוסט

בידור והנאה.

בדבר פרטים לפנות:

אברבוך מרים, — כפר מרדכי, טלפון 055-91202

(בכל יום שלישי בשעות 7 — 5 אחה"צ, בגבעתיים, רח' שנקין 45 טל. 732156

משפחת שלף.

אגודת הציירים והפסלים בישראל

הערב יום שישי 6.6.75

שעה 21.30

בגמת „עכשיו"

„ספרות והברה"

משתתפים: ליזה רבמן, יוסף מונדי, גבריאל מוקד, יורם קניוק, אשר ריך.

דמי כניסה 5 ל"י

ביתן האמנים

אלחריזי 9 תל-אביב

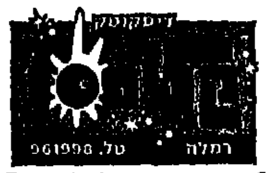

המועדון היחידי מסוגו הנושלב בחוכו — אולם ריקודים, מסעדה ואולם לתקופות סרטים

פתוכנית הערב

אמנים אורחים

נסים סרוסי

ג'ימי לויד

להקת

הקולות הגבוהים

מוצאי-שבת

אמן אורח

נסים סרוסי

להקת

הקולות הגבוהים

רוי יאנג

יום שלישי ורביעי

דיסקוטק

+

אמנים אורחים

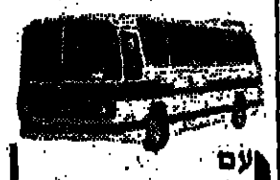

עם

טיולי הגליל

ב—310 ל"י

ל-3 ימי נופש נפלאים

לאילת

ושארם א שייח

- עם טיור מיוחד למצפה התת ימי החדש
- לינה ואכילה מלאה במלון „קיסר"

אילת

שבת בכנרת

ב—69 ל"י בלבד

ו—49 ל"י לילד

כולל רחצה בחוף רון ואנחות צהרים

בתוספת 20.— ל"י בלבד טיול לרמת-הגולן

פרטים: בן-יהודה 184 טלפון: 03-288490

מרכז התסברות

שירות הפרסומים

פרסומים

בנושא הסיכסוך הישראלי

ערבי ובנושאים מדיניים

- ★ האמנה הפלשתינאית ומשמעותה.
- ★ המדינה הדמוקרטית-החילונית הפלסטינית במסגרת מדיניות של הפלסטינים.
- ★ בסדרת „עין" — דף למסביר, מצבם של יהודי סוריה.
- ★ בסדרת „עין" — דף למסביר, המיעוטים בישראל.
- ★ בסדרת „רע את ישראל", על מעמדה המדיני של ירושלים.
- ★ הסכם הפרדת הכוחות בין ישראל למצרים.
- ★ הסכם הפרדת הכוחות בין ישראל לסוריה.
- ★ כשת ישראל וארצות ערב — נתוני אוכלוסיה ושטח.

— מספר העותקים מוגבל —

להשיג ללא תשלום על פי פנייה אל:

- מרכז ההסברה, רח' הסורג 2, ירושלים.
- מרכז ההסברה, רח' אחד העם 13, תל-אביב.
- מרכז ההסברה, רח' קפלן 6, תל-אביב.
- מרכז ההסברה, רח' אחד העם 5, חיפה.
- מרכז ההסברה, בניין מרכז הנגב, באר-שבע.

לעצמאים

ובעלי מפעלים קטנים

בעקבות דרישה רבה אנו פותחים קורס מיוחד

להנהלת חשבונות

הקורס מותאם במיוחד לניהול חשבונות עסקי. אף אחד יכולה לחשתתף בקורס זה ולבוא עמודך בעבודה.

פרטים והרשמה:

כל יום בין השעות 8.00—19.00, ביום ו' עד 13.00.

תל-אביב, שדי דוד המלך 39, טל. 267436, 264193

רח' בורשבן 66, טל. 225795, 225690

חיפה, רחוב הנביאים 20, טל. 666182, 664671

ירושלים, רח' יפו 68, (בית כלכתר) טל. 226455

באר-שבע, רחוב המלכה 47, טל. 77781

או בירושלים, בשעות 18.00 עד חצות, טלפונים: 02-223344, 04-644322, 03-252425

המכון להשתלמות מקצועית משולבת

בראשון לציון

דירות 3-4 חדרים

רחוב גבעתי

במקום גבוה עם נוף מרהיב.

דירות 4 חדרים מרווחות, בבתים בני 6 קומות + דירות גג, כניסה 6—8 חודשים. החל מ-185,000 ל"י.

גן נחום — פרוייקט היוקרה

במרכז העיר בבנית שכונה מודרנית מוקפת גנים ובתכנון סביבתי מושלם.

דירות 4 חדרים מפוארות, סטנדרט גבוה וגימור מעולה.

כניסה 6 — 6 חודשים

בית 5 — 20 חודש

חברת אחים „דוניץ"

קבלני בנין

הרצל 40 ראשון-לציון

מרכז ההסברה

שירות הפרסומים

לקראת 5 ביוני 1975

סרטון מלחמת ששת הימים

סרטון לפנס-קסם המכיל כ-70 תצלומים מקוריים ובודדים את אשר אירע מאז בנגבר כחוזת חבבה המצרי אל מרכז סיני בדרכם לגבול ישראל ועד לנצחון צה"ל במערכה. לכל סרטון מצורפת חוברת הסבר. מחיר הסרטון 12.— ל"י.

לכל הרוכש את הסרטון יינתן על פי חינם: חוברת אלבומית „ימי מערכה" (תיאור ימי מלחמת ששת הימים, מימי הכוננות עד סיום המערכה הצבאית).

ניתן לרכוש את הסרטון בשירותי ההסברה של פרסומי המשפחה, רח' בי מס' 29, הקריה, תל-אביב.

נא לצרף 1.— ל"י דמי משלוח

תלמיד, תלמידה

אם את/ה מעונין/ת לעסוק בעת שירותך בצה"ל במקצועות האלקטרוניקה ולקבל הסמכה ממלכתית,

תעודת גמר 4 שנתית מסמ"ר

למדו אלקטרוניקה

(לימודים דו-שנתיים)

בתאום עם צה"ל

מתקבלים:

נערים — תלמידי י' ו-י"א, בני 16—17 ו-9 חודשים.

נערות — תלמידות י"ב, בנות 16—18.

תלמידים מתקבלים במוסדות המפורסמים להלן:

- ★ הדסה-נעורים [?] (עם פנימיה)
- ★ אונים — מרכז להכשרת מקצועית, כפר סבא (עם פנימיה)
- ★ חוות הנוער הציוני ע"ש ד"ר פולדשטיין קטמון — ירושלים (עם פנימיה)
- ★ משלב — מכון ישראלי להשכלה רח' ויצמן 12, ת"א (ללא פנימיה)

פרטים והרשמה בבתי הספר

פרטים בכתב ניתן לקבל בדואר צבאי 2150/ש.

עם גיוסם לצה"ל יועסקו הבוגרים והבוגרות במקצועם.

משרד העבודה, האגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ-ישראל, מרכז משען

המוסד להכשרה ויעוץ הבניה

אונים

מרכז לחינוך מקצועי קדם-צבאי

בית ספר לאומני בנייה

למד אומנות הבנייה!

אם הנך בגיל 15½—17½ נפתחת בפניך אפשרות חדשה לרכוש מקצוע מתקדם אשר יתן לך הכנסה גבוהה וסיפוק רב.

- ★ משך הלימודים — שנה אחת בתנאי פנימייה.
- ★ לימודים עיוניים ומעשיים.
- ★ שכר לימוד, כולל פנימייה, בסך —480 ל"י לשנה, (ומלגות לחסרי אמצעים).
- ★ העזרה במשלחות וסוג מקצועי יועמקו בגמר הלימודים.
- ★ אפשרות קידום מקצועי והיקלטות בעבודה.

פרטים והרשמה:

- „אונים", כפר-סבא, רח' טרלו, טלפונים: 052-33131 — 23445
- המוסד להכשרה ויעוץ הבנייה, ת"א, רח' שאול המלך 41, בית „הדר-דפנה", אגף ד', קומה ד', חדר 409, טלפונים: 262524 — 262525

מקצוע פרוש בטחון

בוגרי

כתה ט' ומעלה

(בבתי-ספר המוכרים ע"י משרד החנוך והתרבות),

נמשכת ההרשמה ללמודים טכניים תעופתיים במקצועות:

מכונאות מטוסים ★ חשמל
מערכות ★ מכשירנות מטוסים
★ אלקטרוניקה תעופתית

(גם בנות בוגרות כתה י')

שכר לימוד —480 ל"י, עבור כל תקופת הלימודים.

הלימודים נערכים בביה"ס הטכני של חיל האויר בתנאי פנימיה

לעולים חדשים תנתן אפשרות ללימוד עברית.

עם גיוסם לצה"ל ישרתו הבוגרים במקצועם בחיל-האויר.

לבוגרים מוענקת תעודת גמר 4 שנתית מטעם משרד החנוך והתרבות.

פרטים והרשמה בכל לשכות הגיוס בארץ, ובדואר צבאי 2348/א"ש

בית הספר הטכני
של חיל האויר חיפה

מועמדים/ות לקבל פרטים נוספים ישלחו את התלוש שלהלן לכבוד דואר צבאי 2348—א"ש

בקשה לקבל פרטים נוספים על בית הספר הטכני של חיל האויר. נא לשלוח לי חומר מתאים.

השם ______

הכתובת ______

המיקוד ______ הגיל ______

השכלה / מס' שנות לימוד ______

למד בביתך
בגרות ומוקדמות

אם אתה שואף להצליח בבחינות הבגרות והמוקדמות, וללמוד בכתב בצורה רצינית ונוחה פיקוח בהתאם לתכניות הלימוד של משרד החינוך, אנו נסייע בידך להגשים את שאיפתך, באפשרותך להיבחן במועדים הנוחים לך.

לרשות התלמידים יעמדו יועצים לעזרה אישית בסניפי המכללה העברית להשתלמות בכתב

מגמות נוספות לבחירתך:

1. אנגלית ושפות אחרות ואנגלית לאוניברסיטה
2. הכנה לטכניון ואנגלית לאוניברסיטאות
3. אלקטרוניקה — בנייה למכשירי רדיו ואקוקה [?]
4. הנהלת חשבונות וסוקר המסחר
5. מכונאות
6. נוקיקה וציור [?]
7. עתונאות ויחסי ציבור
8. פסיכולוגיה

לשם קבלת פרטים מלאים מלא את התלוש הרצ"ב ושלח בהקדם אל המדור לייעוץ מקצועי — ת"ד 33114, ת"א.

מעוניין בקורס ______

שם ______

כתובת ______

טלפון ______

המכללה העברית
להשתלמות בכתב

המכונים הבריטיים

תל-אביב, שדי רוטשילד 93, טלפון 624162

חיפה, כרמל 30, טלפון 667060

ירושלים, החבצלת 22, טלפון 224769

שעות ההרשמה: 8.00—20.00 ללא הפסקה

הנהלת חשבונות

נפתחים קורסים חדשים ומזורזים

הנהלת חשבונות 1+2	בוקר משעה 8.30	19.6
הנהלת חשבונות 1+2	ערב משעה 4.30	19.6
הנהלת חשבונות 1+2	ערב משעה 6	18.6

שרוטל

תל-אביב: דיזנגוף 82 (ליד כבר דיזנגוף), טל. 482020

תל-אביב: אלנבי 140, טל. 615314 (מחנה מרכזית)

רמת-גן: רח' ז'בוטינסקי 54 (מול רמה), טל. 724335

ירושלים: רחוב מרדכי בן הלל 10, טלפון 232748

האם אתה/את
נשארת בחוץ?

לא בהכרח!!

גם אם בתעודתך נרשם שאינך יכול/ת להמשיך בלימודים בהתאם לגילך

יש בידינו לעזור לך
לעשות כן

נא להתקשר ללא כל התחייבות מצידך טלפון 285592, תל-אביב, בשעות 10—1.

במעגל

לנוער ולקידום היצירה

חוג

לכתיבה יוצרת

שירה ופרוזה

בהנחיית משוררים ידועי שם

פרטים והרשמה:

תל-אביב, דיזנגוף 204

או טלפון 740619

טכניקום

ערב | בוקר

מדרשה טכנית

קורס חדש 11.6.75

גרפיקה שרטוט

מכונות • בנין ואדריכלות

תל אביב, בן יהודה 28 חיפה הרצל 44

HERMES ה ר מ ס

באשור משרד העבודה

קורס יפתח 12.6.75

פקידות הנה"ח

בפקוח משרד העבודה

תל-אביב בן יהודה 20 חיפה הרצל 44

אוניברסיטת חיפה

מינהל התלמידים

מזכירות הרשמה וקבלת תלמידים

מודיעה כי

בחינת המיון הכללית (מועד ב') נקבעה ליום ה', ב' באב תשל"ה (10.7.75)

ההרשמה לשנת תשל"ו למאחרים

תימשך

עד יום שישי, ד' בתמוז תשל"ה (13.6.75)

هكذا من الأصل:

מט. 589 — 6.6.75

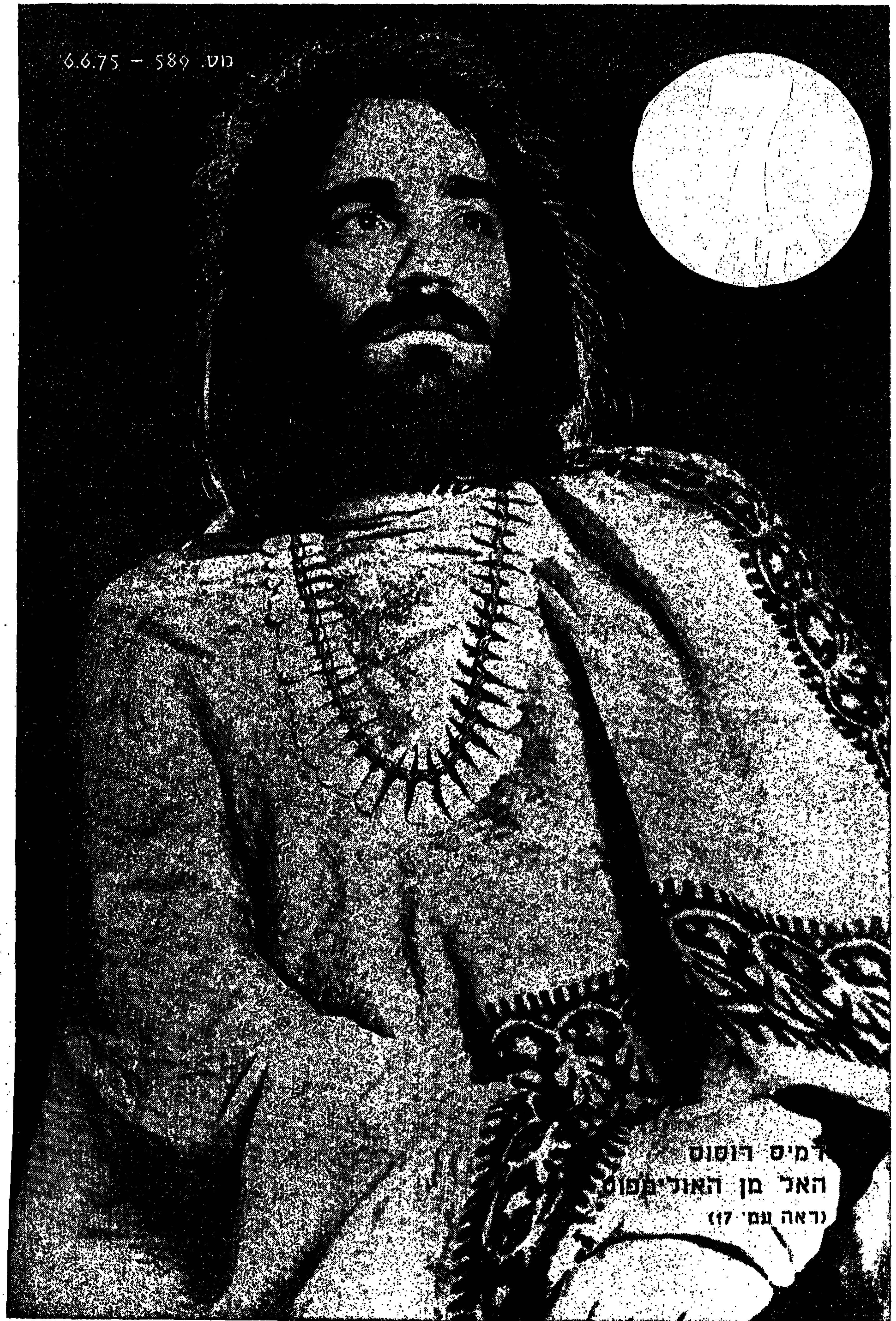

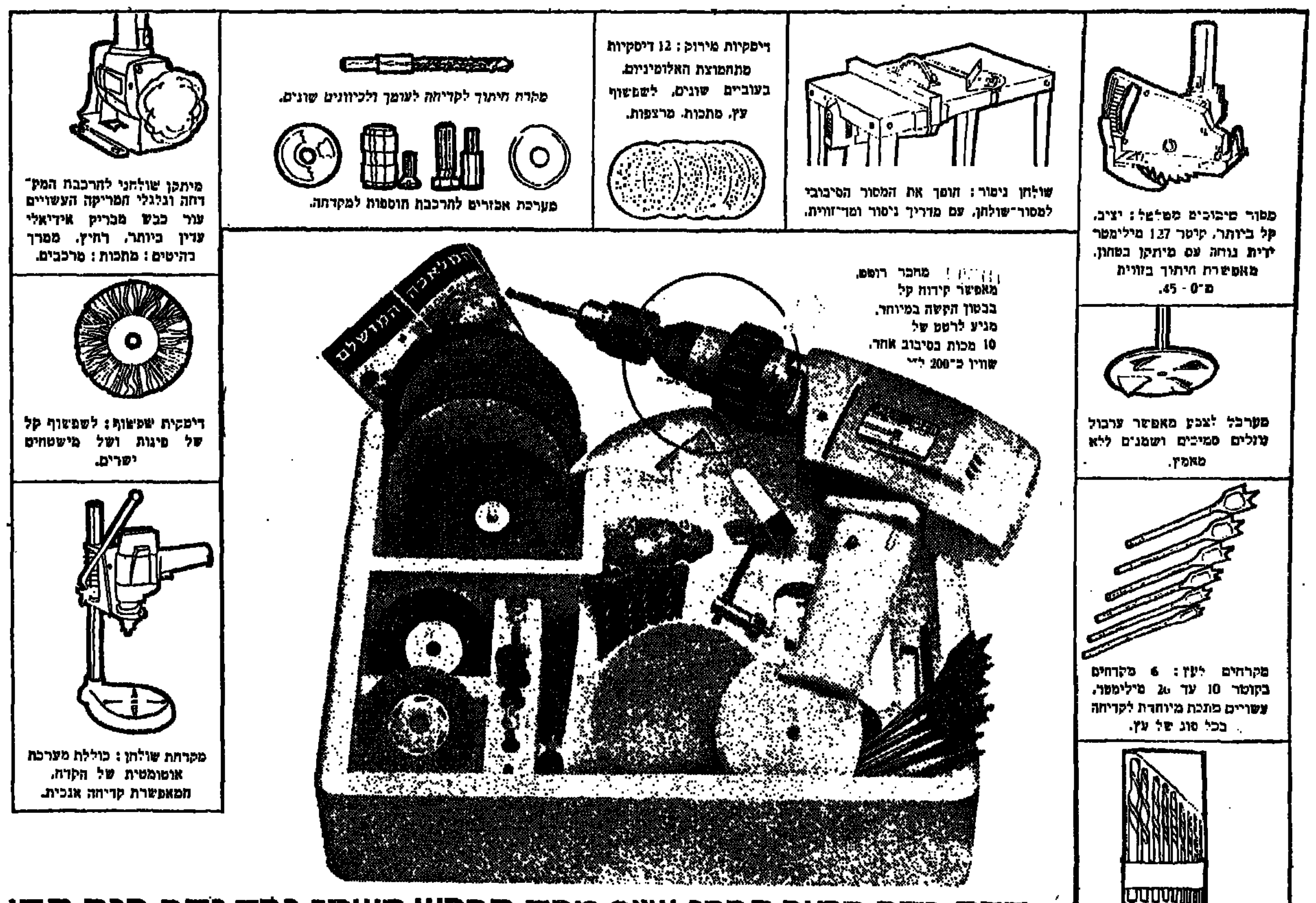

קדח, נסר, חתוך, הברג, שייף, מרק, הבריש, השחז, גרד, נקב, בנה, תקן

בעזרת בית המלאכה המושלם

עם מקדחת Skil 320 וואט

נסה חינם בביתך מערכת זו בעלת המהירות המשתנה

לראשונה בישראל עומד לרשותך בית־מלאכה ביתי, המסוגל לעשות כל מה שתעלה בדעתך — ועוד הרבה יותר! וכל זאת — במחיר שהוא בגדר הפתעה ממש: תמורת תשלום של 152 ל"י לחודש, לאחר תשלום ראשון של 284 ל"י תוכל לעשות בביתך כל עבודה לאחזקתם התקינה של הדירה, המחסן, החצר...

בעזרת בית המלאכה המושלם תוכל לקדוח בבטון, בזכוכית, בברזל ובקרמיקה — כאילו היו כל אלה מישחקי־ילדים!

תוכל לבנות רהיטים, ללטש את הריצפה, להבריש את מכוניתך, לערבל צבע שהתקשת להשחיז כל מתכת, לגסר כל מה שיעלה בדעתך!

ואתה תצליח בכל אלה ללא כל קושי, כאילו היית בעל־מלאכה מלידה!

וכל זאת — באמצעות 59 אבזרי־איכות מעולים; המורכבים באמצעות מנגנון בלעדי מתוחכם אל מקדחת „סקיל" המפורסמת. מקדחה זו מצויידת במנגנון מיוחד, מהמשוכללים בעולם, המאפשר לשנות את מהירות הסיבוב מ־1 ועד ל־2500 סיבובים בדקה!

על־ידי לחיצה על ידית פשוטה — כפי שלוחצים על מאיץ — תקבע, בהדרגה, את המהירות הנאותה לחומר הנתון לטיפולך. המהירות המשתנה מעניקה לך רמת מקצועית גבוהה כושר תימרון מירבי ובטחון מלא בהצלחת עבודתך.

אל גולת הכותרת של בית המלאכה המושלם — הלא הוא מקדח „סקיל" רב העוצמה — אנו מצרפים מערכת של 59 חלקים שונים, שכל אחד מהם נועד למלא תפקיד מוגדר משלו כדי להקל עליך בקביעת המכשירים השונים על גוף המנוע. תיכננו ממציאי בית המלאכה המושלם מיתקן מפתיע לניעול־בזק. מכשיר מתוחכם זה מאפשר לך לקבוע, בקלות רבה ותוך שניות את כל מכשירי הסדנא על צירה של המקדחה.

אנו בטוחים לחלוטין, כי כמו מיליוני גברים ברחבי העולם, תתלהב גם אתה למראה ביצועיה המגוונים של הסדנא המושלמת שלנו. לכן, אנו מציעים לך אותה חינם אין כסף למשך 10 ימים! נסה את כל המכשירים על חשבוננו. עבוד עמם כרצונך. אם לא תשתכנע ביעילותם הבלתי־רגילה, בקלות השימוש ובאפשרויות המגוונות — תוכל להחזיר אלינו את בית המלאכה המושלם ולא תהיה חייב לנו דבר.

אולם אם תתפעל גם אתה למראה קשת האפשרויות העצומה שמציב בפניך בית המלאכה המושלם — אזי תוכל לרוכשו בתנאים הבלתי־רגילים המוצעים על־ידינו — וכמובן, לזכות בשי יקר־ערך חינם.

152 ל"י לחודש, לאחר תשלום ראשון של 284.— ל"י או במזומן 1260.— ל"י

2 שי יקר ערך

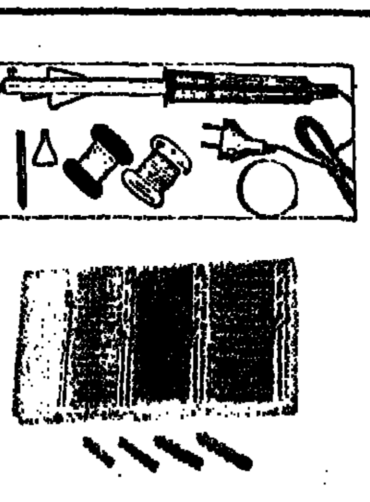

שי דוגמה
מלחם משוכלל
על כל אביזריו
שווי כ־80 ל"י

ושי
4 מקדחים לבטון
וכן 100 מחזיקי ברגים
לבטון ששווים כ־100.— ל"י

שובר נסיון חינם בן 10 ימים

אלו מיליקס (ישראל) בע"מ
רח' המלאכה 3 חולון, 58-851, טל. 843185

נא לשלוח לי בית מלאכה מושלם, לתקופת נסיון של 10 ימים חינם. אם לא אהיה מרוצה לחלוטין מאיכותו ומטיבו של בית המלאכה אחזיר את כל בית המלאכה במצב תקין תוך 10 ימים מיום קבלתו ולא אהיה חייב מאומה. אם אחליט לרכוש את בית המלאכה, הוא יהיה שלי ויהיה עלי לעמוד בתנאי התשלום אותם ציינתי למטה.

סמן את האפשרות הרצויה לך

☐ תשלום במזומן: תוך 14 יום מיום קבלת בית המלאכה אשלם לכם סך 1260.— ל"י

☐ קנייה בתשלומים: תוך 14 יום מיום קבלת בית המלאכה אשלם לכם סך 284 ל"י ואחר כך 8 תשלומים חודשיים של 152 ל"י.

שם משפחה ____ שם פרטי ____

רחוב ____ מס' ____ עיר ____ מיקוד ____ טל' ____

ת.ז. ____

מס' תעודת זהות ____

هكذا من الإصل:

אלף לילה ולילה

מופעי תיאטרון • בידור • מוסיקה

אגוד האמרגנים והמפיקים בישראל

להקת כוורת — "כוורת" — תוכנית חדשה. חיפה "שביט" 7.6 ב־9.30; גבעתיים 8.6; קרית ביאליק "סביון" יום ו' 13.6 ב־9.45

הגשש החיוור — "אפרסק קטורי" — ת"א "בית ארלוזורוב" 7.6 ב־9.30; חולון "רינה" 6.6 ב־9.45

רבקה מיכאלי — "בשעות נוספות" — חיפה "שביט" 6.6 ב־9.30; ת"א "בית ארלוזורוב" 13.6 ב־9.30; ת"א "בתיאטרון" 14.6 ב־9.30

שמעון ישראלי — "אני יורד בגורדון" — ת"א "בתיאטרון" 6.6, 2 הצגות ב־9.30 וב־11.30; קרית שמונה 11.6 ב־9.00; חיפה "שביט" 20.6 ב־9.00

הכל עובר חביבי — א. ברנוין מגיש — ת"א "בית אריאלוורוב" 6.6 ב־9.30; ירושלים "בית העם" 7.6 ב־9.30; ת"א "בית החייל" 9.6 ב־9.00

הרביעיה חוזרת — "אולפן התיאטרון" — Lee — אנשים יפים — ערב יום ו' 6.6, 2 הצגות ב־9.30 וב־11.30; מחר מוצ"ש 7.6 ב־11.00

מילבור 22 — ת"א "לחמני" — מחר מוצ"ש 7.6

שחקני החאן מציגים — בתאן ירושלים יום ב' 9.6

★ **גבי עמרני** — **איפה הכסף** — בגבעתיים "שביט" 6.6 ב־9.30; ת"א "אלחמברה" מחר מוצ"ש 7.6 ב־9.15; חור השרון "בית הפועלים" 9.00

זה הכל בינתיים — יהונתן גפן, דני ליטני — רמת־גן "אוהל" 6.6 ב־9.30; תל־אביב "צוותא" 6.6, 10.6 ב־9.00

ש. דז'יגאן — והבהקו — "...שבע שנים רצות" — חיפה "ארמון" 6.6 ב־8.45; ת"א "אהל־שם" מחר מוצ"ש 7.6 ב־9.00; 10.6 ב־8.30; ת"א "בית החייל" יום א' 8.6 ב־8.30

זכור להזמין כרטיסים בטלפון בקופת התיאטרון בערב ההצגה

פרסום בלקין

התיאטרון הלאומי הבימה — אבי קינג: מחר 7.6 • יום א' 8.6; בני ערובה: מחר ב־9.00 • יום א' 8.6; עד קלות דעת: 10.00 ב־9.30 • יום ב' 9.6

התיאטרון הקאמרי תל אביב — קומדיות של טעויות: מחר מוצ"ש 7.6 ב־8.30; שלוש פעמים: 12.6, 11.6, 9.6, 8.6; מחוש קל: מחר 7.6 ב־8.00

התיאטרון העירוני חיפה — הקוף, שיין, הג'וקר

התיאטרון העירוני חיפה

הג'וקר — מאת רחויע סובול — תל־אביב "בית חייל" מחר 7.6 ב־9.00; חיפה "בית רוטשילד" יום ב' 9.6

ש י ץ — 100 הצגות — מאת חנוך לוין בבכורה — תל־אביב אולם "בתירון" יום א' 8.6 ב־9.00; 10.6 ב־9.00; חיפה התיאטרון העירוני יום ג' 16.6

הקוף — מאת הלל מיטלפונקט — חיפה תיאטרון עירוני מחר 7.6; יום א' 8.6 • יום ב' 9.6; ת"א נחמני מוצ"ש 21.6 ב־8.30

כרטיסים בתל־אביב: "רוקי" (222445) ובכל המשרדים והסוכנויות

הספסרים רצים - הקדם אותם!!!

עוד 12 יום
דמיס רוסוס
בישראל

תל־אביב "היכל התרבות": יום ג' 17.6 ב־9 בערב; יום ד' 18.6 ב־8.30 בערב; יום ה' 19.6 ב־8.30 בערב

ירושלים "בנייני האומה": מוצ"ש 21.6 ב־9 בערב

חיפה ק. אליעזר: יום א' 22.6 ב־8.30 בערב

כרטיסים: "חדרן" וביתר המשרדים בארץ. הנחות לנוער עובדים, לסטודנטים ולתלמידים. לחיילים במשרדי קציני הערים בארץ ובחזית.

פרסום רז

מועדון 77 — בן־יהודה 77, ת"א. טלפון: 230000; להזמנות: 228880

מין... מין... מין... — מנחה, משחררת, מביך — ערב שירים נוסף עם **ישראל גוריון** — בהופעתו: עומד לי על קצה הלשון

הערב יום ו' 6.6, 2 הופעות ב־10.00 ובחצות; מחר מוצ"ש 7.6 ב־10.30; יום ג' 10.6, 10.45; חיפה 27.6 בית רוטשילד

כרטיסים בכל משרדי העיר ובערב בקופת המועדון

בשבוע הבא עולים למועדון החאן בירושלים: יום ב' 9.6 ב־10.45 • יום ד' 11.6 ב־10.45 • יום ה' 12.6 ב־10.45 • יום ו' 13.6, 2 הופעות 10 וחצות • מוצ"ש 14.6 ב־10.45

משרד התיירות · עיריית ירושלים · פיתוח מזרח ירושלים בע"מ

יריד ירושלים לאמנות ואומנות "חוצות היוצר"

אמני ירושלים! הבטיחו לעצמכם מקום תצוגה ביריד "חוצות היוצר" אוגוסט 1975

החשתתפות ביריד פתוחה לאמנים, ירושלמים במיוחד, בתחומים הבאים:

צורפות • קרמיקה • זכוכית אמנותית
אריגה ורקמה • תשמישי קדושה
הדפסים אמנותיים • גילוף עץ • בטיק
תחריטים • ציור ופיסול

אמנים המעוניינים להשתתף ביריד, מוזמנים להגיש מועמדותם לועדת היריד עד יום ראשון, 22.6.1975

הסינמטק הישראלי — מוסל קרנה / חסרי הבלשי (שבוע ב') — שבת 7.6 שעה 19.30; 21.30 ...

האגודה למען החייל בישראל — סניף תל־אביב־יפו

למה? כובע!

במוצ"ש 14.6.75 בשעה 21.00 יתקיים בבית החייל בתל־אביב, רחוב ויצמן 60. המתמה: "איה כבא"

מרעדון כפר המכביה — "פאב קלאב" — ריקודים לצלילי להקה — **הצליל הגבוה** — כל יום ו' החל מ־9.30 בערב ליד הפארק הלאומי בר"ג טל. 748400

טוביה צפיר — "אף אחד לא שם" — הערב, באגא חברי ה־8

אלף לילה ולילה

יידיש קונסט טעאטער — המרכז העולמי לתיאטרון אידיש בישראל — הצגות בכורה

אידא קמינסקא ביגליקל פון האמעלן

תל־אביב "בית ארלוזורוב" יום ג' 10.6 • יום ד' 11.6 ב־8.30; קרית ביאליק "סביון" מחר מוצ"ש 7.6 ב־9.00; רחובות "בית העם" יום ב' 9.6; חיפה "שביט" מוצ"ש 14.6 ב־9.00

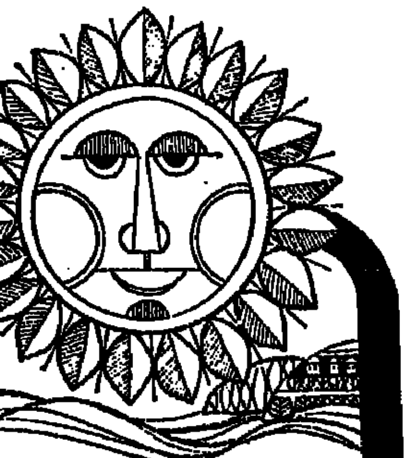

נופש עם אל
ארוח ונופש בע"מ — בחודשי האביב

השמש, הים ואויר ההרים פרושים לפניך!

100 הצעות מעניינות (המחירים כוללים כל המיסים), שרק חלק קטן מהן מובא כאן לדוגמא:

★ רשת מלונות דן ★★★★★ בתי מלון מפוארים במבצע הזוכה "דן כרמל", "דן קיסריה", "אכדיה"
★ מלון "לרום" — אילת ★★★★ מלון פאר
★ מלון "מטון" — אילת ★★★★
★ מלון קאונטרי קלאב ★★★★
★ מלון גליל — נתניה ★★★★
★ מלון "גלי זהר" — סדום ★★★★
★ מלון "מצדה" ★★★
★ מלון "ארקע" — נהריה ★★★
★ בית מרגוע "תגשורים" ★★★
★ בית הארחה "בית דולפין" ★★★
★ בית הארחה "שורש" ★★★
★ בית פרומר — ★★
★ מלון "נולן" — שער ישוב ★★
★ מלון "שלג הלבנון" ★ מטולה
★ מלון הארגמן — עכו

כל תכניות "ארקיע" בתי מלון בשילוב טיסות ופרסים!

אל ארוח ונופש בע"מ
סוכני אווים — השכרת מכוניות

סניפים: ירושלים, שמאי 8, 224624 · חיפה, הרצל 22, 645404 · ת"א, אלנבי 113, 612567 · שד' השעיה 126, 82277 · כ"ד יונג'ן (רייטם) 248306 · נתניה, הרצל 4, 22947 · חדרה, רוטשילד 36, 25367 · סניף חדש בבאר־שבע, רחוב הרצל 31, טלפון 73308

שרותינו ניתנים ללא תשלום

להקת מחול בת־שבע

בכורה עולמית — "משחקים" — **שאנו משחקים**

תל־אביב אולם "הקאמרי" ב־8.30 יום ב' 9.6 • יום ד' 11.6 • יום ה' 12.6; מוצאי־שבת 14.6

שער הגנגג, יום ב' 30.6 ב־9.15

הופיעו!! "קמרה" — הירחון הישראלי לצילום

מבצע חודש יוני — לימוד נהיגה בקבלנות (פרטי) — 2.500 ל"י — טלפון: 728444

מועדון טיפני — (חדש) — תל־אביב — **תיקי־דיין** — **נסים סרוסי**

אגודת הסטודנטים אוניברסיטת ת"א — מועדון ברמינן — ריקודים — "עונות חשנה" — **שוקולד מנטה מסטיק** — דיסקוטק — אודיטוריום ברשירה — סרט מעולה

מועדון האורלוגין — נועם קויאל

סטודיו השמש — לואור יונג

חוג 33

באולון מגדל שלום — מארח את הזמר שמוליק יוסף

רשת נח מציגים:

תל־אביב סינמה 1 (57952) — ★ סטיב מקווין ★ אלי מקגראו בסרטו של סם פקינפה "הבריחה" 4.30-7.30-9.30

תל־אביב סינמה 2 (57952) — שבוע 3 סרטו הקלאסי של בילי וילדר **שדרות סנסט** SUNSET BOULEVARD ★ וויליאם הולדן ★ גלוריה סוואנסון 10—12—2—4—6—8—10

תל־אביב "הוד" (226226) — בכורה ארצית, שבוע 2: **הקשר האפריקני** ★ מייקל קיין ★ סידני פואטייה 4.30-7.30-9.30

תל־אביב "אורלי" (284025) — ★★★★★ שבוע 6: "המרוץ לצמרת" של דודי קרביץ ★ ריצ'ארד דרייפוס — 4.30, 7.15, 9.30

חיפה "רון" (660069) — בכורה: סרט המתח המעולה של קלוד שברול **"החשודה"** 4—7—9

ירושלים "עדן" (223829) — בכורה ★ סופיה לורן ★ פיטר אוסטינוב — **"איש לאמונה"** 4—7.30—9.30

ירושלים "רון" (234704) — ★★★★★ "המרוץ לצמרת" של דודי קרביץ — 4—7.30—9.30

בערים אחרות — חיפה: "אמפי", "פרא" · נתניה: "אסתר" · "עוד תתעשר אצלי" · הרצליה: "תפארת", "ארנולד" · הרצליה: "דגנית", "דצמבר החם"

מועדון סינמטק — סינמה 1: חערב בשעה 12—10 — "מהתחלה אל התחילה" · סינמה 2: 12—10 — "הליצנים" של פליני

תל־אביב, יונה הנביא 2, טל. 579525

אולמי גל — ערב ריקודים + אמנים

tim hardin **הזמן הכפרי** טים הרדין — אריק איינשטיין ותאצ'ילים — נהריה, "חוף", הערב 6.6 ב־9.30

חַפֵּשׂ וּמְצָא

מבצע הפרסים הגדול

ידיעות אחרונות

בשיתוף אמקור

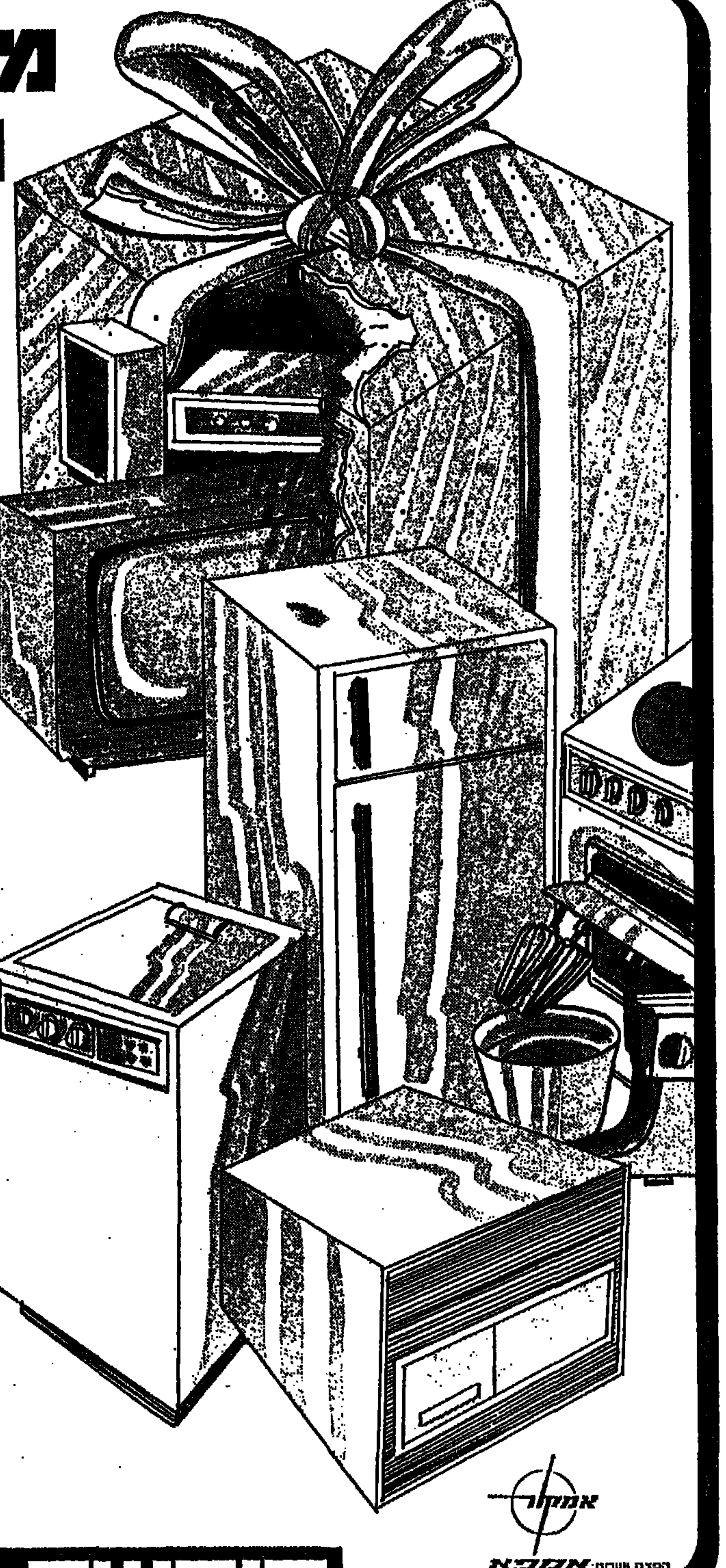

בסיומו של המבצע, יוגרלו בין כל המשתתפים בו הפרסים הבאים:

1. מקרר חשמלי
2. מזגן רצפה
3. מכונת כביסה
4. טלוויזיה
5. תנור בישול
6. תנור הסקה
7. יונוטרון 50
8. מערבל

מדי שבוע — שלושה פרסים יקרי־ערך:

* מערכת סטריאו משובחת - „נורדמנדה" (שווק ושרות „אמפא")
* מקלט רדיו עם שעון מעורר - „נורדמנדה" (שווק ושרות „אמפא")
* פרס כספי בסך 1000.- ל"י

כללי ההשתתפות:

מדי יום יתפרסם תלוש, שעליך לגזור ולשמור. כשיהיו בידיך התלושים היומיים המתפרסמים במשך השבוע, שלח אותם, בצירוף תלוש־החידון, המתפרסם בערב שבת ל„ידיעות אחרונות", ת.ד. 9192 תל־אביב, עבור „חפש ומצא", ותוכל להשתתף הן בהגרלה השבועית והן בהגרלה אשר תיערך בסיומו של המבצע.

בתלוש־החידון, המובא כאן, מופיעים קטעי סיסמאות או משפטים, המתפרסמים במודעות שבגליון זה של „ידיעות אחרונות". כל אשר עליך לעשות הוא לזהות את המודעות, שעליהן נרמז בתלוש, ולהשלים את הסיסמה או את המשפט.

2 פרסים מיוחדים

2 מכוניות MINI SUBARU

תלוש חידון

לכב' ת.ד. 9192 ת"א — 6.6.1975

עבור „חפש ומצא" מספר 11

שם פרטי ומשפחה .... רחוב .... מס' ....

עיר .... טלפון ....

1. המשקה המזול .... הגדול („7 ימים" — עמוד 4)
2. .... חברה לביטוח בע"מ („7 ימים" — עמוד 26)
3. .... לשיכון מושלם. („7 ימים" — עמוד 14)
4. בלתי .... („7 ימים" — עמוד 2)
5. שיער יפה אינו מקרה עם .... („7 ימים" — עמוד 33)
6. הדיסקונטאים .... יוצרת. („7 ימים" — עמוד 16)
7. .... רום חב' הנדסית לעבודות בנין. („7 ימים" — עמוד 18)
8. הפתרון המתוק למחיר' .... („7 ימים" — עמוד 22)
9. .... עוצמה שהתחילה ב־1906. („7 ימים" — עמוד 24)
10. השבוע .... מאת ש.ב.ע. („7 ימים" — עמוד 34)

גזור ושלח יחד עם התלושים אשר מתפרסמים במשך השבוע.

הפצה ושרות: אמקור

חיפוש מציאה

הלוח הכפול ידיעות אחרונות הארץ הלוח הנפוץ ביותר

ארגמן

דרושים

1. פקידה — כתבנית עברית. נסיון בעבודה הכרחי.
2. פקידה אנגלית — עברית. עם ידע בהדפסה בשתי שפות.
3. ציירות טקסטיל. אפשרות ללימוד המקצוע תוך כדי עבודה. תינתנה עדיפות לבעלות הכשרה בגרפיקה.
4. לבורנטית. נסיון במעבדה לצביעת כותנה הכרחי.
5. פקיד מכירות. יועדף בעל נסיון בטקסטיל.
6. חשמלאים

הסעה מובטחת

נא לפנות למח' כח אדם בהנהלת ארגמן ת.ד. 172, יבנה, או טלפונית 055—95251

סודיות מובטחת

ארגמן — מפעלים לצביעת טקסטיל בע"מ

לצה"ל דרושים

באזור המרכז:

א. סבלים
ב. מלווי ציוד (נסיעות ארוכות, היעדרות מן הבית)
ג. מסגרים
ד. רתכים
ה. נגרים
ו. עובדי מכבסה
ז. עוזרים למחסנאים

● בדבר פרטים נא לפנות לת.ד. 2400

פדקו

פדקו ישראל בע"מ

למפעלנו בהרצליה דרושות:

1. **מנהלת מזכירות**

היודעת עברית ואנגלית על בוריין, כולל הדפסה בשתי השפות. שבוע עבודה של 5 ימים.

2. **מזכירה למנכ"ל**

בעלת נסיון של שנתיים לפחות.

* תנאים טובים למתאימות *

נא לפנות בטלפון: 03—930150 למנהל כוח אדם

או בכתב אל: פדקו ישראל בע"מ ת. ד. 416 הרצליה ב' 46103.

לבנק גדול בת"א

דרושים

פקידים/ות

בעלי השכלה תיכונית ומעלה.

לעבודה מפוצלת

בסניפים בכל רחבי אזור המרכז.

אפשרויות קידום טובות.

על המעוניינים לפנות לת. ד. 7095 ת"א עבור מס' 26 בצרוף תולדות חיים.

למשרד בתל־אביב של מפעל גדול

דרוש/ה

עוזר/ת בכיר/ה להנהלת חשבונות

להכנת חומר למחשב

מועמדים חרוצים ומנוסים בעלי נסיון קודם יפנו לת.ד. 16284 ת"א בציון „עוזר בכיר"

דרושים:

גרפיקאים

מועמדים בעלי נסיון ולאחר שירות צבאי יפנו לת.ד. 33344(ת) תל־אביב בציון פרטים אישיים, כתובת לטלפון.

רק מועמדים מתאימים ייענו.

לחברה גדולה לקוסמטיקה בת"א

דרוש/ה מיד

מנהל/ת חשבונות

בעל/ת נסיון בניהול כרטסת מלאי.

קיימת אפשרות למשרה חלקית.

לקביעת ראיון נא לטלפן 269737.

מפעל לוחות חשמל

תעשיית לוחות ומובילי חשמל בע"מ

דרושים:

1. מנהל עבודה למפעל לייצור לוחות חשמל בנתניה.
2. מחווטי לוחות חשמל לנתניה ובאר־שבע

טלפון 053—36092

המועצה האזורית באר־טוביה

מכרז מספר 9/75

בהתאם לסעיף 13 לצו המועצות המקומיות (שירות עובדים), תשכ"ב 1962 מכריזה בזאת המועצה האזורית באר־טוביה על משרות פנויות כדלקמן:

1. תואר המשרה: עובדים סוציאליים.
2. דרוג המשרה: הדרוג יקבע בהתאם לכישורים.
3. שעור המשרה: 2 משרות מלאות.
4. תאור התפקידים: טיפול במשפחות.
5. הכישורים הדרושים: עובדים סוציאליים מוסמכים או בעלי השכלה מקבילה כגון: בסוציולוגיה, פסיכולוגיה, חינוך וכד'.

טפסים להגשת הבקשות ניתן להשיג במזכירות המועצה האזורית באר־טוביה או במשרדים הנפתיים של משרד הפנים.

הבקשות למכרז יש לשלוח בדואר רשום אל המועצה האזורית באר־טוביה בשתי מעטפות, בציון מספר המכרז במעטפה הפנימית, עד יום 16.6.75.

אין המועצה האזורית באר־טוביה מתחייבת לקבל כל הצעה שהיא.

אברהם הלפון

ראש המועצה האזורית באר־טוביה.

למוזיאון תל־אביב

דרושים:

1. **עוזר לעניני אמנות והבאה לדפוס**

הכישורים הדרושים:
השכלה אקדמית באמנות
שליטה בשפות עברית, אנגלית ו/או צרפתית
ידע ונסיון בעריכת פרסומים והבאה לדפוס

2. **רשם יצירות אמנות - רג'יסטרר**

הכישורים הדרושים:
השכלה אקדמית באמנות
שליטה בשפות עברית, אנגלית ו/או צרפתית
רצוי ידע או ענין ברישום יצירות אמנות וספירת מלאי

מועמדים מתאימים העונים לדרישות, יגישו בקשתם בכתב־יד, בצרוף קורות חיים למוזיאון תל־אביב, ת.ד. 33288.

לחב' גדולה לקוסמטיקה בת"א

דרוש

הנדסאי/ת כימיה, טכנאי/ת או לבורנט/ית

לתפקיד מנהל/ת יצור.

עדיפות תינתן לבעלי נסיון.

לפנות מיד טלפון — 269737.

בנק בינוני

בעל רשת סניפים ארצית

מחפש

מנהל

לסניף הראשי בחיפה

בנקאים מנוסים בלבד מתבקשים לפנות בכתב־יד לת. ד. 6335, תל־אביב, ולציין ע"ג המעטפה עבור: „מנהל".

— סודיות מוחלטת מובטחת —

למוסד ממלכתי בת"א

דרוש

טכנאי מרכזיות

בעל נסיון והכרה בעבודת מרכזיות הדואר השונות.

בתשובה נא לפנות לת. ד. 17224 ת"א (עבור ב. א.) בצירוף פרטי השכלה ונסיון קודם.

תנאים טובים למועמד המתאים.

— סודיות מובטחת —

למוסד ממלכתי בת"א

דרושות:

מזכירות
פקידות
כתבניות

* השכלה נדרשת 11 שנות לימוד לפחות.
* באות בחשבון גם חסרות נסיון קודם בעבודה.
* העבודה במשרה מלאה מ־0800 עד 1600.
* השכר ההתחלתי הממוצע כ־1,200.- ל"י לחודש.

המעוניינות מתבקשות לפנות בכתב לת.ד. 17224 ת"א (עבור מ. כ.) בצרוף פרטים אישיים וקורות חיים.

דרוש

עורך דין מנוסה

לתפקיד עצמאי

(נסיון בהופעה בבתי משפט, יתרון)

למשרד עורכי דין בחיפה

תנאים מיוחדים למועמד המתאים

נא לפנות בכתב יד, בציון פרטים מלאים לת. ד. 1120 חיפה

— סודיות מובטחת —

למפעל יצוא גדול

המעסיק למעלה מ־600 עובדים

ש־80% מתפוקתו יצוא

דרוש

מנהל מחלקת חשבונות

שיהיה אחראי על צוות עובדים

למועמד המתאים תנאים טובים וסיכויי התקדמות נאותים.

לפנות בכתב יד עם פירוט קורות חיים ונסיון מקצועי ודרישות שכר למנהל אגף כח אדם מפעלי סריגה „לגה" ת. ד. 34 אור־יהודה.

למוסד ממלכתי בתל־אביב

דרושים בחורים לעבודות שמירה

העונים לדרישות הבאות:

* אחרי שירות צבאי מלא
* כושר בריאות תקין

העבודה במשמרות — כולל לילות ושבתות. התשלום לפי שעה (כ־9.00 לירות ביום. 11.00 לירות בלילה).

העבודה מתאימה במיוחד לסטודנטים.

● המעוניינים יפנו ל„לשכה להכוונה מקצועית", רח' זכריה 16 תל־אביב (ליד קולנוע פאר)

דרושה

מפעילה מנוסה

למכונה להנה"ח אדו־X

עם נסיון של מספר שנים.

לפנות בכתב לת. ד. 30410 ת"א.

אראל מערכות בקרה בע"מ

חברת בת של

ארגמן מפעלים לצביעת טקסטיל בע"מ

אזור התעשיה יבנה

דרוש

מהנדס אלקטרוניקה

עם נסיון במיני־מחשב

הלוח הכפול | ידיעות אחרונות | הארץ

הלוח הנפוץ ביותר במדינה

יודעי שפות

למוסד ממלכתי
דרושים לעבודת תרגום
מעניינת בשפות:
אנגלית, צרפתית,
ערבית, איטלקית,
ספרדית, רוסית.

דרישות התפקיד:
- ידיעת השפה העברית על בוריה.
- כושר הבנה והבעה בשפות הנ"ל.
- השכלה תיכונית לפחות. יועדפו אקדמאים.
- עד גיל 50.

תנאי העבודה:
- עבודה במשרד במשרה מלאה
- יום עבודה בן 6 שעות
- מקום העבודה ב-ת"א או ירושלים

המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב לת.ד. בכבנך מספר 4 ת"א או ת.ד. 77 ירושלים בצרוף פרטים אישיים מלאים וקורות חיים.
סודיות מובטחת
- רק פונים מתאימים יענו

התעשיה האלקטרואופטית בישראל בע"מ
חברת עתירת מדע בקרית ויצמן
דרושים

- **מהנדס אלקטרוניקה** עם ידע באופטיקה לעזרה במכירות ותחזוקה.
- **מהנדס אלקטרוניקה** — בעל נסיון וכושר ניהול לעבודת פיתוח מערכ...
- **הנדסאי/טכנאי מכונות מוסמך** עם נסיון של 5 שנים לפחות בתכנון מתקני רמינה לעיבוד שבבי מדוייק, עדיפות למועמד בעל נסיון בעבודה מעשית בתחום הנ"ל.
- **שרטט/ת מכונות מעולה** בעל(ת) 3 שנות נסיון לפחות, לעבודה ברמה מקצועית גבוהה.
- **טכנאי מכונות** — בוגר ב"יס לטכנאים ובעל נסיון לעבודת פיתוח מעניינת.
- **טכנאי/עובד טכני** למחלקת הנדסת יצור, בוגר בית ספר מקצועי בגמות מחכת או מכוניקה. בעל נסיון מעשי בענף עיבוד שבבי והכרת כלי התוך למתכת.
- **מכונאי מסגר** בעל נסיון מקצועי, בוגר ב"יס מקצועי ויכולת לקרוא שרטוטים טכניים.
- **חרטים** — בוגרי ב"יס מקצועי ובעלי נסיון בעבודות מדוייקות.
- **כרסמים** — בוגרי ב"יס מקצועי ובעלי נסיון של מספר שנים בעבודות מדוייקות.

— 5 ימי עבודה בשבוע —
תנאים טובים למועמדים המתאימים
לפנות בכתב, בצירוף קורות חיים ונסיון קודם למחי כח אדם, ת.ד. 1165, רחובות, מיקוד 76110 או טלפון 956-971
— סודיות מובטחת —

למפעל אלקטרוניקה בתל־אביב
דרושים

* מהנדסי פיתוח
* טכנאי פיתוח
* שרטטים

בכל הרמות

- נא לפנות לת.ד. 39295, ת"א, לקביעת ראיון אישי ולצרף פרטי השכלה ונסיון קודם.

התנאים בהתאם לכישורים.

— סודיות מובטחת —

לחברה בתל־אביב
דרוש

איש מכירות
צעיר

תכונות נדרשות: ידיעת שפות. תואר אקדמאי רצוי.
לפנות בכתב יד, בצרוף תולדות חיים לת.ד. 29280, תל־אביב

למפעל ממלכתי בתל־אביב
דרושים

1. **טכנאים**
בעלי נסיון של שנה אחת לפחות — למעבדת פיתוח לעבודות רבגוניות ובעיות אתגר לבנית אבי־טיפוס בכל שטחי המכניקה.

2. **נגר לבנית מודלים** (לא ייצור).
יועדף בוגר בית ספר מקצועי במקצועות נגרות או מכניקה.

בתשובה נא לפנות לת.ד. 17021 תל־אביב מיקוד 61170 (עבור ב.א.) בצירוף פירוט נסיון קודם והשכלה.
— סודיות מובטחת —

דרושים צעירים

המוכנים להשקיע כשרם ומרצם
בעבודה קבועה מעניינת ובלתי שיגרתית

- דרישות המשרה:
  - * השכלה תיכונית מושלמת
  - * אחרי שירות צבאי מלא (עדיפות לנסיון בסקורה)
  - * עד גיל 30

המעוניינים מתבקשים לפנות לת.ד. 17224 תל־אביב (מס' 1) מיקוד 61170 ולצרף קורות חיים ופרטים אישיים מלאים

דרוש
מהנדס
בכיר

לניהול עצמאי של יחידה
המפתחת ומייצרת מוצרים חדשים
לבניה.

הכשורים: נסיון של מספר שנים בניהול מפעל וצוות עובדים; בעל גישות שיווקיות מתקדמות בענף הפלסטיקה ו/או הבניה.

השכלה: מהנדס כימאי ו/או מהנדס מכונות.

תנאים טובים למועמד המתאים.

מועמדים יפנו בכתב בצירוף קורות חיים ופרוט נסיון קודם, לת. ד. 1736 ת"א, עבור מס' 29.

מדינת ישראל

נציבות שרות המדינה
מודיעה על
מכרז קיבוצי פומבי מק/75/8
לצוערים במשרד החוץ
ירושלים

מספר המשרות — 9

תיאור התפקיד: התמחות כללית בשטחי ה־עבודה השונים במשרד החוץ בירושלים במשך שנתיים, על מנת להשתלב בתום תקופת ההת־מחות בשירות החוץ.

דרגה: 1—2 של הדירוג האקדמאי במדעי החברה והרוח.

דרישות המשרה:

א. השכלה אקדמאית (לפחות תואר ראשון) במוסד אוניברסיטאי מוכר רצוי באחד החוגים הבאים: כלכלה, היסטוריה, גיאוגרפיה, מדעי היהדות, משפטים, מדעי המדינה ויחסים בינ"ל.

ב. התמצאות בבעיות מדיניות אקטואליות ובנושאים כלליים אחרים לרבות יהדות, היסטוריה, גיאוגרפית, חברה ומדינה, כלכלה ומשק הארץ, תרבות ואמנות, כושר ניתוח, הסברה והבעה בכתב ובעל פה, ידיעה מושלמת בכתב ובעל פה של השפה העברית, שליטה, לרבות כושר דיבור שוטף, באנגלית או בצרפתית או בגרמנית, או בספרדית.

ג. גיל עד 30. לאחר שרות חובה מלא בצה"ל. מצב בריאות תקין, בעל אזרחות ישראלית (כולל בן או בת הזוג).

הערות:

א. הצוערים שיעמדו בדרישות ההתמחות ישולבו בתום תקופת ההתמחות בשרות החוץ. עליהם להיות מוכנים למלא כל תפקיד בישראל או בחוץ לארץ, לרבות בארצות קשות שירות.

ב. הנהלת משרד החוץ שומרת לעצמה את הזכות להפסיק את התמחות הצוער בתוך תקופת ההתמחות אם יימצא בלתי מתאים לדרישות התפקיד.

ג. רשאי להגיש את מועמדות גם מי שאיננו בעל השכלה אקדמאית מושלמת אך הוא עומד לקבל את התואר הראשון בתום שנת הלימודים תשל"ה.

על מועמד כנ"ל להמציא בעת ההרשמה אישור על לימודיו בשנת הלימודים האחרונה. מועמד שלא ימציא אישור על קבלת התואר הראשון תוך שנה מיום פרסום המכרז תבוטל מועמדותו.

ד. המבחנים בכתב יתקיימו בחדשים יוני יולי 1975 ובעל פה בחודש אוקטובר 1975. התחלת תקופת ההתמחות במשרד החוץ — נובמבר 1975 (מועד משוער).

ה. בקשות יש להפנות ללשכת מוחז ירושלים בנציבות שירות המדינה, קרית בן־גוריון, ירושלים, בצירוף כל המסמכים הדרושים באמצעות טופס 2115. את הטופס ניתן לקבל בלשכות נציבות שירות המדינה ובכל באי הדואר. חייל רשאי להגיש מועמדות גם במכתב רגיל ולאו דווקא בטופס הנ"ל, ואז יציין בקצרה פרטים אישיים, השכלה ונסיון.

על המועמדים לדאוג, שבקשותיהם בצירוף המס־מכים הנדרשים וכל מסמך אחר שבדעתם ל־הגיש (בצירוף תרגום לעברית, אם הם ערוכים בלועזית), יגיעו לנציבות שירות המד־ינה לא יאוחר מ... המועד האחרון להגשת הבקשות מאוחר עד א' תמוז תשל"ה (10.6.75).

דפוס קואופרטיב "אותי" בע"מ,
חיפה
דרושים

1. **עוזרים לדפסי אופסט**
יוצאי צבא, לא הכרחי נסיון קודם.
2. **גרפיקאית/מונטז'יסטית**
למחלקת פוטו ליטו
3. **צלם** — למחלקת פוטו ליטו
4. **סדר מכונה אינטרטייפ**

המעוניינים יפנו לטלפון 04-726004
אל שמעון או נחמיה.

דרושים
עובדים/ות

א. תשלומים בורמנות ועברית על בוריה.
ב. ערבית (מדוברת) ועברית על בוריה.

מועמדים/ות לאחר שירות צבאי יפנו לת.ד. 33136 תל־אביב בציון פרטים אישיים, כתובת וטלפון.

רק מועמדים מתאימים ייענו.

בלתי שבירה.

Krinklglas

זכוכית* דקורטיבית בלתי שבירה- היחידה בעולם!

קרינקלגלס

קרינקלגלס-אידאלית לעיצוב דקורטיבי באפקטים שאינם ניתנים להשגה בשום חומר אחר.

קרינקלגלס-זכוכית דקורטיבית לחלונות, דלתות, תקרות, מחיצות, מנורות, מדפים ושימושים אחרים.

קרינקלגלס-מתאימה במיוחד לבתי ספר וגני ילדים לבטיחות מירבית.

קרינקלגלס*- עשויה מחומר פולימרי חדיש A.P. לפי פטנט אמריקאי מס. 3839558

אי.די.פי.
דימנשיונל פלסטיקס (ישראל) בע"מ
המפעל: קרית גת
משרדים: רח' הירקון 92 תל אביב

שווק, הפצה ואולם תצוגה ע"י "המהדרין" בע"מ סוכנות ראשית
ת"א, רח' אבן גבירול 110 (ליד רח' ארלוזורוב) טלפונים: 227966, 290083

סוכנויות:
- ת"א – אבירה, ותלת-בתים 124, טל. 629856
- ר"ג – יוסי, קרינייצי 12, טל. 733556
- באר-שבע – רי-טל, הרצל 71, טל. 78450
- שדרות – בראון אריה עבודות אלומיניום
- חיפה והצפון – S.B.A. עמרי חשוא 129, טל. 60432
- חדרה – דקור השרון, רוטשילד 34, טל. 22165
- נתניה – ב.ג.ם. שמואל הנציב 9, טל. 28749
- ירושלים – ש.ט.ת.א. רוממה, סוף רח' האור טל. 621353
- קרית גת – חריסי מאיר, רח' הבצלת 7
- עזה – אליהאשם, טל. 142

שימו לב! מוצג בארץ השולחן החדיש "גלמורהוד"-השולחן המעוצב במגוון צבעים ודוגמאות מקסימות.
בקשו במכוניתו לראות את שולחן "גלמורהוד"

هكذا من الاصل

שתי מילחמות

מאת אלוף (מיל.) ישראל טל

אלוף (מיל.) טל, בהרצאה למפקדים בצה"ל ליום השנה למילחמת ששת הימים: מילחמותינו היו על עצם הקיום ✱ באמצעות איכות אנושית אנחנו מפצים עובדת היותנו צבא מיליציוני, שהוא אנטיתזה להתמחות ✱ אחרי ששת־הימים אימצנו אמונה שאנו לא מוכרחים לנהל מילחמה אופנסיבית ✱ גם לפני ששת־הימים היתה קונספציה מוטעית ✱ ביום־כיפור יצאנו משיווי־המישקל ✱ הפער האיכותי בינינו לבין הערבים גדל בין ששת־הימים ליום־כיפור ✱

אין אפשרות לדבר על מילחמה ולא להתייחס לתהליך קיום הביטחון הלאומי וההגנה על מדינת ישראל. המילחמות הן נקודות־שיא. הן סוף שלב ותחילת שלב בתוך תהליך. לכן, אני נאלץ לדבר על מילחמת ששת הימים כעל שלב בתהליך מדיניות ותורת־הביטחון שלנו.

את תורת־הביטחון שלנו עד „קדש" ציינו כמה דברים. חלק מהם קיימים ועומדים תמיד, וחלק מהם מבטא סימני תקופה מסויימת. תקופת שנות ה־50 היא עדיין תקופת הנשק האישי בזירה שלנו. עם זאת, צריך לזכור מבחינה היסטורית, כי המילחמה העולמית השניה היוותה את נקודת המעבר בעולם, מנשק־הכרעה אישי למערכות של נשק־הכרעה קיבוצי. לנושא זה של נשק־אישי ונשק־קיבוצי יש השלכות כלכליות ומדיניות מרחיקות־לכת וכן השפעה מכרעת על המרכיבים של יחסי־הכוחות בין העמים.

הביטוי הבולט של עידן הנשק האישי הוא בעובדה, שכמיספר החיילים כך מיספר נושאי הנשק שניתן להעמיד מתוך אוכלוסיה נתונה. וכך גם גודל הצבא שעם יכול להעמיד במושגים של עוצבות־הכרעה. כמות הדיביזיות, שמעצמות ומדינות יכולות לגייס בזמן חירום, חושבו תמיד לפי גודל האוכלוסיה של המדינה וההתפלגות הסטאטיסטית שלה (זקנים, ילדים, מרותקים לתפקידים חיוניים וכו').

תפקיד הנשק הקיבוצי בעידן הנשק־האישי היה סיוע ולא הכרעה. שנות ה־50 אצלנו עמדו, כאמור, בסימן הנשק־האישי לכן, השאלה של „מעטים מול רבים" היתה כל־כך חריפה, כשבאנו לנסח את תורת הביטחון שלנו.

העיקרון הראשון שהיה מונח ביסוד תפישת הביטחון שלנו — „מעטים מול רבים" — היה מיצוי כל הפוטנציאל האפשרי הטמון בנו. מכאן גיוס הנשים, תפישת ההגנה המרחבית והתפישה של הצבא המיליציוני. כלומר: צבא אזרחים. חיל־האוויר הושתת על כוח סדיר, בעיקר. גם בגלל עצם מהותו וגם כיוון שראינו בו תמיד את הזרוע הוורסטילית. האוניברסאלית, הגמישה והמהירה ביותר שיכולה להתערב גם ביבשה, גם בים וגם באוויר.

כפיצוי על כך שלא היה לנו עומק אסטראטגי, הקמנו מערך הגנה מרחבית. גרסנו, שכל ישוב הופך למוצב, למיתחם

כותי, במקום העומק הטבעי שחסר לנו. מבחינת גורמי־היסוד הקובעים את יחסי הכוחות האיסטראטגיים, נהנו הערבים מעליונות בכל הנוגע לגורמים הכמותיים, הגיאוגרפיים, הכלכליים, המדיניים ועוד. אנו נהנינו משני יתרונות בלבד: גורם המוראל — האיכות והקווים הפנימיים.

אנו רגילים להשתמש במושג מוראל בהוראה המצומצמת שלו. אנו מתכוונים למצב־הרוח, האומץ והביטחון־העצמי. אולם, כאשר דנים בתורת־המילחמה, יש לפרש את המושג הזה בהוראתו הרחבה. הוא כולל את כל מיכלול הגורמים האיכותיים־אנושיים. בתחום זה נהנינו מעדיפות מכרעת: עד כמה שלא היה העם מפולג בתחומי החיים השונים, הנה בהקשר לביטחון הלאומי שרר תמיד קונסנזוס־לאומי. פרי אחדות הגורל ואחדות המטרה. והמוטיבציה היתה תמיד גבוהה. יתר־על־כן, אצל הנוער שלנו הלך והתפתח דפוס התנהגות לאומי של אנשי מילחמה.

היו לנו עליות וירידות. לא תמיד היתה הסכמה מלאה בעם. אולם, כאשר שררת ספקנות היא נסובה על השיטה. היו ויכוחים על מידת התועלת והתכליתיות. מעולם לא היו ויכוחים על עצם המטרות והתכליות הלאומיות. בתקופת פעולות־התגמול

כיוון שהיו קבוצות שחשבו, שהשיטה לא מועילה ואינה תכליתית. לא היו חילוקי־דיעות על עצם המטרות. גם ב„קדש" היה העם חלוק בדיעותיו. היו שחשבו שמילחמה זו הרחיקה אותנו מהשגת התכלית הלאומית. כמו במילחמת־השיחרור, היה הקונסנזוס מלא גם במלחמת ששת הימים וגם במילחמת יום־הכיפורים. שלוש המילחמות האלה נתפשו על־ידי כולנו כמילחמות צודקות, שנכפו עלינו. הן נתפשו כמילחמות על עצם הקיום (בקשר ליום־כיפור יש, כמובן, חילוקי־דיעות ונשאלו שאלות — מדוע בכלל הגענו למילחמה? האם מדיניותנו לא גרמה לכך שמילחמה זאת נכפתה עלינו? אולם, משפרצה המילחמה לא נפגעה המוטיבאציה, כיוון שהיתה זו מילחמת־קיום בעליל).

כשם שנהנינו מעליונות בתחום הקונסנזוס והמוטיבאציה, כן גם נהנינו מעליונות בתחומי איכות נוספים. כמו מדע, טכנולוגיה, תעשייה ורמה־מיקצועית צבאית (עד למילחמת ששת הימים לא נהנינו אף פעם מעדיפות איכות של אמצעי־לחימה).

(המשך)

יום שישי 6.6

רשת א

אהרן אלמוג
„שיפורדיו"
יום ו', רשת א', 20.30

יום שבת 7.6

רשת א

אוגוסט סטרינדברג
„העלמה יוליה"
שבת, רשת א', 11.05

יום ראשון 8.6

רשת א

אליהו גולומב
„חברים מספרים"
יום א', גלי צה"ל, 21.05

יום שני 9.6

רשת א

מוטי ברקן
„מערות עולם"
יום ב', רשת א', 22.05

יום שלישי 10.6

רשת א

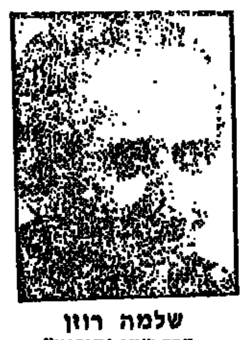

שלמה רוזן
„דרך שתי נקודות"
יום ג', גלי צה"ל, 16.05

יום רביעי 11.6

רשת א

בן גוארה
„מפקדת החטיבה"
יום ד', טלוויזיה, 21.00

יום חמישי 12.6

רשת א

בנימין תלם
„מסיבת כתבים צבאיים"
יום ה', גלי צה"ל, 16.05

הגל הקל

גלי צה"ל

טלוויזיה

החדשות

תיכוניסט! ולקרוא מהר אתה יודע?

מאת: נעמי קרת

22 תיכוניסטים ומורתם הכפילו את מהירות קריאתם פי־חמישה ויותר בקורס לקריאה מהירה של מיל״ה, המכון הישראלי לשיפור הקריאה ★ למרות זאת, עלתה הבנתם בקריאה מ־60 אחוזים ל־68 אחוזים ★ סוד הצלחתם של המצליחים — לימוד מיומנות הקריאה המהירה.

[illegible]

למדי מקצוע ב־3 חדשים

בנוקום מגוריך - בכל הארץ

נקבנות

בשיטת IBM

בוקר • צהרים • ערב

לפי בחירה

קורס בתכניות חינם למעוניינות

• תעודת הסמכה •

„המכון להכשרה מקצועית״

[illegible]

למד 5000 מילים באנגלית תוך שבוע!!!

[illegible]

תכנות מחשבים

נפתחים קורסי ערב

[illegible]

בתל־אביב • בחיפה
ירושלים ובאר־שבע

שם: ....
השכלה: ....
כתובת: ....

המכון הישראלי לספרות נשים ולקוסמטיקה

מכון הדסה

קורסים ל־ ספרות נשים וקוסמטיקה

תל־אביב, רח׳ יודפת 4
פנת דיזנגוף 190, טל. 229388, 226066

מי הם ידידיך?

[illegible]

שמלות הריון
מאשה ★ MASHA

חליפות, מכנסיים, סוניקות, סרפנים ושמלות מקסי, בגדי־ים ותחתונים.

[illegible]

למד בגרות בביתך!

קורסים נוספים בכתב

לקבלת תכנית לימודים חינם...

שם: ....
כתובת: ....

בכל מקום בארץ — תל־אביב • חיפה • המתמיד • באר שבע • חולון • פתח־תקוה • ירושלים • רחובות

★ מינהל עסקים ★ גזירה ותפירה
★ ציור אופנה ★ טלויזיה/אנטנות

המכונים האמריקאים להשכלה בכתב

هكذا من الاصل

העצים מתים זקופים

מאת עמנואל בר-קדמא

מה גורם למותם בזה אחר זה של עצי אורן־ירושלים שבשער־הגיא?

באבי־אל־ראה, לנצח זכור נא את עצי־בו... כי הם הולכים וכלים. חלקת־אלוהים הירוקה בואכה ירושלים, שאיצטרובליה ראה, בקשיחות עצית דוממת. כל־כך הרבה חיי־אדם נקפדו בגבולה — שובל היא עצמה חיים לכל תו, עצי האורן, שהרכינו גופם המחוי מעל מצבות־המתכת המרוסקות. הופכים, לאלפיהם, למצבות־עץ יבשות ונקופות — מתות. העצים מתים נקופים, עד אשר בא הכורת ומסלק אותם. ללא מצבה. ללא זכר.

השמש שוב קופחת על פני הטרשים הקרחים.

התהליך במהירות על־פני הכביש, מרוחה עיניו בירוק המשתרע בר־צפות למן צומת שער־הגיא ועד משאבת שורש. מתקשה עדיין ל־הבחין בתופעה. האורן עדיין מש־לה את צלעות המקום הירוקה והצפופה של לכל הרחב של־נתו. יפה, היער, במבט חטוף של הו־רים, עדיין נראה יפה. אבל כך בראים גם יצורים חיים רבים, ש־אינם יודעים עדיין כי כליונם או־רב לפתחם.

התופעה אובחנה כבר לפני שבע או שמונה שנים. מאז, מתו אלפים של עצים, עץ אחרי עץ — ואין מושיע.

מה גורם למותו של היער ב־שער־הגיא?

על־כך — יש חילוקי־דעות.

איצריית האורן

לפני כארבעים שנה, נתגלה ב־ארץ מזיק, בשם (והאטיני) מאט־סוקוקוס, שתורגם לעברית כאיצ־ריית־האורן. חרק זה קטן, בשנות השלושים והארבעים, מאות־אלפי אורנים מסוג אורן־ירושלים, שהוא עיקרו של יער שער־הגיא. האיצ־ריית פוגעת רק בסוג זה של אור־נים — אורן ירושלים. אך, זהו מין מזיק קאפריזי בזה, אומנם, אין שיעור לקורבנותיו — אך, לעו־מת זאת הוא ישנו ומצוי באיזורים מיוערים בארץ כל הזמן — וכ־לום. העצים כאילו חסינים נגדו.

האמת היא, שהמחקר הישראלי (שלא העמיק בנושא, חרף שורה ארוכה של התרעות במרוצת הש־נים) אינו יודע הרבה על מיטוגר־תיה של איצריית־האורן. האם היא פוגעת בכל אורן ירושלמי? כלום כוחה עומד רק כנגד שתי־לים צעירים? או, שמא, קטינותה עומדת לה רק בהתמודדות עם אי־לנות, שגידולם רופס וחלש מסי־בות אחרות?

על־כל־פנים, ועדה מיוחדת מט־עם האוניברסיטה העברית בירו־שלים, בראשותו של פרופ' אבר־הם פאהן, אימצה את מסקנותיו של הפרופסור האמריקני ין ייל־קוקס, שהטיל את האשמה הבלע־דית למות עצי שער־הגיא על איצ־ריית־האורן.

על מסקנות אלה — ועל אי־מוצן — קמה צעקה גדולה בקהי־לית הבוטאנאים בישראל.

"לאיש אין מספיק הוכחות ל־קביעה חד־משמעית זו" טוען ה־אנטומולוג ד"ר יוסף הלפרן, מהמ־כון הממשלתי ליערנות באי־לנות, החחר ומביע עמדה זו בשורה של פירסומים מדעיים ועיתונאיים ד"ר הלפרן אינו מיצד ידיי מן הסברה ההגיונית, כי האיצרייה עלולה, אומנם, ליצמיח גורם כהת־נוונותם של כמה מהעצים הצעי־רים בשער־הגיא — אילם, לדירו. לא אסף ד"ר וילקוקס די ראיות מדעיות לקביעת אשמתה הבלעדית של איצריית־האורן. "לצערי", אומר ד"ר הלפרן, "אינני יכול לתת את קולי ליישור סימן־השאלה (ב־דבר "אשמתו" של המאטסוקוקוס) ולהפיכתו לסימן־קריאה".

ומובן, שקיימות גם תיאוריות אלטרנאטיביות.

תיאוריה אחת — של הפרופסו־רים גינדל וסוריאנו — קובעת, כי העצים נפגעים מנטיעתם הצפופה. תיאוריה אחרת אומרת, שלזיהום־האוויר, בעיקר כתוצאה מהכמו־יות העצומות של עשן ופיח המופ־קים מהכביש לירושלים, יש יד ב־עניין.

מוסיף עזריה אלון, איש החב־רה להגנת הטבע:

"התנהגותה של איצריית־האו־רן שרויה עדיין במחלוקת. השא־לה אם המזיק הזה יכול להיות מו־חזק כאבי־אבות האסון והוא קט־לני־מראש בהתמודדות עם כל עץ, או שהוא תוקף רק עצים שהוחל־שו מסיבות אחרות — טרם הוכ־רעה.

"האורן, מטבעו, אינו עץ שנועד לחיות אלף שנה. תוחלת־חייו ה־מידבית, בתנאי־צמיחה טובים, היא כמאה—מאה־וחמישים שנה. בתנאים רעים יותר — כ־50 שנה (גילו של רוב שטח היער בשער־הגיא, כ־50 שנה, הוא ניטע על־ידי מחלקת הייעור המאנדאטורית).

"היער של שער־הגיא ניטע בנ־תונים, שאינם מבטיחים מראש תו־חלת־חיים ארוכה. הוא ניטע בצ־פיפות, על שיכבת־אדמה רדודה ר־חלקו (זה שפגיעתו קשה יותר) — על מידרונות דרומיים. מידרון דרומי סופג יותר חום, יותר שמש מתייבש במהירות גדולה יותר".

האם אפסו התקוות?

ד"ר הלפרן אומר, כי לא מן הנמנע, שהאיצרייה שיחקה תפקיד בקטילת אחוז מסויים (כ־30—20) מהעצים. אולם, הוא מוסיף: "אין לנו אורנים רבים בגיל זה. הצומ־חים ממש על גבי הסלע. כמה זמן יכול עץ לסבול, עד שיאמר — כשל כוח־סבלי, אני רוצה ל־מות?" אומנם — הוא מציין — ב־13 השנים האחרונות נקטלו או־רני ירושלים מכוח האיצרייה, ב־שבעה מקומות שונים ברחבי יש־ראל, אך בכל אותם מקומות נת־גלתה כמות של איצריות, פי־עשרה מאשר באיזור שער־הגיא.

אולם, אפילו אם המאטסוקוקוס הוא האשם במות עצי שער־הגיא, יש בפי ד"ר הלפרן טענות קשות כלפי הקרן־הקיימת־לישראל, ש־היא הסמכות הממונה, אצלנו, על נושא הייעור: מדוע — שואל ד"ר הלפרן (ב"גן ונוף", 1975) — ממשיך אגף הייעור לטעת את ה־אורן הירושלמי, למרות שהתברר כבר לפני 30 שנה, כי האיצרייה פוגעת בלעדית רק בעץ זה? מדוע המשיכו לטעת אותו עץ. גם לא־חר שהתברר, כי אפילו עצים מבו־גרים אינם חסינים בפני האיצ־רייה?

סוג זה, אגב, ניטע עדיין בכ־מויות גדולות והוא מהווה כיום כ־30 אחוז מכלל העצים הניטעים בישראל. הסיבות לכך הן: האורן הירושלמי הוא עץ לא־מפונק. אי־נו מצריך טיפול רב ומים רבים. הוא צומח בתנאים האופטימאליים ביותר.

מדוע לא זכו כה האתרעות לת־שומת־לב ראויה (בין היתר, את־רעותיו של ד"ר הלפרן עצמו) מ־צד הקרן־הקיימת? לוא היו תוק־רים את התנהגותו של המזיק בז־מן — טוען ד"ר הלפרן — ניתן היה, אולי, להציל את יער שער־הגיא.

האומנם אפסו התקוות להצלתו?

אחת הדרכים לטיפול אפשרי היא חיסונם האינדיבידואלי של ה־עצים, באמצעות הזרקת נוגדנים לכל עץ ועץ. זוהי הוצאה של יו־תר מרבע מיליון ל"י, על כמות של כ־90 אלף עצים. אולם, אפילו כך, אין שום בטחון, שהטיפול יצ־ליח. אחת הסיבות להתפתחות איצ־ריית־האורן בשער־הגיא, היא היע־דר מוחלט של כל אוייב טבעי, מה שמאפשר לה התפתחות בלתי־מופרעת. אפשר, אומנם, "לייבא" אויבים כאלה (כהמלצת ועדת־פאהן) — "אך", אמר ד"ר הלפרן, "קיימת, ככל הנראה, סיבה טבעית להיעדר קיומם של אויבים אלה בשער־הגיא. אין אנו יודעים מהי סיבה זו. קיימת על־כן סכנה, ש־ה"אויב" ייעלם זמן קצר לאחר הבאתו לאיזור".

ריווח וגיוון

הייעור המאסיבי היה אחד ה־פרוייקטים החביבים על מדינת־ישראל, בעיקר בעשור הראשון ל־קיומה. ניטעו מיליונים של עצים, זה לא רק פתר בעיות בוערות של תעסוקת בשנות־העלייה העמוסות זהן, אלא אף כיסה שטחים רבים בירק וצל.

"משתי הבחינות דלעיל", אומר עזריה אלון, "הצדיק המאמץ ב־החלט את עצמו. אולם, נותרה ב־עינה המחלוקת, הקיימת כל השנים הללו, בדבר אופי הייעור ומגמו־תיו. החלק המכריע של יערות יש־ראל ניטע בצפיפות, שהיא לאיך־שיעור למעלה מהרצוי. התוצאה: העצים גדלים בצורה בלתי־טבעית מתבקלים עצים ישרים, משום ש־גוע מפריע לגזע ליצור לעצמו את פיתוליו הטבעיים. הגופים הם צרים, דלילים, דמויי־מטאטא. ה־צפיפות היא גם גורם בלתי־מבו־טל לחולשת העצים ולתוחלת־ה־חיים הקצרה שלהם".

— מה אתה מציע?

"נטיעה מרווחת, המאפשרת התפתחות טבעית של העץ, בצד צמחייה של תת־יער — שיחים ו־כר — בין העצים. הצעה נוספת — גיוון. להסל את ההגמוניה של האורן ולגדל יערות רב־עציים, ש־יתחשבו באלמנט הנופי־חזותי ו־לא רק באלמנט הכלכלי".

— מה הינחה את נוטעי היע־רות שלנו, כפי שניטעו?

"בעיקר, קונוונציות בינלאומיות של יערנות, פשוט, העתיקו קונ־ספציות מהעולם הגדול, כאשר נט־עו יערות צפופים, התכוונו לדלל אותם במרוצת השנים באמצעות כריתה. אולם, שכחו דבר אחד: האורן, אפילו אם רווח לו פתאום, אינו מסוגל לתקן את עצמו, גידולו של העץ נשאר מעוות, אפילו מתק־נים את תנאיו".

ומוסיף ד"ר הלפרן: "אין להפוך את מיקרה שער־הגיא לטראגדיה של הטבע. אנשים מתים, עצים מתים, יהיה עלינו לטעת שם יער אחר, חדש — על יסודות בריאים יותר".

"מוגרבי" תל־אביב
שבוע 2

"אימה על העיר"
PEUR SUR LA VILLE
בהשתתפות: ז'אן פול בלמונדו

"חן" תל־אביב
הצגת בכורה ארצית

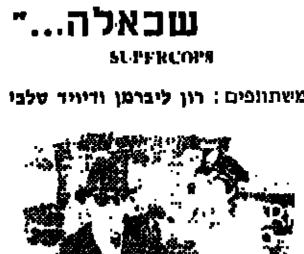

"שוטרים שבאלה..."
SUPERCOPS
משתתפים: רון ליבמן ודויד סלבי

"לימור" תל־אביב
"דרייב־אין" תל־אביב
הצגת בכורה ארצית

"שירה לואקארס"
CARAVAN TO VACCARES
משתתפים: שרלוט רמפלינג, דייויד בירני, מישל לונסדייל

"סינרמה" תל־אביב
הצגת בכורה ארצית

"3 בני כלבה"
A reason to live and a reason to die

משתתפים: טלי סבלס ("קוג'ק"), ג'יימס קובורן ובאד ספנסר

"אסתר" ת"א — "אורן" ב"ש
"חן" ירושלים — "ארמון" חיפה
"חדר" גבעתיים — "רינה" חולון
"שרון" נתניה — "מיכל" פ"ת
"דור" הרצליה — "אסתר" אשדוד
שבוע 2

"יהיה טוב... סלמוניקו"

"תכלת" תל־אביב
שבוע 3

"זכרונות"
AMARCORD

"סטודיו" ת"א שבוע 12
"אורגע" ירושלים

"וידוי של מנקה חלונות"
Confessions of a Window Cleaner
משתתפים: אנטוני מוס, לינדה הייד ושילה ווייט

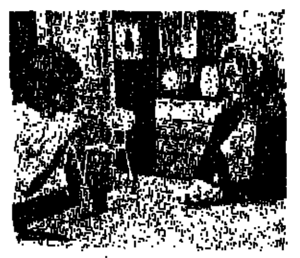

"הוד" תל־אביב
שבוע 2

"הקשר האפריקני"
WILBY CONSPIRACY
משתתפים: סידני פואטייה, מייקל קיין, ניקול וויליאמסון

"דרייב אין" תל־אביב
בשעה 8

"יומו של הדולפין"
THE DAY OF THE DOLPHIN
בהשתתפות: ג'ורג' ס. סקוט

"תמר" תל־אביב
הצגת בכורה ארצית
הצגה ללא הפסק

"דניס הטרמפיסטית"

"אוריון" ירושלים
שבוע 2
"עצמון" חיפה
"בת־ים" בת־ים

"פריצה הבלא"
BREAKOUT
משתתפים: צ'רלס ברונסון, רוברט דובאל וג'יל אירלנד

"שביט" חיפה
"רמת־גן" רמת־גן
"עמנו" ראשון־לציון

"צלילי המוסיקה"
THE SOUND OF MUSIC
משתתפים: ג'ולי אנדרוס וכריסטופר פלאמר

"הבירה" ירושלים

"דטרויט 9000"
DETROIT 9000
משתתפים: אלכס רוקו והארי רודס

"חן" חיפה שבוע 5
"אורדע" רמת־גן שבוע 2

"החרדל מגרה לי... את האף!"
La Moutarde Me Monte Au Nez!
משתתפים: פייר רישאר וג'יין בירקין

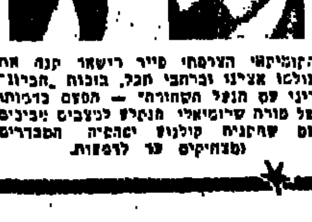

"ארמון" חיפה

"חטיפת פלהאם 1.2.3"
TAKING OF PELHAM 1.2.3
משתתפים: רוברט שאו, וולטר מתאו ומרטין בלסם

טלוויזיה לימודית

יום ששי — 6.6
[illegible]

יום ראשון — 8.6
[illegible]

יום שני — 9.6
[illegible]

יום שלישי — 10.6
[illegible]

יום רביעי — 11.6
[illegible]

יום חמישי — 12.6
[illegible]

هكذا من الإصل

אופנסיבה לדפנסיבה

הפתעת ששת הימים

באמצעות טכנולוגיה של מעצמות יכולים גם עמים נחשלים להגיע לעוצמה צבאית רצינית ★ ברגע שנוצר איום פוטנציאלי — צריך לצאת למילחמה ולתקוף

הערביות הפאן־ערביות, המסורתיות, קשורות לנושא הפלש־תינאי ולעצם קיומה של מדינת־ישראל באיזור. אחרי ששת־הימים נוצר מצב חדש, כאשר קיימת גם מטרה לאומית מצרית וגם מטרה לאומית סורית. השגנו עומק איסטראטגי, היתה מילחמת־ההתשה, נוצרה מעורבות סובייטית מאסיבית. התנו־עה הלאומית הפלשתינאית ותנועות החבלה קיבלו תנופה רצינית בתוך ההתעוררות הכללית הערבית להשגת מטרות לאומיות ולמחיקת חרפת המפלה.

אנחנו חשנו ביטחון־עצמי, נהנינו משיגשוג ונוצרה התעו־ררות לאומית.

עליונות הלוחם הישראלי

הלם, הזעזוע והתיסכול בעולם הערבי הביאו בסופו של דבר להתפכחות, להצבת מטרות ריא־ליות, מטרות הקשורות, קודם כל, באינטרסים הלאומיים של כל אחת מהמדינות האלה. מבחינה איסטראטגית, המילחמה הערבית היתה לא פחות פוליטית מאשר צבאית. התפקיד של המילחמה הצבאית היה לשמש רק קאטאליזטור, שיקנה את הדינאמיקה לתהליך המדיני, בסיוע נשק הנפט. כל הדברים הללו, התרחשו בעיקבות ששת־הימים.

העובדה שהצלחנו להדוף את הערבים במילחמת יום־הכיפו־רים ולעבור להתקפת־נגד מעידה, שהפער האיכותי הלך וגדל בינינו ובין הערבים בין שתי המילחמות. צה״ל היה חזק מעל ומעבר לכל מה שיכולנו לשער לפני יום־כיפור, אחרת אין הסבר לעובדה שעם לא מוכן, לא רק בתחום הפיסי, אלא גם בתודעה, מצליח להדוף התנפלות כזאת ועוד לעבור לאו־פנסיבות ולהשיג הכרעות צבאיות.

התוצאות היו, כמובן, אבידות כבדות לישראל ופגיעה חמורה בקונסנזוס הלאומי. האיסטראטגיה הערבית ותוצאות המילחמה גרמו לתיסכול עמוק בחברה שלנו, לליבוי וליבון האש של שינאת אחים ושל מילחמות פנימיות, להגברת הספק־נות בצדקת הדרך שלנו והמילחמות שלנו. זעזועי המילחמה הזאת ותוצאותיה עוד מהדהדים בחלל עולמנו בכל תחומי החיים.

אבל, צריך לזכור, שהוכחה בצורה שלא משתמעת לשתי פנים עליונות מוחלטת ומוחצת של הלוחם הישראלי, אם זה טייס נגד טייס, טאנקיסט נגד טאנקיסט, אם זה ימאי נגד ימאי, ואם זה לוחם־רגלי נגד לוחם־רגלי. הערבים נוכחו לדעת, שאפילו בנסיבות כאלה (בידוד ישראל בעולם, גיוס תמיכה בינלאומית, עליונות כלכלית ומדינית, הפתעה איסטראטגית וטאקטית נגדנו, ועדיפות ביחסי כוחות כמותיים), לא ניתן באמצעים צבאיים להכריע את ישראל. כתוצאה מזה, אנחנו ניצבים מצד אחד בפני סיכונים גדולים מאוד, אך מצד שני גם בפני סיכויים.

אשר ללקחים — המילחמות שלנו הן מלחמות על עצם הקיום: יום־כיפור וששת־הימים אלה שתי מילחמות הקשורות בקשר סיבתי אחת לשניה. צריך לראות את שתיהן כקומפלקס אורגאני אחד.

היה ויכוח פעם: האם באמת היתה סכנה לקיום מדינת ישראל במילחמת ששת הימים? היום, אחרי יום־כיפור, אחרי שהיה לנו עומק איסטראטגי, אין מקום יותר לשאול את השאלה הזאת לגבי ששת־הימים. אילו הערבים היו נוקטים את היוזמה הטאקטית, הרי היו מזנקים נגדנו מרפיח, מניצנה, מירושלים, מלטרון, מתל־קציר, מכורזים, מחולתא, מדן. לכן, היום, אחרי שראינו מה קרה ביום־כיפור, אין יותר ספק, שבששת־הימים היתה סכנה לקיומנו. יצאנו למילחמה בששת־הימים לא למען „הגשמת מאוויי העם היהודי”, כפי שניסו להציג זאת אחר־כך, אלא להגנה על עצם הקיום.

יחסי הכוחות הכמותיים חשובים: כשמדברים על מודלים תיאורטיים של יחסי־כוחות צבאיים בין עם מפותח יותר לבין עמים מפותחים פחות — הכמות כשלעצמה אינה קובעת, כי היא רק אחד ממרכיבי העוצמה, שכן מערכות נשק מודר־ניות ומתוחכמות מחייבות גם חברה מודרנית כתנאי לייצור, לאחזקה ולתיפעול המערכות. אנחנו לחמנו נגד הערבים, אך למעשה לחמנו נגד היכולת המדעית והטכנולוגית הסובייטית וגם המערבית. עלינו לזכור, שלמרות שהערבים מפגרים בהשוואה אלינו, מהווה הגורם הכמותי איום רציני, כיוון שבאמצ־עות טכנולוגיה ותעשייה של מעצמות מודרניות גם עמים נחשלים יותר יכולים להגיע לעוצמה צבאית רצינית.

היחס בין הכמות למרחב: הסכימה הקלאסית גורסת, שכ־אשר כל גורמי־היסוד שווים (מוראל, איכות וכדומה), הרי היחס בין תוקף למגן צריך להיות אחד לשלושה לטובת התוקף. ממילחמת יום־כיפור צריך ללמוד, כי קביעה זו אינה נכונה ברמה האיסטראטגית. הערבים אימצו איסטראטגיה נכונה של תקיפה לכל רוחב החזית, מהצפון בסוריה ודרך כל הגזרה של תעלת־סואץ. הם יכלו לפעול כך בגלל העליונות הכמותית שלהם. כתוצאה מכך, היינו מרותקים לכל רוחב החזית. מדינת־ישראל ניהלה בעצם, שתי מילחמות יבשתיות נפרדות. המסקנה שלנו צריכה להיות, שיחסי־הכוחות הכמו־תיים, בתנאים שלנו, צריכים להיות לטובת המגן, ומכיוון שאין לנו סיכוי להגיע לעליונות כמותית, אנו צריכים לאמץ ביתר־שאת תפישת־ביטחון של מיתקפה, של אופנסיבה. אנו לא יכולים להרשות לעצמנו, לא מבחינת מדיניות־הביטחון, לא מבחינת תורת הביטחון ולא מבחינת הפיתרונות האופר־טיביים, להיות בדפנסיבה. מדינת־ישראל צריכה לצאת למילחמה ולתקוף, לרכז את הכוח ולתקוף — ברגע שנוצר איום פוטנציאלי, וזה צריך להיות ה„קאזוס בלי”. אנו צריכים להודיע בפומבי, ושכל העולם יידע, כולל הערבים, שאלה כללי המישחק. זה אומר, שצריך להמשיך לבנות את הצבא תוך דגש על הזרוע האווירית, על העוצבות הניידות והמשוריינות ועל כוחות מוטסים.

לסיכום, מילחמת יום־הכיפורים מסיימת שלב, שהחל ב־מילחמת ששת הימים, והסיכונים הם גדולים אך גם הסיכויים רבים. אלא, שלא רק כדי לקדם את פני הסיכונים האפשריים, אלא גם כדי לקיים את הסיכויים, יש הכרח שמדינת־ישראל תהיה חזקה מאוד ושעוצמת צה״ל תלך ותגדל בטור גיאומטרי, ואני מדבר לא רק על העוצמה הפיסית אלא גם על החוסן המוסרי. יש הכרח בגיבוי של צבא חזק מאוד כדי להגדיל את הסיכויים ולא רק כדי לקדם את הסיכונים האפשריים. יתר־על־כן, גם אם נגיע לדו־קיום עם הערבים, התנאי לדו־קיום בר־קיימא יהיה עוצמה לאומית, שאחד ממרכיביה המר־כזיים הוא מרכיב העוצמה הצבאית. הצורך בצבא רציני חזק אינו, איפוא, זמני אלא קבוע.

תיאטרון

הצגות בכורה

להקת כוורת ב„צפוף באוזן”

מוסיקה

הצגות לילדים

בקי פריוסטאדט ב„תמיד אשה”

מחול

בידור

תל־אביב

ג׳ין ויילדר ב„פרנקנשטיין הצעיר”

חיפה

ירושלים

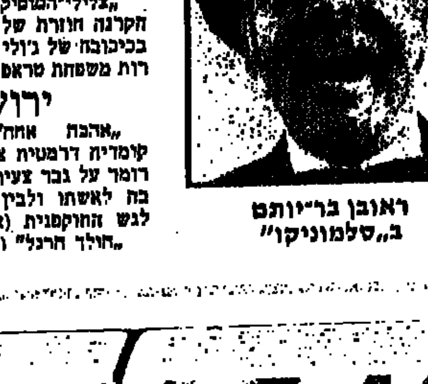

ראובן בר־יותם ב„שלמוניקו”

מועדונים

هكذا من الأصل

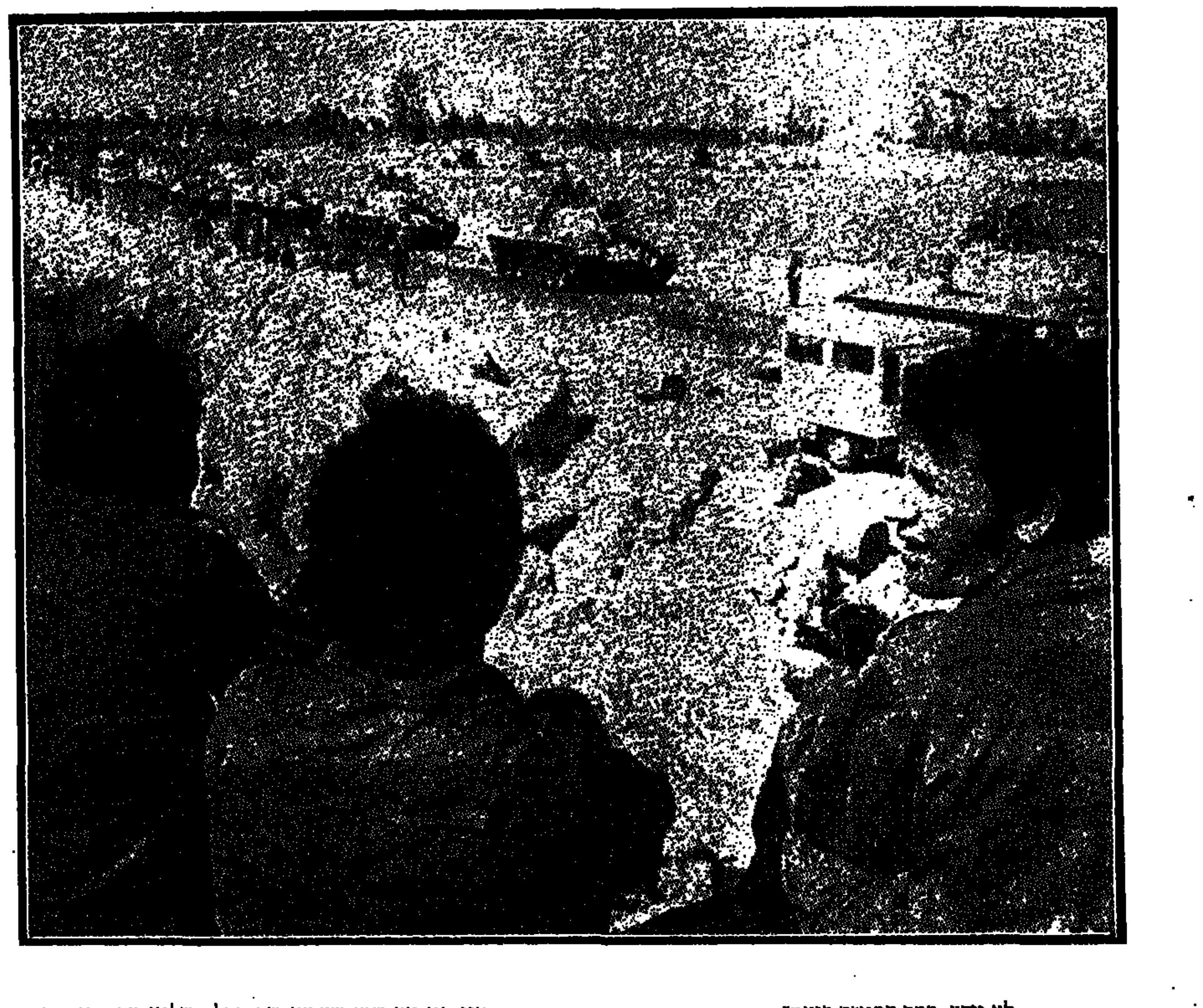

„לא יודע. סתם הרגשה כזאת".

„שטויות. אולי הבנים שלנו".

„אנחנו. אנחנו. אתה ואני".

„אין לי חשק".

„מי בכלל שואל אותך?"

הבחורים מתקבצים ליד הגשר היבשתי, יושבים על תלו־לית־עפר קטנה, עיניהם בתוך המים, כאילו ביקשו לפתור מכאן את כל בעיות ההסדר. השלום שיבוא לאחריו — ואולי המילחמה שתפרוץ בינתיים. מישהו אומר פיתאום שהתעלה היתה, בכל זאת, מיכשול טבעי לגמרי לא רע מפני פלישה אל תוככי סיני.

„אתה מדבר עליה כאילו אתה יושב בתל־אביב". החבר'ה צוחקים.

„עוד מעט באמת נהיה שם".

„כמה זמן ייקח למצרים לשלוח לנו צרי־תנועה לכאן?"

„עזוב שטויות. עוד חצי־שנה־שנה יילכו כאן אוניות".

„אוניות? בבילב הזה? על מה אתה מדבר?"

מוצב חולש על ראש גשר

הם דיברו על אוניות, שיעברו או לא יעברו, על השיחרור הממשמש ובא, על התפסקות הקצרות בין מילחמה למילחמה — וקו בר־לב רבץ דומם משני עברי הדרך המוליכה אל הגשר היבשתי, או הביניבשתי כפי שקראו לו. איש לא הזכיר אותו בשמו המפורש, למרות שהוא ביצבץ היטב מתוך קטעי הדברים. קצת מאחור התנוסס עדיין המוצב החולש על ראש־הגשר, מוצב שנפל בקרב וחזר וניכבש והמשיך להתנוסס בנוף הישראלי, שומר על דרכם של הבאים אל הגדה־המערבית והיוצאים ממנה. עכשיו הוא היה ריק ועגמומי ורק חיל דוקרני הקיף אותו מעבריו. אחד אחד, כמעט באין רואים, התגנבו הבחורים אל קירבתו, ניצבו קרוב ככל האפשר אל ראש התל, כאדם המסתתר מעיני חבריו בשעה שהוא נובר בתוככי עצמו, מחפש בנבכי זכרונותיו לעת פרידה כזאת.

מבט אחרון אל תעלת־סואץ ממבואות המוצב, מבט עצוב: רצועת מים רוגעת, שמצדה הקרוב עמד לפנים הקו. בחודשים האחרונים, מצדה המערבי של התעלה, היא ניבטת אליהם בעצב מן הכיוון ההפוך. המצרים כבר ישבו לאורכה, מבוצרים היטב, אך הוא תפס עדיין את העין. אפשר היה לפחות לראות אותו היטב — והאנשים התבוננו בו שעות על־גבי שעות, איש־איש על פי דרכו, ורק מן המבטים המתמשכים האלה הוזקרו סימני־שאלה.

היו בין האנשים שעמדו שם כאלה שליוו את הקו הזה מן היום שניבנה. הם צפו ממנו אל המצרים, בעבר השני, בימי הרגיעה המתמשכים, ומצאו בו מסתור בימי ההתשה. כולם ראו אותו בנפילתו ובעומדו על גדות המים. ביום האחרון על שפת תעלת סואץ, לא מצאו את המלים הנכונות לדבר עליו, מלבד אולי להזכיר שמות של חברים שנפלו כאן לאורך כל הדרך, מעטים שהיו בו לפני המילחמה ובעיצומה, אגדות שנולדו בו, מראות שחלפו על פניו, שברי זיכרונות.

מישהו פתח טראנזיסטור, דקה או שתיים לפני החדשות. צלילים רכים התפשטו במורד התלולית, צלילים שליוו את המילחמה הזאת כמעט מראשיתה: „לוא יהי, לוא יהי / לוא יהי / אנו לוא יהי / כל שנבקש / לוא יהי..." אני ניזכר בעוד שיר יפה של נעמי שמר, וכאן, במקום הזה, בשעה הזאת, הוא מעביר פתאום צמרמורת: „מעוז, צור ישועתי / לך נאה לשבח..."

מוזר עד כמה מסוגלים שירים לבטא את רוח־הזמן ועד כמה משתנה משמעותם באותו מקום, כעבור מיספר שנים. אני מתבונן בפני האנשים, ונידמה לי שהם חושבים על אותו דבר.

מבט אחרון על תעלת־סואץ: עדת שחפים על־פני המים, החווה־הסינית בקצה האופק, אפריקה הרחוקה הניבטת עדיין מן העבר ההוא, כמו מכר ותיק ותמהוני. או"מניקים עליזים מצדו השני של הגשר, בחורים נטולי דאגה, שבאו וקרבו לחבר'ה כדי לצלם ולהצטלם, לשאול איך בת"א, לספר על בחורות ומועדוני־לילה על גדות הנילוס, לשמוע סיפורים על המלחמה שהיתה. עומדים, מקשקשים, מחייכים, מנסים להתלוצץ. אחד מהם, קצין גבה־קומה, אומר פתאום שהחבר'ה שלנו ניראים לו רציניים ועצובים, כאילו היתה המלחמה בעיצומה.

„עוד מעט אתם הולכים הביתה", אמר והראה בידו מיזרחה. „טוב מאוד ללכת הביתה".

„תגיד לו", התערב קיבוצניק אחד, בחור משופם, „שכאן, לכל אורך הגדה הזאת, ישבנו איזה שש שנים והשארנו כמה מחברינו הטובים ביותר. תגיד לו, תגיד לו".

מישהו מתרגם לאו"מניק את הדברים. פניו מרצינות לפתע.

„או, איי סי", הוא מנסה להשפיל את עיניו. „איי אם ריל־י סורי".

אחר־כך הוא אומר, שאולי יהיה פעם שלום ועל התעלה הזאת ישוטו אוניות־שעשועים ובשתי גדותיה יעמדו בתי־מלון גדולים על קאזינוס ובריכות־שחיה ובחורות יפות בביקיני ינופפו לאנשים שעל הסיפון.

„חצרת היא, שאם כך — איש לא ישלח אותנו למיזרח־התיכון", התערב חברו.

„אתה לעזאזל, צודק", ניזכר הראשון, „אבל, בינינו לבין עצמנו, באיזור הזה לא יהיה שלום כל־כך מהר, כך שתמיד יהיה לך סיכוי לחזור לכאן, אם, לעזאזל, תירצה".

„אבל, אינך מביא בחשבון שבמיקרה כזה לא יהיו לא בחורות ולא בתי־מלון".

„את זה, לכל הרוחות, לא הבאתי בחשבון".

החבר'ה מחייכים, מנסים להתערב בשיחה ולמצוא בין שני האו"מניקים נוסחת פשרה, שלפיה עדיין יזדקקו להם באיזור ובכל זאת יהיו בו בתי־מלון במקום בונקרים — אבל העיניים עדיין תקועות בתוך המים הדלוחים.

מבט אחרון על תעלת־סואץ. מכשיר־הקשר על הג'יפ מטרטר משהו. האוזניים נדרכות. המבט עודו שקוע בתוך המים. מישהו מצלם צילום אחרון.

„חבר'ה, זהו זה. לעלות על הרכב כולם!."

מישהו מגיש לאו"מניקים מפתח מאולתר, לאות פרידה. הם מחייכים. ביי, ביי. עולים למכוניות, והמבטים תקועים עדיין בתוך המים. מגששים משני עברי התעלה. זזים. מחר בבוקר כבר יהיו כאן המצרים. השיירה מזדחלת לאט. הג'יפים משאירים אחריהם ענני אבק — והעיניים תרות ומחפשות דרכן את רצועת התכלת הדקה, המכסיפה והולכת לאור קרני השמש. עוד רגע, והכל נעלם כלא היה.

חול ושמים לכל מלוא העין

גבעות החול ניראות גבוהות יותר בדרך חזרה. בצדי הדרכים המאובקות, המוליכות אל ליבו של חצי האי השומם, מתארגנות עדיין יחידות ל־תזוזה. פה ושם נערכים מיסדרי־סיום קטנים, נעדרי ברק צבאי. האנשים ניפרדים מגיזרת התעלה בשקט, בצנעה, בלי גינונים מיותרים. מקפלים את הדגל, עולים על הרכב ומצטרפים אל הזרם מיזרחה.

„זה היה רעיון לא רע. העניין הזה עם המפתח", ניזכר מישהו בדרך חזרה.

„בולשיט. כל יחידה שיחקה במישחק הזה".

„אבל אצלנו זה לא היה מישחק. אנחנו באמת סגרנו את התעלה".

„אז מה?"

„מה זאת אומרת אז מה? סגרנו את התעלה!!?"

„החבר'ה שסגרו את אפריקה גנבו את ההצגה".

„שטויות! מה זה אפריקה לעומת התעלה?"

„אל תדאג, נפתח אותה שוב."

„השתגעת? אל תפתח פה לשטן!"

„אתה יודע מה? מאכסימום תביא לשם את המישפחה לפיקניק בקיץ הבא".

„אתה חושב?"

„אולי בעוד שנתיים".

„לא ניראה לי שזה יילך כל־כך מהר. רק אתמול היתה מילחמה".

בדרכי המידבר המוליכות מיזרחה, נשאו האנשים בליבם את מראות התעלה מן היום האחרון, מן הרגעים שהקילו את ראשיתו של הסיפור ואת סופו — ואולי עוד ימים רבים חזרה וביצבצה מתוך חלומותיהם.

כל אותו היום, ה־3 במארס 1974, הוליכו ציורי־התנועה מיזרחה, וכל אחד מביא עימו את זיכרונותיו. היו אנשים שעשו את הדרך הזאת — אבל בכיוון ההפוך, בסערת קרבות. שש שנים ותישעה חודשים חלפו להם כמו נצח קטן — והמידבר שקידם עתה את פניהם היה שקט ורגוע, כאילו חזר להיות מה שיהיה בשכבר הימים: נוף של חול ושמיים לכל מלוא העין, ורק איפה אי־שם ניבטים ממנו שרידיה המפויחים של מכונת המילחמה. זכר לסופה שחלפה על־פני הישימון.

חלום רחוק וכמעט בלתי אפשרי

היום, בראייה לאחור, כל זה ניראה כאילו לא היה אלא חלום רחוק ומוזר כמעט בלתי־אפשרי. אפילו המילון של תעלת־סואץ השתנה עד לבלי־הכר, והוא חסר את בנינו בחליה, מחסום טאנקים בלתי־עביר, מצבנו מעולם לא היה טוב יותר ואחר־כך ראש־גשר ואפריקה. למרות תקופת ההכנה, שהת־ארכה לא מעט, קשה עדיין להסתגל לרעיון שבתעלת־סואץ מפליגות אוניות. אין בה עדיין בתי־מלון, כדבריו של אותו קצין או"ם, גם לא ספינות־שעשועים ונערות ביקיני — אבל אולי האוניות השטות עכשיו לאורכה מפלסות גם את הדרך לעתיד טוב יותר משתי גדותיה.

ורק הזיכרונות האלה צובעים פיתאום הכל בצבעים עזים כל־כך, ורק המראות ההם, הריחות ההם, הקולות ההם, צובטים פיתאום את הלב ומוהלים את השימחה בעצב מוזר, שאי־אפשר אפילו להסבירו.

כל כך הרבה רשימות ניכתבו על תעלת־סואץ, זו שידענו שש שנים ותישעה חודשים — מי יתן ותהיה זו הרשימה האחרונה.

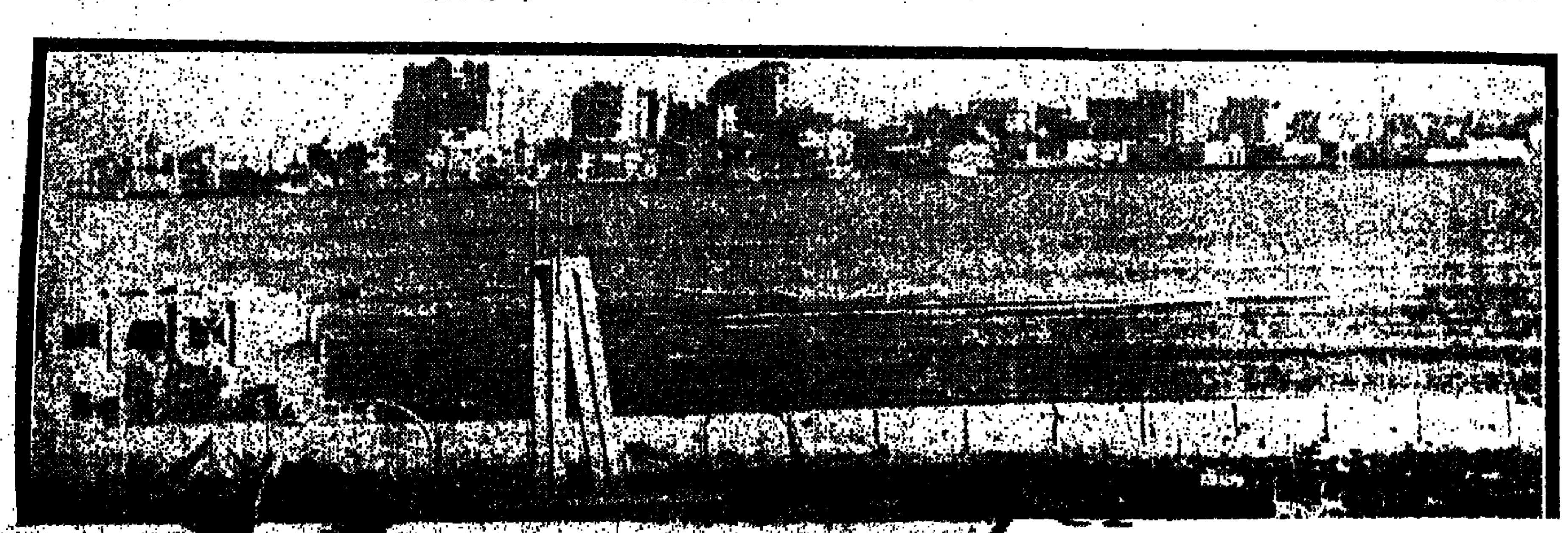

פופ חם על מישטח של קרח

אחד האנשים העסוקים ביותר בפופ־המתקדם של היום הוא ריק וויקמן. ה־תואר „פופ־מתקדם" אולי איננו מבטא בדיוק את הקטיגוריה של ריק, משום שריק איננו עוסק במוסיקת־פופ מתקדמת — אלא בקידום הפופ. והוא עושה זאת בעיקביות מתקליט אחד למישנהו ואיננו מגלה סימני עייפות.

לפני חודשים אחדים אושפז בבית־חולים בגלל מיחושים באיזור הלב. אולם, גם על מיטת חוליו לא נח. שיפץ את יצירתו האחרונה, שהופיעה לא מכבר על אריך־נגן — „המלך ארתור ואבירי השולחן העגול" — ועבד במרץ על היצירה החדשה שלו: עיבוד מוסיקה לסרט על חייו של המלחין פראנץ ליסט. אותו יביים קן ראסל („טומי"), בכיכובו של רוג'ר דאלטרי (מלהקת ה„מי").

מייד לאחר ששוחרר מבית החולים החל וויקמן בהכנות למופע מיוחד במינו: קונצרט של יצירתו הנוכחית, „המלך ארתור", שנערך בימים אלה על משטח קרח, באולם מרכזי בלונדון. אך, כאמור, מה שמעסיק את ריק בימים אלה, הוא הסרט על חיי ליסט.

„אין בסרט הרבה מוסיקת רוק", הוא אומר. „אבל יש בו הרבה מנגינות של ליסט, שנכתבו להן מלים ורוג'ר דאלטרי ישיר אותם. רוג'ר אף ינגן בעצמו על הפסנתר בכמה קטעים. מעולם לא ניגן על פסנתר בעבר, אבל לא היה לי קשה ללמד אותו. יש לו שמיעה מצויינת..."

בינתיים, זוכה האלבום החדש, „המלך ארתור", להצלחה רבה באנגליה ובאירופה, אם כי בארצות־הברית צבר ביקורות צוננות. ריק מתייחס ברצינות לכל ביקורת ולדבריו היא מסייעת לו לשפר את תקליטיו הבאים ולמצוא דרכים חדשות להבעה ולשילוב תזמורות עם להקות־רוק.

„אני חושב שהצלחנו, סוף־סוף, לגלות מדוע תזמורות לא הגיעו עד היום לשילוב אורגאני מלא עם להקות־קצב", הוא אומר. „בכל הנסיונות שנעשו עד כה, ביקשו המעבדים לאלץ את התזמורת להשתלב בקצב הרוק, או לנגן פשוט בדרך המקובלת, מבלי להתחשב באופיין של להקות־הרוק. הדרך הנכונה, לדעתי, היא להתאים את להקת־הקצב — לסיגנון התזמורת ולא להיפך".

אולם, כשם שהוא שולט ללא מצרים בתווי־המוסיקה, כך קשה עליו עדיין הכתיבה. „אני חושב שיש אצלי עדיין מקום רב לשיפורים בכתיבת תמלילים. אני עדיין נוטה לכתוב שירים הנשמעים כמו הצהרות ברורות ומפורשות, במקום להשאיר קצת יותר מקום לדמיון, כפי שאני עושה במוסיקה".

את ההשראה ליצירותיו הוא שואב מסיפורים עתירי־דמיון, מאגדות עממיות ומפרשיות היסטוריות ומיתולוגיות. כך עשה באלבום־הסולו הראשון שלו, „נשותיו של הנרי". באלבום השני — „המסע למרכז האדמה" (על־פי סיפורו הידוע של ז'ול ורן) וב„המלך ארתור ואבירי השולחן העגול". היצירה הבאה שלו, הוא נאות לגלות, תהיה מבוססת על סיפורי־האלים, מתוך המיתולוגיה היוונית.

חוויה עם טים הארדין

מי שמבקש לכתוב על זמר בעל שם בינלאומי העומד לקיים הופעות בישראל, מסתכן לעיתים במלכודת מקצועית. אם אתה בעל טור המוקדש לעולם הפופ והבידור — דואגים אנשי יחסי־הציבור להציף אותך, בעוד מועד, בקטעי עתונות, בביוגראפיות ובחומר־רקע למכביר, שנועד לשכנע אותך (ואת קהל הקוראים) כי האמן העומד להגיע אלינו הוא מן המוכשרים והמיוחדים בדורם.

ומה הם, בעצם, מציעים לך? אוסף של כתבות ומאמרים שחוברו על־ידי אנשי פירסום ממולחים, או נכתבו על־ידי עתונאים אחרים, שגם הם התבססו על מידע דומה.

לכן, קורה לא אחת, שאותה כתבה־מוקדמת, שנכתבה על־סמך חומר הרקע, איננה דומה בדיוק לחוויה העוברת עליך באולם הקונצרטים. ויכולות להיות לכך סיבות שונות ואובייקטיביות. ייתכן ותזדמן לך לחזות באמן דווקא בערב שבו לא היה במלוא כושרו, או באולם בו היו תנאי האקוסטיקה גרועים.

כל ההקדמה הזאת לא באה כהתנצלות, אלא כדברי הסבר והבהרה, לפני שאנו מדברים על הופעתו של טים הארדין, זמר־מלחין אמריקני, המבקר בימים אלה בארץ.

טים הארדין הוא, בראש ובראשונה, אמן הכתיבה. הוא כתב להיט־ענק כמו „לוא הייתי נגר", „סיבה להאמין", „טל הבוקר" ועוד, שזכו לעשרות ביצועים. רוב השירים הללו זכו בפיהם של אחרים להצלחה רבה יותר מאשר בביצועו המקורי של טים הארדין.

לכן, מי שהולך לראות את טים הארדין, מתוך תיקווה ליהנות מאמן מבצע — צפוי לאכזבה. אולם, מי שמבקש לשמוע את שיריו, דווקא משום שהם מושרים בפי האדם שיצר אותם — צפוי לחוויה אמיתית. טים הארדין איננו זמר. אין לו קול וגם היגויו מסורס, בעיקר בעיצורים [illegible]. אולם, טים הארדין הוא אמן יוצא דופן.

דווקא התנהגותו המוזרה על הבמה, יוצרת מגע מיידי בינו לבין הקהל. הוא מתנדנד כשיכור, למרות שהוא מרטיב את גרונו מדי פעם, בקוקה־קולה. כאשר הוא שר את הבלוז — הוא עושה זאת טוב יותר מהרבה זמרים לבנים אחרים (להוציא, אולי, את בוב דילן).

בסך הכל — קשה להשיב במלה אחת, על השאלה: האם הוא טוב או רע. מדוייק יותר יהיה לומר כי ערב עם טים הארדין הוא חוויה.

מפופ ומשם

☆☆☆ כדי להילחם במכת „התקליטים הלבנים", אותן הקלטות פיראטיות המציפות את השוק האמריקני, החליטה חברת „סי.בי.אס." בניו־יורק להוציא לשוק אלבום חדש של בוב דילן, הכולל שירים שנשמרו עד כה בכספת. אך מצאו, איכשהו, את דרכם לתקליטים ה„לבנים". ☆☆☆ לאחר שהאלבום „שיקאגו 8" הגיע לראש מצעד אריכי־הנגן באמריקה, נכנסה להקת „שיקאגו" לאולפן וכבר החלה בהקלטת „שיקאגו 9". ☆☆☆ סטיבי וונדר רוצה לנטוש את עולם המוסיקה, לעבור לחיות באפריקה ולהקדיש מזמנו וכספו למלחמה ב„עיוורון־הנהרות", מחלה הפוגעת מדי שנה במאות ילדים אפריקנים ☆☆☆ אלן פרייס עוזר לאחיו להפיק את התקליט הראשון שלו. בתקווה שמזלו לא יהיה כמזלו (או חוסר־מזלו) של טיק מקניר, אחיו של פול מקארטני ☆☆☆ האלבום הבא של אלביס פרסלי, יכלול את גירסתו לשירו של בילי סוואן „אני יכול לעזור" ושל דון מקלין „ואני כל־כך אוהב אותך..." ☆☆☆ עם תחילת הקרנת הגירסה הקולנועית של „טומי", חזרו גם תקליטי שתי הגירסאות המוסיקאליות הקודמות למיצעדי הפיזמונים; בין אלה שמסייעים לג'ון באאז בקידום מכירת אלבומה החדש, „יהלומים וחלודה", גם השחקן מארלון ברנדו ☆☆☆ זה חייב היה לקרות. לאחר ההצלחה לה זוכה להקת „חברה רעה", קמה להקה חדשה, הקוראת לעצמה „חברה טובה" ☆☆☆ להקת „סלייד" הצטרפה לאחרונה לשורת הלהקות הבריטיות הנמלטות משבט מס ההכנסה הבריטי לגלות ארצות־הברית. חבר הלהקה, נורי הולדר, אמר לאחרונה, כי הוא וחבריו אינם רוצים לגלות ממולדתם. „אך אין לנו ברירה" ☆☆☆ הופעה של ג'ון דנבר בארצות־הברית בוטלה, לאחר שבאולם בו עמד להופיע, נערך משחק של הוקי־קרח ומפעילי משטח ההחלקה לא הספיקו להפשיר את הקרח בזמן. כל רוכשי הכרטיסים קיבלו את כספם בחזרה ואילו דנבר עצמו, הסתפק ב...כרטיסים למשחק ההוקי־קרח, כפיצוי ☆☆☆ אריך־הנגן הכולל את הנעימה „אל בימבו" הוא כיום אחד התקליטים הנמכרים ביותר בארץ ☆☆☆ נעני מיצ'ל תהיה „זמרת אורחת" על התקליט הבא של ג'ון באאז ☆☆☆ העתונאי אלי תבור כותב עתה ספר על חייו של מייק בראנדט, עבור

צוות ר.י.ל. בונה
גבעת הרקפות
בהר הכרמל־חיפה
דירות מרווחות בנות 4 חדרים בבנין רב־קומות
מדירתכם בגבעת הרקפות על הכרמל תוכלו לראות נוף מרהיב בכל שעות היום והלילה.
מכל מקום — כדאי לעבור לגבעת הרקפות!
פרטים:
בתל־אביב: צוות ריל לבניה והשקעות בע"מ רחוב מונטיפיורי 32, טלפונים: 290931/2/3.
בחיפה: באתר הבניה, דרך חיים 203.

אלכס
Alex
Auto Air Conditioning
אלכס־אוריגינל לניזוג אויר מושלם במכוניתך
"אלכס אוריגינל" המזגן המקורי והיחיד המתוכנן ומיוצר לכל סוג מכונית בנפרד:
פיתוח, תכנון, ייצור, התקנה ושירות. הכל תחת גג אחד
חב' אלכס בע"מ - מזגנים לרכב,
רח' היצירה 8, רמת־גן, טל. 723625
באיזור הדרום להשיג אצל: "קירור בני" באר־שבע,
איזור התעשיה, דרך הנגדים, טל. 057-76812

ב־3 חודשים
תלמד:
חצוצרה
באנג'ו
תופים
שירה
פיתוח קול
אורגן
אקורדיון
גיטארה
באס גיטארה
קלרינט
סקסופון
ועוד...
הכשרה ללהקת קצב!
תזמורות! צבאיות!
בית ספר למוסיקה מודרנית, פופ וג'אז „קמפיס", טל. 459143
רחוב לואי־מרשל מס' 13 (מול קולנוע „צפון")
ת.ד. 3351 תל־אביב

„מלאי"
מחסן מרכזי
לסדינים, ציפות, מפות, שמיכות ומגבות
חיסול המלאי
★ פיג'מה „בייבי דול" ללא גיהוץ — 30.40
★ סדין אמריקאי CANNON 200 × 260 — 85.50
★ שמיכת קיץ — מילוי DACRON — 112.80
★ שמיכת פיקה קיץ — 42.—

יהודית
חודש מבצע הנחות על שמלות וטוניקות להריון
יהודית
ת"א, רח' הכרמל 39
טלפון: 56980
— פתוח כל היום —

גהה,
יש לי אח
תותחן. אג.א,
עזור לו להגיע
מהר הביתה
למופשה.

هكذا من الأصل

היום האחרון על גדות התעלה:
אנשים, שיחות, זיכרונות

מאת אהרן דולב

במשך שש שנים ותשעה חודשים תפסה תעלת־סואץ את מקומה בתודעה הישראלית כמושג שסימל, אולי יותר מכל, את מיצהלות הניצחון ומועקות החידלון. קשה למצוא על־גבי המפה מקום אחר, שעיצב את עולמה של ישראל בין שתי המלחמות — כמו פס המים בקצה סיני המפריד בין שתי יבשות.

מוזר באיזו מידה הצליחה התעלה הזאת להצמיח, בצדו השני של המדבר, אמיתות נוקבות בצד שקרים מוסכמים, שני דורות של לוחמים בצד דור של קבלני עבודות־עפר. היא היתה רקע נוח לאמונות ובאותה מידה גם לניפוצן, למילחמות היהודים בערבים ולמלחמות היהודים ביהודים. שמה המפורש היה מלת־הצופן בכל ניסיון לגשש בערפל המדיני — ובאותה מידה גם קוד כאילו־מוסרי, שהעיב כאן על כל משבר חברתי וכלכלי. איך אפשר לשבות בנמל־אשדוד, אמרו כאן בין שתי המלחמות, כשבנינו יושבים בתעלה? שמה התקשר עם כל מה שקרה בארץ, לטוב או לרע, כמעט בכל תחומי החיים. קשה מאד לתאר בלעדיה את מציאות החיים בישראל במחצית השניה של שנות ה־60 ותחילת ה־70.

השבוע היא ניתקה, סופית ורישמית, מתוך התודעה הישראלית — וחזרה להיות נתיב מים. כמו כל ניתוק, היה בו משהו שצובט את הלב. במשך שש שנים ותשעה חודשים היא היתה חלק בלתי־נפרד מדופק־החיים בארץ הזאת. גם אלה שלא ראו אותה מעולם חיו כל העת בצילה — לא רק מפני שהיו להם שם בנים ואחים, אלא מפני שגם כאשר דממו התותחים לאורך גדותיה, היא נראתה כמו מפתח למילחמה ושלום.

מבעד למשקפת, היא נראית עתה כמו משהו רחוק וכמעט בלתי־מוכר, כמו זיכרון שהולך ונמוג בערפילי הזמן. גם אלה ששנאו אותה נעצבים עתה אל ליבם. אין זאת, כי־אם עצב מהול בתיקווה שפתיחתה המחודשת זורעת בקצה האופק.

הפס הירקרק החוצה את המידבר לרוחבו, בהבליטו על־ידי כך היטב את קווי הישימון, מצטייר עכשיו כמו משהו רחוק, לכל היותר כבותרת בעיתון. מוזר. רק אתמול היה חלק בלתי־נפרד מהווי החיים בארץ הזאת.

תעלה אחת ומילחמות שתיים

לפעמיים, במבט לאחור, מצטיירת התעלה הזאת כאילו היתה סיפור חייו של צעיר ישראלי, אולי אחד מני רבים.

ביום ששי, ה־9 ביוני 1967, עם הנץ החמה, כשכוח החלוץ של השיריון הישראלי הגיע לגשר פירדאן, קפץ סגן יוסי בבגדיו אל מימי התעלה ובידו רובה־סער סובייטי. מישהו הנציח אותו בצבע משתכשך במים, מחייך אל המצלמה. כעבור שבוע התנוסס התצלום על שער גיליון־המזכרת של ה„לייף". החיוך במימי הסואץ הפך, בעיני העולם, לסימלה של ישראל המנצחת, המחייכת לעצמה על כי רווח לה.

שש־וחצי שנים לאחר מכן, סיים יוסי את המילחמה בבית־חולים. הוא היה כבר סגן־אלוף. כשהחלים, אותות המילחמה חקוקים בגופו, כבר לא היה דימיון רב בינו לבין הבחור המחייך במימי הסואץ. תעלת־מים אחת — שתי מילחמות.

אפשר להתחיל את הסיפור מן ההתחלה, מאותו בוקר קיצי, ה־5 ביוני, אתמול לפני שמונה שנים — ובששת הימים שבאו לאחריו, רגיעה, תחשה, שוב רגיעה — שנים שנחרטו עמוק בדברי־הימים של הארץ הזאת. אפשר להתחיל מן הסוף, מצהרי ה־6 באוקטובר, אולי מן ה־8 בו — ולגלגל את הסיפור לאחור, הבוקים של קטעי־זיכרונות הסוחפים אתם רגשות מהורים, רחשי־זעף וחדוות־ניצחון, אימת מילחמה ותחושת בטחון.

התעלה הזאת היא עכשיו כמו תחושה עמומה — ובמישור הזה אין סוף ואין התחלה. היה רק הבזק אחד, שהכיל את שניהם — ועצב ושמחה נמהלו בו יחדיו: יום ראשון, ה־3 במארס 1974, היום האחרון של צה"ל על גדות תעלת־סואץ, יום אחד שהיה בו משהו מראשית הדרך, ומשהו מאחריתה — וכאילו כדי להבליט עוד יותר את משמעות הדברים, ניצב על קו המים קומץ אנשים מאותה יחידה, שהגיעה אליו ראשונה השבוע לפני שמונה שנים.

בוקר ה־3 במארס 1974, מי שראה אותו עולה ומפציע בשמי סיני, לא ישכח אותו כל ימי חייו. בוקר ערטילי, שלא היה בו לא מהילת קרבות ולא משלוות רגיעה. בוקר עייף, כמעט כמו המדבר עצמו הנאנק תחתיו משנים וממילחמות. לא היה בו כמעט דבר, לבד מעצב של פרידה ממשמשת ובאה — וגם זו היתה מהולה בשמחת השיחרור הקרב ובא: האנשים שנפרדו מתעלת־סואץ שנאו אותה, למרות שהתקשו להפנות אליה את גבם.

בביוב הזה יעברו אוניות?

מבט אחרון אל תעלת־סואץ: מים שקטים, רגועים מאוד וחבורת של קציני־או"ם בבגדי־ים, שטים בסירות גומי מחוף אל חוף, משתזפים, נהנים מן החיים. המים האלה כבר ידעו סירות־גומי שעברו מחוף אל חוף בליל־הצליחה שלא יישכח. האנשים מתבוננים בהם בתימהון ומשווים בקול רם בין צליחה לצליחה.

„אתה חושב שפעם יעברו כאן אוניות?" שואל מישהו ליד.

„למה לא?"

„איפהו עד שיתחילו לחשוב על זה — אנחנו שוב כאן".

„מה פתאום?"

ריק וויקמן — מוסיקה לסרט על חיי ליסט

של שניים־וחצי מיליון דולר (!), תמורת שלוש הופעות בלונדון. כידוע דחה אלביס בעבר את כל ההצעות להופיע מחוץ לתחומי ארצות־הברית. הוא טרם השיב להצעה אחרונה זו ☆☆☆ פרציית יצרני התקליטים בישראל מכינה השבוע תביעות משפטיות נגד כמה וכמה חנויות קליטים בתל־אביב, על הקלטת קסטות ללא רשות ומכירתן ללקוחות ☆☆☆ ג'אן לוק פונטי פרש השבוע מ„תיזמורת מהווישנו" ☆☆☆ אלטון ג'ון רכש בהוליבוד את הווילה לשעבר של ג'ניפר ג'ונס, במחיר 400 אלף ל"י ☆☆☆ סרט־קולנוע הנקרא „שני ג'ימי" (מוריסון והנדריקס), זוכה בימים אלה להצלחה רבה בצרפת והביא לתחייה מחודשת של תקליטי להקת „הדלתות" ☆☆☆ חוה אלברשטיין מתכננת סידרת הופעות עם צמד „הפרברים". משהו בנוסח „פיטר־פול־ומרי"? ☆☆☆ יהורם גאון יוצא בקרוב לסיבוב הופעות בדרום־אמריקה, שם ישיר בעברית את שיריהם של שניים מגדולי המלחינים של אמריקה הלטינית: ליאונרדו פאביו („איפה את אהובה") ורוברטו קאלום („אל תשטה באהבה") ☆☆☆ באותו שבוע בו נערכה הצגת הבכורה של „הו יוליה" בגרמניה, עם אריק לביא בתפקיד הראשי — הגיע פיזמונו „זה קרה", לראש המיצעד העברי ☆☆☆

הצועדים בראש

שידורי ישראל

המיצעד העברי

1. „זה קורה" — אריק לביא
2. „בואי נעשה לנו חג" — יגאל בשן ותיקי דיין
3. „גוליית" — כוורת
4. „טוב לי בקיבוץ" — דודו זכאי
5. „את ואני" — שלמה ארצי
6. „אגדת שלושה וארבעה" — צוות הווי צנחנים
7. „עם הפינג'אן והקפה" — אורי שבח
8. „סוכרחים להמשיך לנגן" — להקת חיל־האוויר
9. „אנחנו לא נפסיק לשיר" — יהורם גאון
10. „שיר פרטי" — נסים סרוסי

המיצעד הלועזי

1. „הישט ירד .אהיה שם" — גלוריה גיינור
2. „רק אשה אחת" — ניינ'ל אילטון
3. „רק אתמול" — הקארפנטרס
4. „את כל כך יפה" — ג'ו קוקר
5. „שועל בסנוסה" — המת קים
6. „להתראות ילדונת" — מחליקי יעיר גיי
7. „שחק את אביך" — ג'ים ג'ילספרס
8. „ג'קי העצובה" — הנועזים מהר איוא"ם
9. „מעגל האהבה" — החרים
10. „איני יכול להוציא זאת מראשי" — תזמורת אור חשמל

גלי צה"ל

המיצעד העברי

1. „זה קורה" — אריק לביא
2. „בואי נעשה לנו חג" — יגאל בשן ותיקי דיין
3. „גוליית" — להקת כוורת
4. „טוב לי בקיבוץ" — דודו זכאי
5. „את ואני" — שלמה ארצי
6. „אגדת שלישה וארבעה" — צוות הווי צנחנים
7. „עם הפינג'אן והקפה" — אורי שבח
8. „סוכרחים להמשיך לנגן" — להקת חיל־האוויר
9. „אנחנו לא נפסיק לשיר" — יהורם גאון
10. „שיר פרטי" — נסים סרוסי

בריטניה

[illegible]

ארצות־הברית

[illegible]

לא תאמינו!
איזה רהיטים יפים אפשר לייצר בארץ!!!

בואו אל החוויה - בואו אל „המקור לרהיטים".
שלוש קומות של רהיטים מתוצרת עצמית.
חדרי שינה • מערכות סלון • ארונות קיר • פינות אוכל •
מזנונים • חדרי ילדים ונוער • באיכות מעולה • עיצוב
סופר מודרני • צבעים מסגוניים • רעיונות חדשניים
לריהוט • מחירים לכל כיס מהיצרן לצרכן.

חינם! * חינם!
הובלה והרכבה בבית הלקוח
מבצע לרגל חודש הפתיחה

מקור הרהיטים
אשכנזי את עזר
אולמי התצוגה: רח' מסילת וולפסון 44
תל־אביב, טל. 822105-827973
חיצור: ת"א, מסילת וולפסון 40
אור יהודה: אזור התעשיה

בל־לידי־קולור שמפו
לצביעת שיער מושלמת
לשמוש ביתי - מבית „וולה"
17 גוונים מרהיבים
משחור עד בלונד בהיר
האריזה מכילה: צבע, מי חמצון, כפיות
והוראות „קריטר־אצ'ר" (לשטיפה אחרי הצביעה)
WELLA
שיער יפה אינו מקרה עם וולה

هكذا من الأصل

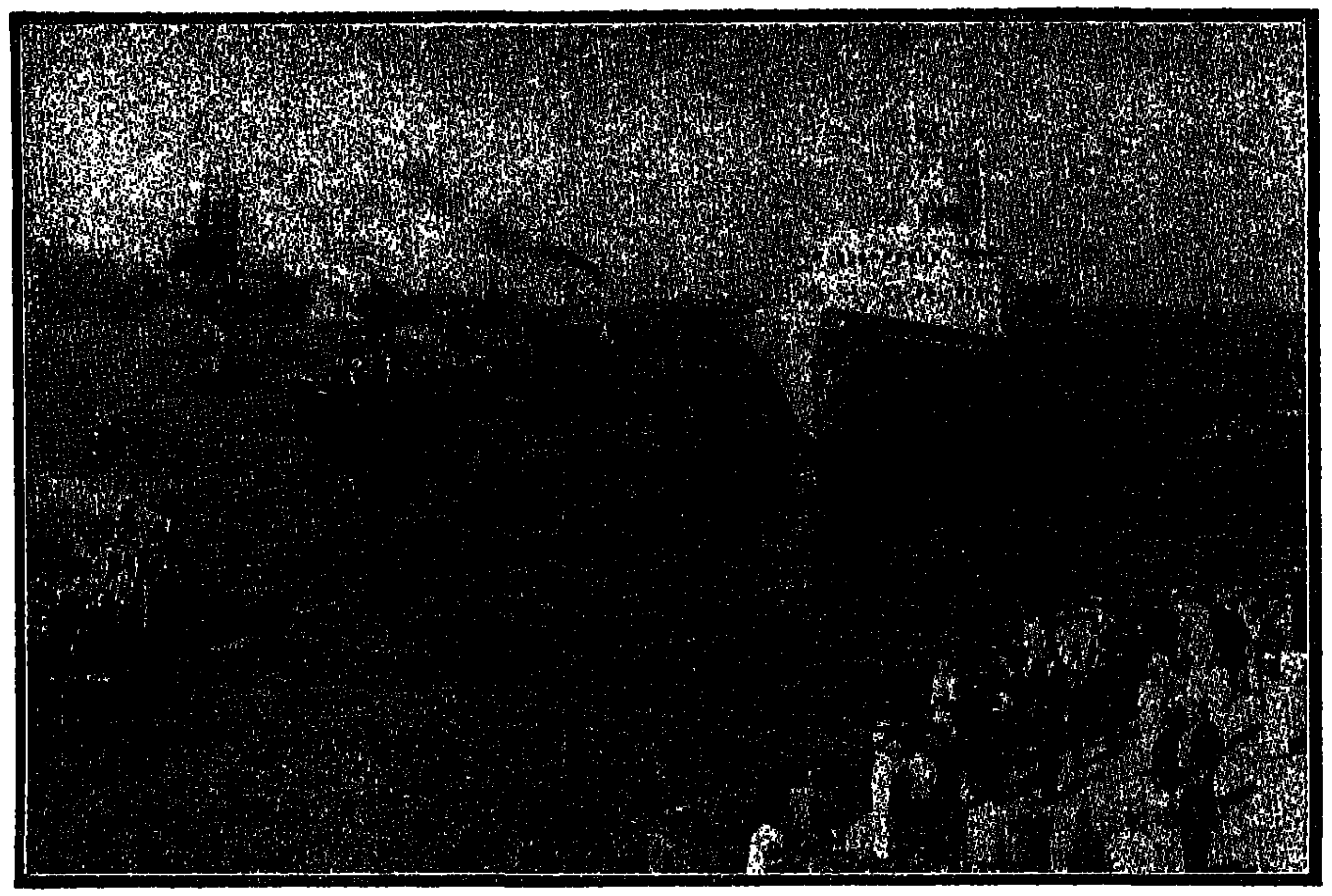

טקס פתיחת התעלה ב-17 בנובמבר 1869. פאר מזרחי בחגיגות הגדולות של האימפריאליזם האירופי

ימיה הגדולים של התעלה. אחרי 1956 עברו בה למעלה מ-20 אלף אוניות בשנה

תבל

מאת שלמה אביגד

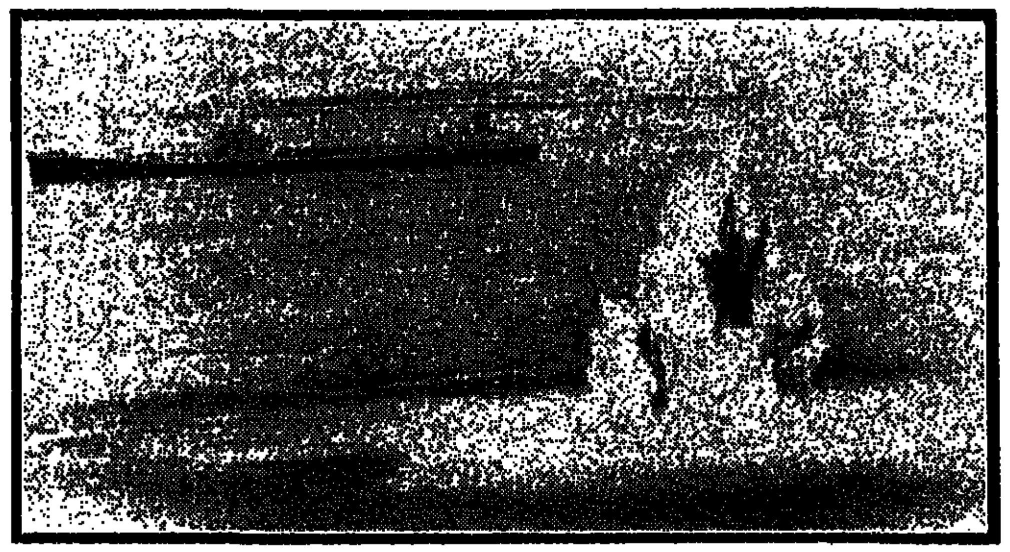

פיצוץ מוקשים באגם תמסח, במיבצע טיהורה של התעלה

שהכניס נימה מקראית בחגיגות, כאשר אמר לכדיב איסמעאיל בנשף הפתיחה המפואר: משה ציווה על מי ים-סוף לסוב לאחור והם צייתו. היום, לפקודתך, הם חוזרים לאפיקם הקודם".

היום הגדול עבר על תגבר בן ה-64 בנימנום. הוא נרדם בעת הפלגת-הבתולין דרך התעלה. „הניחו לו לישון, מגיע לו", אמרה קיסרית צרפת, שישבה לצידו.

אך נמצאה אשה אחת, שעתידה היתה להדריך את מנוחתו של הקשיש: לאחר השלמת התעלה נשא דה-לספס לאשה קריאולית בת 21, שילדה לו 12 ילדים. אך לא לעולם חוסן: צרפת הובסה על-ידי הגרמנים במלחמת 1870-71 וקרנה ירדה פלאים; הבריטים, משהבינו בימי ד'יזרעאלי את מלוא חשיבותה של התעלה, לא בוששו לחשתלט עליה, תחילה בממון ולאחר-מכן בכוח צבאי, ודה-לספס עצמו — סופו היה רע ומר: שיכור מהצלחתו, השקיע את מירצו ותהילתו במיצר-היבשה הגדול השני, שחיכה לחתך הגורלי, אלם לגבי תעלת-פנמה לא עמוד לו מזלו. הוא הסתבך בשערוריית-הכספים המזועזעת ביותר שידעה ההיסטוריה. עד אז ובשנת 1894 מת בחרפה, מוחרם ומנודה...

מיתקפה טורקית

תעלתו לאחר שנים ראשונות של שפל, הרסיסה לחיות ולמלא תפקיד בל-ישוער בפוליטיקה ובכלכלה, שהתבטא, בין היתר, בתשואת מניית-החברה: זמן קצר לפני הלאמת התעלה על-ידי גמל עבדול נאצר, הביאה מניה בערך נקוב של 500 פרנק-זהב למוכ"ז דיווידנד בשיעור חמ 4.270 אחוזים!..

ההכנסות זרמו, ברובם, לכיסים בריטיים. בשנים 82-1881 התערבה בריטניה לראשונה בכוח במצרים וסגרה את התעלה לזמן-מה כעונש בתוך שלה. הצעד הבריטי הביא לחתימת אמנת-קושטא מ-1888, בה הסכימו המעצמות, שהתעלה תישאר פתוחה לכל בימי-שלום כבימי-מלחמה אך הנייטרליות לא עמדה במיבחן שתי המלחמות העולמיות.

במלחמה העולמית הראשונה התערו הטורקים, בעלי-בריתם של הגרמנים, מעמים על מה שהפך בינתיים לעמוד-השדרה של הקיסרות הבריטית. בינואר 1915 תקפו עשרים אלף טורקים, שחצו את המדבר במשך שבוע ימים, בקריאה „לצלוח את התעלה — או למות!"

על אף הישגים התחלתיים, נכשלה המיתקפה והטורקים חזרו עליה בקיץ 1915. גם הפעם נהדפו ובסך הכל נפלו 1,300 איש בשתי מיתקפות-הנפל. שהגיעו את המצביא הגרמני, גנרל לימן פון סנדרס, לפסוק, כי מצרים לא תיכבש לעולם מצד התעלה כי אם רק מצד ים-התיכון. ואולם, לכך לא הספיק כבר אותם ועיתותיהם של הטורקים ובעלי-בריתם. הבריטים ניצלו את המילחמה העולמית הראשונה כדי לנתק לגמרי כל קשר מדיני בין טורקיה לבין מצרים, עליה המליכו שושלת פרו-בריטית ממוצא אלבני. במילחמת העולמית השניה, למרות נסיון התמרדות פרו-גרמניות של פארוק, המלך השני והאחרון למשושלת זו, קיימו הבריטים שליטה איתנה על איזור התעלה. שמעליה המחושים היו שני אריות-האבן בנמלי פורט-סעיד וסואץ. איזור התעלה המבוצר הגדוש בסיסים צבאיים ענקיים הפך לאחר התערבות של בעלות-הברית לקראת מיתקפת-הנגד לוריק צבאותיו של רומל מצפון-אפריקה. חיל-מצב בריטי נותר בתעלה גם לאחר הדחת המלוכה המצרית ורק ב-23 בינואר 1954 [illegible]

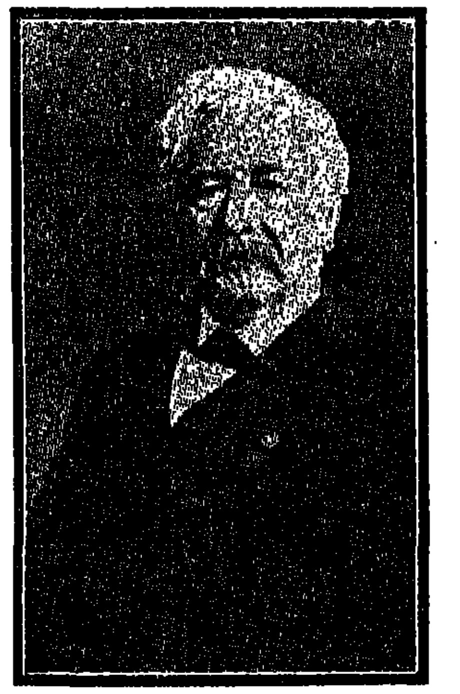

פרדיננד דה-לספס, אדריכל תעלת-סואץ

במצרים, אחרי המהפיכה הנאצרית, הורד הדגל הבריטי והמחנות נמסרו בהדרגה לצבא המצרי.

הלאמה מצרית

דה-לספס רגיל היה לקרוא למצרים „הארץ שעל שפת התעלה", אך נאצר לא שכח מעולם, כי זאת הארץ שעל גדות-הנילוס. ביום-השנה הרביעי למהפיכה, ב-26 ביולי 1956, לאחר שארצות-הברית דחתה את דרישתו לממן את סכר-אסואן, נאם שלוש שעות רצופות לפני מאה אלף מאזינים בכיכר שלפני בורסת-הכותנה באלכסנדריה — ורק לאחר שרוב הכתבים המערביים כבר התייאשו ועזבו את המקום, פוצץ הרודן המצרי את הפצצה, שעתידה היתה לפתוח פרק חדש בתולדות התעלה:

„חברת תעלת-סואץ גונבת מאתנו מדי שנה 35 אלף לירות מצריות. התעלה היא שלנו. מאה ועשרים אלף מצרים הקריבו חייהם בבנייתה"..."

עודו מדבר וכבר חדרו שוטריו אל מישרדי חברת-התעלה בסואץ ובאיסמעאיליה והשתלטו עליהם.

העולם המערבי המסולג לא אצר מרץ, יוזמה ודימיון לפעולה מתוכננת ותקיפה כדי להשיב בכוח את אשר נלקח בכוח. בסך הכל, לאחר היסוסים והתלבטויות שנמשכו עד סוף אוקטובר 1956, הוליד הר-התרועמות את נחירות-הנפל האנגלו-צרפתית, מיפגן-כוח אימפריאליסטי שלא-בעתו, שסופו היה מביש. „עם הזנב בין חרגליים", נוכח ניפנופי המקל האמריקני-רוסי הגדול. צה"ל, הכתוב השלישי ב„קנוניה" המפורסמת, השקיף אז על התעלה מקרוב, אך פתיחתה לשיט ישראלי לא הושגה: ההסגר וההתנכלויות למיטענים ישראליים נשארו בעינם גם לאחר מיבצע „קדש", כמו בכל התקופה למן הקמת מדינת ישראל.

אחרי מילחמת-סיני-סואץ נשארה התעלה חסומה עד ה-10 באפריל 1957 — ומעו אז כל המשקיפים שגרסו, כי המצרים לא יוכלו לתפעל אותה בכוחות עצמם. התעלה נוקתה כדבעי ומספר האניות במעבר עלה ל-20 אלף לשנה. דמי-המעבר הוכפלו והושלשו והגיעו למאה וחמישים אלף לירות ישראליות למיכלית גדולה. המעבר, בשיירות, נמשך 15 שעות — הנתבים קיבלו משכורות-שיא בעוד הולכת אוניה בשלום על-פני 87.5 המילין הימיים שבין מיפרץ-סואץ למגדלור של פורט-סעיד.

חסימת התעלה

סגירת התעלה בימי מיבצע „קדש" היתה אות-התראה ראשון לספנות הבינלאומית והניע אותה לעבור בהשקט, אך בבטחה, לבניית מיכליות-ענקיות, מגמה שהתבלטה בצורה ניכרת לכל בשנת 1966. אומנם, המצרים העמיקו את התעלה עד ל-13 מטר, אבל היא נשארה רדודה מכדי לשרת מיכליות בעלות קיבולת של למעלה מחמישים אלף טון כשהן מלאות, ומאה אלף כשהן ריקות.

חודש יוני 1967, הפך את התעלה למחפירת האנטי-טנקית הרחבה ביותר בעולם. אך חושש את ההתפתחות לקראת בניית מיכליות עד למיליון טון נפח, שלעולם לא תוכלנה לעבור בסואץ, ואסור לשכוח, בהקשר זה, כי תנופה היווה כבר בשנים שלפני מילחמת ששת-הימים. כשבעים אחוז מכלל המיטענים, שעברו בתעלה, בין כה וכה אף נועדו מצרים, כבישראל. אלטרנטיבות בצורת צינורות בין ים-סוף לים-התיכון ואין להניח, שכדאיותם של אלה תתבטל עם פתיחת התעלה מחדש לשייט בינלאומי.

העולם — פרט לכ-15 האוניות שהיו כלואות בתעלה — השלים במשך שמונה שנים עם חסימת התעלה וכשונותה של מצרים, שסירבה לפותחה כל עוד יתנוסס דגל ישראל על הגדה המזרחית, היקה בכך רק לעצמה. היא פגעה מעצמה הכנסה-כבד ונאלצה לפשוט יד אל ארצות הנפט הערביות העשירות, ששילמו לה „פיצוי".

בעיני המצרים נמחתה חרפה זו בדם אלפי החיילים המצריים, שהתרבו בצליחת-התעלה ביום-הכיפורים. אך ככל שמתבררות יותר העובדות ההיסטוריות על מלחמת יום-הדין, מתברר, כי גורלם של מצרים עמד להתרך לשבט על גדות התעלה — ורק בנס פוליטי ניצלה ממבוכה צבאית מכרעת.

התעלה, משך למעלה ממאה שנות קיומה, גרמה למצרים יותר צרות משהביאה לה ברכות. נוכח השינויים הכלכליים וההתקדמות הטכנולוגית בעולם המודרני, ספק אם תשוב התעלה אי-פעם לגדולתה הקודמת. תועלתה ממנה כעת בעיקר בחשיבותה האיסטרטגית לצי הסובייטי. [illegible] למוקד סכסוך של יריבות בין-מעצמתית — מי יודע אם האומה המצרית תוכל זמן רב ליהנות בשלווה [illegible]

מבצע
עצות החסכון של
טעמי
אמא יקרה!
"עצות החסכון של טעמי"

ילד בריא - עם מזון "טעמי"

בית הספר למסחר
פיטמן
בפקוח משרד החנוך
ת"א, רח' בלפור 38
נוסד 1937
כתות בוקר למסיימי בי"ס יסודיים
כתות מיוחדות לגומרי ט', י' תיכון
מסלולים: דו שנתיים, תלת שנתיים, ארבע שנתיים
חשבונאות-הנה"ח ממוכנת
פקידות, מזכירות, ממכר
בחינות בגרות מלאות בניויות
שכר לימוד מודרג ממשלתי
תלמידי כתות מ' משוחררים משכר לימוד
הענות נמר ממשלתית
תעודת בגרות + מקצוע
נמשכת ההרשמה לכתות ט' י' י"א

למד
בפנימיה
הטכנית
של
חיל חימוש
המקצועות הנילמדים:
• אלקטרוניקה
• חשמלאות רכב
• מכונאות רכב
לאלקטרוניקה מתקבלים נערים בני 16 עד 17 ו-9 חודשים, בוגרי י', י"א.
לחשמלאות רכב ומכונאות רכב מתקבלים נערים בני 16 עד 17½, בוגרי ט'—י"א.
פרטים והרשמה בכל לשכות הגיוס האזוריות.
פרטים בכתב אפשר לקבל בדואר צבאי 2375/ש.
נערים מעוניינים לבקר בפנימיה, יפנו בכתב לדואר צבאי 2375/ש.

היום, יותר מתמיד, חשוב שתקנו/ו תמורה מלאה עבור כספכם.
*אספקה מיידית.
*ייעוץ ארכיטקטוני חנם.
רהיטיגבעת ברנר-נורד בע"מ
כצנלסון 113 גבעתיים (ככר נח) - טל. 724106-7

חדרי שינה חלומיים (ולא יקרים)

איך להיפטר מאבן שן וכתמי ניקוטין ולקבל שיניים לבנות תוך 7 ימים?

טילאק

רות עוזיאל
פרפסיכולוגית
מגדת עתידות
בעזרת תגורה וקפה

הגדולה בחפירות

במחצית נובמבר 1875 מגיעה לאוזני בנימין ד׳יזרעאלי השמועה כי מצרים עומדת על סף התמוטטות כלכלית ושליטה, הכדיב איסמאעיל, זקוק למזומנים לאלתר ונכון להיפטר מ־176,602 מניות־יסוד של חברת־תעלת־סואץ שברשותו. השעה דוחקת וראש ממשלת בריטניה אינו מהסס להבטיח לאימפריה את השליטה על נתיב־המים החיוני בדרך להודו. אבל במישטר דימוקרטי קיימים בלמים קונסטיטוציוניים: בית־הנבחרים נמצא בפגרת וסכום של 3,976,580 ליטרות שטרלינג אי־אפשר לחגניבו, סתם כך, אל תוך התקציב. „אין אפילו זמן לנשום, אבל מוכרחים לגמור את העיסקה״, כותב ראש־הממשלה במכתב־הסבר אל ידידתו הגדולה, המלכה ויקטוריה.

ביום שהעניין מובא להכרעה בקבינט — אפילו ד׳יזרעאלי אינו מחליט בלי לשאול את פי שריו! — מחכה מונטגיו קורי, מזכירו ה־אישי, בחדר קידמי. פתאום מציץ ראש־הממשלה החוצה ומפטיר מלה אחת בלבד:

„כן״.

תוך עשר דקות מגיע קורי אל האדם האחד בכל אנגליה, המסוגל להמציא את הסכום ה־דרוש כהרף־עין ובלי להניד עפעף... הברון ליונל רוטשילד, גדול הבנקאים ב„סיטי״ ה־לונדוני, שקוע בקינוח, לאחר סעודת־ערבית.

„ראש־הממשלה זקוק עד מחר לארבעה מיליון לירות״, מגלה המזכיר.

רוטשילד, תוך כדי אכילת ענבים, פולט קליפות וגרעינים, ושואל ביבושת:

„ומה הבטחונות?״

„הכתר הבריטי״.

לורד ליונל:

„תקבלו את הכסף״.

כל המעמד אינו נמשך יותר מעשר דקות, לרבות גינוני־הנימוסין וקביעת התנאים. למחרת מודיע ד׳יזרעאלי למלכתו:

„הדבר מסוכם. קיבלת את הכסף, גבירתי, ארבעה מיליון ליש״ט, וכמעט במחי־יד. הרוטשילדים התנהגו נפלא. הם המציאו לנו את הסכום בריבית נמוכה מאוד וכל חלקו של ה־כדיב נמצא בידי הוד מלכותך״.

וכך, בעיסקה בין שני יהודים בריטיים קשישים, שהתנהלה בחשאי לפני מאה שנים והבטיחה לבריטניה את חלק־הארי במניות תעלת־סואץ, השתנה כיוון ההיסטוריה ונקשר גורלה של מצרים למשך עשרות בשנים אל המרכבה האימפריאלית ונפתח הפתח לכל אותם אירועים, שעתידים היו לזעזע את אמות־הסיפים של המזרח־התיכון עד ימינו אנו.

חפירות עתיקות

אפס, בל נחשוב, כי התעלה שהפרידה בין יבשות אסיה ואפריקה והפכה לעורק־התחבורה מימי המפורסם ביותר בעידני הקולוניאליזם והאנטי־קולוניאליזם, הינה אמצאה של מחוות העת החדשה. החזון הקדים את הביצוע הסופי בכ־3,500 שנה. עוד במאה ה־14 לפני הספירה, בימי פרעה סתי הראשון, הוחל בחפירת תעלת („תא־תינאט״ במצרית עתיקה) מן הזרוע המזרחית של דלתת־הנילוס אל אגם־תימסח ומשם לים־סוף. רעמסס השני המשיך במפעל, במגמה להעביר בנקל את שייטותיו מן הים־הגדול אל הים־האדום. התעלה הקדומה ביותר בארץ־גושן חלפה עם הרוח, פשוטו כמשמעו: החולות כיסוה וסתמוה. רק בשלהי המאה השביעית לפני הספירה מחדש פרעה נכו את התוכנית — אך נאלץ להפסיקה, לאחר שעלתה בהון־עתק ובחייהם של מאה ועשרים אלף עבדים — ורק כעבור מאה שנים נוספות ויותר מופיע המלך דריוש ומסיים את המלאכה הכבירה, ששופצה פעמים נוספות, אחרי הכיבוש הפרסי. בימי מלכי בית תלמי היתה התעלה, לדברי ההיס־טוריון פליניוס, ברוחב של שלושים מטרים ובעומק של שנים־עשר, אך עדות זאת מפוק־פקת ביותר. נכוח למת־התחזוקה במאה הרא־שונה לפנה״ס. אין תימה שקליאופטרה, בברי־חתה מפני אוקטביאנוס, לא יכלה עוד להשי־תמש בתעלה כדי להציל את שרידי ספינותיה...

בימי טראיאנוס קיסר נעשו מאמצים לתקן את התעלה, אך למעשה נשארה סתומה עד לתקופת כיבוש ארץ־היאור על־ידי הערבים, כששימש להובלת חיטה. ברם, יצר־ההרס ה־ערבי כילה את חמתו גם במפעל היוני זה: בשנת 765 בקירוב ציוות הכליף על מנצור לסתום את הקטע הדרומי, מטעמים „איסטר־טגיים״.

הארון א־ראשיד במאה השמינית ולואי ה־14, מלך צרפת, במאה ה־17, התעניינו בקיצור הדרך ממערב למזרח ובונאפארטה, לאחר ש־כבש את מצרים, הורה למהנדסיו למדוד את השטח ולהגיש לו הצעת־תוואי. משלחת שסיירה במצרים ב־1800, גילתה את שרידי התעלה הקדומה, אולם עתידות היו לעבור עוד יובל שנים עד שקם איש לשקם את הגדולה בחפי־רות־תבל.

אוניות טבועות חסמו את התעלה מאז יוני 1967

עמל כפיים

האיש היה צרפתי — ולא באקראי, שכן שתי המעצמות האחרות ה„נוגעות בדבר״ ביותר התנגדו לפרוייקט: השולטן הטורקי, שמצרים היתה גרורתו, לא ראה ברכה לממלכה העותו־מנית בבניית התעלה; וגם בריטניה, שהשפעתה בקושטא היתה חזקה, הסתייגה.

לעומת השיקולים הפוליטיים — וגם הפי־ננסיים — הנכבדים נגד התעלה, עמדו לה, למהנדס פרדיננד דה־לספס, רק תכונותיו ה־בולטות: עקשנות, מעוף וקסם אישי, שאליהם נצטרפו גם קשרים טובים: מצד אחד עם סעיד פחה, הכדיב של מצרים, ומצד שני עם דודניתו שלו, הרוזנת מונטיחו, שבחה, אוז׳ני, עתידה היתה להיות קיסרית־צרפת.

דה־לספס נטל לידיו בשנת 1849 את הטיפול במיבצע, שניתק את הגשר היבשתי בין סיני לגושן ועתיד היה להוציא את הסביבה מאלף שנות „שלווה מזרחית״. ב־1854 קיבל מידי המישנה־למלך על מצרים את הזכיון ל־99 שנים מיום הפתיחה. התעלה נועדה כנתיב־המים הבינלאומי הראשון בבעלותה של חברה ציבורית לתיפעול, שמניותיה הוקצו למדינות המשתמשות העיקריות. נוכח הספקנים והחש־דנות בטורקיה ובמערב, נרכשו למעלה ממחצית 400 אלף המניות על־ידי לקוחות צרפתיים פר־טיים, שביקשו להרגיז את האנגלים. הביצוע ההנדסי עצמו, שלכאורה לא היה כרוך בקשיים מיוחדים, החל ב־1859 ונמשך עשר שנים תמי־מות, בזמן ניסתה בריטניה בלי הרף לתקוע טריזים ולהערים אבני־נגף. 1394 מבין 25 אלף הפאלחים שהועסקו בבניית התעלה, ניספו [illegible] ורק ב־1863, כשמת סעיד פחה, ויורשו, איסמעאיל, [illegible] עבדי־הכפייה, התקדם המפעל בצעדים מהירים. [illegible] פועלים ומכונות מאירופה. [illegible] 1869 מי ים־סוף אל האגמים המרים. [illegible] היה זה שכרם הגדול של אלה, [illegible] מיליון [illegible] של אדמה, מהם כעשרים אחוז בעמל־כפיים.

השתלטות בריטית

אולם, הטקס הגדול של חנוכת־התעלה, ב־17 בנובמבר 1869, לא היה, כמובן, חגם של [illegible]

[illegible]

היה זה יומו הגדול של אדריכל התעלה.

[illegible]

(מ־6 ביוני עד 12 ביוני 1975)

[illegible]

תאומים

[illegible]

סרטן

[illegible]

אריה

[illegible]

בתולה

[illegible]

מאזניים

[illegible]

עקרב

[illegible]

קשת

[illegible]

גדי

[illegible]

דלי

[illegible]

דגים

[illegible]

טלה

[illegible]

שור

[illegible]

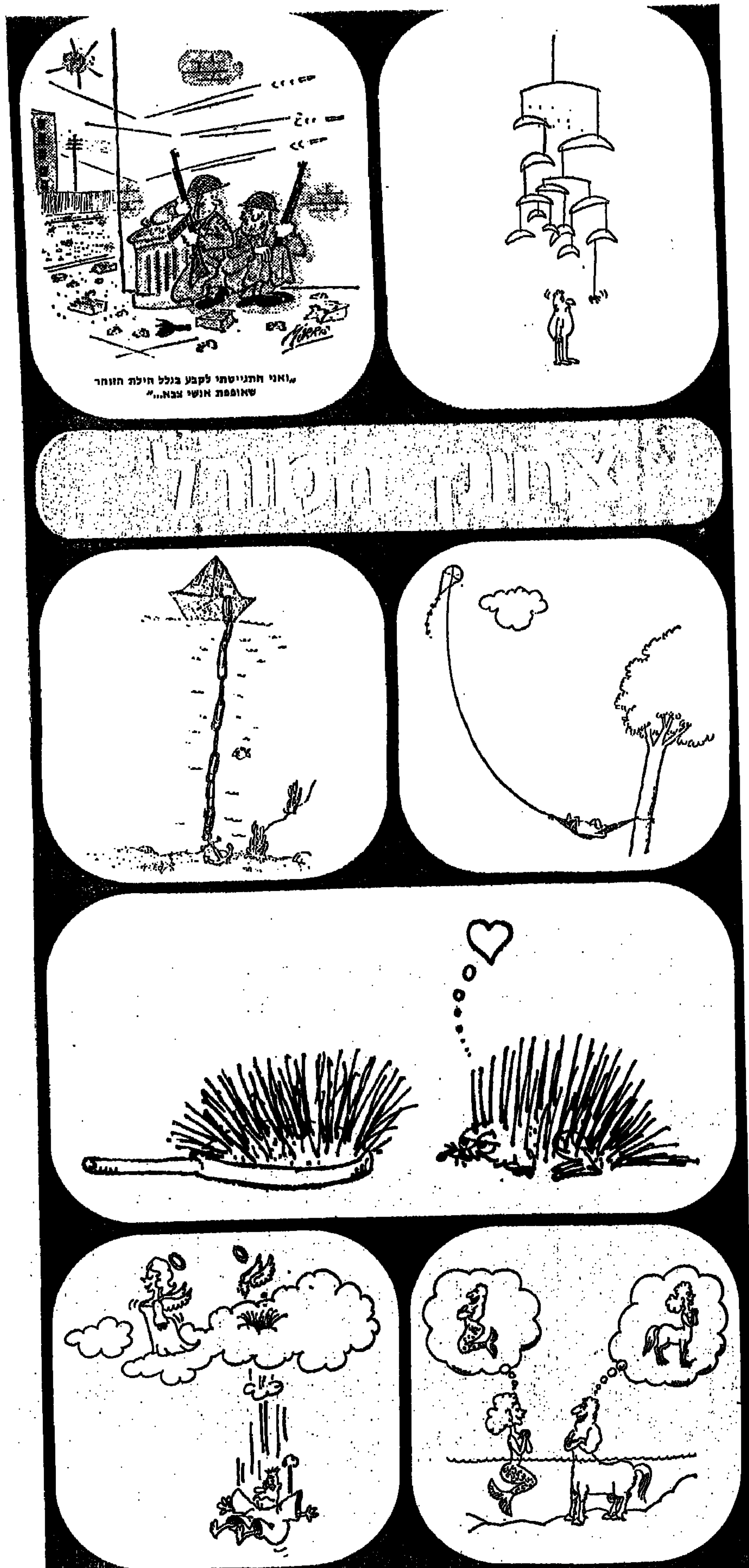

קיץ 75 - בלאק אנד דקר בגינתך

הקיץ תוכל להנות מהמאמץ שחברת בלאק אנד דקר השקיעה בפתוח הכלים החשמליים לגינה. ידע ונסיון של שנים רבות בייצור כלים חשמליים הגיעו לתוצאות מרשימות: כלים חסכוניים, בטוחים, יעילים ומדויקים שהפעלתם הקלה מאפשרת לך להנות זמן רב יותר מגינתך.

בהיות בלאק אנד דקר היצרן הגדול בעולם לכלים חשמליים היא מבטיחה בנוסף למחירים חסכוניים מבחר גדול, אחריות מלאה לשנה ושרות היחיד מסוגו בארץ.

Black & Decker

8280 מספריים המיועדים לגיזום שיחים, גדר חי או עצים. המכשיר מופעל בעזרת בטריות ללא צורך בכבל חשמלי. מטען בטריה כלול במחיר. 300 ל״י

DNJ 452 גוזם גדר חי בעל בידוד כפול ודיוטים של המכשיר הם מינימליים. 400 ל״י

D 982 תשתמש באביזר זה לגיזום גדר החי בעזרת מקדחה ביתית מתוצרת בלאק אנד דקר. 200 ל״י

8182 ללא כבל — גוזם גדר חי בעל שני קצוות חיתוך הגוזר כולל מטען בטריות. 350 ל״י

חנויות שרות:
תל־אביב: רח׳ מרדכי 80 (מול הטירגונה) טל. 36658, 36611
ירושלים: רח׳ יפו 210 טל. 523448
חולון: רח׳ הסדנא 26, אזור התעשיה.

D 490 גיזום את שולי הדשא שלך מבלי להתכופף. 350 ל״י

D 489 מכסחת הדשא לעבודות מאומצות ביותר — ידועה באיכותה המעולה. 750 ל״י

8021 מכסחת רבה עוצמה עם להב כפול לעבודה מהירה ונוחה. 1000 ל״י

D 486 מכסחת הדשא הסיבובית המוגברת בעלת בידוד כפול עם נתיך אוטומטי. מסופקת עם 15 מטר של כבל. 550 ל״י

D 484 מכסחת הדשא החסכונית — בעלת בידוד כפול מסופקת עם 15 מטר של כבל. 450 ל״י

[illegible]

בא ביוני לים המלח

חצי פנסיון 120 ל״י כולל מיסים

מלון גלי זוהר ים־המלח
הזמנת מקומות:
ת״א שד׳ רוטשילד 66 טל. 628 955
סדום: טל. 057-88051/2/3/4, 97848
טלקס 05-294

בכל ענין פנה אל המומחה...

בענייני ארוח ונופש המומחה־

ארוח ונופש בע״מ
סוכני אוויס חשכרת מכוניות
סניפים:
חיפה, הרצל 22, 645404
ירושלים, שמאי 8, 224634
ת״א, אלנבי 113, 512567
שד׳ העשיה 126, 82277
כ׳ דיזנגוף 248306
נתניה, הרצל 4, 22947
חדרה, רוטשילד 253673
טל׳ 73308

קוסמטיקה לנעלים?

*אפשרי בהחלט!

עם תכשירים המקוריים תוצרת אנגליה לצבעה, צחצוח, הזנה וטיפוח של עור הנעל.

בחיפה ב־14,600 ל״י הצעתנו כוללת

- ארון קיר
- 6 דלתות למטבח
- 6 דלתות למטבח
- מראה בארון
- סולם למכונים
- קופסה לתבשילים
- פורמייקה בפנים ובחוץ לפי בחירה
- מיטה זוגית מדגם אליאוס

תצוגה ומכירה: נגרית ״קובי״

CAN YOU UNDERSTAND THIS?

If you can, you can also learn English by correspondence. No travelling, one teacher all the time and you study only when you want to. Try it! IT'S EASY BY CORRESPONDENCE.

למד אנגלית בהתכתבות

בעזרת חומר מעניין ומוצלח.
את/ה בעצמך קובע/ת את קצב התקדמותך.
(הנחות לחיילים ולתלמידים)

לכבוד
ליאון מינצברג, ת.ד. 39252, תל־אביב
נא לשלוח לי את כל הפרטים על הקורסים שלכם.
שם: ....
כתובת: ....

עבורך גברתי! עבורך אדוני!

בי״ס טכני למקצועות האופנה

קורסים מקצועיים:
- מודליסט/ית
- תופרת סלון
- ציירי אופנה
- גזרן קונפקציה

אלנבי 19 ת״א טל. 58408
התחלת הקורסים: 10.6

המיבחר של בר־טל

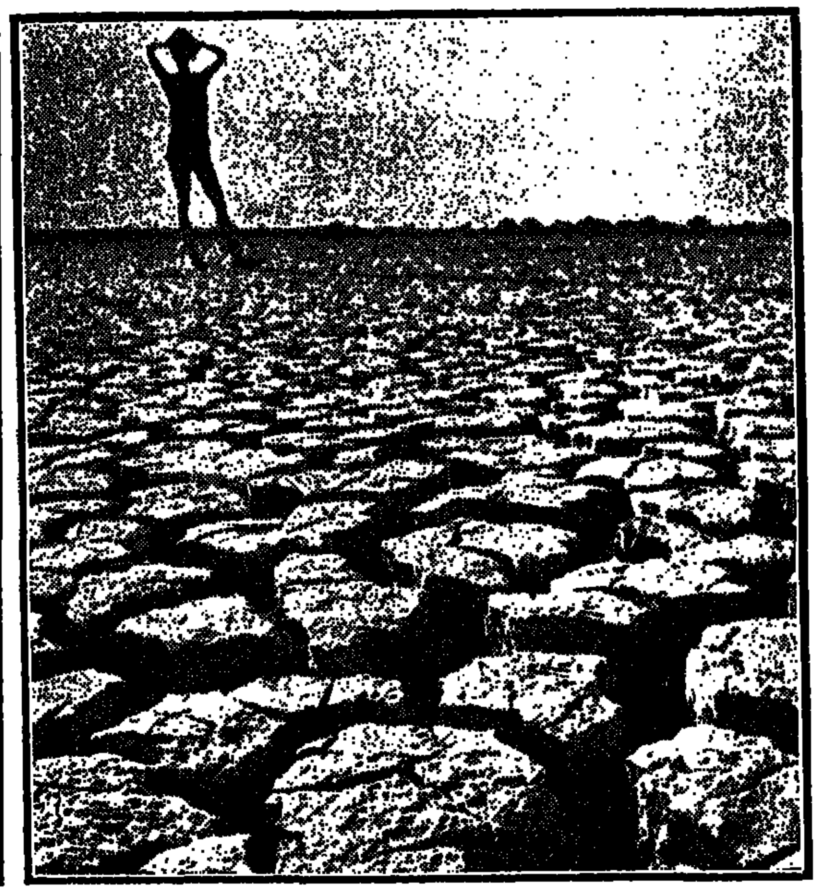

אדמה צמאה

תנועה

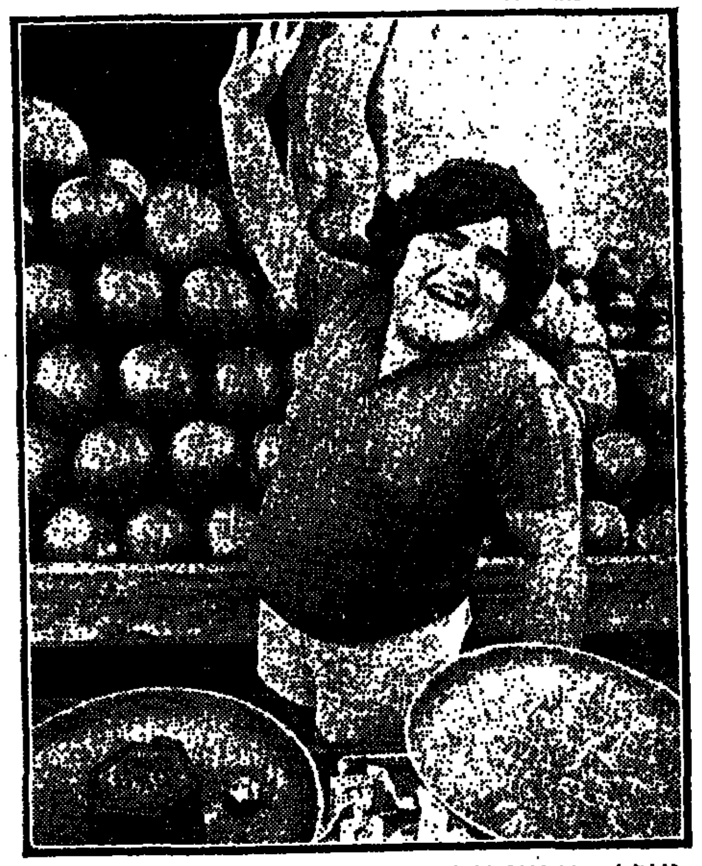

מוכר האבטיחים

הצלם שלום בר־טל (30) מציג תערוכה ראשונה של תמונות, מן המיבחר שצולם על־ידו בשנים האחרונות. את צעדיו הראשונים במיקצוע עשה כנער־שליח במעבדתו של הצלם יעקב אביאל — ומאז לא נפרד מן המצלמה. ניתן היה, כמובן, להביא ציטוטים מפיו על העבודה, על המתח ועל הסיפוק שבעבודת הצילום־העיתונאי והצילום בכלל, אך דומה שכל המלים מיותרות, כי התמונות מדברות בעד עצמן. התערוכה נפתחה בבית־סוקולוב בת״א השבוע.

שכונת שבזי

[illegible] ... בקרוב יבנו במקום מגרש ספורט ... [illegible]

״אלו הן השקעות כדאיות בהחלט״ ... [illegible]

هكذا من الأصل

אליס בארץ המציאות

מאת יהודה סתיו

עקרת־בית כנועה „משתחררת" מבעלה בעקבות אסון ויוצאת למסע להגשמת חלומות ילדותה, ההופך למסע להכרת מיגבלותיה בעולם־של־גברים — בסרטו של מרטין סקורסיז ,אליס לא גרה פה עוד'

אלן בורשטיין בדמות אליס, תפקיד עבורו זכתה השנה ב„אוסקר"

עם מות בעלה אורזת אליס את חפציה, נוטלת את בנה בן הי"ב ונוטשת את ניו־מכסיקו, העיר בה בילתה את חייה מאז נישואיה. היא יוצאת למונטריי בקליפורניה, עיר־מולדתה, שם היא מבקשת להחיות חלום ישן, אשר ויתרה עליו עם נישואיה: להיות זמרת גדולה.

מסעה של אליס לעבר החלום מתואר בסרט „אליס אינה גרה כאן עוד", בבימויו של מרטין סקורסיז ובכיכובה של אלן בורשטיין, אשר זכתה ב„אוסקר" השנה על הופעתה בתפקיד הראשי. זהו מסע לגילוי זהותה האישית של אליס, מסע, שבסופו היא תכיר את עצמה טוב יותר, תדע מהן מיגבלותיה, תבין שאין בכוחה־שלה להגשים את חלומה; ושבעצם אין היא אלא „האשה שבמטבח", שאינה מסוגלת לארגן את חייה באופן עצמאי והיא זקוקה לידו של גבר חזק, שיוביל אותה בנתיבי החיים, שיסוכך וישגן עליה.

מותו של בעלה, בתאונת־דרכים, מהווה את נקודת־המוצא של אליס: עד כה היתה האשה השקטה, הקטנה, שעשתה הכל כדי לרצות את בעלה, דאגה להכין לו את הסטייק כפי שהוא אוהב; לא לעורר את חמתו; ולסמוך את עלבונותיו עם כל תזוזה בברומטר מצב־הרוח שלו. סקורסיז מתאר את יחסי הבעל עם אשתו ועם בנו — כמערכת מגוחכת לגמרי: הוא אדיש לחלוטין לכל הנעשה סביבו, אשתו „משדרת" אליו על גל אחר לגמרי, והוא אף אינו „קולט" מה רוצה ממנו בנו. בסידרת מעמדים קצרים ומתמצתים „פותחים את הסרט ומעידים על העדר־תקשורת בין האב לבין משפחתו — אנו למדים על מטען התיסכול והמרירות, שהצטברו אצל אליס במשך השנים, ועל התקלה הבלתי־מודעת, השיחרור הפתאומי והדחף האובייסיבי הפורץ מתוכה ומניע אותה לצאת למונטריי ולהגשים את חלום ילדותה הישן — להיות זמרת, כמו אליס פיי, כוכבת שנות השלושים. אגב, בראיון עמו שהתפרסם לא מכבר, סיפר הבמאי סקורסיז, כי במקור הסריט חומר רב המתאר [illegible]

[illegible]

תוכל להיות זמרת במונטריי: זוהי מטרת חייה והיא לא תוותר על כך.

וכאן אנו מגיעים לתפישתו הקולנועית של סקורסיז, אותה תימצת בראיון עמו: „רציתי לעשות סרט כן וריאליסטי ככל האפשר — ובעת ובעונה אחת, לשעשע את הצופים". וכך, בסצינה הסופית, הוא סוטה מניסיונו להיות אמין ככל האפשר, עורך תפנית חדה ומביים את שחקניו בסיגנון מלוקק, סנטימנטלי ורומאנטי;

אליס נופלת בזרועות אביר־חלומותיה, אשר יעניק לה הן את המסגרת המשפחתית וקורת־הגג שהיא כה שואפת לה; והן יאפשר לה להיות זמרת. זהו סיום „שמאלצי" מכוון שניתן היה למצוא עשרות כמוהו בקיטשים של הוליבוד מלפני שלושים שנה. מבקרים אחדים בארצות־הברית תקפו את סקורסיז על הסיום, שנראה בעיניהם מאולץ — אבל סקורסיז רומז על כך כבר בסצינות הפתיחה: הסרט תרות המופיעות בסגנון על בד סטין בגוון טורקיז, עומדות בניגוד מוחלט לסיגנון הריאליסטי, שבו מוגש אחר־כך הסרט; והאקספוזיציה, שבה מחסל סקורסיז חשבון מתוק עם „הקוסם מארץ־עוץ" ובימעמד מארודי הוא מראה את אליס הקטנה, המכריזה שכשתהיה גדולה — תהיה זמרת ומתרוננת בשיר כאילו היתה, לפחות, ג'ודי גארלנד.

מרטין סקורסיז, במאי הסרט „אליס לא גרה כאן עוד"

בין הפתיחה והסיום בנפשי־הצוף, נוקט סקורסיז בגישה ריאליסטית, הגולשת לפעמים לגילויים קומיים. זהו מצב הנוצר בגלל האימפרוביזאציות הרבות שסקורסיז ערך על בימת הצילומים, כששחקניו נוטים בטבעיות לעבר האילתור הקומי. הוא לא מנע זאת מהם — וכך נוצרת, למשל, על בימת הצלומים (מבלי שתוכנן כלל בתסריט) אותה דמות של מלצרית ליצנית־בכיינית, המתבלבלת כל העת עם המנות שהיא מגישה ללקוחות. כשהשחקנים היו מגיעים ליום־הצילומים — לא היו הדיאלוגים שגורים בפיהם בעל־פה: התסריטאי רוברט גטצ'ל והבמאי מרטין סקורסיז היו מספרים להם איזו סצינה הם מצלמים באותו יום — וצוות השחקנים היה מאלתר את הסצינה בו־במקום.

סיום מלוקק ורומאנטי

התסריט שחיבר רוברט גטצ'ל [illegible]

[illegible]

עיון בדמות האשה

למולו של סקורסיז היו עימו על בימת הצילומים ארבע נשים, שנטלו חלק פעיל במלאכת הסריטה: השחקנית אלן בורשטיין, המפיקה סאנדי וינבלאט, העורכת מריאה לוקאס (אשתו של ג'ורג' לוקאס, במאי „אמריקן גרפיטי") ומעצבת התלבושות והתפאורות טובי רפלסון (אשתו של בוב רפלסון, במאי „ארטיסטי חיים"). ארבע הנשים הללו היו ה„מונהיגות" של סקורסיז; בכל פעם שמשהו באימפרוביזציה היה נשמע מגויף ולא נשי־מימוסי — הן היו מעירות לבמאי הצעיר בן הל"ג, וזה היה מסור לתקן את הדרוש. אולי משום כך הופך הסרט „אליס אינה גרה כאן עוד" לעיון מדוקדק, ועשיר בדמותה של אליס לא רק בגיבורת־עלילה, אלא כאשה בכלל. ואומנם, סרט זה — יחד עם „אשה תחת השפעה" של הבמאי ג'ון קאסווטס — הפכו השנה לנציגים הקולנועיים הבולטים ביותר של שנת האשה הבינלאומית.

גם היום תוכלו לרכוש מערכת יוקרה "אמבאסדור" ב־3.800 ל"י

קח את עתון מעריב מיום 22.12.72, או ידיעות אחרונות מיום 5.1.73

והיווכח כי:

עוד לפני שנתיים מכרנו מערכת אמבאסדור כזו במחיר של 3.800 ל"י.

היום המערכת יפה יותר עם השכלולים של 1975.

(והיא שווה הרבה יותר)

המחיר כולל שולחן סלוני. איש לא יוכל להציע לך הצעה כזו! ההצעה לזמן מוגבל.

דהיטים לסלון, חדרי שינה ולפינות אוכל.

ניתן לקבל ב־10 צבעים שונים.

רהיטי אפרתי

תל־אביב רח' הרצל 102 טל. 824777 | תל־אביב תחנה מרכזית רחוב הנגב 4 | חולון ליד קולנוע ארמון ככר ויצמן 1

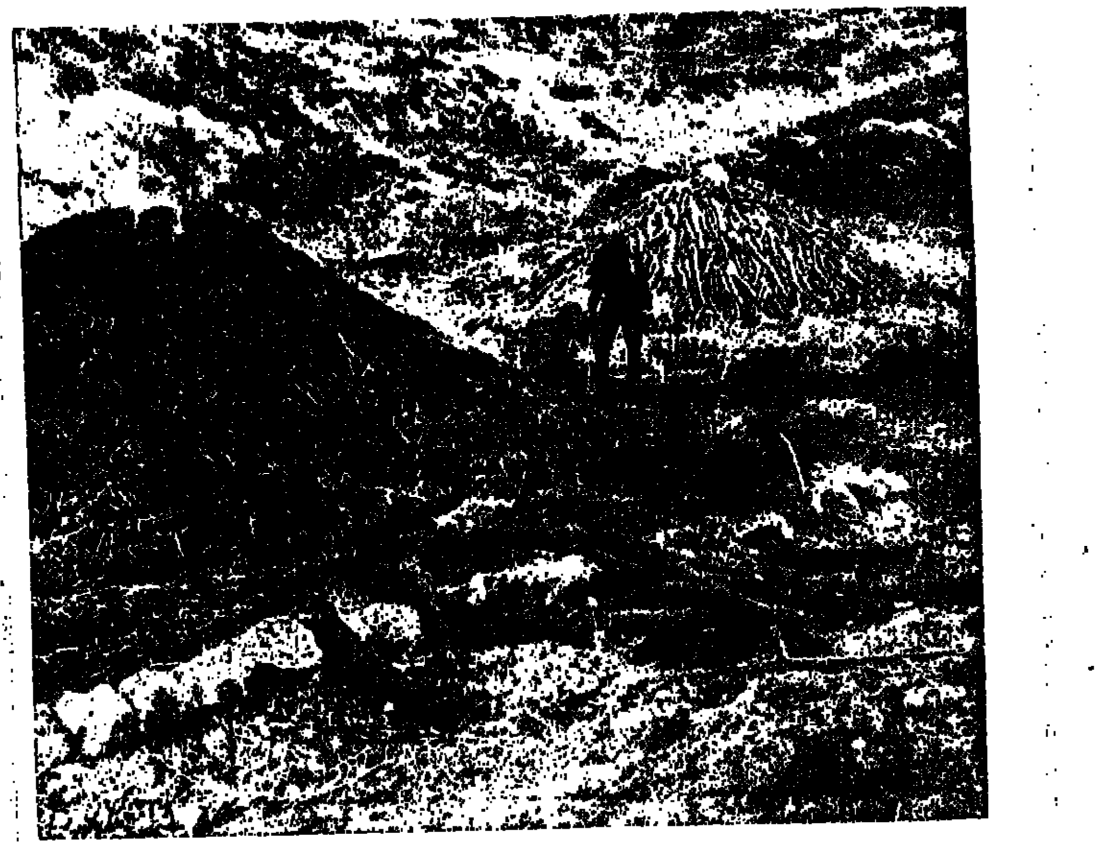

עירימות עצי־הדר במיפחמה במבואות יעבד

עושי הפחמים

מאת שמעון דר

בצפון השומרון, באזורי יעבד ובקה אל־שרקיה, פועלת עדיין תעשיית פחם־העץ במלוא הקיטור. דומה, שמשבר האנרגיה נותן את אותותיו, ולתעשיית פחם־העץ היתה עדנה מחודשת. ועוד סיבה לדבר — היהודים החליטו לעקור פרדסים, והפחמים קפצו על המציאה כמוצאי שלל רב. ואומנם, בקרקיפי העץ והפחם בהם ביקרנו, מצאנו כחומר־גלם את עץ החדר של השרון הישראלי.

כשמחליט בעל הפרדס לעקור את פרדסו, בדרך כלל הוא קורא לקבלן, שהוא ערבי ישראלי, ומוסר בידיו את המלאכה. שלב זה מתבצע בלא תשלום, כלומר — לבעל הפרדס כדאי להיפטר מן העצים ולמסרם בחינם לידי הקבלן. הקבלן מצידו מתחייב לכרות את כל הנוף, להעמיסו ולסלקו מן השטח. השורש והגדם בלבד נשארים בקרקע.

קבלן ישראלי זה מביא קבוצה של קבלני־מישנה מן השומרון, מהם בני־משפחה ומהם פועלים של בעלי קרקיפי העץ והפחם. במשורים מיכניים הם כורתים את עצי הפרדס ומקבלים 6 ל"י תמורת כל עץ שנכרת ונחתך לקטעים שגודלם 1—1.5 מטר.

משאית מעבירה את העץ לשטח המיפחמה, שם בונים ערימה מעץ־החדר, תבן, קש ועפר — ומדליקים אותה בנפט או בסולר. בחורף נמשכת הבערה בערך שבעה ימים, בקיץ — כ־14 יום.

מארבעה טונות עץ מפיקים בחורף טון אחת של פחם־עץ, ואילו בקיץ מפיקים את אותה כמות פחם משש טונות של עץ.

בחורף של שנת 1975 היה מחירו של ק"ג פחם־עץ בטול־כרם — 2.5 לירות ישראליות.

הנוף של עצי־החדר נחתך לקטעים לפני העברתו למיפחמה

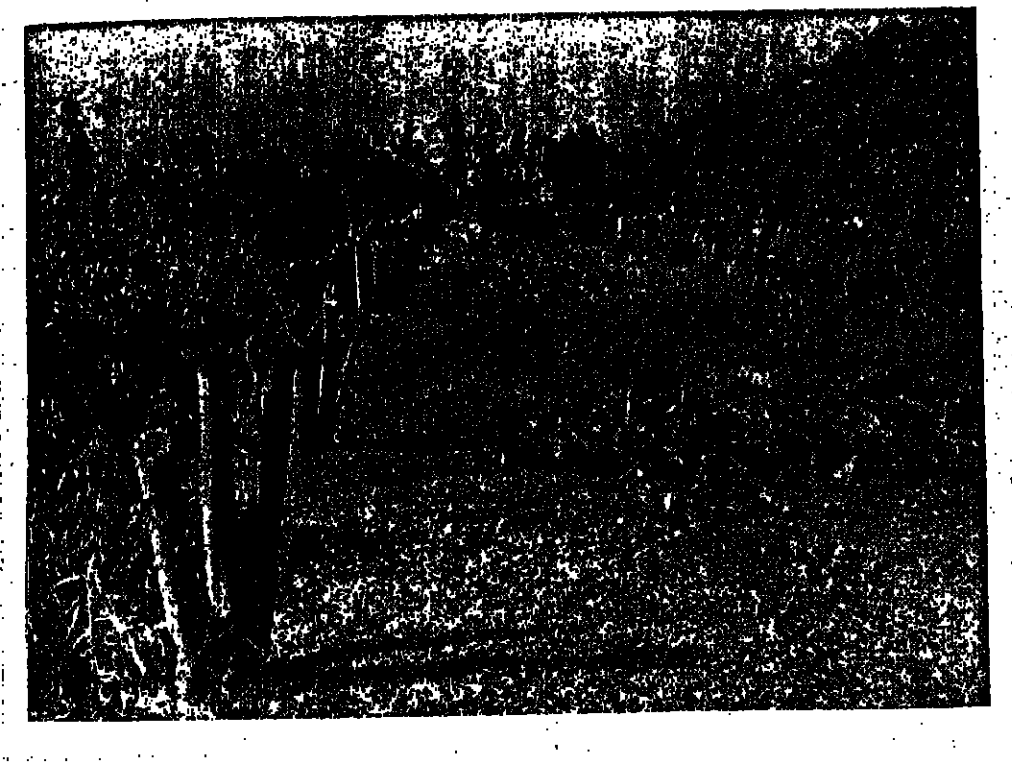

★★ הקשבנה כלות ★★

למכירה בהזדמנות

שמלות חופה

החל מ־500 ל"י

רק ביום שלישי, ויום חמישי, מ־3 עד 6 אחה"צ

רמת־גן, רחוב הרצל 51

מעתה גם בישראל שיטת ההרזיה היעילה בעולם באמצעות חגורת הפלא קורסנו

[illegible]

טיפול מיוחד לגברים!

[illegible]

שובר נסיון 10 ימים חינם

אל: מירלקס (ישראל) בע"מ.

[illegible]

שם משפחה ______ שם פרטי ______ עיר ______ רחוב ______ מס' ______ מיקוד ______ גיל ______

מס' תעודת זהות ______

החתימה הכרחית

6.6.75 י.א.

ההצעה בתוקף 30 יום מפרסום המודעה.

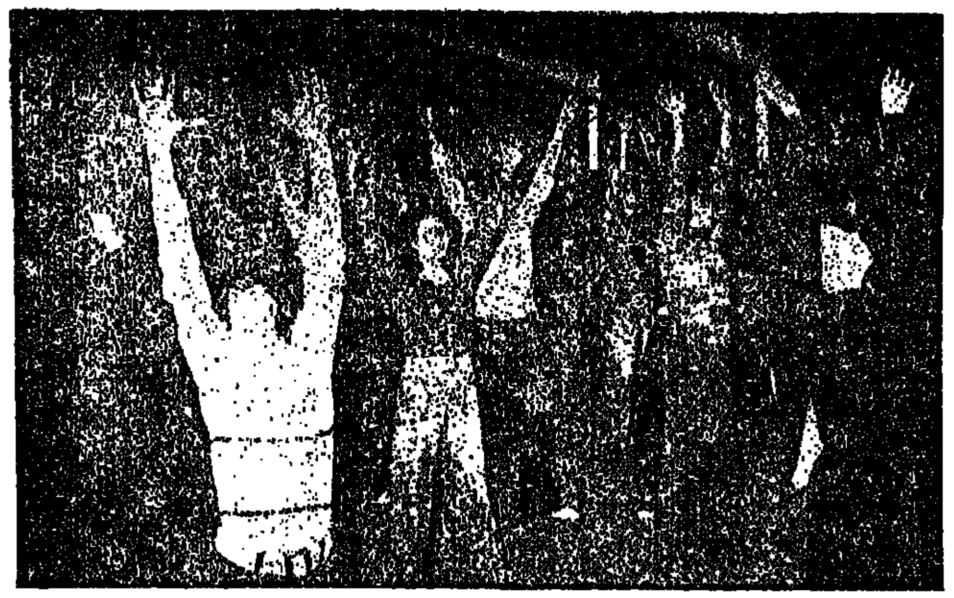

להקת־הקצב של קריית־הנוער במורשה

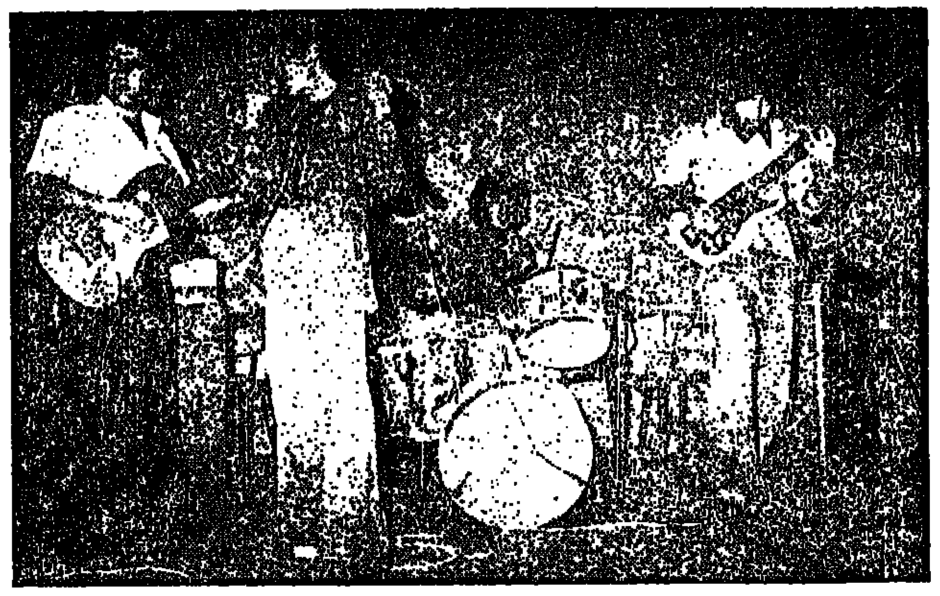

תיזמורת הג'ז בניהולו של ג'וקי ארקין

החוג להאבקות בהדרכת גד צברי, המשקיף מאחור

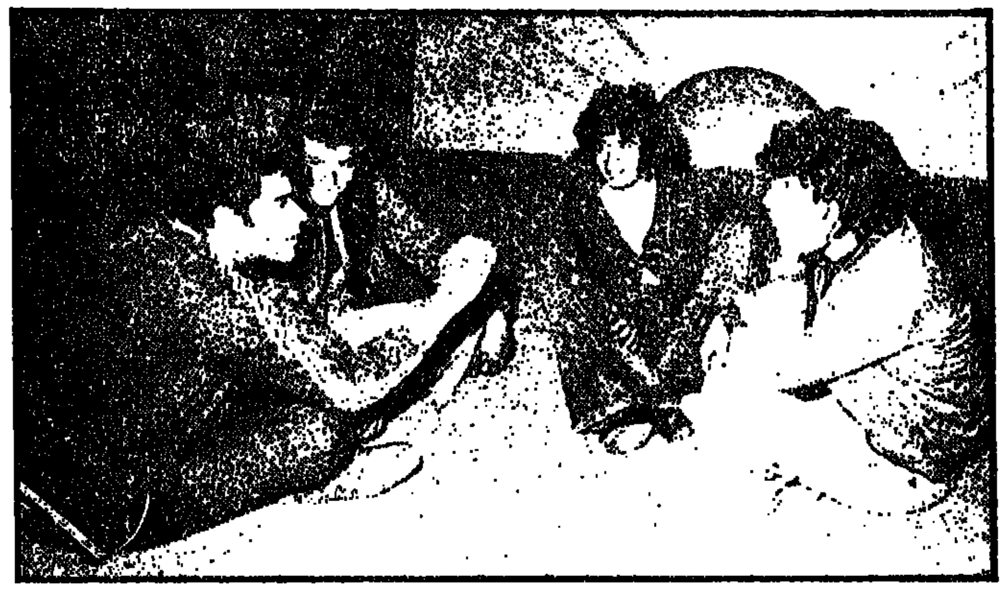

התיאטרון הקהילתי שבהדרכת יוסי שילוח

בני נגן, מדריך בקריה

המנהל צבי סלע

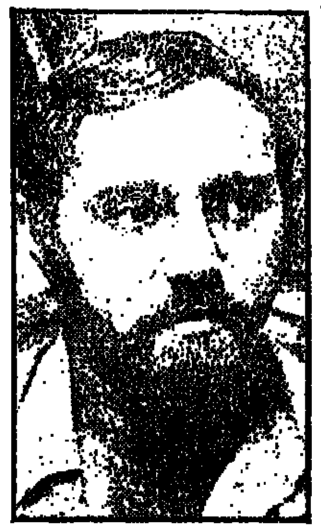

הפסיכולוג ישראל פלד

של יוסי: באחד הערבים, תוך כדי משחק שש־בש, החל הנער בן ה־17 לשפוך את נפשו בפני המדריכה. התמונה שנצטיירה מתוך דבריו היתה עגומה למדי: מזה זמן ממושך שוררים יחסים מתוחים בינו ובין הוריו; קשריו עם החברים אינם תקינים; ובנוסף לכך חושדים בו במשטרה והוא חושש.

„תעזרי לי לעזוב את המקום", ביקש הנער, „אולי בסביבה אחרת אוכל להתחיל מחדש ולחיות כמו בן־אדם".

הווידוי הכן והפניה מרגשת עוררו את המדריכה לפעולה, והיא הצליחה להעבירו לקיבוץ. „הוא נמצא שם כבר שלושה חודשים", מספר סלע, „ועד כה מרוצים הכל מהעניין: ההורים, חברי הקיבוץ והעיקר — הוא עצמו".

ועוד דוגמה, והפעם השכנת שלום בין בת 18, שברחה מביתה, ובין הוריה. „שימשנו סניגורים לבית", מספר סלע, „והשתדלנו כמיטב יכולתנו להכין את הקרקע ליחסים בריאים יותר בעתיד". הקרע המשפחתי הסתיים בסולחה, וצבי סלע קורן מנחת כל אימת שהוא נזכר בכך ומבקש להדגיש: זהו בראש ובראשונה הישג של חגית.

שיחות לתוך הלילה

כאשר מדובר במדריכי הקריה אי־אפשר שלא להזכיר את המדריכה החברתית, חיה בשקין. „זה לא כבר פנתה אלי", מספר סלע, „ואמרה כי שלושים החניכים שבקבוצה שלה החליטו — לאחר שיחה עמה — לקשור קשרים עם חיילים נכים, המאושפזים במחלקת השיקום של תל־השומר".

ההחלטה הפכה במהרה למעשה. מפעם לפעם

מלווים על־ידי מדריכה או מדריך. במרוצת הזמן התהדקו הקשרים, וב־17 באפריל הזמינו בני מורשה את ידידיהם מהשיקום לביקור־גומלין.

„לא היה זה סתם ביקור וסיור מודרך בקריה", מספר סלע, „אלא חוויה של ממש, שכן הוכן למען האורחים ערב של חוויות, אשר במהלכו הופיעו הבנים מחוג להאבקות, המנגנים מלהקת הקצב וכמובן הארטיסטים מהתיאטרון הקהילתי".

השחקן יוסף שילוח, הוא במאי התיאטרון הקהילתי בקרית הנוער ואהוד מאוד על החניכים. מאז כחמישה חודשים הוא נמצא בקריה שלוש פעמים בשבוע, ומקנה לצעירים את הא"ב' של התיאטרון — אך מעל לכל משוחח עמם. אלה הן לעתים שיחות ארוכות מאוד. קורה שקשה להפסיקן, וכאשר נסגרים בחצות שערי הקריה, ממשיכים בהן בבית הקפה הסמוך. „אני רוצה להביא אותם לידי הכרה כי קיימת בחירה של אורח החיים", אומר שילוח. „ואם יגיעו למסקנה כי המקובל על הכל הוא הטוב, תהיה זו הוכחה כי פיתחו את כוח השיפוט שלהם".

החומר עליו הוא עובד עם החניכים אינו לקוח מהרפרטואר התיאטרוני קלאסי או מרפרטואר כלשהו. הוא נוצר פשוט תוך כדי שיחות על ענייני־דיומא. במשך חמשת החודשים „נולדו" מערכונים אשר הוצגו בחגיגות ט"ו בשבט, בחגיגות פורים ואף יצאו מעבר לגבולות של הקריה, אל הבסיס הצבאי בו משרת מרדכי בן־יאיר, קודם חניך וכיום אחד המדריכים הצעירים במקום.

התוכניות לעתיד של התיאטרון הקהילתי הינן מרחיקות לכת: הצגה של ממש על ההווי המשפחתי־המקומי, שתוצג במקומות שונים בארץ. בעלי ציביון דומה לזה של מורשה. אך

שאינו שייך מבחינה מעשית לתיאטרון, יכול לבוא ולהעלות בעיה משלו. בעיה זו תזכה תחילה להתייחסות אישית, ואפשר כי בעתיד תשולב בגופה של ההצגה.

השקעה כדאית

ברם, פעולותו של שילוח בקריה אינה מצטמצמת לתיאטרון קהילתי בלבד. מאחר שעצם העבודה על החומר, שהוא למעשה בבואת החיים במורשה, משמשת מעין טיפול שורש ביחסים שבין האבות והבנים, אירגן שילוח בפסח, יחד עם מרכז הספורט רחמים דרוויש ובחסותו של ראש מועצת רמת השרון מנחם בלקין — תחרות שש־בש לאבות.

התחרות התקיימה בשבת משעה תשע בבוקר עד ארבע אחרי הצהריים. השתתפו בה גברים בני ארבעים עד שישים וצעיר בן עשרים ושמונה, ששמו אלי סבבה. היה זה דווקא צעיר המשתתפים שהוכתר כמלך השש־בש במורשה, וזכה בקופסה, אבני שש־בש שווייה — 250 ל"י. לעתים עלה הכישרון על הניסיון.

עניין התחרות גרם לצעירים, בנוסף להתרגשות הלשחת, שמחה מיוחדת במינה: „הצלחנו להוציא את האבות מבית הקפה — ובשבת זו לא ביזבזו אף פרוטה".

באחד מביקוריו בקריית הנוער אמר פסח בלקין: „כל אימת שאני נמצא כאן, יכול אני לומר את אשר אינני אומר לעתים קרובות — אני מאושר. מאושר לראות את הבנים והבנות הנמצאים כאן ומנצלים את זמנם ולא מבזבזים אותו".

... ראוי להזכיר כי הו

במיעוט. מדוע? מפני שנהוג במורשה לשמור על הבת כעל בבת־עין ולהרחיקה מכל פיתוי: לדוגמה: האב פ.ס. רצה אומנם שבתו תלמד אנגלית בקריה, אך הימצאותה בין הנערים שם לא נראתה לו כלל וכלל. „אמרנו לו", מספר המדריך הראשי, „כי הוא יכול להצטרף אליה". ואכן, האב קיבל את ההצעה. הוא מביא את בתו לכל שיעור, מחכה עד סיומו ולאחר מכן לוקח אותה הביתה.

אולם גם בעניין הבנות יכול ראש המועצה, בעת ביקוריו בקריה, לחוש תזוזה: הן רבות כאן עכשיו מאשר לפני כן, ובוודאי יירבו לאחר שייפתחו הקורסים לטיפוח־החן, לנימוסים ולהליכות ולכלכלת־הבית.

בין התוכניות לעתיד, גם תוכנית הקלט — אירגון קבוצות עבודה ולימוד, משעה שמונה בבוקר עד השעה שתיים אחרי הצהריים.

בהקמתו של הקלט נוטלים חלק משרד העבודה והמועדונים הטכניים. ויהיה זה צעד להכוונת הנערים למיסגרת עבודה רגילה. בקריה קיימת כבר היום לשכת ייעוץ, בראשותו של הפסיכולוג ישראל פלד, שבנוסף לייעץ בעניינים אישיים, מכוון את הפונים אליו ללימודים ולעבודה.

בקרוב יבנו במקום מגרש ספורט, ללהקת הקצב, העובדת בהדרכתו של הסטודנט למוסיקה יהודה גרנות הוכנת אמפליפייר וכלים חדשים; ויש להניח כי לא יקופח גם החוג לג'אז, בניהולו של ג'וקי ארקין.

„אלו הן השקעות כדאיות בהחלט", סבורים האפוטרופסים של הקריה, „הודות לתוכנית המגוונת הצטרפו לקריה שבמורשה עשרות בני־נוער משכונת נוה־מגן. עובדה זו יוצרת אפשרות לאינטגרציה ,והרי זהו אחד הדברים החשובים אליהם אנו שואפים".

לסוכן של "ציון" אופי נעים במיוחד כבר בהתחלה

שאלמלא־כך לא יכול היה להיות סוכן של "ציון". אך "ציון" אינה מסתפקת בסימפטיה. היא מקפידה לדרוש מסוכניה שיצטיינו גם בהגינות, במסירות, במהימנות אישית ובעוד כמה תכונות. תכונות אלו, בנוסף להכשרה מדוקדקת וערכן מתמיד, מבטיחות לך שירות אישי ומיפול נכון ומהיר בענייניך מצד סוכן שעליו אתה יכול לסמוך. הוא לא כל אחד. הוא סוכן של "ציון".
אגב, של מי הסוכן שלך?

ציון
חברה לביטוח בע"מ

סוכן של ציון-לא כל אחד יכול להיות כזה

מפעלי ידיעות אחרונות מחלקת הספרים

עבור עקרת הבית
הופיע ספרה של
עפרה בורלא־אדר
כדאי לך לדעת
411 עצות לעקרת הבית
המחיר — 18 ל"י (במקום 24 ל"י)

לכבוד
„ידיעות אחרונות" — מחלקת הספרים
ת.ד. 14125 ת"א

נא לשלוח לי את הספר כדאי לך לדעת.
שם ומשפחה ....
רחוב .... מס' ....
ישוב ....
מצ"ב שיק/המחאת דואר בסך .... ל"י
חתימה

מפעלי ידיעות אחרונות מחלקת המפרים

אפשר גם אחרת

מאת אסתר פישר

קריית־הנוער במורשה היא דוגמא לדרך בה ניתן לפתור את בעיות הנוער בשכונות מצוקה ולכוון את מרצו לאפיקי יצירה ולימוד

ה מישרד של קריית־הנוער במורשה הומה כוורת: צעירים בני שש־עשרה עד עשרים־וחמש יוצאים ונכנסים. כשלכל אחד עניין דחוף שאינו סובל דיחוי — האחד רוצה לראות בדחיפות את המנהל; שני מתעניין במיכתב שביקש לשלוח לצה"ל, כדי שיפנו אותו לקורס נהיגה; אחר מתעניין במכשיר סטורט. אלה נערים, שעוד לפני שנתיים היה כל עולמם מישחקי־מזל, חראקות ושוטטות. היום הם חברים בקריית־הנוער במורשה, אחת משכונותיה של רמת־השרון. כמה מהם משחקים בתיאטרון הקהילתי, בהדרכתו של יוסף שילוח; אחרים לומדים בקורסים המתקיימים במקום; ויש המשתתפים בקורס להאבקות בהנהלתו של גד צברי — אלוף ישראל בהאבקות — או בפעולות ספורטיביות אחרות.

אביה מולידה של הקריה הוא אגף הנוער במשרד החינוך והתרבות. שותפתו העיקרית היא הרשות המקומית של רמת־השרון ומשתפי־פעולה נוספים הם משרד הסעד, משרד העבודה ומועדון „רוטרי" המקומי.

אלימות ואנדליזם

לידתה של הקריה במורשה — שהיא שכונה טעונת־טיפוח בת 8000 תושבים — לא היתה מיקרית. קדמו לה מעשים ומיקרים אשר הבהירו לאבות המושבה בצורה חד־משמעית כי מתחת לאפם מתפתח חומר־נפץ מסוכן.

„עד הקמת הקריה", מספרים המבקרים במקום, „ישבנו על הברזלים או במילקבר". במילקבר, עליו מרבים לדבר עדיין במורשה למרות שנסגר לפני שנתיים, היו משחקי מזל,

ובגלל עובדה זו — כך סבורים רבים במורשה — התמקמה לידו תחנת המשטרה.

יוסף סבוני, מפקד משטרת רמת־השרון, מוסיף: „בנוסף על המילקבר היו כאן גורמי צרות אחרים. באותו בניין בו שוכנת כיום המשטרה היה בית־קפה שהוצת פעמיים — כנראה על רקע חיסול־חשבונות. בשכונתו עשן־חיל כמה בתי־קפה בהם בילו הקלפנים את לילותיהם. אולם המילקבר", ממשיך מפקד המשטרה, „היה מרכז הרעה: מדי ערב היו מבקרים בו עבריינים מאזורים אחרים, שהשתוללו והראו לכל המעוניין את כוחם ב,חרקות'".

המילק־בר המפורסם שבק חיים לאחר שערב אחד נפלטו מתוכו צרורות של כדורים. אותה עת נמצאו בו כמה בני־נוער מקומיים, ועובדה זו המריצה את הגורמים הציבוריים לפעולה מיידית: ב־4 בפברואר 1973 ערכו נציגי אגף הנוער של משרד החינוך סיור במקום. בעקבות הסיור התקיים דיון בהשתתפות אנשי המועצה המקומית של רמת־השרון והוזמן סקר על מצב הנוער במורשה.

ביצוע הסקר נמסר לידיהם של שני פסיכולוגים: ד"ר אורית איכילוב וד"ר חיים אדלר — שניהם מרצים באוניברסיטת תל־אביב. על סמך זה הוכן, מאוחר יותר, הפרוייקט של קריית־הנוער במורשה.

„סולחה" משפחתית

במרכז כפר־סבא, בבתים רבי־קומות על קרקע פרטית, בונה „אלרם" רובע מגורים חדיש הכולל גם דירות לזוגות צעירים, גני ילדים, גינות נוי ופיתוח מושלם. רמת התיכנון, איכות הבניה ומיקומו של הרובע יקנו לו מעמד של שכונת יוקרה.

מחיר ממוצע לדירה 149,700 ל"י. המחירים קבועים ולא צמודים למדד. משכנתאות לא צמודות החל מ־50,000 ל"י בריבית נמוכה ל־15 שנים. לחיילים משוחררים משכנתא מוגדלת ב־20%.

ערבות בנקאית לכספי המשתכן. ההרשמה בעירית כפר־סבא.

אלרם בונה גם דירות במסגרת תכניות משרד השיכון לזוגות צעירים, לותיקים באיזורי פיתוח ולחוסכי מפעל חסכון לבניה.

בירושלים — רמות, דירות 3 חדרים. באשדוד — רובע י"א, דרך מצדה, בקרוב תפתח הרשמה לדירות 4 חדרים.

בקרית־מלאכי — 3—3½ חדרים. ביבנה — „נאות־אלרם", דירות 3, 3½, 4 חדרים.

בבאר־שבע — רובע ו', רח' דב גור פינת שדי בני בריות, דירות 3—4 חדרים.

של החברה לישראל ואשטרום.

133, טלפון 241205, תל־אביב.

שילד 133, טלפון 225158.

בצלאל 9, טלפון 228435.

הנגב (מול משרד השיכון).

היטי אפרה מושלם

תל אביב רח' הרצל 102 | תל־אביב תחנה מרכזית | חולון

הכל זמין מן הספל

על בולים ובולאים

מאת שלמה שמגר

„דרכונים בולאיים" עם ערך היסטורי

10 שנים לעצמאות בוצואנה

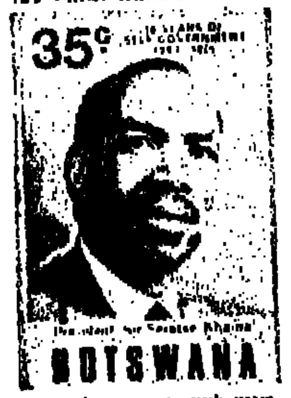

„צדפים חיים" באוקיינוס

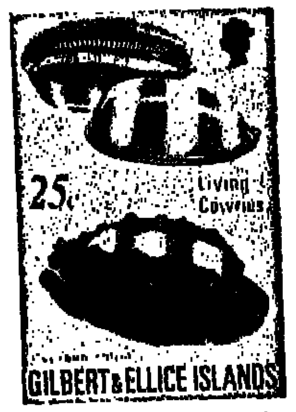

הנשיא של סירב להופיע על בול

סגנון צעיר לבריאות סטודנטים

30 שנה לשחרור בבלגיה

שחמט

מאת אורי צחור

הישג נדיר

הציור השבועי לילד

מאת גקי

היכן האינדיאני?

תשבץ 7 ימים

מאת הלל הרשושנים

מספר 792

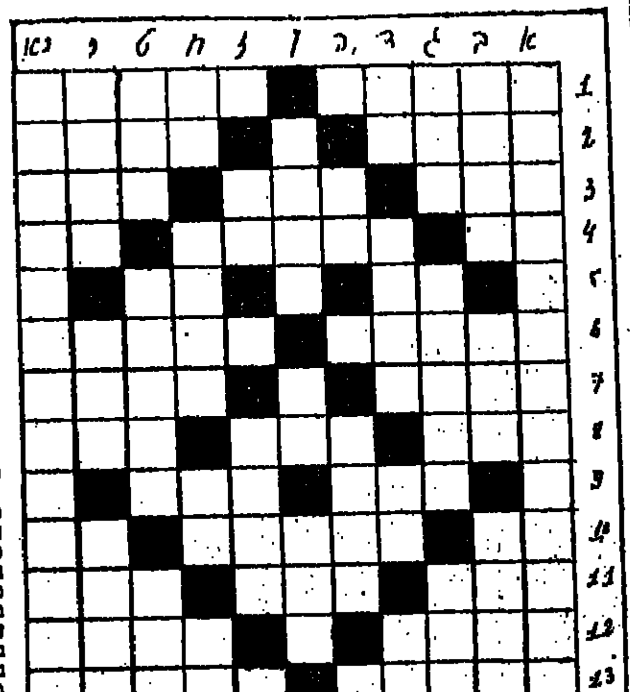

מצא את ההבדלים

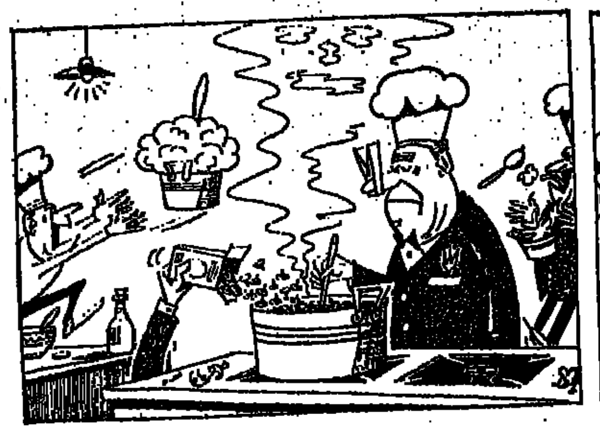

אותיות ומספרים

מספר 572

פתרון חידת „אותיות ומספרים" מס' 567

אורה שם־אור | בכל הרצינות

השלום של שושנה

מאת
נדית נעמן

אחרון האלים יורד מן האולימפוס

כדאי להחיל לשנן כבר מעכשיו בוקר־לילה־יום את השם ידי־מייס רי־סו־ס. אחרון האלים בשדה הזמר הבינלאומי, המצמיח את אליליו לפי עונות.

דמיס הוא ההתגשמות האחרונה של האלילות. גירסה מקורית לגמרי באריזה גדולה; מטר ותשעים גובה, מאה ועשרים קילוגרם. שיער שחור ארוך המתחבר לזקן, מבט משיחי בעיניים, והסך־הכל עטוף בגלימות מזרחיות רקומות בחוטי כסף וזהב, עם שרוולים גדולים ומתנפנפים. משחק את אלוהים ביחד עם מחוגי השעון. והוא כל־כך מצליח בזה, עד כי קורה לפעמים שאלוהים הזקן והטוב מתעורר בבוקר — ונדמה לו שהוא דמיס רוסוס...

רק שכשאתה שומע אותו, את הנעים־זמירות הזה, מצפצף בקול במצט־סופראנו מתוק מדבש ומנופח־צופים את „שלום, אהובתי, שלום", או „הגברת הנאווה מארקאדיה", או „לנצח נצחים" — אתה פשוט עלול לחטוף „שוק" קטן. האם זהו הענק־איש־המערות החייכני השר בקולה של עמליה רודריגז?

כן, זהו זה. תערובת ים־תיכונית של אריס סאן הלבני עם סילסולי פאריד אל־אטרש במיקצב של „אבנים מתגלגלות" או „סנטאנה". והסך־הכל המלהיב הוא פשוט שלאגרי, שלאגרי, שלאגרי, מוכרחים להודות שגם סוחף.

ומה שנחמד אצל דמיס רוסוס הוא שהוא לא רק חי בשקדנות מעמדית ועם כל הלב את תפקיד האליל. הוא נותן להמונים הקטנים להרגיש שהוא נהנה מכל רגע של המשחק. יצור חייכני טוב־לב, המנשק כל מה שמתקרב אליו ברדיוס של מטר. והתקרבו, חבר'ה, למה תעמדו שם כל־כך רחוק?

תקליטי זהב

הוא חי בגדול וברחב. יש לו את ה„שאטו" העתיק, הגדול והמפואר ביותר בדרום צרפת. כשהוא מסתובב בעולם בקצב של 28 קונצרטים בחודש, הוא לא כל־כך מגיע לארמון הכי גדול והכי מפואר בדרום־צרפת. אבל שיהיה. יש לו את הרולס־רויס הכי גדול, הכי מפואר והכי אלגנטי בפרין רבתי, שהיא הבסיס הקבוע לגיחותיו בעולם. דגם „פאנטום S" עם וילונות קטיפה על החלונות ונהג במדים צמוד לאדוניו. שיגעון גדלות כוכבי? — מה פתאום, דמיס הגדול מצפצף מילדרית בקולו הרך: „אני כוכב? שטויות! אני לא מנסה ליצור לעצמי תדמית כלשהי. אני כפי שהנני באופן טבעי וספונטאני. לעיתים קרובות שמח ועליז, לפעמים עצוב ומדוכא. אך תמיד רגיש לכל דיעה שיש עלי בציבור. האם ה„רולס" היא שיגעון של „כוכב"? — בוודאי שלא. אני פשוט מרגיש טוב בתוך ה„רולס" שלי, והמכונית הזו היא צורך בשבילי, כדי להתאושש בנסיעות שבין הרסיטלים. איפה אוכל להתאושש לאחר 14 שעות טיסה והבדלי־השעות שבין היבשת, אם לא ב„רולס" שלי?".

שאלה טובה ולעניין. כי דמיס רוסוס הוא מן העמלים. חורש ארצות ויבשות בקצב של שלוש־ארבע לחודש. בחורף גמר את אמריקה הדרומית, מכסיקו ולאס־וגאס, אירופה ויפאן. משם דילג לטורקיה וללבנון. דרך צרפת באמצע. כמעט ושכחנו להיזכר בעובדה שכאשר היה מתוכנן להופיע אצלנו (בסביבות מרץ־אפריל) הוא דחה את ההופעות בישראל ו־הופיע „במקום" בלבנון. מסיבה פשוטה. הוא יכול להופיע בישראל, לאחר שהופיע בלבנון, אך לא להיפך. ומדוע שאליל כמוהו יפסיד את הערצת ההמונים האוהבים בביירות?

אלילנו הנערץ הוא איש פרקטי, מסתבר. מדבר שוטפת בחמש שפות — אנגלית, איטלקית, יוונית, צרפתית וגרמנית — אך שר רק באנגלית — „כי זו השפה הבינלאומית ביותר שאני מכיר", טוען דמיסנו כשהוא שתול בליבה של צרפת, ואינו פוחד אפילו שיסקלו אותו על הצהרה אנטי־גאלית כזו. הוא יושב לו בפיסגת האולימפוס של ההצלחה, סופר את תקליטי־הזהב (מכירות של למעלה ממיליון עותקים) שיש לו ב„סטוק", את מכתבי המעריצים המגיעים אליו מכל העולם, בקצב של 200 ליום, אפילו מרוטיה הרחוקה. מקשיב בעיקר למוסיקה מתוצרת ואגנר ומוצארט, מעורבב בקצת פולקלור, וכשאינו מופיע, נוסע במטוס או „רולס". הוא רושם לעצמו, לידידיו ולמען הנצח הערות ורשמים מחוויותיו על קירות דירתו הפריזאית, זאת הוא עושה בשפתון אדום. ובין הפעילויות הוא עוסק בתחביב מס' 1 שלו: לאכול ולבשל. ה„ספציאליטה" של דמיס הוא כבש בקארי מעורבב בבננות וצימוקים, תבואו, תיכנסו, תאכלו. כשדמיס מבשל, הוא עושה זאת בכמויות לארבעים איש בערך, כי הוא עושה הכל בגדול.

מזרח ומערב

הליטרטורה הביוגראפית שלו מספרת שדמיס נולד ב־20 ביוני 1946 במצרים, להורים יווניים ילידי כרתים. אחד מתוך תריסר ילדים במשפחת רוסוס. כך ליד מבראשיה לחיות בקורמינה ולחיות מרוצה ובגיל שבע־שנה. כך אומרת הביוגרפיה. הילד הילד דמיס לשמוע את המקהלות היפות בכנסיות הביזנטיות פתח אוזניו לקלוט את סילסולי גרונו של „המואזין", הקורא לקהל המאמינים המוסלמים. וכך בגרונו המחונן נתערבבו צלילי ביזאנץ הנוצרית, המיסגד המזרחי, עם מיקצביו של החיפושית של מקארתני והמלודיה של יוון הפולקלוריסטית. ומה יצא? — דמיס רוסוס.

דמיס רוסוס: תערובת ים־תיכונית של אריס סאן, פאריד אל־אטרש ו„האבנים המתגלגלות"

שומר־ראש

חווה יקר

להבא כשאתה חונה ליד לנצ'יה זכור שאתה בחברתה של אלופת-העולם

LANCIA

לנצ'יה-עוצמה שהתחילה ב-1906

מפעלי „ידיעות אחרונות" – מחלקת הספרים

הופיע ונמצא למכירה הרב מכר העולמי

לחיות

סיפורם של ניצולי האנדים

מאת פ. פ ריד

המחיר 23 ל"י (במקום 28 ל"י)

- הדראמה המזעזעת מתחוללת אי־שם במרומי הרי האנדים המושלגים
- 70 יום החזיקו הניצולים מעמד — בלי ביגוד, כשהם מצטופפים ומתחממים בלילות איש את רעהו והתקיימו הודות לכך שאכלו את בשר חבריהם שנספו.
- הספר שנחטף תוך מספר שבועות במאות אלפי עותקים

להשיג בכל חנויות הספרים או ישירות בידיעות אחרונות — מחלקת הספרים ת.ד. 14125 ת"א

לכבוד „ידיעות אחרונות" — מחלקת הספרים נא לשלוח לי את הספר „לחיות"

שם ומשפחה ______

כתובת ______

מצ"ב שיק/המחאת דואר בסך 23 ל"י

חתימה ______

هكذا من الإمل؛

הסטודנטים כבר יודעים מזמן כי בנק דיסקונט הוא לא רק בנק

יום הסטודנט – תל אביב

פסטיבל ההומור הסטודנטיאלי

מוזיקמפוס

יום הסטודנט – באר שבע

יותר מ-16,000 סטודנטים, מכל המוסדות להשכלה גבוהה בישראל נהנו מהלוואות בסכום כולל של למעלה מ-20 מיליון ל״י, שניתנו להם בתנאים מיוחדים ע״י קרן ההלוואות לסטודנטים שליד בנק דיסקונט, אך הדיסקונטאים שלנו ליד הקמפוסים האוניברסיטאיים אינם עוסקים רק בענייניהם הכספיים של הסטודנטים. הם מושיטים יד נאמנה לסטודנטים, מעבר לעיסוקים הבנקאיים של יום יום, בנק דיסקונט משתתף באירועים התרבותיים והחברתיים של הקמפוסים, מעניק חסות וסיוע ממשי למפעלים השונים של הסטודנטים ולמענם, שכן עולם הכסף והעסקים הוא מקצוענו, ואילו הסיוע למפעלי איגוד ותרבות הוא בסיס מוצק ליוקרתנו.

יום הסטודנט, ירושלים – פסטיבל עין פשחה

פסיכולוגיה

„צורך הנערה להיות נאהבת – סימן לאינפנטיליות זמנית"

ד״ר הלנה דויטש: התופעה נעלמת עם הבשלות – למרות שזאת מהאחרת

מאת הדסה מור

כמאתיים אלמנות ויתומי מלחמה, הנמצאים בטיפול ויצו, היו בשבוע שעבר אורחי חיל הים הישראלי. האורחים ביקרו בבסיס החיל והפליגו לאורך חופי ישראל על גבי ספינות של חיל הים. בתצלום: חלק מהמשתתפים בהפלגה, על ספינה של חיל הים.

רפואה

האבטלה פוגעת גם בילד

מאת ד״ר ב. עמוס

זמנים קשים פוקדים את העולם המערבי: תאמרת מחירים, משבר כלכלי ואבטלה. לכאורה פוגע המצב החמור רק במבוגרים, אולם עתה מסתבר, כי גם הילדים ניפגעים ממנו — ואולי אפילו בצורה יותר חמורה.

התברר, כי מאז פרוץ המשבר נטשו 1,300,000 גברים אמריקאים את נשותיהם וילדיהם. ילדים ללא אב הם סבל כשלעצמו, אולם גם כשהאב המובטל נישאר בי משפחה נוצרות בעיות קשות לילדים. בניו-אורלינס אושפזה השבוע ילדה אשר הוכתה על ידי אביה עד כדי איבוד הכרה, בי אטלנטה השליך מתחך מקרקעין מובטל את ילדו אל הריצפה הנוקשה, והילד אושפז בבית-חולים עם שבר בגולגולת.

ד״ר ג׳רי ווים מנהל החוג להגנת הילד בג׳ורג׳יה טוען, כי אחת התוצאות של המשבר הכלכלי היא עלית ברמטח במספר הילדים המוכים על ידי הוריהם, ובמקביל חלה עליה במספר הילדים המוזנחים.

המרכז האמריקאי להגנת הילד מסכם זאת בסטטיסטיקה יבשה ומפחידה: בשנת 1972 נרשמו 280 ילדים מוכים לכל מיליון ילד. בשנת 1973 נרשמו 348 ילדים מוכים ובשנת 1974 עלה מספרם ל־380 ילדים מוכים על ל מיליון ילדים.

ד״ר וינסנט פונטנה מניו־יורק סבור, כי איכות החיים הירודה והקשיים הכלכליים מגבירים את עצבנותם ותיסכולם של החורים וסופם של רגשות אלה שהם מתפרקים בזעם על ראשם של ילדיהם חסרי המגן.

המצב הכלכלי החמור יצר גם עובדה חדשה: האב המפרנס נמצא כל שעות היום בבית, הוא „מתחכך" באשה ו„משתמשף" בילדים שעות רבות וסופו שהוא מתפרץ בחבטות.

חיין ברוק, סוציולוג מדטרויט — עיר המכוניות המובטלת, יודע לספר כי בראשית 1975 כבר נרשמו למעלה מ־300 ילדים מוכים לעומת 163 ילדים מוכים אשר נרשמו בראשית 1974. בעיר מובטלים אחרת, פולטון אשר באטלנטה, נרשמו בינואר 1975 335 ילדים אשר הוכו על ידי הוריהם, לעומת 175 ילדים מוכים אשר נרשמו שם בינואר 1974. דיווחים דומים מתקבלים עתה מכל רחבי ארה״ב.

ד״ר הנרי קמפ, מנהל המרכז הלאומי להגנת הילד, טוען, כי העליה במספר הילדים המוכים חלה גם במשפחות אשר נחשבו עד עתה לנורמליות ויציבות. אולם בבדיקה יותר יסודית מתברר כי הורים הנוטים להכות את ילדיהם, קיבלו מכות גאמנות מהוריהם שלהם בהיותם ילדים. יתר על כן, במשפחות של הילד המוכה קיימת היסטוריה של אלימות או שיכרות וחוסר מיבנה נפשי תקין של ההורים.

לדעת ד״ר קמפ, מצב הילדים עלול להחמיר עם הרעת המצב הכלכלי ולשיא מסויים כבר הגיעו בדטרויט כאשר נערה בת 12 שנים נרצחה באכזריות על ידי אביה המובטל. קיצוניות אמריקאית זו מסבירת במעט מדוע גם בישראל אנו מוצאים את הילד המוכה והמוזנח בעיקר בקרב השכבות הכלכליות הנחשלות והמחות מועסקות.

תשובות ל„מצא את ההבדלים"

1. המנורה; 2. פס נוסף על הסיר המתעופף; 3. סנטר הטבח משמאלן 4. תווית הבקבוק; 5. נעץ אחד נוסף; 6. קו נוסף במהדק הכביסה; 7. כף בקערה על השולחן השמאלי; 8. עיטור לכף שבה בוחש הטבח.

שי לכל קונה במבצע היובל של מרוין 1850-1975

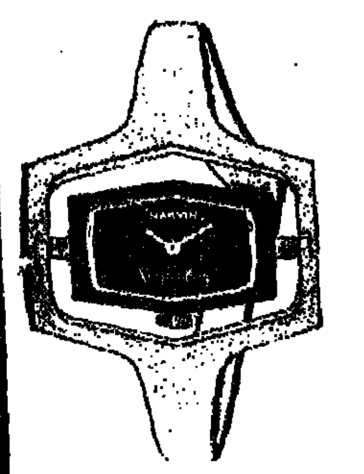

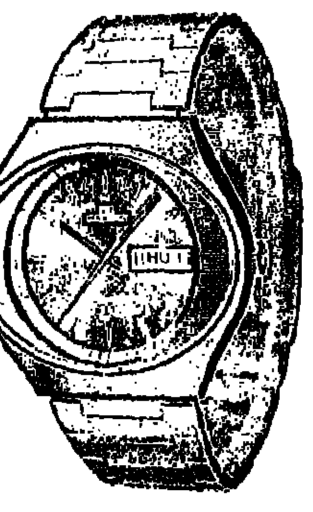

במלאת 125 שנות ייצור של שעוני האיכות-מרוין ינתן לכל קונה שעון MARVIN מצית RONSON או עט PARKER

MARVIN
מרוין-בחיר שעוני שוויץ

המבצע בתוקף עד תאריך 20.7.75

פרסום שמי

מס הכנסה? ניהול חשבונות? לי אין בעיות!

בלוק גושה עבורי את כל העבודה:
- עריכת דוחות ומאזני מס-הכנסה ומע״מ
- מסגל בזכויותי לקבלת החזרים והפרשים ממס הכנסה.
- נהול ספרי-חשבונות ומשכורות.

ערבות

ה.את ה.
ת״א: בכר מלכי ישראל 5, טל. 236785
חיפה: רחי עמק-הזיתים 12, טל. 525256
ימים א׳-ה׳: 13-9, 19-16 יום ו׳: 13-9

שרותי המסים הגדולים בעולם

הם צחקו כשהתיירת פנתה אלי — אבל חיש מהר הפך צחוקם להשתוממות!

שלח מיד תלוש זה ותקבל חוברת הסברה חינם!
שם.......
כתובת.......
„ישיבות הפסיעה" מכוניה להוראה שפות בע״מ
ת.ד. 4351 תל-אביב

מאורעות ופלאים בעולם הגדול

הורים מבוגרים משפיעים לטובה

מקובל לחשוב, כי הורים צעירים מוצאים ביתר קלות שפה משותפת עם ילדיהם וגילם הצעיר מקל על חינוך הילדים. הרופא ד"ר מרק ברנשטיין מלוס אנג'לס שערך מחקר בעניין זה יחד עם הסוציו־לוגית הלנה האלפר, נוטה לחלוק על הנחה רווחת זו. הוא חקר את השפעת גיל ההורים על שיעור העבריינות בקרב הילדים ומצא, כי דווקא הורים מבוגרים יותר משפיעים לטובה על הילדים.

אין ספק, כי יתמות, היעדר שני ההורים או אחד מהם, הם בבחינת חממה להתפתחות הנטיית לעבריינות. אבל במידה ששני ההורים חיים וממל־אים את תפקידיהם, יש משום עדיפות להשפעת ההורים המבוגרים יותר. גם כאן קובע במיוחד גילו של האב.

נכון, שכבר בגיל ארבע, חמש או שש שנים מבחינים הילדים היטב בין מבוגרים צעירים ומבו־גרים זקנים יותר ותבחנה זו חלה גם על הוריהם. הילד מתחבר ביתר קלות עם מבוגר, שיש לו יותר דמיון, גם דמיון פיזי, אל הילד עצמו. אבל בחינו־כו של כל ילד ממלאת תפקיד מרכזי היוקרה וה־סמכות של ההורים — וסמכות זו נפגמת לעיתים, כאשר ההורים צעירים מדי. ד"ר ברנשטיין מצא, כי ב־70—75 אחוז מן המקרים, בהם עברו הילדים את גיל ההתבגרות ללא תקלות נפשיות מיוחדות, היה פער גילים די גדול בינם ובין הוריהם — כלומר, האם היתה כבת 30 והאב בן 35 או 40 בעת הלידה של הילד הראשון. שיעור העבריינות בקרב הצעירים נמוך בקרב משפחות בהן האם מבוגרת ב־30 שנים בערך מילדיה.

פער הגילים בין שני ההורים, יש לו השפעה שונה, לעיתים מנוגדת. הוא יכול להשפיע לטובה, כאשר פער הגילים מוסיף ליוקרת האב ולסמכותו; אולם השפעתו עלולה להיות שלילית, כאשר הוא מביא לכך, שהאם (הצעירה יחסית) עושה קנוניה עם ילדיה נגד האב המבוגר יותר.

בעיית אחרת, שנחקרה על־ידי ד"ר ברנשטיין היא התפתחותו הגופנית והנפשית של ילד שהוריו מבוגרים יחסית. הוא מצא, כי השפעת גיל ההורים זעומה ביותר, אם יש במשפחה כמה וכמה ילדים, שהאחרונים נולדו בהיות הוריהם מבוגרים; לא כן, כאשר האם מבוגרת — בת 35—40 — בעת הלידה הראשונה. הורים מבוגרים מסוג זה, שזכו לילד כאשר אולי כבר כלל לא קיוו לכך, מגלים בדרך כלל חרדה מופרזת לשלום ילדם, מנסים לשמור עליו מכל פגע, כאילו עוטפים אותו בצמר־גפן. התוצאה הפוכה מכוונת ההורים: ילד מעין זה סובל לעתים קרובות מבריאות לקויה, הוא רגיש ונוטה למחלות.

ד"ר ברנשטיין סבור, כי למחקרו לא רק משמ־עות תיאורטית, אלא גם משמעות מעשית מסויי־מת: בתקופתנו, כאשר מוסד המישפחה נתון במשב־בר ועבריינות הנוער היא בבחינת בעייה חברתית חמורה, טוב שההורים יידעו, כי לגילם השלכות חשובות על עתיד ילדיהם.

שימרו על צילומים עתיקים!

בשעה ששפל פוקד כמעט את כל ענפי הכלכלה, סוג סחורה אחד, ערכו ומחירו עולים בהתמדה: צי־לומים עתיקי יומין. לא רק אספנים, אלא גם מו־זיאונים רבים מגלים בהם עניין גובר.

לא מכבר נמכר בניו יורק צילום של וולטר אוונס משנת 1903 ב־450 דולר וצילום אחר אף זכה במחיר של 1000 דולר. אוסף צילומים עתיקים מימי מילחמת האזרחים בארצות הברית נמכר ב־13,750 דולר. גבוה מחירם גם של צילומים נדירים אחרים, מתקופה מאוחרת יותר. למשל, צילומה של הגב' סימפסון — מי שעתידה היתה להינשא לדוכס מוינדזור, לשעבר אדוורד ה־8, מלך בריי־טניה — משנת 1935 נמכרה ב־700 דולר והדיוקנה של ליליאן גיש ב־1200 דולר. צילום דאגרוטיפ של אדגר אלן פו משנת 1848 נמכר תחילה ב־9,250 דולר, אך אספן אחר שילם כעבור זמן קצר תמורת אותו צילום 35 אלף דולר!

מדוע גיאות זו במחיר הצילומים העתיקים? בי־עצם, אפשר היה להציג את השאלה להיפך: מדוע לא? אם הולך ומאמיר מחירו של בול עתיק ונדיר או כלי נגינה עתיק, מדוע לא יעלה גם מחירו של צילום עתיק ונדיר...

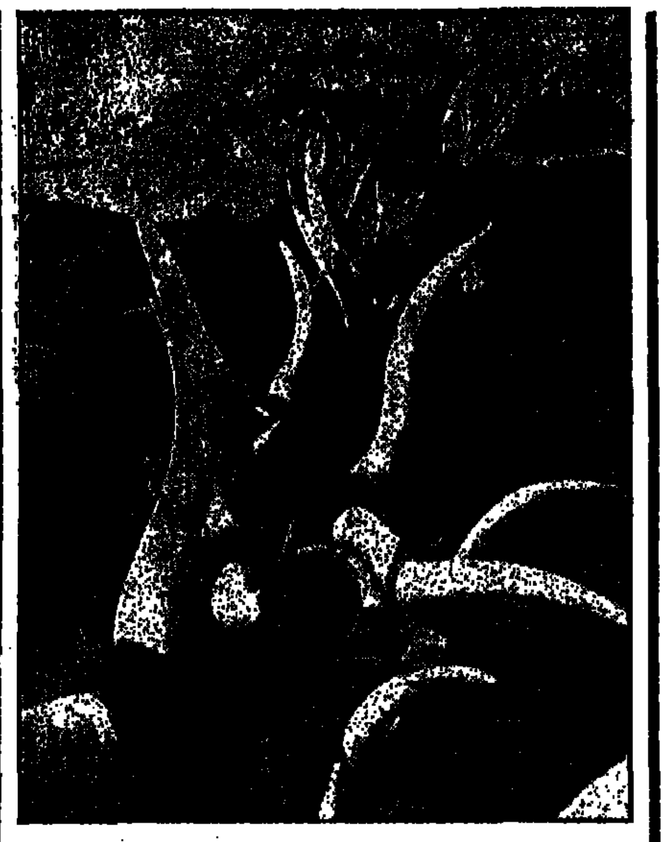

האם תאמץ מלכת בלגיה בן?

בתיסרוקת מסודרת לסיור בזנובר

כוויית חוששת מהפיכה פלשתינאית

מחיר שיא למערכת כלי־אוכל

הפתרון המתוק למחירי הסוכר

64% הוזלה

100% מתיקות

סוכראון

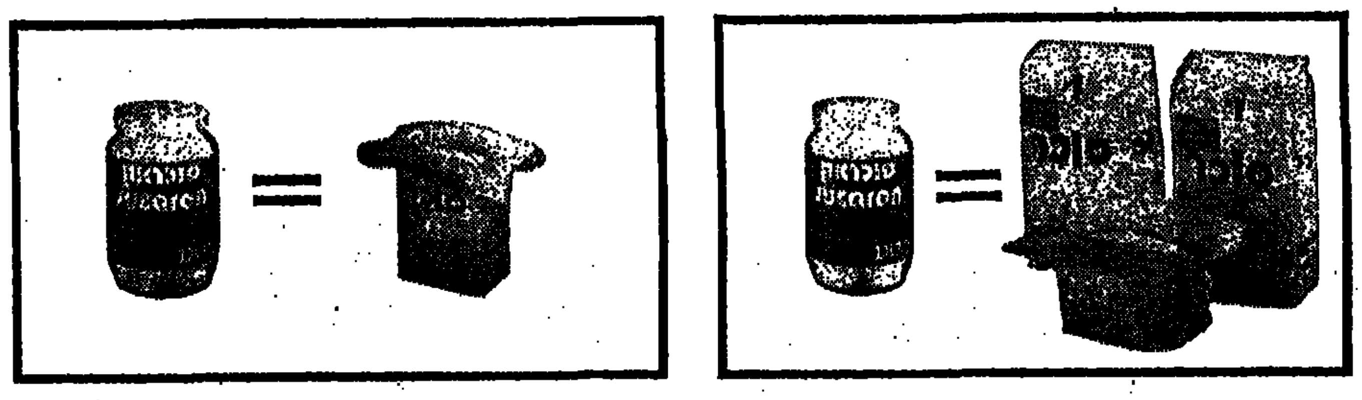

צנצנת סוכראון, שווה במתיקותה ל־2¼ ק"ג סוכר רגיל אך עולה 4.80 ל"י בלבד, במקום 13.5 ל"י
(כמחיר ¾ ק"ג סוכר)

הסוכראון הינו מוצר איכות על בסיס סוכר טבעי (מכיל 98% סוכר) אך הוא מתוק פי 11 מסוכר רגיל. הסוכראון מכיל רק 1% קלוריות מן הכמות בסוכר ומחירו נמוך ב־64%. בחשבון פשוט יכול השימוש בסוכראון לחסוך למשפחה המשתמשת ב־12-13 ק"ג סוכר, סכום של 45-57 ל"י לחודש

מטע

נסו עוד היום את הפתרון המתוק למחירי הסוכר

non-stop freshness

רעננה ריחנית ומושכת תמיד...

מבצע דיאודורנטים לקיץ

	גרם	מחיר קיים ל"י	מחיר מבצע ל"י
בליצרד דיאודורנט מי קרח	80	20.90	18.80
ספריי מוחד לאקלים חורף	150	33.10	29.70
מוסון דאוספריי 3 ניחוחות	200	33.10	29.70
אינטים־ספריי לעונות האינטימיות שני ניחוחות	75	25.—	22.55

כעת 10% הנחה על כל מוצרי MOUSON

אין אונס? אל אורי סרט

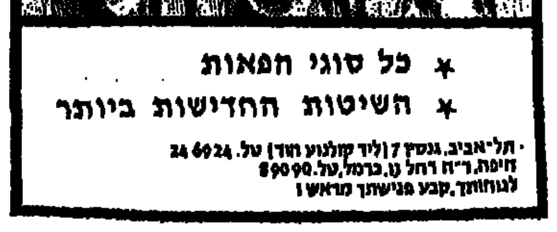

* כל סוגי הפאות
* חשיטות החדישות ביותר

הקץ לג'וקים

חיסול חרקי הבית

סטודיו 18

هكذا من الأصل

בעד ונגד הכיסא החשמלי

מאת צבי רימון

חדר־המוות בכלא סן־קוונטין שבקליפורניה

כלא סן־קוונטאן, קלי־פורניה, 12 באפריל 1967. בדיוק בשעה שמונה ב־בוקר מעירים סוהרי ה־כלא את אהרון מיצ'ל. מלווים אותו לחדרי־השירותים. עוקבים אחר תנועותיו שעה שהוא רוחץ את פניו. צועדים עימו לעבר חדר־האוכל.

השולחן עמוס כל־טוב: צדפות, בשר, ירקות, יין־משובח, קנקן קפה ו־חבילה של סיגארים. מיצ'ל אוכל באיט־יות. קשה לנחש, כי הגבר המוצק, הנה־נה ברגעים אלה ממטעמי־המיטבח של טבחי־הכלא, יצעד בעוד שעה־קלה ל־חדר סמוך — כדי למות.

בתשע־ושלושים, לובש מיצ'ל את חליפת־חבר האסורה, העשויה כותנה. ה־אסיר הכושי בן ה־37 נראה חמור־סבר. הוא מסייע לסוהרים לרכוס את כפתורי החולצה. „אני מוכן", הוא מלמל בלחש.

מחוץ לכותלי־הכלא מרוכזים כמה מאות מפגינים. הם מניפים כרזות מת־את: „הצילו את מיצ'ל!" ו„המדינה אינ־נה רשאית לרצוח את אזרחיה". תריסר שוטרים חמושים סוגרים על המפגינים. כשהם שרים על „אהבה ופרחים" — אנ־שי־החוק מחייכים.

בשעה עשר בדיוק מוכנס מיצ'ל ל־חדר־המוות. הוא מאבד לפתע את שלוות־רוחו. מנסה להיאבק עם הסוהרים. ל־הרוויח עוד כמה דקות של נשימה. אך, תריסר הסוהרים מתגברים עליו, קוש־רים אותו לכיסא. מעבר לקירות הזכו־כית מביטים במיצ'ל 72 עדים: עיתונ־אים, נציגי המשטרה, התביעה ושני כמ־רים מחם ביקש הנידון למות להיות נוכ־חים בעת הוצאתו להורג.

שתי דקות לאחר מכן מופעלת מכונת־המוות. שמונה דקות מאוחר יותר מכריז רופא הכלא: „האסיר אהרון מיצ'ל — מת".

מיצ'ל, שנידון למוות על רצח שוטר בתפקיד, היה האזרח האמריקני האחרון שהועלה על הכיסא החשמלי. שבועות אחדים לאחר מותו, החליט בית המשפט העליון של ארצות־הברית להפסיק את ההוצאות להורג ברחבי המדינה. מאז או־תו יום לא חדל הוויכוח בארה"ב בנושא רגיש זה. משפטנים, פוליטיקאים, פסי־כולוגים וסוציולוגים כתבו מאות־אלפי מלה בעד ונגד הפעלתו של עונש־מוות. ספרים הרבה יצאו לאור. תחנות־הטל־וויזיה הקדישו שעות רבות לדיון באס־פקטים השונים הקשורים בהפעלת עונש־המוות.

[illegible]

מחזה זוועה

[illegible]

לדיעה זו שותפים חוגים רחבים בחב־רה האמריקנית. טיעוניהם כוללים סידרת מרשימה של נימוקים: מוסריים, מעשיים וחוקיים:

● הצד החוקי. המתנגדים לעונש־המוות מציינים כי במקרים רבים מתקשה ה־תביעה להוכיח באופן חד־משמעי את מעשה הרצח של הנידון". מחשש שמא ייכשלו בבית־המישפט, מבצעת התביעה „עיסקה" עם החשוד־ברצח: מציעים לו להודות ברצח בנסיבות־מקילות ולא ב־רצח־בכוונה־תחילה. שהעונש עבורו הוא במדינות רבות בארה"ב — מוות. התוצ־אה: רוצחים רבים נשלחים לעשר ועש־רים שנות מאסר בגלל חוסר־האונים של התביעה — ואילו אחרים נשלחים לכיסא החשמלי או ניתלים.

שיקול נוסף: במיקרים של מעשי־רצח סנסאציוניים, טוענים המתנגדים ל־עונש־המוות, מופעל לחץ פסיכולוגי על חבר־המושבעים. הם חשים כחייבים למ־צות את הדין — ולשלוח את הרוצח ל־מוות.

ונימוק אחרון: אסירים שמוצאם לא לבן (כושים ומיעוטים אחרים) אינם יכו־לים, במיקרים רבים, ליהנות מהגנה מיש־פטית מעולה. בגלל חוסר אמצעים כס־פיים, מנמידים לרשותם פרקליט — אך לתביעה הכללית כוח־אדם מעולה ומגו־סה יותר. התוצאה: הם נידונים למוות.

● הצד המוסרי. הטענה העיקרית: ה־מדינה איננה יכולה להחליט על הוצאה להורג. שלושה אנשים אינם רשאים ל־החליט. שהרביעי ימות — אפילו ביצע מעשה רצח. אין מיגוננים באותן שיטות של הרוצח. בקיצור: עונש־מוות, פשוט, איננו עונש מוסרי.

● הצד המעשי. ההוצאות להורג לא צימצמו את ממדי־הפשע בארצות־הברית. רוצחים, אנסים ושודדים נשלחו למוות — וגל הפשיעה לא חדל. העונש המירבי לא הרתיע. מסקנה: יש לחפש שי־טות אחרות כדי להיאבק בפשע.

הגנה עצמית

מחייבי עונש־המוות נאחזים בנימוקים המעשיים כדי לתבוע את חידוש פעולתם של חדרי־המוות. קרימינולוגים ידועים בארצות־הברית מטעימים, כי בתי־הסו־הר במדינת אינם משקמים אסירים. הת־חוכנויות היפות, להכניס לכלא פושעים מועדים ולאחר שנים אחדות להיפרד ב־שערי הבניין מחבר"ה נחמדים ומתורבתים — פשטו את הרגל. במציאות הדברים הרבה פרוזאיים ומאכזבים: סקר שנערך לפני כארבע שנים בבתי־הכלא האמרי־קניים מלמד, כי רוב האסירים הפליליים אינם חוזרים למוטב לאחר יציאתם מה־כלא. זמן קצר לאחר שהם שבים ומועמים מהחופש — הם חוזרים לעולם הפשע. וברוב־המיקרים — כשהם מיקצועיים יותר ומסוכנים הרבה יותר.

מחברי־הסקר, שעבודתם מומנה על־ידי קרן־המחקר על־שם רוקפלר, מצאו וגילו, כי בתי־הכלא בארצות־הברית הם למעשה מוסדות סגורים, בהם מוחזקים אנשים מסוכנים. הם אינם זוכים לטיפול פסיכולוגי או אחר. תאי הכלא הם ג'ונג־גל, כאשר הסוהרים בבחינת שומרים בלבד. האסירים חיים בבידוד מוחלט. הם מתנתקים מחיי היומיום שבחוץ, אין להם מושג על המתרחש מחוץ לכותלי הכלא. הם ממתינים לרגע בו ישתחררו — כדי לחזור לחיי הפשע.

כדוגמה הביאו מחברי הסקר את צ'ארלס מאנסון, מנהיגה של חבורת צעירים בקליפורניה, שביצעו סידרה של מעשי רצח מחרידים במערב היבשת (בין השאר, רצחו את השחקנית שרון טייט). קודם־לכן עמד מאנסון להשתחרר מהכלא ב־1967, לאחר עשר שנות מאסר. הוא ביקש מהסוהרים להשאירו בכלא. „זהו ביתי. מעולם לא היה לי בית אחר", כתב להנהלת הכלא. חוות דעתם של אנשי בית־הסוהר היתה: „האיש הזה מסוכן מאוד. קיים סיכוי קטן בלבד שישנה את דרכיו. אין לו לאן ללכת". צ'ארלס מאנסון שוחרר, לאחר תום תקופת מאס־רו. לא היתה כל סיבה להמשיך ולהחזיקו בכלא. וכל יתר מעלליו, הרי נגולו ב־בית המישפט בלוס־אנג'לס, כאשר ניה־פס לאחר מעשי הרצח...

טוענים מחייבי עונש־המוות: „החב־רה האמריקנית חייבת להגן על עצמה. אנשים היוצאים לבצע רצח חייבים לד־עת, שהם ישלמו על כך בחייהם. כל מי־תרון אחר פירושו מתן היתר לביצוע פשעים חמורים — מבלי להסתכן".

הם גם טוענים: „אפשר לחבר נאו־מים יפים נגד עונש־המוות. אך זוהי צבי־עות. אם מישהו מאיים על חייך — אתה, פשוט, הורג אותו. מה כאן לא מוסרי ל־כל־הרוחות? האם עליך לדבר אליו? לומר לו שהוא עומד לעשות מעשה לא מוסרי? ממתי בג'ונגל בו אנו חיים אתה מגייס מוסר כנגד אקדח?"

המחייבים והמתנגדים לעונש־המוות נערכים עתה לקראת הקרב המישפטי, שייערך תוך שבועות אחדים בבית ה־מישפט העליון של ארצות־הברית. דומה,

כי דיוני בית־הדין יזכו ב„כיסוי" מירבי של כלי־התקשורת. בכל בית ברחבי ה־מדינה יוקרנו מדי־יום ישיבות בית־הדין וצפויים ויכוחים סוערים במהלך הדיון ו־לאחר שתיפול ההכרעה.

תשומת־הלב מרוכזת כרגע סביב אחד השופטים, ג'ון דאגלאס, בן ה־77. יודעי דבר טוענים, כי האיש הוא בעל כושר השפעה רב על חבריו בבית־הדין־העל־יון. לפני שבועיים אושפז השופט דאגלאס בבית־חולים. אם יתאושש וישוב לכס ה־מישפט — צפוית, כנראה, החלטה בעד חידוש עונש־המוות: דאגלאס חיווה פע־מים רבות דעתו בעד העונש המירבי. מתנגדיו טוענים, כמובן, כי הוא זקן מדי. לתפקיד המישפטי הרם והתמנה לפני שלושים ושש שנה, אומרים, שהוא סנילי. משמיצים את כושרו לעמוד במאמץ של דיונים רצופים. מתנגדיו מתפללים, ש־יבקש לפרוש. במיקרה זה יצטרך הנשיא פורד למנות שופט־עליון חדש. תהליכי המינוי — הטעונים אישור הקונגרס — יימשכו זמן לא קצר. בינתיים, תידחה ההכרעה — ואולי, אולי לא ייערך הדיון כלל. אך דאגלאס כבר דאג להודיע ל־מקורביו: „אני בריא — וחוזר בקרוב לעבודה".

נראה, כי בעיקבותיו ישובו לעבודה גם התליינים האמריקניים. ב־22 מדינות בארצות־הברית מוצאים הנידונים למוות להורג באמצעות הכיסא החשמלי. ב־שתים־עשרה מדינות אחרות — על ידי כדורייגז. בשש מדינות נוספות — פשוט על־ידי תליה. רק במדינת יוטה ניתנת לנידון למוות האפשרות לבחור כיצד יהגיע לעולם־הבא: בתליה או בירייה.

אם יאושר עונש־המוות על־ידי בית־המישפט־העליון יצטרפו גם מדינות נוס־פות בחוץ ארה"ב לאלה המפעילות את העונש המירבי. במיקרה זה צפוי בקרוב גל של הוצאות להורג — חוץ כדי מח־אות, הפגנות וסערות דיוות של אנשים רחבים בחברה האמריקנית.

אלה שהחמנו מעיסוקם במלחמת וייטנאם, המאבק לזכויות הכושים או שוויון־זכויות לנשים, יגיעו דגל חדש.

שי נהדר

אוטומטים לנס קפה ולסוכר

פאר תוצרת אנגליה

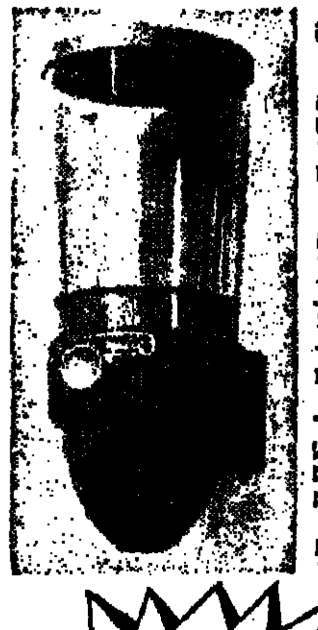

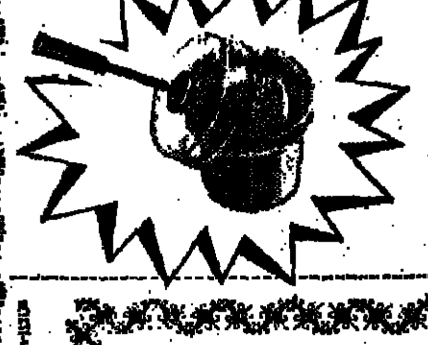

שי חינם:

[illegible]

תושב חיפה אנו מזמינים אותך לדירה...

...לדירה לדוגמא ב„נוה רומי", רח' אלובי 121 קרית אליעזר. במקום תוכלו לראות את הדירה המוכנה כך שתוכל להתרשם מהתכנון המעולה, מיב הבניה והגימור המושלם.

שעות הביקור: בימים א'—ה' בין 16.00—19.00 אחה"צ, שבת: 16.00—19.00 אחה"צ.

המציגים בדירה: „רים"— ארונות קיר, חדרי שינה, סלונים, מערכות קיר ומטבחים, וילונות, „מאיר"— וילונות, מרבדים וכסויי מיטות, „סולבל"— פינות אוכל, חדרי ילדים, „גאמא"— מנורות וגברשות, „פילקו"— אביזרי חשמל, „סופרגז"— אספקה גז מרכזית.

כל הרוכש דירה במשך 30 ימי התצוגה הראשונים יקבל שי חינם: יחידת מטבח מחות לשיש מתוצרת „רים".

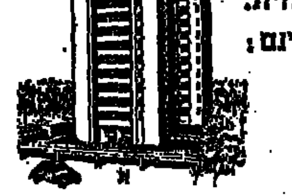

אבני־רום

חברה הנדסית לעבודות בנין ופיתוח בע"מ · חיפה, רח' הגפל 48, ת.ד. 1541, טל. 664456-9

בהוצאת מוציאי ספרים • ידיעות אחרונות מפעלי • בנופעלי הוצאת מלוא בע"מ

הופיע ספר שביעי בסדרת ילדים אלמונים

שני בני ערובה

מאת גלילה רון־פדר

חילדים האלמונים משתתפים במאבק להצלת חייו של דב גרונר שנידון למוות. בסיפור מהתקופה שקדמה לחקמת המדינה.

המחיר — 13 ל"י

לחשיג בכל חנויות הספרים

הספרים שהופיעו בסדרה:

1. חסליק במעמקי המערה
2. בריחה לילית ממחנה עתלית
3. אש בבתי המלאכה
4. פצוע ושמו יפתח
5. חבלה באישון לילה
6. תחנת שידור חשאית

מחיר כל ספר 10.— ל"י בלבד

ידיעות אחרונות — המוסף לשבת

סגן ראש־הממשלה ושר־החוץ, יגאל אלון:

„הדילול ירגיל את הציבור לפשרות שבלעדיהן לא נגיע להסכם שלום"

„אולם, הצעד שעשינו אינו מבשר סדרת מחוות נוספות ★ אין זאת התקפלות, אלא צעד של רצון טוב כלפי מצרים ★ מותר לצפות שקהיר תתיר העברת מיטענים בסואץ ★ הרומנים תומכים באש"פ כיוון שנראה להם כמתון באירגוני הפלשתינאים ★ לדעתם, בשלים עתה התנאים להתקדמות לשלום באיזורנו — אך מסופקני אם בריה"מ מסוגלת לתרום תרומה חיובית לכך ★ לא הייתי מייעץ לקיסינג'ר לחדש את „דיפלומטיית הצעדים" ★ יש לעשות הכל שוועידת ז'נבה תצליח — אבל אש"פ לא תוכל להיות בה צד"

מראיין: רפאל בשן

השבוע מלאה שנה לכניסתו של סגן ראש הממשלה, יגאל אלון, לכהונת שר החוץ בממשלת ישראל. חשבתי לפתוח את הראיון בסיכום ביקורו הממלכתי ברומניה. אך הנה באה במפתיע מחוות הדילול בסיני, וכמובן, שפתחתי בכך. כאשר תוך כדי שיחה שירטט שר החוץ קשת רחבה של נושאים, בהם טיפל בשנה האחרונה, מר אלון היה שרוי במצב־רוח טוב. לבוש בחולצה פתוחת צווארון. הוא לגם כוס חלב. התגובות שהגיעו מרחבי העולם על מהלך הדילול שימחו את ליבו — והוא לא הסתיר זאת. אך אמר: „החוכמה היא להיות במצב־רוח טוב, גם כאשר המצב הוא שפוף".

אנשי משרד החוץ מספרים, כי יגאל אלון העלה את המשרד על פסים מבחינה מהותית ואנושית כאחד. הוא מתייעץ. פתוח לדיעות. נפגש עם אנשים. טופח על השכם. מאזין. אומר מילה טובה. רעיונותיהם של הפקידים הבכירים במשרד שוב אינם ניגנזים בתיקים ובמגירות. שר החוץ מפעיל ומיישם אותם בישיבות הממשלה. יש פרי לעמל, לדו"ח, לתזכיר ולמחקר. עידן התיסכולים של משרד החוץ — חלף עבר לו.

אני: אדוני שר החוץ. השבוע, אחרי שמונה שנות חסימה, נפתחה תעלת־סואץ לשיט. השבוע גם הודיעה ישראל על מחוות הדילול, שעוררה הדים חיוביים מאוד בעולם. מה צופן לנו העתיד?

אלון (בסיפוק): מהלך הדילול שלנו היה מצויין, הן מבחינה מדינית והן מבחינה הסברתית. יחד עם זאת, אגיד במלים ברורות: אני מעריך מאוד את יחסי הציבור שלנו בעולם. אבל אני מעריך עוד יותר את משמעותו המדינית של המהלך, אשר אין לראות בו „מחווה" או „התקפלות", אלא גילוי כזה של רצון־טוב מצד ישראל כלפי מצרים השכנה.

שאלה: כלום אין בהחלטת דילול הכוחות בסיני בראש וראשונה משום מחווה כלפי ארה"ב?

אלון (בהחלטיות): לא. אין זה נכון. עם כל החשיבות הגדולה שאני מייחס ליחסינו המיוחדים עם ארה"ב, הרי המחווה היא כלפי מצרים. גדולה מזו: ההבטחה לקיים את הרגיעה במיפרץ סואץ חשובה בעיני לא פחות מדילול כוחותינו בגיזרת התעלה. וכל זאת ערב חידוש מו"מ על הסדר מדיני במתכונת זאת או אחרת.

ההסתכנות היתה מחושבת

אני: האם אתה סבור, כי מצרים תתיר מעבר ספינות ומיטענים לישראל?

אלון (באופטימיות זהירה): מותר לנו לצפות, כי מצרים תתיר מעבר מיטענים מישראל ולישראל לא כמחוות מצרית, אלא כמעשה שעולה בקנה אחד עם מעות ורוח הסכם הפרדת הכוחות. הימים הקרובים יגידו אם יש יסוד לציפיה זו. ישראל עשתה את מהלך הדילול תוך סיכון כלשהו. ואנו זכאים לצפות שמצרים תתיר לפחות מעבר של מיטענים מישראל ואליה לאו דווקא באוניות ישראליות, בשלב זה. צעד כזה יתרום תרומה ניכרת להרגעה נוספת של האיזור וליצירת אווירה אמינה יותר לקראת כל מו"מ.

שאלה: מי הגה לראשונה את רעיון דילול הכוחות בסיני?

אלון (אחרי הירהור קצרצר): לא היה איש מבין מעצבי המדיניות והאיסטרטגיה בישראל שלא חשב על הצורך בצעד כזה או בדומה לו. אם היו גוונים ווריאציות, הם התרכזו סביב העיתוי וההיקף. (בלי היסוס) בית היוצר של האספקט האיסטרטגי בסוגיית הדילול היה המטכ"ל.

אני חושב, כי היטבנו לעשות שלא מיהרנו להודיע על צעד חד־צדדי מיד אחרי הכרזת נשיא מצרים על מועד פתיחת התעלה.

אני: מדוע?

אלון: מפני שבימים ההם, לפני כשמונה שבועות בערך, קיים היה הרושם שממשלת ארה"ב מפעילה לחצים עלינו. ולא הייתי רוצה כי העולם יחשוב שישראל עושה ויתורים כלשהם למצרים בגלל לחץ אמריקני. נוסף לכך, זה היה מתפרש, לו נעשה אז, כחיקוי לצעדו של סאדאת, ואז היה האופי התעמולתי, כביכול, מעיב על כוונותינו הכנות.

שאלה: האם הייתם, ראש הממשלה, שר הבטחון ואתה, תמימי דעים בכל הנוגע לדילול?

אלון (בלי כחל ושרק): האמת היא, כי בדעותינו נסתמנו גוונים שונים. אבל המכנה המשותף של שלושתנו היה חיובי — וכל אחד מאיתנו תרם את חלקו לכך. אני מודה, כי התגובות החיוביות למהלך הדילול בעולם עלו על כל מה שציפיתי. לא הופתעתי מהיחס החיובי בארץ.

המצרים הופתעו מהדילול

שאלה: מתי נולד, בעצם, רעיון מחוות הדילול?

אלון: היו לי כמה שיחות עם ראש הממשלה בדבר הצורך בנקיטת צעד חיובי כלפי מצרים עוד זמן רב לפני צאתי לבוקרשט. בהיותי ברומניה קיימנו קשר טלפוני בינינו בקשר לעיתוי ולתוכן.

אני: אדוני שר החוץ האם חיכו לשובך, כדי לפרסם את ההודעה על הדילול בסיני?

אלון: כיוון שחשבתי, כי בלאו הכי אספיק להגיע ארצה בציוד מועד, העדפתי להשמיע את דעתי הן לחיוב והן לשלילה בעל פה. ולכן נדחתה ההתייעצות המסכמת עד שובי. הגעתי ארצה בחצות יום א'. ובשבע בבוקר כבר התכנסה ועדת השרים בלישכת ראש הממשלה.

...מהלך הדילול ורק ברגע האחרון הצבעת בממשלה בעד זה. נכון?

אלון (אט אט ושקול): אני חששתי, כי המיסגרת המקורית של הצעת הדילול תיראה מצומצמת מדי. רק כאשר נתקבלה הצעתי לצרף לה התייחסות נוספת נחה דעתי, וכך יכולתי לתמוך בהצעת הדילול בע"פ וגם להצביע בעדה, כמובן בלי להיות פטור מלבטא דאגות שבלב. שכן, לכל מטבע יש שני צדדים.

שאלה: למה בדיוק אתה מתכוון?

אלון (בניחותא): כל נושא חייב להישקל בצורה רציונאלית. אתחיל בשלילה, כדי לסיים בחיוב: אל"ף: חששתי מפני יצירת תקדים של היעדר סימטריה בהיערכות כוחות שני הצדדים. בי"ת: חששתי, כי אם יתקדרו השמיים, לאו דווקא לקראת מלחמה כוללת אלא אפילו למימדים של מתיחות מקומית, יאלץ אותנו הדבר לעבות את המערך הקידמי ואז עלולה ישראל להיות מואשמת בהסלמה יזומה. גימ"ל: האפשרות שמא יראו במהלך הדילול שלנו יותר עניין של תעמולה מאשר ביטוי לרצון־טוב, ושיימצאו גורמים בעולם אשר ינסו למעט בחשיבות צעד זה. דל"ת: חששתי גם כי ימצאו חוגים בציבור הישראלי, הזועמים על דלילות כוחותינו במערך הקדמי בסיני במלחמת יום־הכיפורים, שיראו במהלך זה החלשת כוחותינו בגיזרה המצרית.

השאיפה: שקט בסואץ

כנגד נימוקים אלה היו כמה שיקולים כבדי־משקל לחיוב: אל"ף: מהלך הדילול מהווה איתות ישראלי חיובי למצרים ויכביד על הצד המצרי להפר את הסכם־ההפרדה ולרכז כוחות באיזור הדילול מעבר למותר בהסכם־ההפרדה. ובאם תפר מצרים את ההסכם, יהיה לישראל יתרון מדיני־הסברתי רציני. בי"ת: צעד הדילול ירגיל את הציבור הישראלי לנכונות לפשרה, שבלעדה לא ניתן להשיג שלום. גימ"ל: מהלך ישראלי חד־צדדי כזה, המגלה התחשבות ברגישות המצרים, יציג בפני העולם את ישראל האמיתית השוחרת שלום־אמת. כאשר נשקלים מרכיבי ה„בעד" וה„נגד" בסוגייה זו. ואם נוסיף לכך את רגישות המצרים לשקט במיפרץ־סואץ כולו, (בבטחון גמור) הרי נראה לי כי החלטתנו היתה חיובית, במקומה ובזמנה.

אני: מה דעתך על התגובה הנזעמת של ברית־המועצות למהלך ההפרדה?

אלון: אין לך הוכחה טובה יותר להצלחת מהלך ההפרדה וצידקתו, מאשר תגובתה התמוהה של ברית־המועצות. מעצמת־על, המשמשת גם יושב־ראש עמית של ועידת ז'נבה!

שאלה: האם עודד אותנו הד"ר קיסינג'ר לבצע את מחוות הדילול?

אלון: לא! לא היה שום מגע בעניין זה עם האמריקנים או עם כל גורם זר אחר. שמחתי שהד"ר קיסינג'ר קידם את המהלך שלנו בברכה.

אני: ומה דעתך על תגובת הנשיא סאדאת?

אלון (אחרי שיקול): לנשיא סאדאת היו שתי תגובות: האחת — חיובית, והשנייה — שלילית. בתחילה, הגדיר את החלטת ישראל כמעודדת ביותר, אולם אחר־כך אמר שהוא מצפה למחוות נוספות מצידנו.

שאלה: האם אנו עומדים באמת בפני סידרה של מחוות ישראליות כלפי מצרים, והדילול היתה הראשונה בהן?

אלון (בתקיפות): אין ישראל עומדת בפני סידרת מחוות כלפי מצרים. אנו לא שרויים בנשף־ריקודים. לפנינו משא־ומתן רציני ביותר על נושאים מרכזיים וחיוניים, כדי להתקדם להסכם משמעותי ואמין על שלום או על צעדים שיוליכו לקראתו.

שאלה: האם צפוי מהלך דומה ברמת הגולן?

אלון: כאשר נגיע לגשר — נעבור אותו.

אני: אשר לשיט ישראלי בתעלת־סואץ, שנפתחה השבוע. האם נעמוד על־כך בתוקף שעל תרני אוניותינו יתנוסס דגל ישראל?

אלון: חבט. מבחינה משפטית פורמלית ועל־פי... [illegible]

יגאל אלון
„הדילול — לא בלחץ אמריקני"

...לשאים לתשיט אוניות נושאות דגל ישראל ללא הגבלה בסואץ. למרבה הצער, לא נתממש דבר זה מעולם. ואנו חותרים להגיע אליו לא בכוח, אלא באמצעים מדיניים. אנו מאמינים, כי תוך כדי התקדמות במשא־ומתן הצפוי, תחול התקדמות מקבילה בהיקף השימוש הישראלי בעורק בינלאומי זה.

אני: איזו משמעות מעשית יש לפתיחת תעלת־סואץ מבחינתנו?

אלון: לכאורה, אפשר לומר, כי הנורמליזאציה חוזרת לאיזור התעלה על־ידי הפעלתה, שיקום הערים ההרוסות ואיכלוסן. ובאינטרס המצרי הגובר והולך לקיים את השקט באיזור חיוני זה — אינטרס החופף את שאיפותינו. (בהחלטיות) שיחית ברור לגבלי: אין בדעתנו לנצל לרעה את העובדה שהתעלה נפתחת לשיט בינלאומי. אדרבא! ככל שהמשא־ומתן יתנהל על רקע של נורמליזאציה, הודות לעובדות שנוצרות בשטח, גדלים הסיכויים להצלחתו. (בלי אשליות) מאידך, אינני שוכח אף לרגע, כי כל המלחמות שפרצו בינינו לבין המצרים. אף פעם לא היו ביוזמתנו, ותמיד מתוך כורח התגוננות. לבד ממלחמת יום־הכיפורים — פרצו כאשר תעלת־סואץ היתה פתוחה ופעילה והערים מאוכלסות. עובדה זו לא מנעה מן המצרים לחולל מצבים שהביאו להתפרצות מלחמות. (מנמיך קולו) אני מקווה, כי המצרים למדו את לקחי העבר ואינם ששים עוד אלי קרב.

האווירה בארה"ב השתפרה

שאלה: יחד עם כל האלמנטים המדיניים החיוביים שבדילול, כלום אין מהלך זה מחליש, בכל זאת, את צה"ל?

אלון: כמובן, שדילול הכוחות פירושו החלשה כלשהי של צה"ל. אבל צריך לזכור כי בלאו הכי הכוח שבאיזור הדילול איננו מיועד להכריע את המלחמה, אלא משמש יותר בחינת אמצעי־אתרעה ותגובה ראשונה. מצויים מספיק כוחות של צה"ל בעורף הקרוב והרחוק, שיש ביכולתם להגיע במהירות למערכים הקדמיים. מהלך הדילול הוא, לכל היותר, בבחינת סיכון מחושב.

אני: כלום אין אנו משמיטים מידינו קלף מדיני חשוב, כאשר כתוצאה מהדילול, שוב אין תעלת־סואץ נמצאת בטווח תותחי צה"ל?

אלון: ... [illegible]

אווירה לבבית בבוקרשט

[illegible]

המשך ◀

מיקבץ תל־אביבי

מאת אדם ברוך
צילומים: אריאלה שביד

היה בית?

מה שאתה רואה הוא פתח שנאטם בבטון. פטנט תל־אביבי, אבל לא רק ישראלי. הפטנט בא לעזרת השיטה, הקובעת שכדי להקים שיכונים או מיפלצות חדשות אחרות, אתה צריך ליישר את הקרקע. כדי ליישר את הקרקע, צריך להרוס את המיבנים הקיימים. כדי להרוס את הקיימים, צריך להוציא את הדיירים. בשביל זה יש חוק. החוק אומר שני דברים. האחד, והוא הומאני ומובן: לא תהרוס בית על יושביו. האחר, לא תמיד מי שיושב בבית מוגן על־ידי החוק, ואם כן אז ייתכן שלא לעולם.

כך, במיסגרת החוק, נולדו המפונים. המפונים של ניו־יורק, של יפו, של רומא. מי שמקונן על־כך הוא אחד מן השניים: טיפש שאינו מבין פירושה של קידמה, או סתם יפה־נפש, משהו הקרוב מאוד לעוכר־ישראל. גם כך הוא קרוב לטיפש, כי רק טיפש יקבל על עצמו להיות עוכר־ישראל בגלל בניינים. מה זה ומה הוא בניין אחד לעומת קיבוץ־הגלויות, כיבוש־השממה, תשתית!

כל זמן שקיים קיר ובו דלת, יש תיקווה. גם אם הדלת אטומה בבטון וגם אם בתצלום היא נראית כגיליוטינה בתום הגינה. תיקווה לחיים חדשים בתוך אותו בית, שהוא, בדרך־כלל, בית יפה ובית מאוזן בסיגנון היפה של התמלילים היפים של יפה־הנפש על ארץ־ישראל הים־תיכונית וכו'. אבל אין מה לעשות, יפה־נפש או לא, בית זה נוגע להריסה. חבל, הוא במרחק של עישון סיגריה ממרכז תל־אביב. יש לו ארבעה כיווני־אוויר והוא קורבן טיבעי וצייתן לטאפטים.

מייד אין יזראל

מייד אין יזראל, אין ספק. ניכנסת לחנות, ניכנסת לחברה טובה. רק מוזיאון־השעווה־הישראלי יכול להתחרות בחנות הזאת, בחנויות תל־אביביות הכל־ישראליות הללו. אתה לא יודע מה לחשוב, מי חכם ומי לא. דיין עם קובע פלדה ורטייה שחורה, עשוי מעץ, בתור טס, קישוט על הקיר. תלה בבית ודע את עצמך. אולי היום פחות פופולארי מאשר פעם. אבל שיהיה, כי אף־אחד פה עוד לא אמר את המלה האחרונה שלו. מתחת לדיין גולדה, גם מעץ, גם קרמיקה, גם פיברגלאס. אותו מבט בכל החומרי־הגלם. תלה בביתך ודע את עצמך. אולי היום פחות פופולארית ואולי לא. צריך לקרוא את העיתון של מחר כדי לדעת. בצד, השליחים של יהושע בן־נון נושאי אשכול־ענבים ובתוכו שעון. קל מאוד להגיד קיטש. לא רוצה להגיד קיטש. לא יודע בדיוק מה זה בדיוק קיטש. אולי זו אירוניה, ביקורת־חברתית של בחור המייצר שעוני־קיר בתוך אשכול־ענבים שעל כתפי כובשי־הארץ־המובטחת — כדי לרמוז לנו שהזמן פועל לרעתנו. לא מתקבל על דעתכם? קיטש הוא קיטש הוא קיטש, אתם אומרים? אז תנו לי לספר לכם שבניו־יורק הקרינו סרט סופר־פורנוגראפי בבית־קולנוע מכובד כמו „הבימה", משום שמישהו איכשהו גילגל תיאוריה שזו ביקורת חברתית. מה שהיה די נכון, אף־כי רק אפשרות אחת מתוך כמה שכולן ביחד לא היו מסוגלות לעשות מהסרט את מה שאינו. והצבי הזה עם הקרניים, אי־אפשר להגיד מלה רעה. איזה רוך מהול בגאווה, גאווה מהולה בספקנות, ספקנות בקצת טימטום, טימטום על צוואר ארוך. מייד אין יזראל. הצבי ישראל, אפילו גרוש לא פחות מ־24 לירות החתיכה.

אשה עבריה

רואה אותך בחוף־הים, תופשת שנוש, עיתון על העיניים — חושב על בעלך. בטוח שהוא בחור טוב. יושב במישרד, שובר את הגב על פרנסה, כשאת בחוף, בשמש, עיתון על העיניים. אשה עיברית, מי יודע חייך, בצהריים תקומי ותשובי הביתה. 4 שעות שמש, יותר מדי אנרגיה, פחות מדי אפשרויות לשיחרור אנרגיה. בטוח שהוא בחור טוב, בעלך.

כל מה שרצית לספר על מה שעשתה לך השמש — לא תוכלי לספר לבחור טוב, כי בחור טוב מגיע הביתה מבוץ, הרוס, המים בבירכיים עולים לו לראש. מה שעשתה לך השמש, יכול רק להזיק לו, ללב. הוא בן־אדם עובד, עד כמה שזה עצוב, אבל אלה הם החיים. רצית בן־אדם עובד — אז הנה בן־אדם עובד. מצחיק או עצוב. או, תעזבי את זה, בחייך, תעזבי.

בטוח שבחור טוב שמח לראות אותך שזופה כזאת, חולה כזאת מרוב בריאות, חלשה מרוב אנרגיה. אבל פה זה מתחיל וניגמר. בחור טוב יכול להצטיין רק שבוע אחד בשנה, כשאתם יוצאים לחופשה על חוף־הים. את מגיעה לחופשה מבושלת כמו סרטן, ולו יש את הכוונות הכי טובות. אבל כמו תמיד, הוא מתחיל לאכול את כל הארוחות הכלולות במחיר. הוא אוכל ומאבד אוויר, וכשהוא מאבד אוויר הוא נירדם. זה עצוב, אבל אלה הם החיים. רצית בן־אדם עובד — אז הנה בן־אדם עובד.

הלו חיים משוגעים

תל־אביב, תל־אביב, הלו תל־אביב הולכת לישון ב־11.00 בלילה יחד עם חיים יבין, אבל עוד צוחקת על היפה מתוך הרגל. מה שלא יעשה השכל, יעשה הזמן המזקין את העיר הכי סווינגרית של ישראל, המעצמה הים־תיכונית. אין לאן ללכת לבד או ביחד. אין את מי לראות ולהראות. לא מבין בשביל מה תיירים מגיעים לכאן. בכל מקום אחר יש יותר ויותר זול. פנינו אל השמש השוקעת, דרכנו שוב פונה הביתה, אנו צופים לקראת שינה גדולה, נפול הראש; נפשנו כבר מזמן שחה. עוד מעט תל־אביב תהיה עיר־השינה של בני־ברק. אנשים יגיעו לתל־אביב בשביל להחליף דולארים ומארקים גרמניים ולבקר את הקרובים שלהם בפרובינציה עם קצת היבה תוצרת־בית ואוויר בבקבוקים. רחמנות, אנשים, רחמנות זה מה שתל־אביב צריכה. הזיקנה קופצת עליה ואף אחד לא בא לעזור לה. אמרו את זה קודם לפני, לא משנה, לא משנה. חיי־הלילה והים הלכו לים. בדרך התברר שהים לא הולך אל הים, למרות מה שמקובל לחשוב, אלא לבריכת־שחייה. חיי־הלילה טבעו. מי נישאר? נישארו חיי־הלילה של יפו. שיגעון עדין, תאמינו לי. אשה רוכבת על גלגל־אופניים אחד, לפנים ולאחור גם יחד, צלחות על הראש, עם בחור שהוא אולי גם בעל, שעושה העוויות ומצחיק ומנחה ומחר נוסע אתה לבירות, דרך קפריסין. ואולי הם בכלל ישראלים, אבל לפי השמות הם, בדרך־כלל, לא, ואחרי־כן בא איש גבוה ורזה עם שערות אדומות ומוציא מתוך מיזוודה ירוקה ששה תוכים כתומים־צהובים ועושה להם תרגילי־סדר וכפיפות והשתחוויות ומיצעדים וקפיצות, בעזרת צבטות קטנות והרעבות קטנות. ואם לא תוכים אז כלבלבים, ואז אתה מבין שמה שלא יעשה הכלב יעשה רק ידידו הבן־אדם ואף לא חיה אחרת. אחר־כך עולה חשפנית. מה שיש לה, כבר ראית פעם איפשהו. אבל אתה כבר פה והיא כבר פה והעיניים ממילא עובדות וזו גם פרנסה והיא עושה את המאכסימום שלה. הנה היא אורחת־גמלים ירדה לכרוע, דבשת היא אל מול כוכב, הרים צופים אלי מרחב. וולגארי לעשות כזה דבר למשורר. מוולגארי לוולגארי כוחנו עולה. תל־אביב, תל־אביב, הלו תל־אביב, הלו חיים משוגעים.

שאלה של זמן

שח, שחמט, קפה דיצה. פרישמן־דיזנגוף, תל־אביב. כל אשר על פני ארץ הוא בן־חלוף, רק השח חי עד אין סוף. דיצה אולי המקום האחרון בתל־אביב בשביל זה. יש מקום נוסף פה ושם, אבל אמרתי דיצה: לא מי יודע מה, בית־קפה ישן, אותו בעל־בית ואשתו, אותה קליינטורה, פראייר הולך ופראייר בא, אותן בדיחות הרבה שנים. כל חודש בעל־הבית אומר, בחודש הבא אני סוגר, שיהיה לי טוב, לא יכול יותר. פעם, כשיסגרו את תל־אביב, אפשר יהיה להיכנס לדיצה ולברר מה היה כאן, מה פירוש „קפה קליפורניה" או „רחוב דיזנגוף". בינתיים משחקים כאן שח, ודיצה ורחוב אלנבי ועוד מקום או שניים הם השרידים האחרונים של תל־אביב שהיתה. ותאמינו לי, גם זה רק שאלה של זמן. דיצה אולי לא הראשון, אבל לבטח אחרון במרחב כיכר דיזנגוף־עד־קולנוע־ארמון־דוד. מה שהיה קפה־שח הפך לבוטיק או לחנות גרעינים וממתקים. דיצה מאפשר לך את הטוב שבכל העולמות: לשבת שעה בכסית, לצאת ולשחק שעה שח, לצאת מהשח ולשבת שעה ברוול. בקיצור, לראות חיים בעולמך. ברוול תשמע שהדולאר עומד על 7.25 ל"י ובדיצה שהוא עומד על 7.30 ל"י. מחמש אגורות לכל דולאר אפשר להתפרנס. אתה מוכרח לצאת מדיצה. אפשר לצאת לכיסאות שבפתח ואז אתה בעניינים בדיוק כמו כל אחד אחר שיושב בקפה סולטן. מה הוא רואה? מסעדה־סינית, בחורות וקורות־חזה, חלומות חמוצים־מתוקים — אף אתה רואה. מה הוא מנסה? מנסה להרוג את השיעמום הזוחל שבין ארוחת־הצהריים לבין ארוחת־הערב — אף אתה. לפעמים, אני חושב שהיום זה יקרה: האנשים מכסית ומרוול ומסולטן ומדיצה ומלב־אביב יפלו איש על צווארי רעהו ויודו שהכל האנטריש וירקדו הורה „אל יבנה הגליל" עד־אור־הבוקר, ואז יבוא השומר ויצעק שהבדואים אוספים את התבואה שלנו. הרוקדים יעלו מייד על הסוסים ללכוד את הגנבים, כי רק מי ששותה קריסטל עושה חשבון.

היה ים?

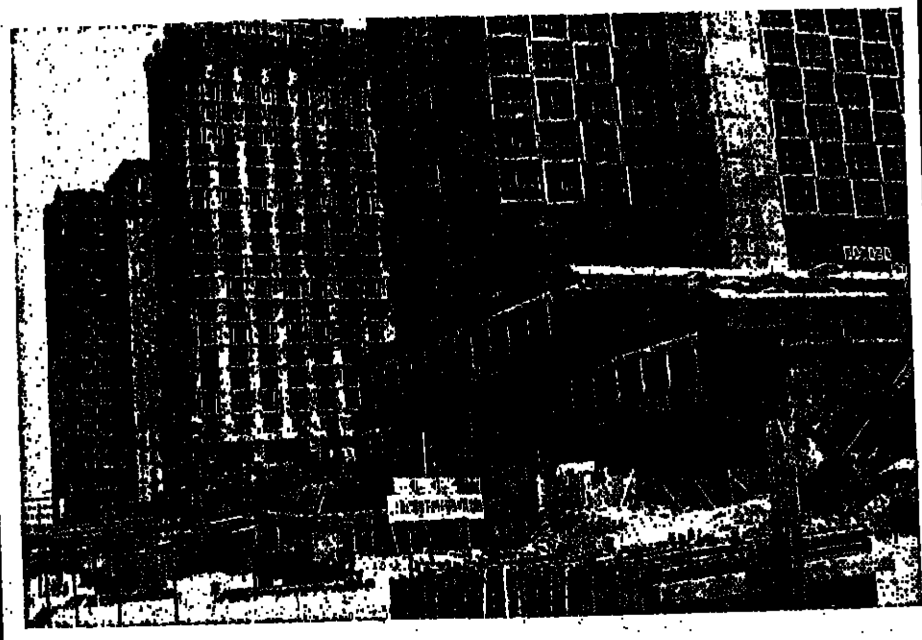

תל־אביב. בתצלומים ישנים רואים ים. רואים את הים מאמצע תל־אביב, וזה אומר שגם הים ראה אותך. כלומר, אוויר, ריח, רוח, נוף באיזו פתח אל תוך העיר כמו שאומרים, עיר ים־תיכונית. באופן טיבעי. או שאתה הולך לים, או שהוא בא אליך, ואיך שלא יהיה יש קשר וגם אפשר לחיות.

כל זה שייך למשהו שעבר מזמן. היום אין ים. יש מלונות. זה לא חדש ולא חדשות, אבל לדבר עוד מותר.

בין הים לבין העיר — המלונות. כל מלון יותר מלון מקודמו. לפעמים אני חושב שזה אולי קונגרס של מלונאים, שבאו עם המודלים, ושמחר הם יחזרו לפראנקפורט או לאיפשהו. אבל זה לא קונגרס ולא בטיה. זה עובדות בשטח. נגד עובדות בשטח אין מה לעשות. כל העובדות זורמות לים ואין ים.

תושבי תל־אביב הם עם מיוחד במינו. אין ים, אז אין ים. העיקר הפרנסה. יש פרנסה, יש איירקונדישן. לא צריך רוח־ים לתוך העיר. מי שדווקא רוצה ים, שיסע לטנטורה. או לעכו. מי שלא רוצה, שלא יסע לטנטורה, דימוקראטיה.

פעם נכנסתי לאחד המלונות שעל חוף הים. חוץ מגברת הרשקוביץ מהחברה־הגבוהה, לא היה שם תייר אחד לרפואה. למען האמת, היו שם שלושה סוכני־נסיעות, אבל הם, כידוע, משלמים רק 20 אחוז מהתעריף הרגיל. גברת הרשקוביץ עמדה ליד החלון הפונה אל הים ושאפה אוויר. הו, היא אמרה, תיראה, איזה ים, גראנדיוזי. לא? מזכיר לי את הו מאיורקה...

ניגש אלינו מלצר ושאל באנגלית מה תשתה הגברת ומה האדון. עשה מאתנו זוג. גברת הרשקוביץ נעלבה ואני נעלבתי. כל־אחד מסיבה שונה. גברת הרשקוביץ אמרה משהו שהים עושה לה כל מיני דברים משונים וזו גם הוכחה שגברת הרשקוביץ היא רק בן־אדם, וגם הוכחה שאם אתה מספיק עשיר בשביל להתענג למאיורקה־דרך־חלון־של־מלון, אז יש בתל־אביב מספיק ים בשביל זה.

החוק להגנת הקיר

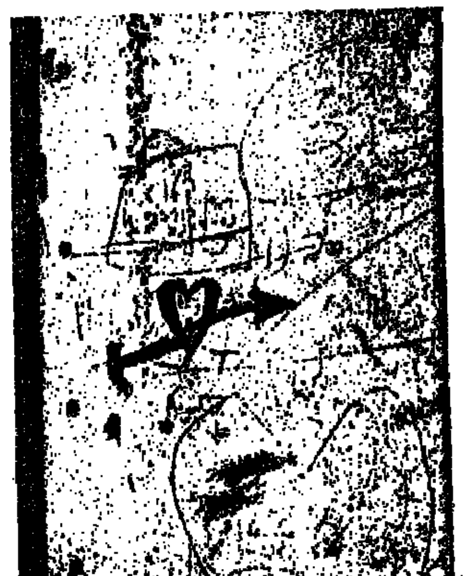

קירות הם הכל. יש אנשים, אמנים, צלמים חולים על קירות. העירית ומישרד־השיכון יעזרו לך לעשות שפריץ על הקירות, במסגרת „שיפור פני העיר". זה יהיה הסוף, לדעת כתבנו המשוטט. אבל הסוף רחוק. עוד כאן עוריה, מכאן והלאה קירות.

כל עיר וקירות שלה. לפעמים קרובות לא תבחין בין קיר יפואי לבין קיר ספרדי או ירושלמי. הקיר הזה הוא יפואי, נידמה לי, שאביר נוספים קו, הריסה, סיפרות, דמות או כתם. נוצר ציור והוא משתנה. גם עונות־השנה משפיעות עליו. אפשר להעביר אותו, כמות שהוא, למוזיאון. אמנות. אני החלטתי שזו אמנות, ולא רק מתוך השוואה עם קירות אחרים שהועברו לבד של צייר.

הקיר הוא עדות למצב־רוח, להרכב האוכלוסיה, לצורך ולכוח הביטוי. מישהו מרחוב בורוכוב בנס־ציונה עובר ביפו ומשאיר את כתובתו על קיר, מעל רישום של לב וחץ. בחורה בכספיר גבוהים, תמיד שפריץ, פעם שפריץ. הקבלנים מבטיחים שפריץ שעומד שבע שנים, פטנט אמריקאי עם שיכלולים ישראליים. אין מה לדבר:

הקיר הוא היורש של כותלי המערות, לאנשים מקוריים, הכתובת על הקיר הוא לא רק דימוי. מישהו כתב על קירות תל־אביב: גולדה זקנה, גולדה זקנה. אם הייתי המימשל, קירות אלה היו מוגנים על־ידי החוק כשמורות־טבע או כשכיות־אמנות. התוקף שלהם לא נופל מזה של תעודות־אגודה. בניו־יורק אנשים כותבים ומציירים על קירות, רכבות וגדרות כדי להוכיח לעצמם שהם קיימים. זהו פירוש כל־כך בנאלי, כי הוא כל־כך נכון.

חצאית ג'ינס, מטפחת בד על החזה ותיק דמוי־עור מפלאסטיק. משרבטת במסמר את שמה: מזל. פוסעת לאחור, בוחנת את התוצאה, חוזרת ומוסיפה את שם משפחתה.

דרוש קוקה־קולה קר כקרח, המרענן האמיתי.

„התורה שבכתב" ו„התורה שבעל־פה" בעניין מינויו של שרון כיועץ לרבין

בפגישה המסכמת בין השניים, שנערכה ביום ו' שעבר בבית ראש־הממשלה, הוחלט שלא יימסרו בפומבי פרטי תפקידו של אריק — אולם במיסמך כתוב, עליו חתם רבין, נאמר כי היועץ יהיה לצידו של ראש־הממשלה בפורומים צבאיים ומדיניים בהם ישתתף ★ מזכיר־הממשלה הודיע לרבין שר־התיירות יציג שאילתה בעניין שרון ★ המינוי לויעץ „התבשל" בארבע עיניים בין רבין לבין אריק ★ רוב השרים לא ידעו על מה שהתחולל מאחורי־הקלעים בפרשה זו ★ מרבית התרחשויות אלה התמקדה בהתנגדות עזה של שר־הבטחון והרמטכ"ל למינוי המוצע ★ רבין היה בעל־בריתו של שרון בחתירתו להשיג את גיוסו המלא לצבא — אך לא רצה לכפות את רצונו על רב־אלוף גור ★ רבין החליט, איפוא, שאם צבא־הקבע סגור בפני אריק — אזי הדרך היחידה „להחזיקו בעניינים", היא במינויו לתפקיד החדש ליד ראש־הממשלה

מאת שלמה נקדימון

לפני שנתכנסה ישיבת הממשלה ביום ראשון השבוע, נכנס השר משה קול ל־חדרו של ראש־הממשלה, יצחק רבין, [illegible]

„זה מדאיג...!"

[illegible] תקומנה השנה מעבר לקו־הירוק.

אף שהשאילתה לעופר היתה השניה שהציג קול, הציע ראש־הממשלה לשר־השיכון: תשיב אתה ראשון. עופר הסביר כי ל־15 ההתנחלויות הוקצבו כספים מת־אימים בתקציב המדינה.

משסיים פנה רבין להשיב לשר־התיי־רות. זה נכון — אמר בעניין הפירסומים בדבר כוונתו למנות את שרון כיועצו. הוא אינו רואה בכך כל חידוש, שכן במישרדו יועצים בתחום המדיני, רווחה חברתית, מודיעין, ערבים, תיקשורת ומהי הרבותא עם יתוסף יועץ נוסף. אני מתכוון, אמר רבין, למנות את שרון כיועץ לענינים כלליים. הוא הבהיר עוד כי כשם שהיועץ המדיני במשרדו — המנכ"ל מר־דכי גזית — אינו עומד מעל שר־החוץ, וכשם שהיועץ לעניני מודיעין — האלוף (מיל.) רחבעם זאבי — אינו עומד מעל רשויות המודיעין — כך לא יעמוד שרון מעל שרים והרמטכ"ל.

שר החינוך, אהרון ידלין, היפנה מבטו לקול ושאלו: מה מדאיג אותך? (לפי גירסה אחרת שאל: מה זה מפריע לך?)

קול: אני רוצה לדעת.

כאן נשמע מן הצד קולו של שר־המסחר־והתעשיה, חיים בר־לב, שהוא יריב ידוע לשרון, לאמור: זה מדאיג!... (לפי גירסה אחרת אמר: זה דווקא יכול ל־הפריע!...)

הודעת ראש־הממשלה לא סיפקה את שר הבטחון שמעון פרס. רובם־ככולם של השרים לא ידעו עד אותו רגע את ההת־רחשויות הדרמטיות מאחורי הקלעים ש־קדמו להודעת רבין. יש אומרים, כי השר יהושע רבינוביץ, הנחשב למקורב ביותר אל רבין, כן ידע והביע התנגדות לכך. בעיקרן התמקדו ההתרחשויות בהתנגדות עזה מצד שר־הבטחון והרמטכ"ל למינוי המוצע, שכן, אף שהדובר לא נאמר על־ידי ראש הממשלה, המדובר הוא בפירוש כי מינוי שרון כיועץ ראש־הממשלה לענייני בטחון — שפרס והרב־אלוף מוטה גור ראו בכך מינוי מרחיק־לכת.

במליאת הממשלה לא שלל פרס את המינוי המוצע. עם זאת היה עימו קטע מועתק מתוך מסקנות ועדת אגרנט. אותו קרא בקול רם. בקטע זה קבעה הוועדה בין השאר, כי יש להגדיר תפקידים ו־מינויים במערכת הבטחון בצורה ברורה.

בתשובה לכך נטל ראש הממשלה ב־שנית את רשות הדיבור ו„הבהיר", כי המדובר הוא במינויו של שרון כ„יועץ כללי".

„צעד מבורך"

שר־התקליטה, שלמה רוזן, אחד משני שרי מפ"ם (הראשון, ויקטור שם־טוב, נעדר מהישיבה; כן נעדרו השרים יגאל אלון וגדעון האוזנר), העיר לאקונית: אני מביע תמיהה על המינוי. הוא עומד על [illegible] טים חיים־יוסף צדוק. הוא ביקש לדעת אם כך בכך למינוי כיועץ ראש־הממשלה יכהן שרון גם להבא בתפקידו הבכיר במילואים, או שהתפקיד החדש מבטל את הקיים. לאור תשובתו החיובית של ראש הממשלה, אמר צדוק, כי מן הדין לבדוק אם שני התפ־קידים אינם עומדים בסתירה.

כשהבחין השר רפאל — שהוא אחד התומכים הנלהבים של שרון — שמתרחב מיגוון השרים המעירים הערות שמשמ־עותן היא בעצם הסתייגות, התנדב לסייע לראש־הממשלה. הוא אמר: אני רואה את הצעד הזה של ראש־הממשלה כצעד מבו־רך והמינוי ללא ספק יתקבל בסיפוק רב על ידי הציבור.

שר־הבטחון לא הסתיר את אי שביע־ות־רצונו מהמינוי, ובמהלך חילופי־דברים קצרים אלה זרק מעת לעת שאלות בנוסח: אני לא יודע מה אריק יעשה.

לבסוף העיר רבין: נושא זה אינו עומד לדיון. הממשלה אינה צריכה לאשר אותו. בכך שם קץ לוויכוח הבלתי־פורמלי על החלטתו למנות יועץ חדש בלישכתו.

עד כאן תיאור ההתרחשויות בישיבת הממשלה. ישיבה זו היתה הרבה פחות דרמטית בשרשרת האירועים שקדמו ל־מינוי והמשתרעת על פני תקופה ארוכה, ומן הדין לעמוד עליה בקצרה.

בין רבין לבין שרון קיימת מסורת ארוכה של יחסי ידידות. שיאה הראשון היה כאשר מונה רבין כרמטכ"ל והילץ את שרון מה„קיפאון" בו היה שרוי ב־צה"ל. רבין החל לקדם את שרון במעלות התפקידים והדרגות בצה"ל. שרון, במקביל, העריך ביותר את רבין. פעם, מספרים, ערך שרון ביקור במרכז מפא"י ובשיחה לא־פורמלית עם עובדי המרכז אמר להם: „יש לכם רמטכ"ל יוצא מן הכלל, צריך לשמור עליו..."

שרון זכר היטב לרבין את חסד קידומו בצבא. ברגע קשה ביותר, ערב בחירת רבין על־ידי מפלגת העבודה כמועמדת לראשות הממשלה — עירער אלוף (מיל.) עזר ויצמן על כושרו הנפשי של הרמטכ"ל לשעבר להכהן כראש־הממשלה. נסיונות אנשי מטהו של רבין למנוע מתן פומבי להשגתו של עזר — לא הצליחו. במטה רבין הוחלט להגחית מכת־נגד על ויצמן. רצי־המטה יצאו דחופים לכמה אלופים (מיל.) וביקשו את סיועם לרבין. בראש ובראשונה ביקשו את סיועם של שני אלו־פי יוקרה: אריק שרון ואהרון יריב. איש באר־שבע, אהרון חלפון, מפעילי רפ"י לשעבר, תומך נלהב של רבין, התנדב להשיג הודעה בזכות רבין דווקא משרון — שהוא אחד ממנהיגי הליכוד האופו־זיציוני. מעבור שעות אחדות חזר חלפון ובידו הודעת־תמיכה גלהבת של שרון ברבין. הדוחה בחריפות בלתי־רגילה את ביקורתו הקשה של ויצמן. חברי מטה־רבין מספרים עד היום. ש„אורו עיניו של המועמד" כאשר קרא את הודעת שרון. אין שום ספק בכך, שאירוע זה הידק ביותר את הקשר בין שני האישים.

הרהור שני

למעשה, לא רצה שרון כלל להיפרד מצה"ל. כשעמד לסיים את תפקידו כאלוף פיקוד־הדרום, נשא עיניו באורח טבעי לכהונת הרמטכ"ל. שכן, זה היה התפקיד הבכיר היחיד אליו יכול היה לזנק מ־כהונת אלוף הפיקוד. משזו נמנעה ממנו, סיים את שירותו בצה"ל בטריקת דלת.

שרון פנה לחיים הפוליטיים והקים את הליכוד. בד בבד שירת במילואים. מש־פרצה מלחמת יום־הכיפורים נמצא כמובן בקו הראשון ושמו נודע מעם נוספת ל־תהילה בזכות הצליחה המפורסמת.

אחרי המלחמה לא מצא שרון עוד ענין מלא בפעילות פוליטית ורצה לחזור לשי־רות פעיל בצבא, בכל מאודו.

במחצית 1974, בארוחת־צהריים שנער־כה בפיקוד דרום, פייס שר־הבטחון שמעון פרס בין האלופים שרון ושמואליק גונן. בין השניים היה ריב שמקורו במלחמת יום־הכיפורים. במעמד זה אמר הרמטכ"ל,

אריק שרון
מסורת ארוכה של יחסי־ידידות

המדובר אז היה במינויו של שרון ל־תפקיד קצין־צנחנים־וחיל־רגלים־ראשי. גם הוצע לשרון תפקיד מרכזי בנושא המלחמה בטרור, כל זאת בלווי הבטחה, כי לטווח רחוק יותר ימלא תפקיד בכיר יותר.

פרס אישר את הצעת גור. שרון דחה את ההצעה. הוא חפץ בתפקיד שאינו קיים בצה"ל. דחיית ההצעה ע"י שרון נבעה למעשה מכך, שלא היה ברצונו לחזור אל תפקידים אותם מילא בעבר. יעודו, אמר, להכין את כוחות צה"ל למלחמה.

פרישה בחריקת־שיניים

לאחר זמן קצר היה לשרון הירהור שני בנושא. הוא כתב מכתב לשר־הבטחון ול־רמטכ"ל, בו הציע עצמו לכל תפקיד ב־צה"ל ובלבד שיהיה, כלשונו, תפקיד פי־קודי בשדה. שרון נועד עם הרמטכ"ל והציע לו זאת גם בשיחה בעל־פה. שרון גם שוחח טלפונית מביתו בנידון עם שר־הבטחון, הלה יעץ לו לשוחח עם גור, אך הרמטכ"ל דחה את ההצעה.

למעשה יש לדעת, כי בין השניים מסכת־יחסים מעורערת ובעבר התנגשו השניים חריפות בצבא, פעם על רקע פעולה בעזה ופעם בגלל הקרב ערב מבצע סיני במיתלה. הקינאה בין השניים רבה וקשה.

ביום ה', ה־17 באוקטובר אשתקד, הודיע רבין לשרון כי הרמטכ"ל מתנגד באורח חד־משמעי לשובו לשירות פעיל בצבא. רבין לא הסתיר משרון כי הוא וכמוהו שר־הבטחון, לא כפו דעתם על הרמטכ"ל משתי סיבות: מינוי קצינים בצה"ל הוא פררוגטיבה של הרמטכ"ל ו־אילו הלה איים בהתפטרות אם יאלצוהו להחזיר את שרון.

במאבק זה השתרבבו שמותיהם של אישים שונים בעד ונגד שובו של שרון לצבא. כך, למשל, אמרה גב' גולדה מאיר בארוחת־ערב בביתו של השר חיים בר־לב, כי תפגין נגד שובו של שרון לצה"ל. אחרי כן תיקנה את דעתה ואמרה כי דבריה נאמרו בבדיחות־דעת.

לעומתה, צידד הרב־הראשי לשעבר של צה"ל, שלמה גורן, בצירוף שרון לצבא. הוא שוחח על כך עם רבין. ראש־הממשלה השיב כי טוב יהיה, אם בעת הטיפול המחודש בעניינו יחדל שרון מלתקוף את הממשלה. גורן העביר שדר ברוח זו ל־שרון והלה נענה למבוקש. באחת הפעמים אף מחק אריק את שמו מרשימת המת־וכחים בכנסת, בשם הליכוד, בנושא מדיני מובהק, לאחר שהכין נאום ביקורתי חריף נגד הממשלה.

כשהודיע רבין לשרון ב־17 לאוקטובר 1974, שלא צלחה משימתו בענין החזרתו לצבא, הודה לו ראש־הממשלה על ששמר הבטחתו לא לתקוף את הממשלה. [illegible]

זה כאשר גולדה כיהנה כראש־ממשלה ו־דוד אלעזר התפטר מכהונת הרמטכ"ל ב־עקבות דו"ח אגרנט. רבין נועץ עם שורת אישים ושרים, בתוכם שר־הבטחון דאז משה דיין, ושמע מהם תגובה חיובית על המינוי המוצע מידו. בערב חג השבועות אשתקד, כשנועד עם גברת מאיר, דחתה ראש־הממשלה דאז את ההצעה מכל וכל. היא שמרה טינה לשרון ופעם תיאר שר־המשפטים, חיים צדוק, כיצד משתנה צבע פניה של גב' מאיר כאשר היא שומעת את שמו של שרון. דיין הוסיף תקופה ארוכה למדי לצדד במינוי שרון כרמטכ"ל ופעם אף אמר בישיבת ממשלה: „שרון יכול להיות רמטכ"ל מצויין".

משנכשלו הנסיונות לגיוסו הפעיל של שרון, רצה לקבל תפקיד בשירות המילואים בעודו מכהן כחבר־כנסת. אולם ב־1 בדצמ־בר אשתקד החליטה הממשלה כי אין למסור לח"כים במילואים תפקידים שהם בתקן של אלוף־משנה ומעלה. שרון הסיק את המסקנה ופרש, בחריקת־שיניים, מן הכנסת. לחבריו בצמרת הליכוד הטעים: „אין בכוונתי לשנות את משנתי המדינית, שאיפותי הלאומיות והשתייכותי הפולי־טית". עם התפטרותו מהכנסת זכה בתפקיד בכיר בשירות־המילואים. אולם הוא לא חדל מלחתור להשיג את גיוסו המלא לצבא.

בן־בריתו בנושא זה היה ראש־הממשלה. באמת ובתמים רצה רבין בשרון בצה"ל, אך לא כפה את דעתו. „מה שחשוב הוא" — נכתב באחרונה בספר על רבין בשם „היורש", שחובר על־ידי עתונאי בכיר החפץ בעילום־שמו — „שרבין, המשוכנע בתרומה החשובה והחיונית שמסוגל שרון לתרום לצה"ל במלחמה, שוב לא כפה דעתו בענין זה... „איני יכול לכפות את מינוי שרון על הרמטכ"ל, אין זה בסמכותי לאור הגדרת חלוקת הסמכויות בין הדרג הצבאי לדרג המדיני", התבטא רבין..."

במחצית 1975 המשיך שרון במאמציו לשוב לשירות פעיל בצבא. רבין סייע לו בכך. גם שר־הבטחון המליץ על כך באוזני הרמטכ"ל בראותו בשרון איש־צבא יעיל ומוכשר, היכול לתרום לצבא כהנה־וכהנה, אך הרמטכ"ל עמד בסירובו.

מדי פעם בפעם היתה חוזרת על עצמה פניה לשר־הבטחון מרבין ומשרון בענין זה. עוד לפני כחודש פנה שרון לפרס באמצעות פקיד בכיר במשרד הבטחון ונע־נה בתשובה הסטראוטיפית: „הוא מתנגד".

למעשה פעל הרמטכ"ל להרחקת שרון מכל פעולות בצבא שיכולה להביא, מה שמכונה בפיו „ניפוץ ההרמוניה בפיקוד הגבוה". באחת הפעמים לפני בואו של ד"ר קיסינג'ר לארץ הזמין רבין את שרון להילוות אליו לדיון בישיבת מטכ"ל, ב־נושאים הכרוכים במו"מ עם מזכיר־המדינה הוושינגטוני. רב־אלוף גור לא הסכים, ב־ידיעתו של שר־הבטחון, להשתתפותו של שרון באותה ישיבה. פרט זה גרר מתיחות רבה בין רבין לפרס.

כך „נתבשל" העניין

במהלך הדיונים השונים בנושאים אלה שקלו תפקידים אחרים, שניתן להטיל אותם על שרון, כמו סגן הרמטכ"ל, מישרה ש־אינה מאוישת, או מינויו המחודש כאלוף פיקוד דרום — אך מאומה לא יצא מכך. במצב דברים זה „נתבשלה" בין רבין לבין שרון הצעה למנות את האחרון כיועץ ל־ענייני בטחון ליד ראש־הממשלה. רבין, שהכיר תודה לשרון על סיועו לו בעבר מחד, והעריך מאד את כישוריו הצבאיים־בטחוניים מאידך, החליט שאם הצבא סגור בפניו, אז הדרך היחידה להחזיק את שרון בעניינים היא בהימצאו לידו כשותף פעיל בכל המהלכים הבטחוניים־צבאיים והשל־כותיהם המדיניות.

השניים, שהיו נועדים לעיתים תכופות בלשכותיו של רבין בירושלים ובתל־אביב ובדירותיו בשתי הערים, גיבשו יחד את ההצעה שהועלתה על־ידי רבין בכתב, כ־דבר מינויו של שרון כיועצו לענייני בט־חון.

במקביל לכך עוד הופעלו לחצים על [illegible]

פעם נוספת. כי בתוך שבוע יתברר אם יש סיכוי כלשהו לשובו לשירות פעיל לצה"ל. שכן שר־הבטחון חזר וניסה לרכך את עמ־דת הרמטכ"ל. בתום השבוע, בשבת ה־24 במאי הודיע רבין לשרון כי עמדת ה־רמטכ"ל לא נשתנתה. כמו בפעמים הקוד־מות לא ניסו השניים לכוף דעתם על הרמטכ"ל, בהכירם בכוחו הבלעדית לשי־בוץ ומינוי פסקדים. מה עוד שהיה איום מפורש מצד הרמטכ"ל כי יפרוש מכהונתו אם ייכפה עליו הדבר.

בעקבות תשובתו השלילית הסופית של הרמטכ"ל התכוון רבין למסור בישיבת הממשלה, ביום ראשון ה־5 במאי, על החלטתו למנות את שרון כיועצו. ברגע האחרון החליט לדחות את מסירת ההודעה.

כשטילפן ביום רביעי ה־28 במאי, חשכה כמובהר, ידיד של שר־הבטחון ושאלו לפיר־סום באותו בוקר ב„על המשמר", בדבר מינוי הצפוי של שרון, השיב פרס: „לא ידוע לי על מינוי שרון כיועץ וכוודאי לא כיועץ לענייני בטחון..."

אבל בעקבות הפירסום טילפן ראש־הממשלה לשר־הבטחון ואישר כללית את העובדה, שמתקיימים דיונים על מינוי של שרון כיועץ לידו.

ייתכן שפרס ידע על כך עוד קודם, אם כי לא במישרין, משמועות. הוא נוכח לדעת בחוסים המתהדקים והולכים בין רבין ל־שרון. בבקוריו המזומנים של האלוף־מילואים אצל ראש־הממשלה ובמשאלותיו החוזרות של ראש־הממשלה להחזיר את שרון לשירות מלא בצבא.

דווקא הפירסום המוקדם והבלתי־צפוי דחף לישומה המלא של הצעת רבין ל־שרון. במשרד־הבטחון היו ביום חמישי וביום שישי, ה־29־30 במאי, התייעצויות דחופות בנידון והרמטכ"ל אפילו שינה את סדר־יומו. הוחזר לא־ספק. שהן פרס והן הרמטכ"ל לא יראו בעין יפה את המינוי של שרון כיועץ לרבין.

פגישה סודית

ביום שישי, 30 במאי, בשעה 5.30 אחה"צ, נערכה הפגישה המסכמת בין רבין לבין שרון, בדירת ראש־הממשלה. לפני שניהם היתה מונחת הצעה כתובה ומפורטת של המינוי. בחתימת רבין. שניהם ציפו לסערה בעקבות ההדים הרבים שהיו לפירסום בעיתונים. רבין החליט, כי ביום ראשון, 1 ביוני, ימסור על כך בישיבת הממשלה. עם זאת החליטו השניים כי ב־מצב שנוצר עדיף שיימסר מינוי שרון כיועץ כללי, מבלי שיימסרו פרטי תפקידו. אדרבה, ראש־הממשלה יודיע — וכך אכן עשה — שעל מהות התפקיד ישוחח עם הגורמים המתאימים. אבל במיסמך הכתוב נאמר במפורש, ששרון יהיה לצידו של ראש־הממשלה בכל פורום צבאי או מדיני בו ישתתף רבין. משמעות הדבר היא הש־תתפות בדיוני הממשלה, ועדת החוץ וה־בטחון, המטכ"ל, התייעצויות בפורומים מצומצמים שונים ובשיחות מדיניות עם קיסינג'ר וכדומה.

רבין הבהיר לשרון כי הוא עומד ל־היפגש למחרת (שבת, 31 במאי) עם שר הבטחון והרמטכ"ל, וישוחח איתם על הני־שא. כיוון ששרון ידע כי בכוונת הרמטכ"ל לבטל את מינויי־החירום במילואים של שרון עם הוכנסו לתפקיד החדש, ביקש שרון מרבין שתפקידו במילואים לא יבוטל, שכן אחרת יותר על מינויו כיועץ. רבין הבטיח לו כי ימלא את מבוקשו, והוא עצמו יתנגד לביטול תפקידו במילואים.

בשבת אחה"צ, נערכה שיחה דראמטית בין ראש־הממשלה לבין שר־הבטחון וה־רמטכ"ל. היתה זו פגישה סודית לחלוטין, שאפילו עוזרי השרים לא נכחו בה, ל־מעשה, נועדה פגישה זו לדיון בנושאים מדיניים, בטחוניים וצבאיים — כמו, למשל, פתיחת התעלה והצורך בתחנה מצד יש־ראל לקראת אירוע זה. אבל חלק נכבד מהשיחה הוקדש לשאלת מינוי של שרון.

גם במעמד זה חזר רבין על הפצרותיו לגייס את שרון לשירות פעיל בצבא. ה־רמטכ"ל הסביר בהרחבה מדוע אין הדבר בר־ביצוע. הוא שיבח את כישוריו הצבאיים של שרון, אך אמר כי הם טובים בשעת מלחמה ולא בשעת רגיעה. צירופו בתוות של שרון לצבא יפגום, לדעתו, בצה"ל. הרמטכ"ל הצביע על כך שבמטכ"ל הקליי יש עבודת־צוות מצויינת והרמוניה מלאה. צה"ל מתכונן למלחמה, הסביר הרמטכ"ל, וכניסת שרון תגרום לכך שבצבא יתנהלו מלחמות גנרלים וירושים. עם זאת, הצביע על התפקיד שממלא שרון במילואים — תפקיד מכובד, שלדעתו חייב האלוף ל־הסתפק בו.

הרמטכ"ל חזר ואמר, כי אם יכפו עליו את החזרת שרון לצבא — הוא יאלץ להסיק מסקנות אישיות.

„יש לי די צרות"

פרס לא נאבק בגור. בין השניים שו־ררים יחסים קורקטיים ועבודת־צוות. שר־

למפעל תעשייתי גדול במפרץ חיפה
דרושים
פקיד יבוא
הבנת מסמכי יבוא לשחרור טובין, טיפול להוצאת היתרי יבוא וקבלת רשיונות
חשמלאי תעשייתי עם רשיון מוסמך
מפעילים
בדבר פרטים נוספים נא לפנות בכתב זה וצירוף קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 767 חיפה, מיקוד 31000

תעשיות רכב בע"מ
נצרת עלית
דרוש לנו
מנהל מחלקת כח אדם
★ בעל נסיון בתפקיד דומה של לפחות 3—5 שנים
★ נדרשת יכולת אירגונית לידיעה מקיפה בנושאי כח אדם
★ כושר לניהול משא ומתן וקיום יחסי אנוש
★ יועדף בעל נסיון בתעשיה והשכלה מתאימה לתפקיד.
התפקיד רב גווני ועצמאי בהיקף נרחב.
התנאים יקבעו בהתאם לכשורי המועמד
פנה בכתב עד יד בפרוט קורות חיים ונסיון, לת.ד. 535 נצרת עלית.
— סודיות מוחלטת מובטחת —

חיפה כימיקלים בע"מ
לרגל ההגדלה וההרחבה דרושים
1. מזכירה עברית/אנגלית.
2. כתבנית אנגלית.
3. מחסנאי למחסן כללי.
4. טכנאי כימיה.
5. פועלים כלליים למחסן.
תנאים מצויינים למועמדים המתאימים.
על המעוניינים לפנות בצירוף קורות חיים לת.ד. 1819, חיפה, „עבור מגנגר".
סודיות מובטחת

תעשיות רכב בע"מ
נצרת עלית
דרושה לנו:
מנהלת מחלקת מזכירות
● תאור התפקיד: ★ ניהול מזכירות והשירד השוטף ★ תפקידי מזכירות אישית למנהלים ★ ניהול תיקיה מרכזית ותכתובת
● הכישורים הדרושים: ★ נסיון בניהול עצמאי של משרד משך מס' שנים ★ יכולת ניהול צוות עובדות ★ שליטה מלאה בעברית וידיעת אנגלית
התנאים יקבעו בהתאם לכשורי המועמדת
פנה בכתב עד יד בפרוט קורות חיים ונסיון לת.ד. 535 נצרת עלית
— סודיות מוחלטת מובטחת —

דרושה פקידה ראשית — ת.ד. 3495 ירושלים
מרכיבים — עבודות אלומיניום — תנאים טובים
לחברת בניה ארצית דרוש/ה פקיד/ה כללי/ת למשרדה הראשי בתל־אביב — טל. 58144
דרושה פקידה מתחילה לאחר שרות צבאי בעלת תעודת בגרות — נא לטלפן 30964, 35961
דרוש שליח צעיר עם קטנוע או טוסטוס, אחראי ומסור — לפנות עתון „הארץ", מחלקת מודעות, רח' שוקן 21 ת"א, בין השעות 9—12
למשרד הנדסי בתל־אביב דרושים מודדים — טל. 265278, 264396
דרושה פקידה כתבנית אנגלית — לפנות לת.ד. 17213 ת"א
לבנק למשכנתאות דרושה כתבנית בעברית משולה למכונה חשמלית — לטלפן: 292776־8
למפעל מתכת בפתח־תקוה דרושים מסגרים — טל. 910172, 913626
למשרד אדריכלים דרוש/ה טכנאי/ת, 5 שנות נסיון — טל. 03—259647, 8.30—15.30
למשרד הנדסי דרושים שרטטים/ות, טכנאים/ות בעלי נסיון בתכנון כבישים, פתוח ועבודות עפר — לפנות בכתב לת.ד. 4686 חיפה
דרוש מכשירן לציוד תעשייתי אלקטרוני ופנאומטי — לפנות ת.ד. 246 תל־אביב, טל. 824244/6 — 831566
למפרדיה ביפו דרושים ★ תופרת 2 מחטים ★ רפדים בעלי נסיון — טל. 834677
דרוש בוחן מנוסה למשרד רואה חשבון
למשרד אדריכלים דרושה מזכירה
דרושים טכנאי קרור מתלמדים — 260387
דרוש טבח — לכוסר גדול דרוש טבח מקצועי
לחברה קבלנית דרושה פקידה — טל. 447297, 448137
למפעל בסביבת חיפה דרוש אפסנאי — הכישורים הדרושים: ★ נסיון של מספר שנים לפחות ★ ידיעת שפה עברית־אנגלית ו/או צרפתית ★ נסיון בניהול צוות עובדים — לפנות בכתב לת.ד. 4868 למס' 187 עם ציון קורות חיים
רשת־קי בע"מ דרוש מתלמד לצילום אופסט
מזכירת הנהלה — ת.ד. 1151
דרושה מפעילה למכונת הנהלת חשבונות
ד. וחנר — 1. מהנדס בכיר 2. מהנדס אזרחי 3. מהנדס מחלק 4. מהנדס בנין
למשרד מהנדסים דרוש/ה הנדסאי/ת
דרוש פועל אופסט מנוסה — 59836
בסמ"ת — הטכניון — רופא
קבלני משנה עם מימון
לחברה מסחרית בחיפה דרושות 1. פקידה־קופאית 2. כתבנית עברית

כנס חרום דחוף להצלת התיירות

"יש לי תוכנית־שלום מקפת, הכוללת את מדינות ערב ואת הנושא הפלשתינאי, ומתחשבת בצרכי הבטחון שלנו ובבעיה הדמוגרפית"

(המשך מעמוד קודם)

נית כרעיון־השלום הבינלאומי, יש להם גם אינטרס ממשי במימושו — וזה בהחלט עולה בקנה אחד עם עמדתנו.

(בגילוי לב) בנקודה זו אמרתי למארחי הנכבדים: אני מוצא בעמדתכם דבר והיפוכו: מחד — אתם שואפים כי השלום ישרור במזרח התיכון; ומאידך — על־ידי תמיכתכם באש"ף אתם מעודדים למעשה את הגורם הקיצוני ביותר באזורנו, החותר בלי הרף לטרפד כל נסיון ומאמץ למשא־ומתן במזרח־התיכון. איך זה מתיישב?

אני: ומה הם השיבו לך?

אלון: מנהיגי רומניה גורסים, כי דווקא על־ידי ההכרה באש"ף הם תורמים לריסונו, לביותו ולמיתונו של האירגון הטרוריסטי. (מושך בכתפיו בפסקנות רבה) אשרי המאמין!

רומניה אינה מתווכת

שאלה: האם אנו מעוניינים שרומניה תתווך בינינו לבין ברית־המועצות, במגמה לחדש את היחסים הדיפלומטים בין ישראל למוסקבה?

אלון (חד־משמעי): אינני סבור, כי רומניה היא הכתובת המתאימה לכך; חוץ מזה, אני אינני מחפש מתווכים.

אני: מדוע?

אלון (בטעם מאופק): ראשית, אני לא רוצה בעלי־בונות של תשובות שליליות. שנית: ברית־המועצות יודעת יפה, כי היא ולא אנחנו ניתקנו את היחסים הדיפלומטיים. הרוסים יודעים היטב, כי ניתוק מעין זה עומד בסתירה גמורה עם סיסמתם שלהם בדבר הצורך בדו־קיום בשלום בין כל מדינות העולם מבלי להתחשב באופי המישטר. מסופקני, אם ברית־המועצות מסוגלת לתרום תרומה חיובית כלשהי להשכנת השלום באיזור, וזאת בגלל עמדתה החד־צדדית והאנטי־ישראלית הברורה.

(בהערכה רבה) לעומתה — רומניה אומנם איננה מתווכת בסיכסוך המזרח־תיכוני, אבל על־ידי עצם קיום יחסים פעילים וידידותיים גם עם ישראל וגם עם מדינות ערב (מרים קולו) היא תורמת לקירוב השלום באיזור יותר מכל הגוש המזרחי גם יחד! רומניה מוכיחה הלכה למעשה, כי אם מדינה עומדת על עקרונותיה, מתייחסים אליה גם במדינות ערב ביתר כבוד ודרך ארץ, מאשר לכל אחת משכנותיה בגוש המזרחי, אשר מערבים בטוחים, כי הן "מונחות בכיסה" בכל סיטואציה שהיא.

שאלה: האם מעוניינת רומניה לקחת חלק בוועידת ז'נבה?

אלון: אילו הורחבה מיסגרת המדינות המשתתפות בוועידת ז'נבה, היתה רומניה בוודאי רוצה להשתתף בה (בלי היסוס) והיא, לא ספק, מתאימה לכך יותר מכמה מדינות שהנשיא סאדאת הציע. בשיחותי עם מנהיגי רומניה הבהרתי להם כי, דווקא מתוך דאגה לקיומה ועתידה של ועידת ז'נבה מוטב שלא להפכה ל"מיני עצרת או"ם".

אני: כיצד הגיבו הרומנים?

אלון: הם פרצו בצחוק.

אני: נשיא רומניה, ניקולאו צ'אושסקו, ערך באחרונה סיור מקיף במדינות־ערב, ונפגש עם מנהיגיהן. האם סיפר לך על רשמיו ועל מסקנותיו?

אלון: כן, בהחלט. הנשיא צ'אושסקו הביע בפני את דעתו, כי מבלי להתעלם ממצב השימוש החודרני הגובר והולך במזרח־התיכון, נראה לו שמדינות ערב, השוכנות בסמוך לישראל, משלימות בסיכומו של דבר, עם קיומנו, ולדעתו בשלים עתה התנאים להתקדמות לשלום.

שאלה: ומהם התנאים?

אלון: נשיא רומניה גורס, כי החלטה 242 של מועצת הבטחון קובעת מראש שעל ישראל לסגת אל הקווים שהיו לנו לפני מלחמת ששת־הימים. ואני

"פורד לא טען שהוטעה ע"י ישראל"

אמרתי: ישראל משמיכה לפרש סעיף זה לא כמיסמך המתבצע במנותק ומכוח עצמו, אלא כבסיס עקרוני למשא־ומתן. אלמלא כן, היו הדברים מנוסחים אחרת לגמרי. (בתוקף) אני תומך את יתדותי באישים שהגדירו את החלטה 242, והם: ראש ממשלת בריטניה הרולד וילסון, שר החוץ האנגלי דאז ג'ורג' בראון, שגריר בריטניה בעצרת האו"ם דאז הלורד קרדון, ושגריר ארצות־הברית דאז, ארתור גולדברג.

שאלה: כלום הגעת לסיכום כלשהו עם מנהיגי רומניה בבעיות המזרח־התיכון?

אלון (מעשית): האמת היא כי לא סיכמנו מי מסכים עם מי, לא קיימנו הרצאות איש בפני רעהו, לא השמענו הכרזות. לא הצהרנו על עמדות. קיימנו שיחות בלוויית־לב. התווכחנו, ניסינו לשכנע.

הדו־שיח הפורה — יימשך

שאלה: מה תוכל לומר על אישיותו של נשיא רומניה?

אלון (באהדה חמה): מצאתי בנשיא צ'אושסקו אישיות מעניינת מאוד. הוא בקי בענייני האיזור והעולם, וניחן ללא ספק עם הדמויות הבולטות של המדינאים בני זמננו. (בסיפוק) אני יכול לומר כי המאזן הכולל של המשותף בהשקפותינו עולה לאין שיעור על הנקודות שאין אנו מסכימים בהן, ואני מאמין כי הדו־שיח הפורה הישראלי־רומני — יימשך. הדבר בא גם לידי ביטוי בהודעה המשותפת שפורסמה על־ידי שר־החוץ הרומני מקובסקו ועל־ידי, עם תום הביקור.

אני: האם היו סידורי־הבטחון סביבך חמורים במיוחד?

אלון: כיוון שביקורי בבית־הכנסת ובמרכז הקהילתי בבוקרשט התפרסמו ברבים, לא רצו השלטונות ליטול סיכונים, והם דאגו באמת לסידורי־בטחון מיוחדים. כאשר צעדנו, הרב רוזן ואנוכי, ובעיקבותינו מאות יהודים, מבית הכנסת למרכז הקהילתי, שמרו עלינו מאות שוטרים ובלשים: ממש חומת־אדם משני צדי הכביש. אף פעם בימי חיי לא שמרו עלי כל־כך!

אני: האם אתה רואה טעם בכך, שהד"ר קיסינג'ר ישוב בקרוב עם "דיפלומטיית הדילוגים" שלו למזרח־התיכון?

אלון: אגיד כך: הגדרת סיום שליחותו של הד"ר קיסינג'ר באיזור היתה: "השעייה", דבר שהעיד על זמניותו. אשר לצד הדיאלקטי של העניין, אני מרשה לעצמי לקבוע (נמרץ), כי יבוא יום כאשר יושג סוף־סוף הסכם בינינו לבין הערבים, ואז יתברר כי אפילו שליחות קיסינג'ר שלא הוכתרה בהצלחה — לא היתה לשווא והיוותה תשתית חשובה לצעדים הבאים. מכל מקום, מצחה לא יוכל סאדאת לטעות פעם נוספת ולחשוב, שאנו בכיסה של ארה"ב. אמריקה לא תיטעה עוד לחשוב, כי ניתן לכפות עלינו הסכם העומד בסתירה לאינטרסים שלנו. (מהרהר) וגם אנחנו למדנו שאין להניח לזולת שלא לרדת לחקר הבעיות שלנו, בטרם נצלח הצעות חדשות. בקיצור, (נאנח) כולנו נעשינו ריאליסטיים יותר.

אישית לא הייתי מייעץ לד"ר קיסינג'ר לחדש את "דיפלומטיית הדילוגים" שלו לפני שיקיים בדיקה מה הן סיכוייה. (מגלה) זאת מש הצעתי לו לפני שהתחיל בסיבוב שיחותיו האחרון, דהיינו: שיערוך תחילה סידרה ביקורים רשמיים בבירות המזרח התיכון, שלא בטאקטיקת "הדילוגים". ורק אח"כ יחליט מה לעשות. ידוע לי, כי גישה זו התקבלה גם על דעת הנשיא פורד.

אני: האם נכון הוא כי יחסיך האישיים עם ד"ר קיסינג'ר הצטננו מאז הושעה שליחותו. היו גם שמועות כאילו הד"ר קיסינג'ר טען שאתה הטעית אותו?

אלון (בלי התרגשות): יחסינו האישיים, המתמשכים כבר שנים רבות, נשארו כפי שהיו. מבחינה מדינית התחכחנו — ולעיתים בחריפות. כאשר ביקרתי, בחודש אפריל השנה, בוושינגטון נפגשתי עם הד"ר קיסינג'ר ולא שמעתי מפיו כל תלונה, כי הוטעה על־ידי או ע"י מישהו אחר משרי ממשלת ישראל. נכון, כי הוא השמיע טענות נגד חלק מעמדותינו (נזכר). אגב, לפחות שלושה ידידים משותפים לנשיא פורד ולי, ציטטו באוזני מקורות מוסמכים ביותר בבית הלבן, שאמרו כי נשיא ארה"ב לא טען מעולם שהוטעה על־ידי ישראל. נכון הוא, כי הנשיא פורד קיווה שנגלה יותר גמישות, אך זאת לא על סמך דברים ש...ורו לו, אלא על יסוד התפתחות עניינים אפשרית כפי שנראתה בעיניו.

שאלה: האם אתה בעד הסדר כולל או הסדר בשלבים?

אלון: אילו היתה לי ברירה חופשית, הייתי מעדיף הסכם־שלום כולל לאלתר עם כל אחת ממדינות ערב, תוך כדי מציאת פתרון צודק גם לבעיית ביטוי הזהות הפלשתינאית של ערביי השטחים המוחזקים. תמכתי ברעיונו של הד"ר קיסינג'ר, בדבר התקדמות בשלבים עם מצרים, כי שוכנעתי, כמו כל יתר חברי הממשלה (מדגיש), שזהו הסיכוי הריאלי להניע מחדש את המעי־לות המדינית ובלבד שהסדר־הביניים יהיה אמין מבחינת קיומו והסדרי הבטחון ההדדיים הכרוכים בו. ראיתי בו שלב בדרך לשלום.

(בתנופה): כאשר הושעתה שליחותו של הד"ר קיסינג'ר, לא "נואשתי". כבר אז אמרתי: "אי־הצלחה איננה סוף העולם", עם כל צערי על ההשעייה, לא ראיתי בכך מבוי סתום או משבר עמוק, שהרי המרכיבים העיקריים שרירים וקיימים, וארה"ב ממשיכה להיות גורם מרכזי ביישוב הסיכסוך המזרח־תיכוני. (בחיוך דק) וגם הד"ר קיסינג'ר קיים.

אני: מה דעתך על ההצעה המצרית, כביכול, להכריז אי־לוחמה לתקופת זמן של שלוש עד חמש שנים?

אלון: זמן רב הוא מרכיב חשוב מאוד. אך אין זה המרכיב היחיד. כיוון שהושש־ני שאין סיכוי קרוב למו"מ על שלום כולל, אני מסכים עקרונית להגיע להסכם־ביניים במתכונת מוגבלת או מקפת יותר ובלבד שהסכם זה יוליך לקראת שלום הן מבחינת תוחלת הקיום שלו, והן מבחינת סידורי הבטחון ההדדיים שילווה אותו. לפרטים לא אכנס, שהרי אנו עומדים על סף מו"מ מחודש. (בחומרה) אני מציע לעצמנו לשמור את הצעותינו המפורטות לשולחן הדיונים. בפומבי עלינו לדבר רק בלשון העקרונות והקטיגוריות, שאם לא־כן, קיים חשש כי כל מה שיובטח על־ידינו בפומבי ייחשב לחישג של הצד השני עוד לפני שיפתח המו"מ.

(מטעים כל מלה) יש לי לעצמי תוכנית־שלום מגובשת ומקפת, שבבוא העת אגישה לדיון והחלטה. היא כוללת את כל מדינות ערב, לרבות הפיתרון לבעיה הפלשתינאית, המביאה בחשבון את זכויותיהם ההיסטוריות, את צרכי הביטחון שלנו ואת הבעיה הדמוגרפית. יחד עם זאת, מתחשבת התוכנית גם באפשרויות הפוליטיות ובאינטרסים של הצד השני. בהסכמתי להסדר חלקי אין שום סטייה בתפיסתי את ההסדר הכולל, ההבדל בין "טאקטיקה של סלאמי", שהיא שלילית ביסודה, לבין הסדרים חלקיים, הוא בכך שאלה האחרונים מודרכים על־ידי השקפה כוללת ומוליכים להשגתה.

פורד ידיד נאמן

אני: אבל מדוע נדרשת רק ישראל לעשות את כל הויתורים?

אלון: תראה, אנחנו מחזיקים בשטחים שעל חלקם הגדול אנו מוכנים להתפשר תמורת התחייבויות מדיניות, איסטרטגיות ומישפטיות של הצד השני. כמובן, ששטח הוא הרבה יותר מוחשי מאשר התחייבות מדינית. מכאן — שתדדיות איננה זהה בעצמים, אך בהחלט חייבת להיות סימטרית במישקלה. קל יותר להמחיש סיפור על נכסי דלא־ניידי, מאשר עקרונות הנראים מופשטים. (חד־משמעי מאוד) אנו נעמוד, כמובן, על התמורת המדינית המלאה לכל פשרה טריטוריאלית שנעשה. זהו, אולי, הסיכוי היחיד העשוי להוליך לשלום.

שאלה: עיתונאים דיווחו מזלצבורג, כי "יחסים אנושיים מצויינים נקשרו בין הנשיא פורד לסאדאת". האם זה מדאיג אותך?

אלון: אינני מקנא בשיפור היחסים של ארה"ב עם מצרים, או עם כל מדינה ערבית אחרת. הנשיא פורד הוא ידיד נאמן של מדינת ישראל, ויש לנו עניין שמעמדת של אר"הב יתחזק במזרח התיכון. אם תדע ארה"ב לשמור על עקרונותיה והתחייבויותיה אין כל הכרח שההתקרבות בינה לבין ארצות ערב תיעשה על חשבוננו.

הנסיון מלמד, כי אם תציג ארה"ב באופן חד־משמעי את עמדתנו בפני הערבים, ותסביר להם כי היא עומדת לימיננו בתביעתנו הצודקת לחיות בשלום בגבולות בני־הגנה — אז גם תיפתחנה התביעות הערביות ויקרב יום השלום. (באירוניה מוצנחת) בלאו הכי לא תוכל ארה"ב להתחרות עם ברית־המועצות בעמדתה העויינת לישראל. עובדה היא: בעוד שארה"ב בונה את עתיד יחסיה במזרח התיכון בעיקר על שלום ופיתוח כלכלי וחברתי, בונה מעצמת־העל השנייה, ברית־המועצות, את מאחזיה במזרח התיכון על קונפליקט ומצב של "לא שלום ולא מלחמה". אינני מאמין, כי ארה"ב התחייבה במשהו על חשבון ישראל. מאידך, לא אגיד כי נקבל הסכמה אמריקנית לכל צעד שנעשה בעתיד.

אני: מה אתה מצפה מפגישת ראש הממשלה, יצחק רבין, והנשיא פורד בשבוע הבא?

אלון: תהיה זאת הזדמנות לשני המנהיגים לא רק להחליף דעות ותערכות על הזירה הבינלאומית והמזרח תיכונית, אלא גם לקיים מעין דיון ראשוני על המטרות של המהלך הבא ועל הנוהלים השונים, לפיהם נצטרך לשאת ולתת. מכל מקום: ישראל תעשה ככל שיש לאל ידה, כדי להגיע לידי הסדר.

שאלה: מה דעתך על ההתפתחויות האחרונות בלבנון?

אלון: לכאורה, אין אנו רשאים להתערב בענייניה של מדינה שכנה. מאידך, מדובר במדינה ממנה נערכות מרבית פעולות המחבלים בצפון, ומן הדין שנעקוב בתשומת לב יתרה אחרי המתחולל שם. אין זאת הפעם הראשונה שאנו עדים לנסיון רציני להפר את האיזון שבין הנוצרים למוסלמים בכוח הזרוע ובאמצעים חתרניים. אירגוני החבלה דוחקים בשיטתיות את העדה

(המשך בעמוד 14)

מורשת

בית"ס התיכון הדתי לחשבונאות, למינהל ולפקידות בת"א

חוגג את סיום המחזור העשירי

ברכות מאליפות למנהל מר א' אשכולי ולצוות המורים.

ועד ההורים ומועצת התלמידים

התאחדות בתי מלון בישראל

אגוד ארצי של עובדי בתי אוכל ומלון

התסתדרות הכללית של העובדים בא"י

מודיעים על

כנס חרום דחוף להצלת התיירות

ומזמינים לכנס זה את בעלי, מנהלי ועובדי כל בתי המלון ברחבי הארץ.

כנס החרום יתקיים באולם "תיאטרון ירושלים", ביום שני, 9.6.1975, בשעה 12.00 בצהרים.

לפרטים נוספים: נא לפנות למשרדי ההתאחדות המקומיים ולמזכירי האגודות של עובדי בתי אוכל ומלון במועצות הפועלים.

למלון באיזור ירושלים דרושים:
* מלצרים
* מגישות

לקביעת ראיון ולקבלת פרטים נוספים טלפון 02—533479

Triumph INTERNATIONAL

טריומף אינטרנשיונל בע"מ ירושלים

* מזכירה בלשכת המנכ"ל
נסיון קודם של 3 שנים לפחות ביותר משרד ובעבודה עצמאית, שליטה בהדפסה בעברית, ידיעה טובה של השפה האנגלית ו/או הצרפתית.

* מנהל/ת חשבונות סוג ד'
נסיון קודם של לפחות 3 שנים, ויקנות בעבודה, ידיעת שפה לעבודה הערבית.

מועמדים רציניים מתבקשים לפנות לת.ד. 16101 ירושלים, בצירוף קורות חיים מפורטים.

ארגון מקצועי
כח משרדי
בעלת נסיון וידיעת השפה הצרפתית
שעות העבודה 15.00—8.00
לפנות ת.ד. 4111 תל־אביב "מנוסה"

למפעל תעשייתי בחיפה
דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
* רצויה ידיעה באנגלית
* נסיון של שנתיים
לקביעת ראיון נא לפנות טלפונית 512261—04

למפעל גדול בענף המזון במרכז הארץ
דרוש מנהל חשבונות (דרגת ג—ד)
ידיעת השפה האנגלית — הכרחית. למועמד המתאים — תנאים טובים.
לפנות: טלפון 945371 בשעות 8—16.00

לחברה ארצית גדולה
דרושה
מזכירה
הכישורים: ידע והדפסה בשפות אנגלית ועברית, נסיון בעבודות יצוא ויבוא
תנאים טובים למתאימה
נא לפנות לת.ד. 4496 חיפה למספר 67920

דרוש
סגן מנהל חשבונות ראשי
לקונצרן חיפאי בענפי חשרות וחיוור
כישורי המועמד: סוג גבוה בהנהלת חשבונות, נסיון, ידיעת אנגלית, עד 45.
מובטחים: עבודה מעניינת, תנאים הולמים.
נא לכתוב בצירוף קורות חיים ופרוט הנסיון לת.ד. 4353 חיפה עבור מספר 750 (מיקוד 31040)

למושב מבטחים בנגב המערבי
דרוש
מנהל צרכניה
* רצוי נסיון קודם
* תנאי שכר טובים
* דיור במקום
נא לפנות לטלפונים: 83512—057, 83474—057 בשעות הערב

למוסד ציבורי
העוסק בהוצאה לאור
דרוש
עוזר למנהל
• בוגר תיכון לפחות (אפשרי סטודנט).
• בעל השכלה רחבה וידע בחשבון.
נא לכתוב לת"ד 20123, תל־אביב.

לקדם אלקטרוניקה
הזדמנות לפקידה
השולטת אנגלית על בוריה
ללמוד מקצוע יבוא
למשרה קבועה.
שעות עבודה יקבעו בשיחה.
לפנות: טל. 56952 53517 ת"א לבני רחל.

לחברה מסחרית בעלת סניפים רבים
דרושים
* מנהל חשבונות עצמאי כאחראי למתי רישום, חישוב ובקורת מלאי
* פקידים/ות למחלקות רישום מלאי
* עוזר למנהל חשבונות ראשי מנוסה בכל תפקידי הנהלת חשבונות.
נא לפנות לטלפונים ...

לקומפל טורס בע"מ
דרושים נהגים בעלי רשיון לרכב אשכול
בשכ"ח או לפי הסדר מוגדר. עדיפות תינתן לדוברי שפות אנגלית, צרפתית ו/או גרמנית.
נא לפנות אישית אל: קומפל טורס, רח' טשרניחובסקי 4 — ת"א טלפון: 54037 — 50555

לחברה ציבורית לבנין
דרושים
מנהל חשבונות ראשי/עוזר — בתל־אביב
* מנהל חשבונות עצמאי — בתל־אביב
— סודיות מובטחת —

אנו מחפשים
מזכירה למנכ"ל
בחברה בינלאומית בענף מיכשור רפואי
קורספונדנציה עצמאית באנגלית ועברית, כולל הדפסה, נדרשת.
מועמדות יפנו לת. ד. 16567 ת"א.

למוסד ציבורי העוסק בחינוך יהודי בתפוצות
דרושים
שליחים לאמריקה הלאטינית
בעלי נסיון בעבודה קהילתית השולטים בספרדית.
לפנות: ת. ד. 919 ר"ג עבור שליחים בצרוף תולדות חיים.

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל
דרושים לשנת תשל"ו
אסיסטנטים ומדריכים

לחברה גדולה
דרושה
פקידה
למחלקת המנגנון
הכישורים:
בוגרת צ.ה.ל.
תעודת בגרות
כתבנות עברית — יתרון
נא לפנות בכתב בפירוט קורות חיים לת.ד. 1969 ת"א עבור "מנגנון".

דרושים
כרסמים-חרטים מעולים
לעבודות מדוייקות לאבי־טיפוס
תנאים מיוחדים ✱ אוירת עבודה נעימה
5 ימי עבודה בשבוע
נא לפנות לת.ד. 4353 חיפה עבור נוספר 749 (מיקוד 31040)

למפעל טקסטיל באזור ת"א
דרוש
מנהל חשבונות ראשי

לכפר הנוער הדתי
דרושים
אם בית מרכזית
מזכירה (ה) מנוסה
עובדי מטבח
לולן
חצרן
עובד/ות נקיון

אוניברסיטת תל־אביב
דרושים

ראה מודעות דרושים גם ב"7 ימים" ובמוסף הספרות

هكذا من الإصل

פתיחת תעלת־סואץ: שלושה היבטים

קלף נוסף לרוסים - בלא כל מאמץ מצידם

מאת אלוף (מיל.)
אהרן יריב

אף לרגע אין ספק, כי הנהנית העיקרית מפתיחת תעלת־סואץ לשיט בינלאומי תהיה, בראש וראשונה, ברית־המועצות. הרווח האיסטרטגי יהיה כולו שלה, כיוון שפתיחת התעלה פותחת גם דרך קצרה לאוקיאנוס ההודי, והיא מגדילה בהרבה את אפשרויות השליטה שלה במיפרץ הפרסי, איזור שהוא בעל חשיבות איסטרטגית ממדרגה ראשונה.

אין פירוש הדבר שברית־המועצות אינה מחזיקה היום כוח במיפרץ הפרסי. כוח כזה קיים ונמצא שם. אך הוא זקוק להפלגות רחוקות כדי להגיע ליעדיו, ו־מהם הביתה. אלה הן הפלגות שאך מכבידות על הנוכחות הסובייטית, אפילו היא מסתייעת בבסיסים בסומאליה ובמקומות אחרים.

אהרן יריב

צריך לצפות עכשיו — אולי לא מייד, אבל בטווח הנראה לעין — לנוכחות ימית סובייטית מוגברת באוקיאנוס ההודי ובמיפרץ הפרסי. לעניין זה יש השלכה, אולי אפילו חמורה למדי, על סין. כאשר מחזיקים הרוסים בדרך קצרה יותר אל תת־היבשת ההודית, אין לסינים שום סיבה לצאת מכליהם בשמחה. יחסי סין וברית־המועצות לא השתפרו מיסודם. כל צד רואה את השני כאוייב. והסינים לא הצטערו בעבר על נעילתה של תעלת־סואץ לשיט. פתיחת התעלה מעניקה לרוסים קלף איסטרטגי נוסף, בלא כל מאמץ מצידם.

עיקרון ראשון־במעלה

כמובן שכל יתרון שבידי ברית־המועצות הוא בבחינת מיגבלה לארצות־הברית. אין זאת אומרת שארצות־הברית היא חסרת־אונים ואובדת־עצות. בהחלט לא. כוחה הימי גדול, והיא מסוגלת לקיים נוכחות ימית סבירה באוקיאנוס ההודי ובמיפרץ הפרסי. בעבר כבר קרה לא פעם שעשתה כן, תוך הקצאת כוח מהצי השביעי למיפרץ. פתיחת תעלת־סואץ תאפשר לארצות־הברית, אם תרצה בכך לתגבר את כוחותיה במיפרץ ובאוקיאנוס בספינות של הצי השישי, העושת בים־התיכון. כדאי לזכור, כי בימי ההמתנה שקדמו למלחמת ששת הימים, העבירו האמריקנים נושאת־מטוסים דרך תעלת־סואץ, ואם ירצו „להפגין שרירים" בכל מיקרה של מתיחות במיפרץ הפרסי — הרי ש־יוכלו לעשות כן.

ארצות־הברית אינה יכולה, בשום צורה ואופן, להתנגד לפתיחת תעלת־סואץ. חופש־המעבר ב־ימים חשוב לה כעיקרון ראשון במעלה, ויש לה אינטרס לקיים עיקרון זה, אפילו אין הוא נוח לה במיקרה זה או אחר. אין פירוש הדבר שהאמריקנים לא ראו ברכה בחסימת התעלה. היו בארה״ב, ובוודאי ישנם גם כיום, גורמים חשובים שהתנגדו לפתיחת התעלה — אך אלה לא קבעו את הקו הרשמי הפומבי. נהפוך הוא: הצמרת המדינית האמריקנית אמרה תמיד, כאשר היה צורך בכך, שיש לארה״ב עניין בפתיחת התעלה.

ארצות מערב אירופה היו מאז ומתמיד תומכות נלהבות בפתיחת התעלה. חסימתה לשיט, לפני שמונה שנים, פגעה בהן מבחינה כלכלית, אבל אותן ארצות אירופה הן גם חברות בברית נאט״ו — ומן ההיבט הזה שוב אין שום סיבה לשביעות־רצון. נוכחות סובייטית במיפרץ הפרסי והאוקיאנוס ההודי מכבידה על ברית נאט״ו. עם זאת, אף לא אחת מארצות מערב־אירופה תאמר דבר בעניין זה. השיקול הכלכלי הוא הדומיננטי, והוא שמניע את ראשי המימשל בארצות אלה לברך על פעולתו של סאדאת.

להגביל סיכונים אפשריים

השאלה העיקרית היא — איך תנהג ארצות־הברית? ברור לחלוטין שלארצות־הברית יש יכולת פיסית לשמור על האינטרסים האיסטרטגיים שלה, במיקרה שתהיה נוכחות סובייטית מוגברת — באיכות ובכמות — באוקיאנוס ההודי ובמיפרץ הפרסי. בשלב זה העליונות הימית היא עדיין בידי ארה״ב מן הבחינה האיכותית, אם כי לא מן הבחינה הכמותית. אך משתי הבחינות גם־יחד יש ביכולתה של ארה״ב להגביל סיכונים אפשריים, הטמונים בנוכחות ימית סובייטית מוגברת באוקיאנוס ההודי ובמיפרץ הפרסי, ואף לנטרלה. השאלה היא האם ארה״ב תהיה מוכנה להפעיל יכולת זאת בשעת צורך. ימים — תרתי משמע — יגידו.

אפשרויות של לחצים מצריים — ופעולה צבאית

מאת אלוף (מיל.)
ישעיהו גביש

פתיחת תעלת־סואץ לשיט בינלאומי היא בבחינת חג למצרים — אך חלילה לנו להסתנוור מניפנופי הדגלים ומצהלות־ההוגגים. ההנחה שצריכה להיות מקובלת היא, שפתיחת תעלת־סואץ לשיט מחייבת את מצרים בהשקעות גדולות מחד גיסא, ומזכה אותה ברווחים גדולים מאידך. פתיחת התעלה גם גוררת בעיקבותיה פיתוח איזור הסואץ, החזרת אזרחים לבתיהם, שיקום ערים והקמת יישובים חדשים.

כמעט מאליה מתבקשת ההנחה שבמצב כזה ירצו המצרים להימנע ממלחמה. הם לא ירצו לאבד אף אחד מהיתרונות הגדולים, שמקנה להם פתיחת התעלה. הם יימנעו מכל התגרות בצה״ל, לא יפרו את הסכם הפרדת־הכוחות, יימנעו מהוצאת כוח־החירום של האו״ם, ו־להיפך — ישאפו שהוא יישאר במקומו כל זמן שהדבר ניתן.

ישעיהו גביש

אולם למעשה, רוכשים המצרים כמה וכמה יתרונות צבאיים עם פתיחת תעלת־סואץ לשיט:

● הם פותחים תנועה ימית צבאית בין שתי הזירות הימיות העיקריות — ויכולים להעביר כוחות, די בקלות, בין הים־התיכון לים־סוף ומיפרץ סואץ ולהיפך;

● הם פותחים שערים לתנועה חופשית של הצי הסובייטי באותם נתיבים;

● הם יפתחו בכמה הכנות צבאיות כמו, למשל, בניית מינהרות מתחת לתעלה, סידורי גישור צמרדים לתעלה לצורך תנועה מהירה על גביהם וסידורי הגנה למערכים הצבאיים שכבר קיימים בגדה המזרחית של תעלת־סואץ. מערכים אלה נכונים לקלוט כוחות צבאיים גדולים במהירות רבה. כן יעשו — אם עדיין לא עשו — סידורי הגנה אווירית בשתי גדות התעלה, לרבות תותחי נ.מ. וסוללות טילים.

גיבוי לטיעון המצרי

אנחנו צריכים להניח — וצריך לקוות שהביאו זאת אצלנו בחשבון — שפתיחת תעלת־סואץ לשיט מקנה למצרים כמה וכמה אופציות ללחצים על ישראל:

● הם יכולים להעביר כוחות לגדה המזרחית, הישראלית לשעבר, של תעלת־סואץ בטענה שכוחות אלה נחוצים להגנת התעלה;

● הם יכולים לסלק את כוח החירום של האו״ם בהנחה שצה״ל יימנע מכל פעולה צבאית, בעיקבות איום מיידי להפסיק את השיט. נוסף לאפשרות של הסלת אמברגו נפט. במצב כזה, ייתכן בהחלט ששתי המעצמות כאחת יתנו גיבוי לטיעון המצרי על הצורך להגן על התעלה.

חשוב לזכור, כי בידי המצרים גם כמה אפשרויות של פעולה צבאית. אלו הן אופציות מוחשיות מאוד, שאפשר לממשן בתוך־זמן קצר:

● מעבר להתקפה כוללת, למרות השיט החופשי.

● תיגבור הגדה המזרחית בכוח צבאי ויציאה למיתקפה רק לאחר זמן־מה של רגיעה.

● הכנסת מערך מאיים של טילי קרקע־קרקע ארוכי־טווח.

מיתקפה פתאומית

פעולה צבאית יכולה לצאת אל הפועל גם כאשר כוח החירום של האו״ם יישב בסיני. אסור אף לרגע לחשוב, שהמצרים יטרחו קודם לסלק את האו״ם ורק אחר־כך יפתחו באש. הם בהחלט יכולים לפעול בעוד כוח „הקסדות הכחולות" חוצץ בינם לבין ישראל בסיני. כמובן שתיתכן פעולה כזאת אחרי סילוק כוח האו״ם, ובהחלט ייתכן — כמעט ודאי — שפעולה כזאת תתואם עם הצבא הסורי.

למה עלינו להיות מוכנים? לכל אפשרות. עלינו להיות־מוכנים להפרה מכוונת של הסכם הפרדת־הכוחות ולתמיכה של העולם כולו — דווקא בטיעון המצרי; עלינו להיות מוכנים ללחצים כבדים על ממשלת ישראל להורות את צה״ל לנסיגה נוספת, בגין טיעוני הגנת תעלת־סואץ; ועלינו להיות מוכנים — ובכל מאודי אני מקווה שאנו מוכנים — למיתקפה פתאומית, תוך כדי צליחה מהירה, או התבססות זמנית של כוחות גדולים בגדה המזרחית ויציאה למלחמה בשעה שתיראה לממשלת מצרים.

מחווה של הרחקת סכנת התלקחות - ושמירה על אופציית המלחמה

מאת
פרופ' שמעון שמיר

לפתיחתה של תעלת סואץ יש בתודעה הפוליטית המצרית משמעויות שונות וסותרות (בשעת כתיבתם של דברים אלה לא ברור עדיין אם וכיצד תתבצע ההתחייבות המצרית לפתוח את התעלה לשיט ב־5 ביוני ואיזו מן המשמעויות הכרוכות בכך תובא לכלל הבלטה. הדברים שלהלן מתייחסים לתמונה ששררה ערב ה־5 ביוני).

מצד אחד מופיעה פתיחת התעלה בהקשר של מאמצי השלום. היא מוצגת על־ידי המצרים כמחווה וכעדות לנכונותם לפעול להרחקת סכנת המלחמה. פתיחת התעלה הוצגה בהקשר זה כבר בפברואר 1971, עת הציע סאדאת להפעיל את הסואץ בתמורה לנסיגה ישראלית מאזור התעלה, קשורה בלוח־זמנים לנסיגה כללית. התפיסה עליה מתבססת עמדה זו גורסת כי על־ידי פתיחת התעלה לשיט, המשולבת בשיקום ופיתוח כל אזור התעלה, חושפת מצרים משאבים יקרים להרס במיקרה של חידוש המלחמה, ולפיכך היא יוצרת אינטרס מצרי ברור להימנע ממלחמה. המצרים פירסמו בהבלטה רבה את תוכניותיהם להשקעות נרחבות, בהיקף העולה על שלושה מיליארד ל״מ, בהרחבת התעלה ובפיתוח האזור. התוכניות כוללות פיתוח נמלים, בניית תעשיית פטרוכימיות ומחצבים, הקמת אזורי תיירות בינלאומיים וביצוע תוכניות השקייה. [illegible] התעלה. משמעות זו של פתיחת התעלה מובלטת בעיקר בשיחותיהם של דוברי המישטר עם גורמי חוץ. כך, למשל, אמר סאדאת בראיון עם כתב ה„ניו־יורק טיימס", הנרי טאנר: „קבעתי את ה־5 ביוני כמועד הפתיחה של התעלה מבלי להתנות זאת בנסיגה ישראלית נוספת. אמרנו שאנו נכונים לפתוח את התעלה כחלק מתהליך השלום".

„עומק תחת עומק"

נימה זו אינה נעדרת גם בהתבטאויות לצורכי פנים, אך שם מודגש יותר היבט אחר של פתיחת התעלה. השליטה באזור תעלת סואץ היא ההישג הקונקרטי העיקרי של המצרים ממלחמת יום־הכיפורים. בחיים הפוליטיים של מצרים הועלתה הצלחתה של צליחת התעלה ב־6 באוקטובר לדרגה של אפוס הירואי. אפוס זה משתלב עם עלילות־גבורה אחרות, הקשורות בתעלה, ומטופחות על־ידי המישטר: המאבק בבריטים בראשית שנות ה־50 והגנתה של פורט סעיד ב־1956. פתיחתה של התעלה לשיט, כשהיא נתונה תחת ריבונות מצרית מלאה וכשהצבא המצרי מוצב משתי גדותיה, היא הביטוי המוחשי של המיתוס החדש. במובן זה היא מבטאת דווקא רוח לאומנית־לוחמנית, ובאה להדגיש את אמונתם של המצרים בכוחם הצבאי, ביכו[illegible]

ההנהגה המצרית מודעת לסתירה הנשמעת בין שני היבטים סותרים אלה של פתיחת התעלה, והיא טורחת להדגיש, כנגד הביקורת מן האגף הערבי „הניצי", שהסתירה אינה קיימת. בנאומו ב־29 במארס אמר סאדאת: „אנו יכולים להגן על ערי התעלה אשר אנו שיקמנו ומשקמים אותן. חלף הזמן שבו שימשו המרחקים מחסום בפני תוקפנות. העניין עתה מתבסס על יכולת ההרתעה... הריני מכריז בזאת כי כל פגיעה במקום כלשהו בערי התעלה וכל התנכלות לנקודה כלשהי בתעלת־סואץ עצמה תיתקל בהרתעה מספקת".

שמעון שמיר

הוא מצהיר מפעם לפעם מחדש שמצרים אינה סוגרת בפני עצמה את האופציה הצבאית, ואם תפגע ישראל באזור התעלה בתהליך הקרבות, תגיב מצרים בפגיעה בעומק ישראל. במלים אחרות, יש כאן החלה של דוקטרינת „עומק תחת עומק", אשר במלחמת יום־הכיפורים הוציאה את העורף האזרחי של שתי הארצות מזירת הלחימה, גם על אזור תעלת־סואץ.

המצרים מציגים את פתיחת התעלה גם כמחווה כלפי מדינות אירופה, האמורה להקנות למצרים תמורה פוליטית מתאימה. ואכן אין ספק שרוב מדינות אירופה תצאנה נשכרות מפתיחת התעלה, והן נכונות לראות אותה כמחווה המחייבת הדדיות. במשמעות אחרת יש בפתיחת התעלה מחווה גם כלפי ברית־המועצות, הגם שהמידה המדוייקת של תועלת אסטרטגית לסובייטים שנוייה במחלוקת. על עצם התועלת אין חולקים.

הורדת מתח המלחמה

במערכת מורכבת זו של מחוות לכל הכיוונים נוטים לעיתים לשכוח שמצרים היא הנשכרת העיקרית מפתיחת התעלה. אמנם ניתן להניח כי התעלה לא תחזור לרמת השימוש בעבר, לפחות לא עד סוף העשור, אך מצרים לא תתקשה לחזור לרמת הכנסותיה מן התעלה לפני סגירתה (כ־200—250 מיליון דולר לשנה), ובהדרגה אולי אפילו להכפיל הכנסה זו. גם מיפעלי הפיתוח, הקשורים בהחייאת איזור התעלה, אמורים להגדיל את התוצר הלאומי, ומצרים התחייבה להציג פרוייקטים קונקרטיים על־מנת לקבל, ממקורות שונים, את הסיוע הכלכלי שהיא מבקשת, מתבססת במידה ניכרת על תוכניות־הפיתוח של אזור זה.

בסיכומו של חשבון, אין להכחיש שיש בעצם העובדה של הפעלת התעלה והשיקום והפיתוח של איזורה משום צעד בכיוון של הורדת מתח המלחמה ויהיו הפירושים המילוליים שיינתנו לפעולה זו אשר יהיו. ברם, ההחלטה על מלחמה נוספת לא תקום או תיפול על עניין זה לבדו, וללא מערכת נוספת של הסדרים והסכמים קשה יהיה לראות בו מחסום של ממש להתחדשות מעשי־האיבה.

מחסנאי ראשי
אתגר לאיש מתאים
צעיר דינמי בגיל 30—40
* נסיון של 3 שנים בתפקידים בכירים בניהול מחסן או ייצור.
* מוכן לעבוד בעצמו להנהיג אחרים.
* ידיעת השפה האנגלית.
* בעל רשיון נהיגה.
תנאים טובים עם אפשרויות של התקדמות מהירה, אם הינך עונה לדרישות הנ״ל ורוצה להשתלב במפעל דינמי ותוסס.
אנא פנה בכתב ידך תוך ציון נסיונך הקודם אל ת.ד. 681 — תל־אביב.
— סודיות מובטחת —

למיבלי כרמל
תעשיות קרטון גלי בע״מ
לקראת הפעלת המפעל החדש
דרושים העובדים הבאים:
1. מהנדס תעשיה וניהול
2. כלכלן
3. גרפיקאי/ת
לקביעת ראיון נא לפנות טלפונית 538361 חיפה או לת.ד. 860 חיפה

דרושה מזכירה
בעלת ידיעות טובות בהנהלת חשבונות ונהול משרד
שעות העבודה 8.00 — 14.00
מקום העבודה באזור נתניה
תנאים מצויינים למועמדת המתאימה
עדיפות לבעלת רכב.

למוסד ציבורי גדול
לעבודה באיזור טבריה והצפון
דרושים
עובדים סוציאלים
מועמדים בעלי הכשרה מתאימה (בוגרי אוניברסיטה בעבודה סוציאלית או עובדים סוציאלים מוסמכים) יפנו בקשותיהם עד ה־25.6.75 לת.ד. 7061 ת״א עבור (15) 162 הפניה תכלול קורות חיים, השכלה ונסיון מקצועי.

רשת מלונות גני שולמית
SHULAMIT GARDENS HOTEL GROUP
אשקלון * אילת * ים המלח
למלון באשקלון
דרוש
NIGHT AUDITOR
בעל נסיון
תנאים טובים למתאים
אפשרות מגורים במקום.
לפנות: טלפון 5151—051

הלוח הכלכלי באר־שבע
הלוח הכלכלי נתניה

هكذا من الأصل

„בארץ הזאת אין ברירה: אם רוצים לחיות — יש להילחם היטב"

— אומר אלוף־משנה (מיל.) ומרצה באוניברסיטה ד"ר אהרון דוידי — במלאות 8 שנים למלחמת ששת הימים ✡ „המלחמה בינינו לבין הערבים תתנהל כל זמן שהערבים ירצו בכך וכל זמן שאנחנו נתקיים ✡ כל יהודי בישראל חייב לומר: אחרי המלחמה הבאה אהיה מוכן לזו שאחריה ✡ בתקופה מסויימת לאחר מלחמת ששת הימים נוצר בחוגים אג"מיים של הצבא בטחון מופרז, שסחף איתו גם חלק מאנשי המודיעין ✡ כאשר עברנו את המשבר במלחמת יום־הכיפורים שוב היו גילויי־גבורה נפלאים ועילאיים ✡ באשר לפיקוד של צה"ל — אני חושב שהנבחרת הנוכחית היא טובה מאוד ✡ את המלחמה הקרובה עלינו לעשות לא כפי שהערבים רוצים; כל הארצות הערביות, גם אלה שאין להן גבול משותף, חייבות להיות מועמדות לקבל מכה קשה מאתנו ✡ את המלחמה הבאה עלינו לנהל לא רק נגד הצבאות הערביים — היא צריכה להיות מכוונת גם להריסת המערכת הכלכלית, התחבורתית, הסוציאלית וההנהגותית שלהם ✡ בסיבוב הבא יש להשתדל לפגוע באינטליגנציה הערבית — הפלאח המצרי אינו שונא אותנו כל כך"

אהרון דוידי
אחדות פנימית תקנה לנו עוצמה

מאת איתן הבר

אהרון דוידי הוא לוחם ותיק, שחלם משך שנים ארוכות להיות מורה בישראל, לבסוף, הגשים את חלומו. ד"ר (לגיאוגרפיה) דוידי — מרצה באוניברסיטת תל־אביב, אלוף־משנה (מיל.), מראשוני הצנחנים, לוחם בפעולות־תגמול רבות ובמלחמות ישראל — הואיל להשיב על מיספר שאלות שהצגנו בפניו — במלאות שמונה שנים למלחמת ששת הימים.

☐ השאלה הראשונה שלי נוגעת לאיכותו של הלוחם במלחמה. ממה מורכבת איכות זו. מה נשתנה באיכות הלוחם, ממלחמת ששת־הימים ועד היום.

דוידי: קודם כל אני חושב, שבאופן בסיסי לא נשתנו האיכויות של הלוחמים לסוגיהם בצה"ל. אני מדגיש „סוגיהם". תמיד, גם במלחמת השיחרור וגם לפני־כן, היו סוגים שונים של לוחמים. כוונתי להלוקה לפי גילים, לפי כושר גופני, לפי טמפרמנט ואומץ־לב אישי.

מבחינה זו, ניתן לומר, שהנוער — לא רק בצה"ל, אלא בכל צבא כמעט בעולם — הרבה יותר מוכן למלחמה, ויבצע אותה ביתר קלות, מאשר גילאים מבוגרים יותר. הדבר נובע מכושר גופני, מוטיבציות אלה או אחרות ועוד.

במלחמת יום־הכיפורים — בניגוד למלחמת ששת־הימים — נפגש חתך הרבה יותר גדול של לוחמים בצה"ל עם המלחמה. בששת־הימים וגם בקדש נלחמו, בעיקר, חיילי הצבא הסדיר, בחלק ניכר של הקרבות. ביום־כיפור, בגלל המיפגש של החתך גדול יותר של לוחמים עם המלחמה, נפגשו גם איכויות פחות טובות עם המלחמה. נוסף על כך נוצרו קשיים בגלל ההפתעה, בגלל השגיאות הטקטיות שעשינו בתחילת המלחמה ובגלל הכמויות הגדולות של החימוש שבידי הערבים.

אך כאשר עברנו את המשבר התגלה שוב צה"ל, עם גילויי־גבורה נפלאים ועילאיים, מפני שאז התארגנו כך, שהחלק היעיל יותר של היחידות הופנה קדימה והחלק הפחות־יעיל נסחף קדימה ותמך ביחידות הקדמיות.

☐ מה נשתנה, האם נשתנה ומה צריך לשנות לקראת המלחמה הבאה?

— במלחמה הבאה, הצבא כולו ייפגש עם האוייב וצריך יהיה לדרג את הכוחות כך שאל מול המלחמה החזקה יעמדו היחידות או הפרטים הטובים, והשאר יתנו את המשקל מאחור ויתרגלו לנורמות שיוצרים החיילים היותר טובים.

„החלפת מטאטאים"

אין ספק שצריך לדאוג לשיפור הרמה. אבל שיפור רמתו של הלוחם היא בעיה לא־מסובכת. מספיקים לכך מפקדים טובים בכל יחידה שייצרו היראלכית של תדמית אמת, תוך מתן אפשרות להתבטאות ואחריות לאנשים חדשים — מה שנקרא „החלפת מטאטאים" — ובכך ניתן להשיג שיפורים גדולים. אשר נאמר עד כאן נוגע לדירוג האיכויות האנושיות, אבל השינוי צריך לחול על כל העם.

באופן כללי, בלי להיכנס לפרטים, אני חושב שאנחנו צריכים לשנות את כל נקודת התצפית שלנו על החיים. צריך להבין שבארץ הזאת אין ברירה, אם רוצים לחיות, צריכים להילחם היטב, כי זוהי הנורמה.

יש עמים שיכולים לתת לנו דוגמה מאלפת מאוד. הצפון־וייטנאמים לדוגמה, שנלחמו ללא הפסק, בקשיחות ובכוח רצון עז, וניצחו למרות שהיו נחותים במספרים ובנשקם מן הרוסים ומן האמריקנים. זאת הם עשו מפני שהיו להם נורמות כאלה שלא הרשו להם שלא להיות „פייטרים".

מבחינה זו, המתירנות הפוליטית והמתירנות בענין חוקי המדינה, גורמות לכך שלעיתים לא כדאי לשמור על חוק, לא כדאי לשמור על נורמה ואפילו להרוויח מזה.

☐ אני חייב להודות שאת כוונתך במשפט האחרון לא הבנתי.

— כוונתי היא, שאם פחדת במידה כזו שפעם אחת עברת על החוק על־ידי כך שהשתמטת, ופעם שניה אתה עובר על הנורמה מפני שאתה פוחד בין חיילים שמקריבים את נפשם ואתה אינך עושה כמותם — הרווחת כאן פעמיים. ובחברה מתירנית כמו שלנו אתה גם מרוויח בשליחות כשאתה כותב על זה ספר ומקבל בעדו תמלוגים, ואחר כך אתה מפיץ את הדברים ברדיו ושוב מקבל תמלוגים.

בענין המתירנות הייתי מסתכן בהשערה שהמתירנות המינית אף היא מחלישה את כוחנו הצבאי. אם נדבר בלשון גסה: נוער שמתחיל חיים מיניים מופרזים בגיל צעיר מאוד, נאמר בגיל 14־15, כפי שהדבר נהוג היום — יהיה חייל פחות טוב מאשר נוער שהחיים המיניים שלו יותר מרוסנים. ואיני מטיף כאן להתנזרות. מתירנות מינית היא אולי נחמדת, בחברה נתמכת ובלתי־יצרנית, אך אינה מועילה לאירגונו של עם לוחם. ועובדה — במדינות בהן המדינה היא ערך נעלה, אינך מוצא מתירנות מינית אלא הטפה לסימבוליזציה של המרץ המיני.

תיזכורת טובה

☐ מה היתה התרומה, החיובית והשלילית, של מלחמת ששת־הימים למלחמת יום־הכיפורים?

— היתרונות של מלחמת ששת־הימים, הנראים לי היום חשובים, הם: שהיא נתנה לנו גבולות בטחון; נתנה לנו את הבטחון בהפעלת יחידות גדולות בטכניקות מחוד־כמות; העניקה לנו גם ידע ונסיון בהפעלת מטות בדרגים גבוהים — אבל את זה אני אומר בהסתייגות מסויימת. בדרגים הנמוכים הראתה מלחמת ששת־הימים שיש עדיין משמעות ללחימה אישית וקבוצתית, לעקשנות, לאומץ־לב ולכל שאר הסממנים של מלחמה, כפי שהיא צריכה להתבצע בידי עם הנלחם על קיומו.

התופעות הלא־טובות שנתגלו במלחמת יום־הכיפורים, אותן מייחסים למלחמת ששת־הימים, לא כולן תלויות באמת באותה מלחמה.

אני חושב כי התפישה של ירידה, המתחייבת מכך שהגענו לשיא — כשהכוונה היא שבששת־הימים היינו בשיא — בשום פנים אינה מחוייבת המציאות. יתר על כן; אני חושב שהתדמית של המודיעין ושל אגף המטה הכללי עלולה לקרות לפעמים בגלל אי־מלחמה, יותר מאשר בגלל מלחמה מוצלחת.

לדעתי, מצבנו היה הרבה יותר גרוע אילו בין מלחמת 1956 למלחמת יום־הכיפורים לא היתה מלחמת 1967, כי העובדה שבכל שש או שבע שנים יש מלחמה אחת, היא תיזכורת טובה לאיכות החיים שלנו כאן. לא איכות החיים שצריכים לשאוף אליה, אלא זו שאנחנו נמצאים בה בהכרח.

☐ מה היתה ההסתייגות ביחס להפעלת מטות בדרגים גבוהים?

— בתקופה מסויימת לאחר ששת־הימים אני חושב שנוצר בחוגים אג"מיים של הצבא בטחון מופרז, מין חבר'מניות שסחפה איתו גם חלק מאנשי המודיעין. נדמה לי שאחת המטלות שבהפרדה אגפית בין אג"ם ומודיעין היא לגרום לאי־תלות בין הערכות המצב המבצעיות והמודיעיניות. אני יכול לשער שהערכת המודיעין לפני יום־הכיפורים אמרה: אומנם יש סיכוי להתקפה ערבית, אך הרוח החבר'מנית שפעלה מתחת לפני השטח אמרה כך; גם אם תתבצע התקפה ערבית, נוכל תיכף לנפנף אותם בעזרת מספר טנקים, לכן גם טעות בהערכה איננה אסון.

☐ מה דעתך על הטענה שמערכת הסינון והדחיקה־החוצה של מפקדים בצה"ל הותירה בו הרבה מאוד מפקדים שאינם הטובים ביותר?

— קודם כל, יש לי טענות נגד הטוענים. כביכול לבכיינות, תגובה ילדותית המדגישה חוסר אונים. בעניינים אלה, שבהם תלויים חייך, חיי וחיי כל היהודים בארץ ואולי של כל עם ישראל, טענה נגד האיש יכולה להיות לפעמים חזקה יותר מטענה נגד ארגומנט.

מי טוען, שיבוא לתקן. טענות שאין עימן כל התחייבויות, אינן מועילות אלא באות אולי לתת סיפוק לאיש, שבעמקי נשמתו מרגיש שהוא עצמו לא עשה מה שנדרש ממנו. באשר לפיקוד של צה"ל — אני חושב שהנבחרת הנוכחית היא נבחרת טובה מאוד. אינני אומר בזה שאי אפשר לעשות שיפורים, אין מערכת שאי אפשר לשפרה. אבל, הבעיה היא שהיום אנחנו צריכים להבין שאחדות פנימית והקטנת הריב נותנות לנו עוצמה גדולה. הטוענים נגד הבינוניות בצבא אינם אומרים: בואו נחפש את הטוב ביותר, לפי קונצנזוס לאומי, אלא את הטוב ביותר לפי דעתם הפרטית.

מה אומר מאיליק'ה פעיל? האם הוא מציע שאריק שרון יהיה רמטכ"ל? — לא, הוא לא אומר זאת. אלא מעפר בעפר את כל הפיקוד של צה"ל. אני אומר באחריות מלאה שהיום בצה"ל יש נטיה לשמוע דעות בלתי־מקובלות אולי יותר מאשר ברוב התקופות בעבר. אם נחזור שוב אל השאלה — ניווכח שצה"ל החזיר לשורותיו כמעט את כל אלה שאתה טוען שסוננו החוצה. באופן אישי ובלי לתת פרוט אני רוצה לציין שהייתי שמח אילו היו לנו מפקדי גדודים בני 25 ומפקדי אוגדות בני 30.

☐ אתה העמדת דור של מפקדים. ראית מפקדים בהתפתחותם. האם אלה שראית לפני 10 ו־15 שנים, כמי שיכולים להיות אלופי פיקודים, מח"טים ומפקדי אוגדות, מילאו את ציפיותיך?

— אחד הדברים שלמדתי משך שרותי בצבא הוא שבגלל סיבות שונות, לא תמיד מתאמתות הערכות אישיות. לעתים, בגלל זה שאנשים יורדים — לא מסתאבים — אבל יורדים בכושרם. לפעמים האיש נשאר טוב ומצויין, אבל בגלל הזדמנות או נסיבות לא נוחות, הוא לא ביצע במאה אחוז. יש הרבה מפקדים טובים שלא הצליחו בפעולה מסויימת, והייתי נותן להם שאנס נוסף בלי שום היסוס, מפני שהכשלון נבע יותר מהנסיבות מאשר מן האופי שלהם.

באופן כללי אני חייב לציין כאן, שאנו מדברים לרוב על פיקוד גבוה ובינוני, אבל אני רוצה לציין שדרג המ"כים והסמלים ודרג החיילים הם שמילאו את חובותיהם באומץ־לב ובגבורה. והם משמשים עד היום השראה לפיקוד היותר גבוה.

טאקטיקות שונות

☐ התקופה שלך, בצנחנים, הצמיחה אגדות וגיבורים. היום אין כאלה. האם מצב זה נובע מכך שהר־ציונים של תקופתך בלטו מעל לממוצע של אז, או שהיום מיספרם של הר־ציונים הוא רב כל־כך, שאין מקום לספר אגדות?

— התקופה ההיא בלטה, כי היתה שונה מאוד מהתקופה שקדמה לה. מה שאיפיין אותה תקופה היה, שדרגים נמוכים בצבא השפיעו על הדרגים הגבוהים. ליתר דיוק: היה שילוב מוצלח בין דרגים נמוכים ודרגים גבוהים, תוך פיקוח מסויים של דרגים בינוניים.

☐ במלים פשוטות: שמאיר הר־ציון היה יכול לטפוח לרמטכ"ל על השכם?

— אני לא בטוח שלמאיר הר־ציון יש בכלל נטיות לטפוח לאנשים על השכם. העניין הוא מכך, שהיה מגע ישיר בין הרמטכ"ל לבין אריק שרון, ואפילו עם הר־ציון. אני לא אומר שזה לא קיים היום בצה"ל, כי אינני בקיא בפרטים, אבל אני משוכנע שהיום יש לרמטכ"ל קשר ישיר ליחידה זו או אחרת, טקטית או טכנית, שהיא בחזקת מורת־דרך לעתיד. אם מחר מופיע כלי מיוחד, אותו קצין צעיר שאחראי על הפעלתו בוודאי שיש לו קשרים ישירים לדרגים הגבוהים בצבא. באשר לקשר של פיקוד גבוה לחיילים, ראיתי גם אלופים וגם את הרמטכ"ל משוחחים עם חיילים כיום, כאשר צה"ל גדול פי כמה וכמה מאשר בעבר. גם כיום ראיתי את ההשפעה החיובית שיש למיפגש כזה על החיילים, ואני מוסיף גם על המפקדים הגבוהים.

☐ מהי נקודת השבירה בין האיכות והכמות, מתי גוברת הכמות על האיכות?

— ההכללות האלה בדבר כמות ואיכות לקוחות מתורה שאני לא כל כך מאמין בה. אני חושב שבמיפגש בין כוחות פיסיקאליים או סוציאליים — מנצח החזק. השאלה היא כיצד אתה מודד מה זה חזק. אם חזק זה שמן, אז — לא, אבל אם חזק זה מי שמוכח חזק, אז — כן! לכן, אני נוטה פחות להתרגש מכמויות גדולות ואני חושב שאנחנו עדיין יכולים למצוא צורה מחוכמת של הפעלת כוחות, שיכולה להיות דווקא על־ידי חזרה בלתי־צפויה לטאקטיקות ישנות.

☐ ובכל זאת, הערבים מוציאים עכשיו 10 מיליארד דולר על נשק. יש גבול ליכולתו של לוחם, עם המוטיבציה הגדולה ביותר לעמוד מול 60 ומאה טנקים.

— אני חושב שהערבים מבזבזים במידה רבה את כספם. יש גבול להשקעות שניתן להשקיע בפרק־זמן מסויים בכל מערכת שהיא, חלק ניכר של הנשק הזה הוא בזבוז מראש.

☐ אבל חלקו הוא בזבוז שיופעל.

— כן. השאלה היא מה זאת אומרת „שיופעל". אם יהיו לערבים 10 אלפים טאנקים לא יופעלו במכה אחת. אנחנו צריכים לפעול כך, שלא ניתן להם את השהות המספקת להכניס 10 אלפים טנקים בצורה חופשית (?) למלחמה. זה הכל.

מילחמת־מנע

☐ למה עלינו להתכונן אחרי המלחמה הבאה?

— קודם־כל עלינו להתכונן למלחמה הקרובה. צריך לשאוף שנעשה אותה לא כפי שהערבים רוצים. והדבר צריך להיעשות בכל הדרגים — פוליטיים, אסטרטגיים וטקטיים. אסור לנו לוותר על מלחמת־מנע. לאו־דווקא בקווי־החזית הגיאוגרפיים, אלא מלחמת־מנע בכל מקום שהוא, מכל כיוון, לכל מקום. הדבר הזה יביא מיד לכך שהם יפצלו את כוחותיהם, יסטו מן המתוכנן מראש ויצטרכו להחזיק הרבה מאוד אמצעים להגנה.

☐ אולי תמחיש למה אתה מתכוון?

— כל ארצות־ערב נמצאות במצב־מלחמה איתנו וגם אלה שאין להן גבול משותף איתנו, הן אויבות שלנו ומועמדות לקבל מכה קשה מאיתנו. מה זה אומר? זה אומר שקדאפי יצטרך להוציא 15 מיליארד להגנה אווירית. הוא צריך את זה גם נגד מצרים ולא רק נגדנו. בינתיים הוא יתבצר לו והוא יתקשקש (?) לו, והוא יתעסק עם עצמו. גם כוויית תיאלץ להתעסק עם עצמה. מדינות־ערב מוכרחות להבין שכל סיוע למלחמה היא מלחמה נגדנו. כל זה אומר שבהכרח מתעכבת התפתחותן והפער בינינו לביניהן ימשיך לגדול. באופן ישיר ירוויחו מזה ארצות אירופה, אשר יחזירו לעצמן את כספי הנפט תמורת נשק שילך ויתיישן.

אנחנו צריכים לשאוף שהמלחמה הבאה לא תתנהל רק נגד הצבאות הערביים, היא צריכה להיות מכוונת גם להריסת האינפראסטרוקטורה הכלכלית, התחבורתית, הסוציאלית וההנהגותית. מבחינה זו, צריך להבין שהמלחמה בינינו לבין הערבים תתנהל כל זמן שהערבים ירצו בכך וכל זמן שאנחנו נתקיים. הדבר אינו תלוי בנו — אם אכן אנחנו רוצים להתקיים. צריך לזכור שרצון־המלחמה הערבי הוא חזק ככל שהערבים לא נפגעו, אפילו צפון־וייטנאם הפסיקה את ההתקפה ב־1972 כאשר הפציצו את האנוי. ועוד: במלחמה הבאה אנחנו צריכים לפגוע באינטליגנציה הערבית; הפלאח המצרי אינו שונא אותנו כל כך, חשוב לפגוע בשיכבה שמסטודנטים ועד בוגרי תיכון. לא רק שזה יחליש את הצבא שלהם, זה ייצור לחץ על השכבות הבינוניות של האוכלוסיה. במלחמה הבאה נשאיר בידינו אופציות פתוחות. אין הכרח שעל מלחמת־התשה אריטלרית נשיב באותה מטבע.

☐ ומה אחרי המלחמה הבאה?

דוידי: כל יהודי בארץ חייב לומר: אחרי המלחמה הבאה אני מוכן לזו שאחריה, מי שבא ומתחיל להתחנן ומגלה שבעצם אינו מוכן להילחם עבור השלום — מפסיד את היתרונות שהשיג במלחמה הזו, ומצפה לו המלחמה לאחריה בתנאים גרועים.

רהיטי סלון וחדרי שינה

ממבחר תוצרת אירופה
ומטיב התוצרת המקומית
במחירים מלפני הפיחות
ובתנאים המאפשרים לך לרכוש את הטוב ביותר

כדאי לך לבוא אלינו — אנו נעזור לך לרכוש את חדרוש לך, במחירים ללא תקדים ובתנאי אשראי מיוחדים.

עד 15 תשלומים ללא ריבית

מבחר גדול של
מערכות סלון בעיצוב
ובהמה בינלאומיים, ומבחר חדרי
שינה מקסימים — פאר תוצרת אירופה.

סלונים ומערכות שינה
החל מ־2,500 ל"י

רהיטי דנאל

אולם תצוגה: תל־אביב, רחוב חובבי ציון 61
(ליד כיכר דיזנגוף), טלפון 284647.
פתוח: מ־9 עד 13, ומ־16 עד 19.

GENERAL ELECTRIC
דרושה
פקידה
למחלקת השרות
אחרי צבא
העבודה בהרצליה בין השעות 8.00 עד 3.30
לקביעת ראיון נא לפנות לטל. 937265.

כור מתכת בע"מ
מפעלי הנדסה וולקן — חיפה
דרוש
הנדסאי או טכנאי מכונות
בעל ותק של שנתיים לפחות
להתקשר למנהל כח אדם
טל. 04—720082

חברה תעשייתית ידועה
בענף המתכת
מחפשת
איש מכירות
צעיר ודינמי
תכונות בעל רקע טכני והשכלה מתאימה, בעל רכב משחרר, תושב חיפה והקריות.
לפנות ת.ד. 6098 חיפה, עבור איש מכירות.

דרושים
1. מנהל חשבונות
2. תופר/ת
3. נגר רהיטים
תנאים טובים
לפנות למפעל... טלפון 38117, ת"א

דרושה מנהלת
חשבונות עצמאית
בעלת נסיון של 3 שנים לפחות
9—13 בין 8—14 לטלפן 827683

דרושה
פקידה
לאחר שירות בצה"ל
לפנות ליעיל—גוש
מפעלי מתכת בעמ
רחוב הסתת 15
חולון, טלפון 840045
או 853898

דרוש/ה
מפעיל/ה למחשב
(MINI COMPUTER)
לעבודה במשמרת אחת
★ אין צורך בניסיון קודם
★ הדרכה תנתן במקום
★ דרוש ידע בהפעלת מכונת הנהלת חשבונות
נא לפנות טלפונית בשעות הבוקר ואחה"צ לטל' 942051-04 או 83202-04

URGENTLY
Required
REFRIGERATION — AIR CONDITIONING
TECHNICIAN
for Overseas position with 5 years previous experience.
Must be capable of handling Carrier Centrifuge 400 Tons — York/Brissoneau 40 Ton Compressor with Ammonia/Freon.
Very interesting conditions.
For further information, call (02)282251 — Mr. KATZMAN, Chief Engineer.

דרושים
1) פורעים
2) תוספות
+
לפנות...
טל' 827461

לחברת עסקיות
מפם
דרושה
מפעילת כשורנג 82
מגיל... שנים נסיון
לטלפן 299233

לחברת נסיעות גדולה
דרושים ...
בעל נסיון בהזמנות
קופאי עם נסיון
בהנה"ח
פקידה כתבנית בשפה העברית...
לטלפן 248121

למפקחי מתכת באיזור ראשון לציון
דרוש
הנדסאי מכונות

דרושה פקידה
למחלקת חשבונות

AUDITOR

למוסד ציבורי גדול בירושלים
★ דרושה מפעילה למכונת נשיונל 32
השליטה בשפה העברית, רצוי גם אנגלית
★ דרושה פקידה לארכיב
תנאים טובים, סיכויים להתקדמות
על המעונינות לפנות בכתב לת.ד. 1340 ירושלים או טלפון 221341 למנהל המנגנון

לחברה מסחרית גדולה בת"א
דרושה
מזכירה
עברית, אנגלית, צרפתית
חיונית להדפיס בשפות הנ"ל, למשרה חלקית.
עדיפות תנתן לבעלת נסיון וידע בחלפני ייבוא.
נא לפנות בכתב עם פרוט קורות חיים ונסיון קודם אל ת.ד. 4407, תל־אביב — עבור „חברה מסחרית"

סמינר הקיבוצים תל־אביב
דרך חיפה ליד רמת אביב
דרושה
טלפוניסטית כתבנית
לעבודה רצופה משעה 15—7.30 בימים א׳—ה׳
לפנות להנהלת הסמינר מ־14.00 טל׳ 415520

לטחנת קמח
דרוש
עוזר טוחן
לפנות: ידך בריבאי 24 יפו, טל. 824666

לחברה יצוא
מקספוט
דרושה
מזכירה
...
לפנות טלפון 239216 תל־אביב

למפעל קונפקציה
דרושים בתנאים טובים
• מנהל מתפרה
• גזרן
• מחסנאי
טלפון 03—911916

דרושים/ות
1. עובדים/ות לחלוקת תה
2. עובדים/ות מטבח
נא לפנות אישית
ימים ... רח' ... 62 ת"א

הכל כלול

כלל חטיבת הבניה
דרוש
מנהל כללי
לחברה לבנית בתים טרומיים
בצפון הארץ
★
הצעות להגיש בכתב לחטיבת הבניה של כלל רח׳ דרויאנוב 5 תל־אביב.

למפעל מתכת תעשייתי
דרוש
חרט
תנאים טובים למתאים
לפנות לא.ר.י. אלפסי 12, תל־אביב

למפעל לבניה טרומית
בירושלים
דרוש
טכנאי בנין
רצוי נסיון קודם
לפרטים להתקשר 288614—02, 28-4667—02

למפעל תעשייתי מבוסס
במרכז הארץ
דרוש מפיק
למחלקת המפירות
על המועמד להיות בעל נסיון במכירות של מוצרי צריכה
הגיל המוגבל של 12 שנות לימוד לפחות
נא לפנות טלפון 291471 תל־אביב

לחברת בניה ארצית
דרוש קבלן
לביצוע יסודות
עבור מבנים טרומיים
כולל חומרים
לאזור יבנאל
לפנות ת.ד. 399 תל־אביב

לחברה המקימה את
התחנה המרכזית החדשה
בתל־אביב
דרושים
1. תמחירן — מחשב כמויות
2. מזכירה
המועמדים/ות מתבקשים/ות להתקשר לתי' אום פגישת ראיון לטל. 35846

אסטרונאוטיקס ק.א.
דרושים:
1. עובדות להלחמה
מעגלים מודפסים
חיוט חשמלי והרכבת מכשירים
2. מכשירנים
בעלי נסיון בשיפוץ מכשירים
— ★ —
הדרכה תנתן בעבודה
5 ימי עבודה בשבוע
לפנות: רח׳ חירקון 8, בני־ברק, טל. 780151/2

חברה ארצית גדולה
מחפשת למפעלה באשדוד
חשב
כלכלן בעל ידע בחשבונאות ו/או רואה חשבון
רצויה ידיעה רחבה בבנקאות
נא לפנות בכתב לת.ד. 23018 תל־אביב עבור חשב/כלכלן

עמית
עיצוב מערכות ייצור ותכנון בע"מ
למפעל תעשייתי באזור חיפה
דרושים
מנהל כח אדם —
הנדסאים/טכנאי ייצור —
לפנות בכתב...

למפעל לבניה טרומית
בירושלים
דרוש
טכנאי בנין

EXCHANGE NATIONAL BANK OF CHICAGO
דרוש
מפעיל מחשב
העבודה במשמרות
תנאים טובים למועמד המתאים.
נא לפנות ישירות בטלפון 58105, ת"א

לחברת בנין גדולה
דרושים
1. מנהלי/ות חשבונות
2. מזכירה / פקידה
נא לפנות...

לנעמן בע"מ
דרושים
★ מנהל/ת חשבונות
★ חשמלאי

דרושה
קורספונדנטית
אנגלית - גרמנית
לפנות בכתב או לטלפן...

דרושה
מוכרת מנוסה
לחנות לתיירים
במלון הילטון ירושלים
ידיעת השפה האנגלית הכרחית
לפנות לת.ד. 262 תל אביב.

דרושים
מפעילים
וסדרני עבודה
למתקני בטון מוכנים
ברמלה וראשל"צ
מועמדים מהאזורים הסמוכים מתבקשים לפנות לישראבטון תל־אביב, טל. 453141 לסינה

למפעל לארונות מטבח
חדישים
בגוש דן
דרושים
• בעלי מקצוע
• מתלמדים
נא לטלפן 741154

על אף אווירת האופטימיות לאחר פיסגת זאלצבורג ומחוות הדילול הישראלית

הרעיונות המצריים והאמריקניים ממשיכים להציב בפני ישראל קשיים חמורים ביותר

קיימת בעיית הבטחון אשר תתעורר בעקבות נסיגה אפשרית מהמיתלה והגידי — גם עניין הנפט יעלה עם נטישת אבו־רודס; ונשאר הצורך — על אף ויתורה של ישראל על הצהרה מצרית לאי־לוחמה — להשיג כמה ממרכיבי אי־לוחמה כזאת

מאת אראל גינאי

[illegible]

מראש בקפדנות מרובה.

כשלון קיסינג'ר, קודם כל, והמחווה החד־צדדית של ממשלת ישראל, של דילול נוסף של כוחותינו באיזור התעלה, תרמו גם ליתר הבנה של המדיניות של ישראל. זו מדיניות שהיא, בעת ובעונה אחת, יציבה מאד בנקודות חיוניות לבטחון המדינה, ובמקביל גמישה בנקודות אחרות.

המיבחן האמיתי

יש לדעת, כי ההתפתחויות בחודשים האחרונים תרמו לחיזוק מעמדו האישי של ראש־הממשלה: הוא אינו מופיע עוד בעיני רבים כ„איש האמריקנים", כפי שנטו לחשוב בעבר, לאור שירותו הממושך בוושינגטון ויחסי־הידידות המיוחדים שלו עם ד"ר הנרי קיסינג'ר. במקביל, הוא גם אינו נראה בעיני רבים בציבור כ„משועבד לניצים" — למרות מינויו של אריק שרון ליועץ לו (שכן יתכן כי זו הדרך הטובה ביותר להשתיק את האלוף הנמרץ). על כן, אין יכולים לבוא אליו בטענות, שהוא אינו מסוגל לנהל מו"מ עדין וממושך, שייתכן כי יאפשר לישראל להשיג מירב הבטחון תוך החזרתו בתמורה של חלק גדול מהשטחים שנכבשו בידי צה"ל ביוני 1967.

מוקדם עדיין לפסוק — על כל פנים, בנקודה זו — הן לגבי ראש־הממשלה עצמו, והן לגבי הממשלה, שאותה הוא מנחה אך אינו כופה עליה את רצונו. רק אחרי ביקורו של יצחק רבין בוושינגטון יבוא המיבחן האמיתי. בכל זאת ניתן לומר, שראש־הממשלה יוצא לוושינגטון כשהוא מוכן טוב יותר לעמוד במיבחנים הצפויים לו משהיה לפני שלושה חודשים.

מצבו נוח יותר מבחינת החזית הפנימית, כי אחרי ההתפתחויות בשבועות האחרונים — שהצדיקו את רבין יותר מאשר את יריביו־מבקריו — נותן בו אמון חלק גדול של דעת הציבור. כן טוב יותר מצבו במישור הבינלאומי, כי מדינאים ופרשנים מדיניים תמימים בדעותיהם, שהחלטה החד־צדדית לדילול כוחותינו באיזור התעלה, ועיתויה של מחווה זו, היו „טובות מאד לשלום" ולעניין תדמיתה של ישראל בעולם.

כי עתה, שוב אין הנשיא סאדאת מופיע כיחיד המסוגל לגמישות. המחווה הישראלית גם שוללת ממצרים כל הצדקה להגברת כוחותיה בגדה המזרחית של התעלה, בתואנה של הצורך להגן על השיט הבינלאומי. אין זה סוד, כי אפשרות כזאת של העברת כוחות גדולים לגדה המזרחית של התעלה — שחיתה מציבה בפני ישראל בעיות קשות — נבחנה ברצינות מלאה בידי ישראל, תוך החשש כי המצרים אכן ינקטו בצעד כזה ערב פתיחת התעלה לשיט.

דברים מעורפלים

אולם, בעוד האקלים נשתפר, ובעוד רבין — כמו גם סאדאת ופורד — שיפר את תדמיתו ומעמדו האישי, נשאלת השאלה: האם חל שינוי של ממש גם בבעיות, המרעילות את האווירה באזורנו והמאיימות עלינו במלחמה? איזו גישה חדשה, מבטיחה יותר מהקודמות, יוכלו האמריקנים, המצרים והישראלים לעבד?

מובן כי עדיין מוקדם לומר משהו החלטי בנדון, כי דברים רבים נותרו עדיין מעורפלים במה שנוגע לשיחות הפיסגה בזלצבורג, בין הנשיאים פורד וסאדאת. בכל זאת, ניתן כבר עתה לחזות את הצורה בה יתעוררו השאלות בשבועות הקרובים.

הנשיא סאדאת הרגיש פעמים אחרות, כי השאלה היסודית שיציג בפני הנשיא פורד תהיה זו: האם ארצות־הברית החליטה לתמוך בישראל בגבולותיה מיוני 1967, או בגבולות של ימינו, כלומר עם הכיבושים של מלחמת ששת־הימים.

יש סימנים לכך, שבנדון זה לא קיבל הנשיא המצרי תשובה ברורה מצד עמיתו האמריקני. כי פורד ושר־החוץ שלו קיסינג'ר מיטיבים לדעת, שכל נסיון מצידם להחליט בעצמם היכן צריכים להיות גבולותיה של ישראל, יתקבל בצורה גרועה מאד בקונגרס.

בפיסגת זלצבורג עשו האמריקנים את הדרוש כדי

[illegible]

● נשיא ארה"ב ומצרים מתמוגגים מנחת, בשיחותיהם בזאלצבורג (תצלום רויז, אי.פי.)

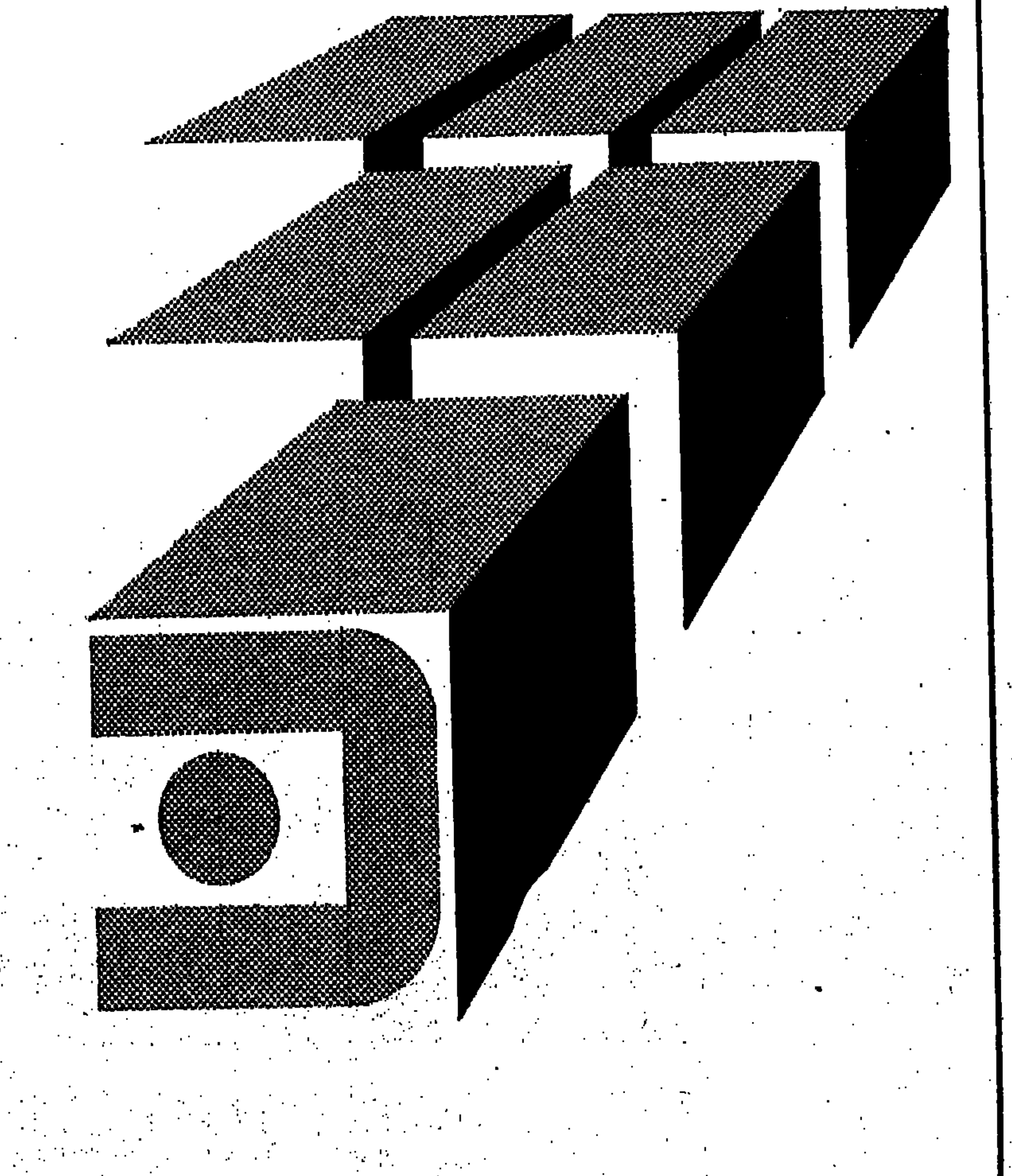

היצוא הוא המפתח
לעצמאות מדינית
לתעסוקה מלאה
לרמת חיים הוגנת

יצוא קבוצת "כור" 1974-100 מיליון דולר
המטרה ל- 1975-200 מיליון דולר

"כור" גדול היצואנים התעשייתיים בישראל

הלוח הכפול ירושלים

ידיעות אחרונות: חלל 28 טל. 232251
הארץ: זכובצלת טל. 224245

תורות רופאים לפי המקומות

תורניות בתי חולים

תורנות בתי מרקחת

שידוכים

בתי כנסת

דירות

וילות ובתים

קבלנים

דירות מרוהטות

ביקוש דירות

אולמות

משרדים

חנויות

מגרשים

עסקים

דירות בדמי מפתח

דירות להחלפה

דירות מרוהטות

2-2½ חדרים

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

1-1½ חדרים

דירות בשכר חודשי

[illegible]

מינויו של אריק שרון והדילול מעיבים על יחסי רבין-פרס

שר הבטחון נפגע הן מעצם מינויו של שרון והן מהצורה בה נעשה הדבר ✲ שמעון פרס עמד להודיע על דילול הכוחות בתעלה בסיור עתונאים שנועד ליום א' ✲ ראש הממשלה ביקש לבטל את הסיור, כינס למחרת ישיבת ממשלה — והופיע בעצמו במסיבת עתונאים

יצחק רבין
„יחסים קורקטיים"

מאת
ישעיהו בן־פורת

שמעון פרס
המינוי הפתיע

כאשר ראש הממשלה, יצחק רבין, נשאל השבוע [illegible] על היחסים בינו לבין שר הבטחון, שמעון פרס, הוא השיב, כדרכו, במונחים של „קורקטיות" ו„חברות". אך דבריו עוררו הפעם, בניגוד לפעמים קודמות, ספקות וסימני־שאלה לא רק בקרב החבורה הקבועה של „יודעי־דבר". לאור שני אירועים מן הזמן האחרון, שואלים גם בקרב הציבור הרחב, מה נפל ומדוע בין ראש הממשלה לשר הבטחון.

במשך כל השנה, מאז כינון הממשלה, הקפידו רבין ופרס לא רק על קיום מערכת־יחסים תקינה ביניהם, אלא גם דאגו, באמצעות מקורביהם, שדבר תקינות היחסים ידלוף החוצה ויובא לידיעת הציבור. מובן מאליו כי בכל פעם שרבין או פרס נשאלו, בפומבי, על היחסים ביניהם, היתה תשובתם הסטריאוטיפית הקבועה מורכבת מאלמנטים כמו „קורקטיות", „תקינות", „אמון" ו/או „הבנה הדדית".

מו"מ מחתרתי

אמנם, מלכתחילה הושם הדגש בחוגים המקורבים לראש הממשלה ולשר הבטחון, יותר על ה„קורקטיות" ועל ה„תקינות", ופחות על ה„חברות" וה„הבנה". אולם איש לא הטיל בספק ששניהם שואפים בכנות — למרות הבדלים אישיים עמוקים ועל אף קיום סיבות טובות ליצירת מתחים ביניהם — לשיתוף־פעולה מלא, לשם חיזוק הדדי והישענות של זה על זה, ולשם הבטחת הצלחתם המשותפת.

דווקא השבוע, בתום השנה הראשונה לכהונת ממשלת רבין, כבר אי־אפשר להחזיק בגדר סוד את ניצני הקרע הניכרים ביחסים בין ראש הממשלה לשר הבטחון. מסתבר, שראש הממשלה בעצמו ער ומודע לעובדה זו. בראיון טלוויזיוני לא יכול היה להסתיר את ריגשותיו. כאשר נשאל על יחסיו עם פרס הוא דיבר אומנם על יחסים „קורקטיים", אבל הוסיף, בכנות הראויה לשבח: „ואני מקווה שגם חבריים...".

לא סתם חתול שחור עבר בין רבין ופרס. נפלו והתפוצצו שם שני פגזים. האחד — מינוי ה„יועץ הכללי" אריק שרון; והשני — הדילול בתעלה.

על פרשת מינויו של אריק שרון כבר נודע ופורסם כמעט הכל, פרט לעובדה אחת שהיא, אולי, הרלבנטית והקשה ביותר בהקשר לנושא הנדון כאן. הכוונה לכך שהמו"מ בין ראש הממשלה לאלוף במילואים בדבר החזרתו לשירות קבע בצה"ל או מינויו ליועץ לראש הממשלה, התנהל במשך שבועות ארוכים, כמעט במחתרת, ומכל מקום — בלי ידיעת שני האישים שעניין זה נוגע להם יותר מאשר לכל אדם אחר: הרמטכ"ל ושר הבטחון.

אין פירוש הדבר שהרמטכ"ל ושר הבטחון לא ידעו בכלל על רצון ראש הממשלה לשלב את אריק שרון, בצורה זו או אחרת, בפיקוד הצבאי או במערכת המדינית. לא זה בלבד ששניהם היו מודעים לשאיפתו של ראש הממשלה בנדון, אלא שראש הממשלה גם שוחח לא פעם עם שניהם, בנפרד וביחד, בנושא עתידו של אריק. אולם עד הרגע האחרון ממש, משמע עד כינוס הממשלה לישיבתה השבועית, ביום ראשון בבוקר, שר הבטחון והרמטכ"ל לא העלו על דעתם, כי כבר בישיבה זו עומד ראש הממשלה להודיע לשרים על מינוי שרון.

פרס ניפגע

הרי עוד בשבת נדון נושא זה, בין יתר נושאים, בדיון שקיים ראש הממשלה עם הרמטכ"ל ושר הבטחון בביתו, ובהזדמנות זו הובהרה לשניהם שרבין איננו ניסוג מן התוכנית למנות את שרון ליועץ. אך שניהם סברו, כאמור, שעוד נותר להם זמן, וכי עוד יש לאל ידם לנסות ולסכל את תוכניתו של ראש הממשלה שעוררה, אצל כל אחד מהם מסיבות אחרות, התנגדות כה חריפה.

אך קרה מה שקרה. עוד בטרם הספיק ראש הממשלה למסור לשרים את הודעתו על מינוי שרון, הופנה אליו שר התיירות, כשהוא מסתמך על הידיעות בעיתונות, שאלה בדבר המינוי הצפוי. אל תמיהתו של משה קול ואל הבעת דאגתו לאור המינוי, הצטרף במקום שר המסחר והתעשייה, חיים בר־לב, שהתנגדותו המוחלטת לשילוב שרון בכל מערכת שהיא ידועה מכבר לראש הממשלה. בכל זאת, יצחק רבין לא נרתע. אדרבה, הוא ניצל את שאלת השר משה קול, כדי לבשר את דבר המינוי. כאשר גם הסתייגותו הבולטת של שר אחר, שלמה רוזן, לא עשתה עליו כל רושם מיוחד.

די היה להביט בפני שר הבטחון, שרואיין בטלוויזיה ברגע יציאתו מישיבת הממשלה, כדי לעמוד על ריגשותיו. המצילמה האכזרית, שרק מעטים מסוגלים לעמוד מול עוצמתה החשפנית, גילתה ברבים את מבוכת שר הבטחון, שנאחז — או דימה בנפשו שהוא נאחז — בתואר הפורמלי של „יועץ כללי", כדי לטעון ששרון לא יעסוק, כביכול, בתחומי צבא ובטחון, עליהם ממונה, בתוקף תפקידו ואחריותו, שר הבטחון. הופעתו החטופה של שר הבטחון העידה כאלף עדים על העובדה שהוא נפגע קשה מן המינוי של שרון ומהצורה בה נעשה הדבר, וכי קשה לו לבלוע את הפגיעה ולהסתיר את כאבה.

לא פחות חמורה, מבחינתו של שר הבטחון, פרשת הדילול בתעלה, או ליתר דיוק, פרשת האופן בו הובא דבר הדילול לידיעת העולם.

כל עניין הדילול התחיל למחרת הכרזת סאדאת, בסוף חודש מארס, בדבר כוונתו לפתוח, ב־5 ביוני, את התעלה לשיט. שר הבטחון והרמטכ"ל — וקשה לדעת מי משניהם היה הראשון — גילגלו אז מיד רעיון של מחווה ישראלית. רב־אלוף גור הציע, עד כמה שידוע, נסיגה חד־צדדית של צה"ל בעומק של 5 עד 10 ק"מ לערך, מיזרחה מן הקו הנוכחי. נסיגה זו, גם המנקים, התותחים והטילים, היתה אמורה לשחרר את התעלה מן ה„איום" הישראלי, ולשלול מסאדאת את האפשרות להעביר כוחות לסיני באמתלה של איום, כביכול, מצד ישראל, על התעלה.

אך הצעת הרמטכ"ל ניתקלה בקשיים, כאשר ניבחנה בשטח. אף על פי כן, שר הבטחון, שמעון פרס, לא נרתע מן הרעיון היסודי לעשות מחווה ישראלית לקראת פתיחת התעלה, במגמה להפיג את המתח הצבאי והמדיני. הוא הטיל, איפוא, על הרמטכ"ל לבחון אפשרויות אחרות מלבד הנסיגה המוצעת. כך נולד הרעיון של דילול הכוחות, כמחווה בעלת אופי צבאי ומשמעות מדינית. ואיש אינו חולק על העובדה שהרעיון נולד וקרם עור וגידים במישור של שר הבטחון ושל הרמטכ"ל.

בתנאים אלה היה זה רק טבעי, כי בבוא הזמן, ואחרי אישור הממשלה, יודיע על הדילול למצרים ולעולם שר הבטחון. כך מכל מקום הובן הדבר על־ידי שר הבטחון, לאחר שהוא וראש הממשלה סיכמו ביניהם שלא צריך להשתמש בתיווך אמריקני כלשהו כדי למסור למצרים על דבר הדילול. שניהם סברו, שישראל צריכה להודיע על כך בעצמה, כמחווה ויוזמה חד־צדדית ישראלית.

עלבון צורב

לפיכך שר הבטחון תיכנן את מהלך הפירסום הבא: ביום א' השבוע, היום בו נפתחו שיחות הנשיאים פורד־סאדאת בזלצבורג, הממשלה צריכה היתה לאשר את הצעת שר הבטחון בדבר הדילול החד־צדדי. מיד לאחר מכן שר הבטחון אמור היה לרדת לסיור באיזור המיתלה, בסיני, כדי להודיע שם ברבים, באמצעות מסיבה עם כתבים ישראליים וזרים, את פרטי הדילול.

במציאות התנהלו העניינים אחרת מכפי שתוכנן על־ידי שר הבטחון. במוצאי־שבת, בשעה מאוחרת, התקשר רבין עם פרס, ביקש אותו לבטל את הסיור המתוכנן בסיני, מפני שראש הממשלה החליט לדחות את מועד הדיון בממשלה על הדילול. כדי לתרץ את החלטה, הסביר רבין לפרס, כי [illegible]

שכן, עדיין לא היה ידוע מה קורה בזלצבורג ובאיזה כיוון מתנהלות שם השיחות בין נשיאי ארה"ב ומצרים. כן טען רבין שכדאי לחכות לשובו מרומניה של שר החוץ יגאל אלון, שצידד מכבר ברעיון הדילול, אבל לא היה שותף בדיונים האחרונים.

שר הבטחון קיבל את החלטת ראש הממשלה בלי עירעור, מאחר שהחלטה מסוג זה היא בהחלט בסמכות ראש הממשלה ובאחריותו. ביום ראשון בבוקר נמסר לכתבים המקומיים והזרים על ביטול הסיור בסיני. אולם פרס הופתע, כאשר ביום שני בבוקר ראש הממשלה קרא לו ולשר החוץ, שחזר בינתיים לארץ, והודיע להם שיש בדעתו לכנס בו ביום את הממשלה, במיסגרת ועדת שרים לענייני בטחון, לקבל את אישורה לדילול הכוחות בתעלה, ולמסור על ההחלטה מיד אחר כך, במסיבת עיתונאים בבירה.

וכך היה.

לאור התפתחות זו, לא קשה לשער איך הרגיש, ביום שני, שר הבטחון, כאשר נוכח לדעת שתכלית הצעד של ראש הממשלה היה מכוון לכך שהוא, ראש הממשלה, ולא שר הבטחון, יביא את דבר המחווה הישראלית לידיעת העולם. אילו רעיון הדילול היה, מלכתחילה, רעיון של ראש הממשלה, היה קל יותר לשר הבטחון להשלים עם העובדה שראש הממשלה עומד על כך להודיע על המחווה בעצמו. אולם, מאחר ששר הבטחון הוא שדחף כל הזמן, לביצוע מחווה, ומאחר שביוזמתו ועל־פי הנחייתו, המטכ"ל הכין תוכנית דילול מפורטת, מתקבל על הדעת ששר הבטחון חש את „הצעד", שנעשה על חשבונו, כעלבון צורב. מה גם שתרגיל זה בא בהפרש של יום אחד בלבד, עם החלטת ראש הממשלה למנות את אריק שרון, בניגוד לדעת שר הבטחון, יועץ „כללי".

לכל הדעות, צמידות שני המקרים, המינוי וההודעה על הדילול, לא יתכן שתהיה מיקרית. נשאלת רק השאלה: מה הניע את ראש הממשלה לנהוג, בשני המקרים, כפי שנהג?

חולשה או חוסן?

קיימות בעניין זה גירסות סותרות. בהתאם להשקפות הרווחות על דמותו ועל מעמדו של ראש הממשלה, יש מי שמבקש לראות בשני המקרים עדות לחוסנו ולכוחו האישי של יצחק רבין, ויש מי שרואה בהם דווקא הוכחות לחולשתו.

עיקר טיעונם של הראשונים מבוסס על ההנחה שרק אדם בטוח בעצמו מסוגל למנות את אריק שרון ליועץ, בניגוד לדעתם השלילית של שר הבטחון ושל הרמטכ"ל. ואילו טיעון האחרונים נאחז בהנחה, שרק אדם חלש מסוגל לחפש את קירבתו של שרון, כדי לנסות להיבנות, בעיני דעת־הקהל, מן הכאריזמה של האלוף במילואים.

בדומה לכך טוענים, שרק אדם חזק מסוגל היה למנוע מפרס את הפירסום העצמי הכרוך בהודעה על הדילול; ולעומת זה, אחרים אומרים, שהנסיון להאחז בפירסום הדילול מעיד על חוסר בטחון עצמי ועל חולשה בסיסית.

כרגיל במקרים אלה, צריך לחפש את האמת באמצע, ב„שביל הזהב" העובר אי־שם בין הגירסות הסותרות. אין ספק, מצד אחד, שיצחק רבין, בתום השנה הראשונה לכהונתו, חש בצורך הדחוף ל„תפוס מנהיגות" ולהטיל את מרותו, כראש ממשלה, בתחומי המדיניות, הביטחון והצבא. רצון זה התחזק וקיבל משנה דחיפות, לאור תחושת התערערות המרות במדינה, שראש הממשלה איננו יכול להתעלם ממנה.

מצד אחר, לא מן הנמנע שהתהליך המתואר חושש גם מכוח העובדה, שאין להכחישה, כי שר הבטחון צבר בחודשים האחרונים יוקרה ופופולריות, וכי עיתוני ישראל והעולם מלאים שבחיו. אם נכונה ההשערה שגם זה הירבן את ראש הממשלה לנקוט בצעדים האמורים, הרי אין מה להתפעל מזה, אלא שגם זה דבר אנושי שצריך לנסות ולהבין.

שמעון פרס נשאל השבוע, ערב צאתו ל„סלון האווירי" בפאריז, לדעתו ולהרגשתו על המתיחות הנובעת בינו לבין ראש הממשלה. „הנושאים האישיים חייבים להידחק הצידה. יש דברים דחופים יותר שעומדים על הפרק", התחמק שר הבטחון ממתן תשובה ישירה. אך השאלה, כמה זמן אפשר יהיה לדחוק נושאים אישיים מסוג זה הצידה, נשארת פתוחה. לכל הדעות, ממשלת ישראל עדיין איננה מחוסנת במידה מספקת, כדי להתגבר בקלות על קרע בין ראש הממשלה לשר הבטחון, שניצניו הראשונים [illegible]

„סאלון" בסימן פיוס בין ישראל לצרפת

מאת אדוין איתן כתבנו בפאריז

אבל תומאס, מי שהיה ראש לישכתו של ראש ממשלת צרפת לשעבר, מוריס בורז'ס־מונורי, אוהב לספר על אחד הערבים, בראשית שנות ה־50, כאשר הפעמון בדלת דירתו התחיל לצלצל.

„ניגשתי לפתוח את הדלת בעצמי וראיתי לנגדי צעיר רזה, לבוש חליפה כחולה", הוא מספר. „אותו צעיר, אשר דיבר בימים ההם צרפתית גרועה, היה מנכ"ל משרד הבטחון הישראלי, שמעון פרס".

לאחר שהמתין במשך חודשים ארוכים שמשרד החוץ הצרפתי יאשר את מכירת מטוסי ה„מיסטר" הראשונים לישראל — החליט פרס לבוא ישר אל המקור. תוך שבועות אחדים קיבל את האישור הרשמי, וחודשים ספורים לאחר מכן כבר טסו ה„מיסטרים" וה„ווטורים" בשירות חיל־האוויר הישראלי.

איחוד משפחות

קרוב לוודאי כי היה זה מגעו הראשון של פרס עם צרפת — והוא הוכתר בהצלחה. במשך השנים למד פרס להבחין בתפקיד שעשויות למלא במזרח התיכון לא רק צרפת אלא גם שאר ארצות מערב־אירופה. היה זה פרס, בתמיכתו של בן־גוריון, אשר פתח במגעים הסודיים הראשונים עם שר ההגנה המערב־גרמני דאז, פראנץ־יוזף שטראוס; מגעים אלה הוליכו אחר כך לאספקת טנקים ומסוקים לצה"ל.

פרס גם היה האיש אשר לחץ למען התקרבות ישראלית לשוק האירופי המשותף. לחץ זה הוליך בימים אלה לחתימת ההסכם עם השוק — אשר הורחב בינתיים וכולל כיום תשע מדינות מערב־אירופיות.

במשך השנים למד פרס לדבר צרפתית טובה וגרמנית טובה. כאשר הוא שוהה בפאריז, הוא נושא על דש מעילו את העיטור הצרפתי הגבוה ביותר — אות לגיון הכבוד. עם מארחיו הצרפתיים הוא משוחח על מזון, יין ותרבות. איך זה מפליא, איפוא, שבחוגים הפוליטיים בצרפת נחשב פרס לא רק לשר ישראלי, או אפילו למנהיג ישראלי פרו־צרפתי; חוגים אלה רואים בו „אירופי" במובן המקובל בשוק המשותף — אדם שבלפיו הם חשים זיקה מדינית ותרבותית חזקה.

זוהי הסיבה שבואו של פרס לפאריז השבוע איננו בבחינת ביקור גרידא. לגבי רוב החוגים המדיניים בצרפת זהו מעין „איחוד משפחות" — אירוע סנטימנטלי השם קץ לקרע הגדול.

מאז פורסמו הידיעות על ביקורו הצפוי של פרס בפאריז לא חדל הטלפון לצלצל בשגרירות ישראל ובמשרדי משלחת משרד־הבטחון בצרפת. מאות אנשים, אשר נפגשו עם פרס ועבדו עימו בעבר, ביקשו לשוב ולראותו, במהלך ביקורו הקצר כאורח „הסלון האווירי" ב„לה בורז'ה".

מבחינה פוליטית, מציין ביקורו של פרס בפאריז את שובה הממשי של ישראל לזירה הפוליטית בצרפת. הדבר ממחיש, כי למרות כל חילוקי־הדעות בין צרפת לבין ישראל — והם רבים — עדיין יכולות שתי המדינות לפעול יחדיו בכמה וכמה תחומים.

הצרפתים מקווים, כי תחומים אלה יכללו גם את חידוש הרכש הצבאי הישראלי בצרפת. בעבר היתה ישראל בין הלקוחות הראשיים של צרפת בתחום זה. מאז הגדילו הצרפתים פי עשרה את היקף יצוא הנשק שלהם — מ־2.8 מיליארד פראנק (כ־3.4 מיליארד ל"י) ב־1969, עד 20 מיליארד פרנק (כ־25 מיליארד ל"י) ב־1974.

פירסומת טובה

התעשיינים הצרפתיים זוכרים, כי ה„מיראז'" שלהם התפרסם הודות לנצחון הבזק של ישראל במלחמת ששת הימים. לפיכך הם מוסיפים לראות בישראל את לקוח־היוקרה שלהם. אמר לי פעם אחד התעשיינים: „המכירה לישראל היא הפירסומת הטובה ביותר שיצרן־נשק יכול לצפות לה. כדאי לנו אפילו למכור במחצית המחיר, ובלבד שעובדת המכירה תתפרסם".

לפי שעה, טרם הוכרז אם אומנם תרכוש ישראל ציוד צבאי בצרפת, אם כי העתונות הצרפתית טוענת שכך הדבר. שמעון פרס עצמו אמר בראיון, שנתפרסם ב„ל'אורור", כי הוא ידון עם עמיתו, איבון בורז', „בכל ההיבטים" (לרבות רכש), כאשר ייפגש עמו היום.

מכל מקום, דבר אחד ברור: ביקורו של פרס מעניק אופי מוחשי לתהליך הנורמליזאציה, אשר בו התחיל שר החוץ, יגאל אלון, בשעת ביקורו הרשמי בצרפת בחודש שעבר. מרבית המקידים הצרפתיים, הזוכרים את המצב בימים עברו, מגדירים את המצב החדש בתורת „איחוד־המשפחות הגדול". הדבר יסייע לישראל להבהיר את השקפותיה וצרכיה, להתגבר על קשיים ולזכות מצד צרפת ליחס אוהד יותר מאשר בעבר.

פארק הספארי רמת-גן

בשבת ברציפות עד שעה 6 בערב

בואו לעולם אחר...
בואו לפינה קסומה...
טיילו במרחבי פארק הספארי
תיהנו מחיות אפריקה
בתקופה היפה ביותר
של השנה...
פארק הספארי החויה
לכל בני המשפחה

פתוח בשבת ברציפות
עד שעה 6 בערב.
(המכונית האחרונה תכנס
בשעה 6)

הלוח הכפול חיפה והצפון

[illegible]

קבלנים

[illegible]

ביקוש עבודה

[illegible]

הצעות עבודה

[illegible]

דירות

[illegible]

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

[illegible]

וילות ובתים

[illegible]

2-2½ חדרים

[illegible]

ביקוש דירות

[illegible]

חנויות

[illegible]

עסקים

[illegible]

מכוניות

[illegible]

טרקטורים

[illegible]

מקררים

[illegible]

כלי נגינה

[illegible]

ספרים

[illegible]

שטיחים

[illegible]

חיות בית

[illegible]

אופנועים וקטנועים

[illegible]

רהיטים

[illegible]

שונות

[illegible]

هكذا من الأصل

ד"ר מיכאל בר־זוהר

ירדן כמדינה פלשתינאית יחידה — אפשרות סבירה, שישראל צריכה לשאוף אליה

לא לעולם חוסיין

מניעים מוסריים

ויתורים ומחיר

(מאמר ראשון בסדרה)

מ י נ ש ר

● בתקופה זו של סכנות וסיכויים הגיעה מדיניותה של ישראל למבוי סתום והמערכת החברתית־פוליטית שלה נמצאת במצב שבו אינה יכולה לחיענות לאתגריה.

● חל סילוף בתפישת מהותה של הציונות: מיסטיקה כוזבת במקום חתירה לפתרון צודק של בעיית העם היהודי.

● נשתבשה דמות האדם והחברה וקם משטר שבו חולקו משאבים לקבוצות ולפרטים, העלימו עין מתופעות של שחיתות והתעשרות קלה, נקבעו סטנדרטים של צביעות במקום עדוד העבודה והיוזמה, תחת מעטה של מליצות על שוויון התרחבו פערים חברתיים ועדתיים.

● גבר הניכור בין הפרט לבין הכלל בגלל ההתעלמות מהליכי מימשל תקין ומעקרון השוויון בפני החוק. צמחו מנגנונים ביורוקרטיים מנופחים.

● התמוטטה התפישה המדינית הכוזבת, ששררה בארץ מאז מלחמת ששת הימים. חסמה יוזמות שלום, הרחיקה ידידים, העמיקה את בדידותנו, התחמקה מהתמודדות עם שרשי הסכסוך הישראלי־ערבי והחמירה את מצבנו הבטחוני. אבל במקום להציג את האלטרנטיבות הריאליות מנסה המנושלת להרוויח זמן בתכסיסי התחמקות, מתוך נסיון נואש להציל את מעמדה.

● לכל אלה מתלווה הסתאבות המפלגות, שהפכו לקבוצות של בעלי חזקה, הנאבקים בכל האמצעים על שמירת מעמדם, כשהניתוק בינם ובין הציבור מעמיק והולך.

● חדלונה של ההנהגה המדינית למפלגותיה הגביר את אי־האמון, שרוחשים אנשים לטפלנות כולן, ויצר חלל ריק במערכה הפוליטית. הגיעה השעה למלא חלל זה ולהקים תנועה פוליטית חדשה, הפתוחה לכל הקבוצות והאנשים המקבלים את העקרונות הבאים:

א. שיבה למקורות הציונות, השואפת להקים בארץ חברה מתוקנת.

ב. ראיית הסדר השלום המדיני ולא ההחזקה בשטחים כיעד לאומי ראשי, תוך הכרה בריבונותן של מדינת־ישראל וכל מדינות האיזור ; חתירה לפתרון הסכסוך הישראלי־פלשתינאי שהוא מוקד הסכסוך עם העולם הערבי על בסיס של הכרה הדדית בזכויות.

ג. מאבק לחיסול הפער החברתי־עדתי ולהקמת משטר שישתף את כל בניו בנשיאה באחריות, על יסוד תחיקה סוציאלית מתקדמת.

ד. הנהגת ממשל תקין המתבסס על חוקה כתובה, הבטחת הליכי שלטון מעוגנים בחוק ושומרים על מערכת של בקרה, איזונים וריסונים. הגנה על האדם, חירויותיו וזכויותיו, ללא אפליה בשל מוצא דת, גזע ומין.

ה. בנין כלכלה מתוקנת, הגומלת לכל אדם כפי תרומתו, ולה מדיניות הכנסות השוקדת על עידוד הגורמים היצרניים ודואגת לקידומו ולרווחתו של כל אדם, תוך חלוקה צודקת של המשאבים הלאומיים.

ו. דמוקרטיזציה של החיים הפוליטיים ושחרורם מכבלי המנגנונים שהשתלטו עליהם. יצירת דגם של מפלגה החיה חיים רעיוניים ודמוקרטיים תקינים ונאבקת להיות אלטרנטיבה לשלטון.

תן יד ל„יעד"

לחברה דמוקרטית ● לתמורה מדינית ● לזכויות האזרח

גזור ושלח אל: „יעד", רח' הלסינקי 19, תל־אביב

שם ....

ישוב .... רחוב .... מס' .... טלפון ....

☐ רשמו אותי כחבר/ה ב„יעד".

☐ רוצה לשמוע עליכם יותר, שלחו חומר.

מוכן לסייע במימון פעולותיכם. לוטה צ'ק על סך ....

חתימה ....

סיטרואן CITROËN

אביזר החודש בחנויות מיכון

קול מכירות בתנאים נוחים

שונות

ביקוש רכב

חצ"ים למכירה

השכרת רכב

שרותי רכב

מכירת רכב

אופנועים וקטנועים

קונטסה

רנו

מורד

מיאט

פולקסוואגן

סימקה

פג'ו

לארקי

סובארו

מוריס

סוסיתא

מיני־מיגור

משחריות

מרצדס

משאיות

סאאב

„טעינו בהערכה", הודו שרים שהתנגדו למחווה בסיני

ההחלטה על המחווה הועברה מייד לקיסינג'ר, ולבקשת ישראל הוא מיהר להעביר את תוכנה לסאדאת בזלצבורג ✶ בוושינגטון גוברים הקולות הסבורים, כי אין לנתק הסדר־ביניים עם מצרים מהסדר דומה עם סוריה ✶ רובם המכריע של ראשי המערך מסתייגים ממינוי אריק שרון כיועץ רבין, ותוהים על המניעים לצעד זה

ספק אם השרים אשר תמכו בישיבת הממשלה האחרונה במחווה הישראלית לקראת פתיחת התעלה, או אלה אשר נמנעו מהצבעה בישיבה, העלו על דעתם שאלה תהיינה התגובות החיוביות שתבואנה מצד נשיא מצרים, אנואר סאדאת, נשיא ארה"ב ג'ראלד פורד ושר־החוץ שלו ד"ר הנרי קיסינג'ר וכן מצד משרדי החוץ ומדינאים ברחבי העולם המערבי.

הראשון שקידם בברכה את החלטת ממשלת ישראל בדבר דילול כוחותיה בגזרה המזרחית של התעלה, היה ד"ר קיסינג'ר. הוא הגדיר מחווה זו כתרומה מועילה למען השלום במזה"ת. השרים, הן המחייבים והנמנעים והן משוללים את המחווה, צפו תגובה צוננת וקרירה מצד קיסינג'ר לצעד הישראלי. רבים חששו, כי הוא עלול לומר שהמחווה הישראלית איננה מספקת ואיננה הולמת את החיוב הרב שיש בפתיחת התעלה. כלום היה שתגובתו של קיסינג'ר קבעה למעשה עמדת המערב לצעד הישראלי האחרון.

שמחה והפתעה

השאלה השנית שהעסיקה את מעצבי המדיניות הישראלית היתה, כמובן, כיצד יגיבו המצרים על המחווה. לשמחתם ולהפתעתם של רבים הכריז נשיא מצרים בזאלצבורג, כי הוא מקדם בברכה את הודעת ישראל על דילול כוחותיה בסיני ורואה בה צעד מעודד ביותר לקראת השלום. הוא גם הוסיף ואמר, כי אל להם לישראלים לחשוש מפתיחת התעלה.

האפשרות שהמצרים יעבירו כוחות לגדה המזרחית של התעלה עם פתיחתה — נדונה במגעים שקיימו נציגינו בוושינגטון עם אנשי הממשל האמריקני. אלה האחרונים ידעו, כי ישראל לא תוכל לשבת בחיבוק ידיים במקרה של הפרה גסה של הסכם הפרדת הכוחות.

מאידך הובא בחשבון, שפעולה צבאית כזאת מצד מצרים, ערב פתיחת התעלה, בשעה שכל העולם המערבי מצפה למאורע זה, לאחר שמונה שנים של סגירה, היתה מעמידה את ישראל במצב עדין ביותר. יש גם לזכור שעוד לפני כחודשיים, לאחר הודעת סאדאת בדבר פתיחת התעלה ב־5 ביוני, הושמעה דיעה מפי אנשי צה"ל, כי אולי מוטב לנקוט במחווה ישראלית בדבר דילול הכוחות לאורך התעלה כדי להרגיע את אותם החוגים במצרים החוששים לגורלה של התעלה. בינתיים הושמעו הכרזות שונות מפי מנהיגי מצרים, שלא היה בהן כדי להפיג את החששות שהועלו בישראל לגבי הכוונות הצבאיות של חוגים קיצוניים במצרים.

אין ספק, כי תוכניתו של הנשיא פורד לקבוע את פגישתו עם סאדאת בראשון ביוני בזלצבורג, ימים מספר לפני פתיחת התעלה, שיבשה אף היא תוכניות מצריות תוקפניות וסייעה לא במעט לנשיא מצרים להתגבר על אותם חוגים קיצוניים אשר חייבו העברת כוחות צבאיים מזרחה לתעלה.

נושא המחווה הישראלית הועלה מחדש בהתייעצויות פנימיות בירושלים בעשרת הימים האחרונים. המגמה שהתגבשה היתה ללכת לקראת עשיית צעד הפגנתי של רצון טוב מצד ישראל. השאלה היתה מה תהא צורת המחווה הישראלית וכן עיתויה המתאים ביותר.

היו כאלה אשר הציעו נסיגה ישראלית בעומק של כ־10 ק"מ נוספים — מזרחה מאיזור החייץ, דהיינו, העתקת איזור הדילול הישראלי במספר ק"מ נוספים. היו גם בירורים בעניין קביעת כמות הנשק והחיילים שיש להוציא מאיזור הדילול הישראלי. השאלה שהתעוררה היתה, כיצד ניתן להבטיח שהסיכון של דילול הכוחות הישראלי, מזרחה מהתעלה, יהיה הקטן ביותר, במקרה של חידוש המתיחות הצבאית בגיזרה זו.

היו שטענו: כלום אין לראות בהחלטה ישראלית בדבר דילול כוחות משום חריגה מהעקרון המקובל עלינו בדבר ההדדיות ביחסינו עם ארצות ערב השכנות? תאמת היא, כי אנשי הצבא חייבו ביותר התלהבות נקיטת צעד של מחווה בעוד החוגים המדיניים היססו ונטו לדחות עיתוייה עד למועד סמוך ביותר לפתיחת התעלה.

היו גם כאלה אשר טענו, כי אין להימנע מהפגנות צבאיות מצריות אף ביום האחרון שלפני פתיחת התעלה ולכן מוטב להמתין עם המחווה עד למחרת פתיחתה.

התייעצות דחופה

בעקבות היסוסים והתלבטויות הרבים נדחתה ההכרעה בנדון עד לראשית השבוע הזה. בניגוד למצופה לא העלו ראש־הממשלה או שר־הבטחון את ענין המחווה הישראלית בישיבת הממשלה הרגילה ביום א' האחרון, אם כי היו שרים אשר הירבו לשאול מתי ידונו בכך.

ביום ב' השבוע זומנה התייעצות דחופה בלישכתו של ראש־הממשלה, בהשתתפות שר־הבטחון ושר־החוץ. בהתייעצות זו נקבע לכנס את הממשלה לישיבה דחופה, על מנת להחליט בענין דילול הכוחות.

סמוך לשעה 10 בבוקר הודיע ראש־הממשלה בעת ישיבת המוסד לתיאום, המשותף לסוכנות ולממשלה, כי בעוד שעה תתכנס הממשלה לישיבה מיוחדת. תוך שעה הוזעקו השרים לישיבה. זו ארכה כשעה וחצי והוחלט בה לצמצם את כוחות צה"ל המוצבים באיזור הקידמי בגיזרת התעלה.

שר־הבטחון והרמטכ"ל, וכן ראש־הממשלה, הסבירו בהרחבה את משמעותה הביטחונית של המחווה הישראלית. בציינם את הסיכונים המעטים שיש לראות בצעד כזה, הם הדגישו, כי הסיכון הוא מחושב וראוי לקחתו בחשבון. אך התועלת המדינית העשויה לצמוח ממהלך זה עולה בהרבה על המגרעות האפשריות, מבחינה צבאית.

ראש־הממשלה הסביר, כי הדיון בנושא זה נדחה מיום א' ליום ב' משום שהיה ענין לשתף בו את שר־החוץ יגאל אלון שהיה בשליחות לרומניה וחזר רק בשעות הלילה המאוחרות של יום א'.

השר יצחק רפאל, הסתייג מהצעת המחווה. הוא טען, כי אין ישראל חייבת לעשות כל מחווה לפתיחת התעלה, אשר בראש וראשונה מביאה יתרונות כלכליים למצרים ואמורה להכניס לקופתה מאות מיליוני דולרים לשנה ולחזק את משקה הכלכלי הרעוע. הוא לא רואה כל ענין במחווה ישראלית, שהיא חד־צדדית ומהווה, לדבריו, תקדים מסוכן מבחינת הפרת העקרון בדבר ההדדיות במעשינו.

השר יוסף בורג הסתייג אף הוא מהצעה זו, אך בפיו היו נימוקים אחרים. לדעתו לא יזכה צעד ישראלי כזה להדים הצפויים, מכיוון שרבים יגידו כי המחווה הזו איננה מספיקה.

שר־המשפטים, חיים צדוק, הפתיע רבים מחבריו בהביעו את הסתייגותו מהצעת המחווה. הוא הטיל ספק במשמעותה של המחווה הישראלית הן מבחינה הסברתית והן מבחינות אחרות, בשים לב לאופיה המצומצם.

הודעה לקיסינג'ר

השר יגאל אלון פירט בפני חברי הממשלה את היתרונות והמגרעות הטמונות במחווה המוצעת. מדבריו השתמע שהיו מטיבים לעשות אילו ניתן היה להרחיב את היקפה.

בישיבה זו הציע אלון לציין בהודעת על המחווה, כי כוחות צה"ל יכבדו את חופש השייט הבינלאומי בתעלה ובמפרץ סואץ. התוספת של אלון התייחסה למעשה למפרץ סואץ, בנוסף לתעלת סואץ, וזאת כדי להסיג חששות שהועלו ע"י חוגים צבאיים מצריים מסויימים לגבי המצב באיזור זה.

באותה ישיבת ממשלה סוכם, כי יש להודיע מיד לד"ר קיסינג'ר, באמצעות השגרירות האמריקנית בתל־אביב, על ההחלטה ולבקשו למסור אותה מייד לנשיא סאדאת. כעבור שעתיים הגיע אישור, כי בקשת זו נתמלאה וכי נשיא מצרים קרא את תוכן החלטת ממשלת ישראל.

עתה ציפו בירושלים במתיחות גוברת לתגובות הראשונות שתבואנה מצד האמריקנים והמצרים. אלה לא איחרו להגיע מזלצבורג תוך הפתיעו רבים, במיוחד את אלה אשר הביעו ספיקות וחשש מפני הדים שליליים שיעורר הצעד הישראלי, שנראה בעיניהם כ„חסכוני" מדי ומצומצם בהיקפו. לפחות שניים משלושת השרים אשר נמנעו מהצבעה בממשלה הודו בפני רבין, כי טעו בהערכתם, ולא העלו על דעתם כי כה חיוביות תהיינה התגובות מצד חוגים שונים בעולם.

אין זה גם מקרה שהמחווה הישראלית עוררה חילוקי דיעות בליכוד כשם שהתגדבתו של ח"כ ליובה אליאב עוררה תמיהה רבה, אף בקרב הסיעה.

□ □ □

גם הסורים והירדנים ידרשו הסכם ביניים

באחרונה מתרבים בוושינגטון הקולות המזהירים את ישראל מפני כל נסיון של ניתוק הקשר בין השגת הסדר ביניים עם מצרים לבין השגת הסדר עם סוריה. כמה מאנשי הממשל, הנחשבים למומחים לענייני האיזור, סבורים, כי נשיא מצרים לא יוכל זמן רב לנתק את שיחותיו לקידום הסדר ביניים עם ישראל מהלחץ שיגבר מצד הסורים להשיג הסדר גם אתם.

אנשי ממשל אלה טוענים, כי תהיה זו אשליה להתרכז בהשגת הסדר ביניים עם מצרים מבלי להשוב גם על הצורך בהשגת הסדר עם סוריה. לדעתם, יכולים הסורים להמתין חודשים מספר, אך הם יעשו כל ...

ד"ר הנרי קיסינג'ר „תרומה מועילה"

אתם, אשר לירדן נראה, כי ממשלת רבת־עמון חסכים להמתין ולהיות הפרטנר השלישי בתור למו"מ. גם הירדנים — לדעת חוגים אמריקנים אלה — יהיו מוכנים לשיחות להסדר ביניים המבוסס על נסיגה ישראלית של 8—6 ק"מ ממערב לירדן.

ראש־הממשלה יצחק רבין, מתכונן אמנם לשיחות עם פורד וקיסינג'ר, על חידוש השיחות לקידום הסדר ביניים עם מצרים, אך הוא גם מוכן לשוחח אתם על עקרונות של הסכם כולל עם ארצות ערב השכנות.

האמריקנים מעדיפים, בשלב זה, לקיים שיחות לקידום הסדר ביניים עם מצרים, לדעתם גברו הסיכויים, לאחר פגישת פורד—סאדאת להתקדם בתנופה ובמהירות להשגתו

ראשי מפ"ם ולי"ע, אשר אינם שוללים הסדר ביניים — העלו בפגישותיהם עם ראש־הממשלה, שנערכו בימים האחרונים, את הצורך בגיבוש עקרונות להסכם כולל, שיש לדון עליהם בפגישה עם הנשיא פורד.

□ □ □

חומר־הסברה נגנז לבקשת השגריר דיניץ

חומר הסברתי שהוכן לקראת פגישת פורד—סאדאת בזלצבורג — ונועד להפצה ברחבי העולם — נגנז בשל התנגדות חריפה מצד שגריר ישראל בוושינגטון, שמחה דיניץ, לתוכנו ותכנונו.

בחומר רקע זה הודגשו ההיבטים השליליים בלבד של מדיניות סאדאת וצוויינת גישתו העקשנית של נשיא מצרים, שנשאר נאמן לעקרונות ועידת חארטום.

המתנגדים להפצת החומר הזה טענו, כי האמריקנים יראו בכך משום נסיון להעכיר את האווירה לקראת פגישת פורד—סאדאת. לדעתם, מוטב בשלב זה להימנע מפירסום חומר זה, אם כי העובדות הכלולות בו הן נכונות ביסודן.

□ □ □

בצמרת המערך נדהמו ממינויו של שרון

„אני מעדיף שלא לדבר על המניעים שהביאו להחלטתי בדבר מינויו של אריק שרון כיועצי האישי" — במילים אלה הגיב ראש־הממשלה לשאלת כמה סיעדיו, אשר המינוי נראה בעיניהם תמוה ואפילו מדאיג.

נראה, כי רבין לא נועץ באף לא אחד מחבריו בצמרת מפלגת העבודה לפני שהחליט על צעדו זה. הפירסום הראשון ב„על המשמר" על כוונתו למנות את אריק שרון כיועצו בענייני בטחון, עוררה תדהמה בקרב חברי צמרת המערך והפתיעה לא במעט את ידידיו האישיים.

רובם המכריע של ראשי מפלגת העבודה ומפ"ם, הם בדעה שבטופו של דבר יצא רבין מפסיד מצעדו זה. הם מתנגדים לצעדו וזאת מטעמים אלה:

● קשה להשלים עם העובדה שראש־הממשלה, שהוא גם ראש מפלגת העבודה, בפועל, לא מצא לנכון להיוועץ בהם לפני שקיבל החלטה כה רבת־משמעות ותשובה.

● מעוד שניתן לחייב שיבוצו של אריק שרון, שהוא מפקד מעולה, בשירות פעיל של צה"ל, הרי יש לשלול מינויו כיועץ, תפקיד שהוא בעל אופי מדיני מובהק.

● קשה להבין כיצד ניתן למנות אדם, אמנם בעל עבר צבאי מפואר, כיועץ בטחוני בעוד ידוע הפער העמוק הקיים בין דעותיו המדיניות לבין דיעותיו של ראש־הממשלה ודעותיהם של שרי המערך.

● תמוה הדבר שדווקא עתה, כשהולכים לקראת מבחנים מדיניים חמורים, כגון אפשרות של נסיגה בסיני ובמקומות אחרים ועשיית פשרות מרחיקות לכת — יימצא ליד ראש־הממשלה יועץ הידוע בהתנגדותו לכל פשרה טריטוריאלית.

● השאלה המתעוררת היא, כיצד יכול ראש־הממשלה לבחור כיועצו אדם הנחשב דווקא לאחד מראשי האופוזיציה הקיצונים ביותר.

● ראשי המערך רואים במינוי זה פניה נוספת ימינה, וזאת בנוסף למינויים „הימניים" במערכות הבטחון וההסברה ואפילו בשרות החוץ.

● רבים מביעים את החשש תוך הכרת אופיו של אריק שרון, שבמקרה של חילוקי דיעות בינו לבין ראש־הממשלה, הוא עלול לטרוק את הדלת ולהתייצב בראש אלה אשר ילחמו בו ובממשלתו. הם מצביעים על מקרים דומים שכבר קרו בעבר.

עם זאת אין המתנגדים למינוי מתעלמים מהאפשרות שמינויו של שרון יש ...

איך תדע אם זכית בלוטו?

שלושה ניחושים נכונים כבר מכניסים אותך לרשימת הזוכים בהגרלה הלוטו של מפעל הפיס. כל ניחוש נוסף מעלה את גובה הזכיה, הקשירה, להגיע, בפרס הראשון המצטבר — עד 500,000 ל"י. השווה את הניחושים שלך עם תוצאות ההגרלה, אתה תוכל לדעת באחת מהאורות הבאות:

ברדיו ביום ג', אחרי חדשות השעה 13.00.
בטלפון ביום ג' משעה 13.00, בטל. 03-257246
בדוכן הפיס ביום שלישי אחה"צ.
בעיתון בעיתוני יום רביעי.

מפעל הפיס — הסימון להצלחה שלך!

ריקודים · חוגים · כלי נגינה · בת"ים לנהיגה · ציוד בניין · שונות · מכונות בניה · תערוכות · השגחה · מכונות תפירה · שירות · תריסים · צילומים · מכונות כתיבה · מכונות בלישה · ציוד בנין · שונות · מטבעות · רפוי והדרוה · מסגים · נופש · טיולים · שמיכים · שרותים · טרקטורים · מקררים · טלויזיה · רהיטים · מכונות גילוח · מזגני אויר · חיות בית · ספרים · שתלות חופה · בתי־ספר ושיעורים · דוד שמש וחשמל · חקלאות · תנורי אפיה · בולים · קונים לקנות

מה שחסר לנו הוא – „חיוך על הפנים ו„בוקר־טוב' מלבב"

— אומר שר־החינוך־והתרבות, אהרון ידלין, היוזם מלחמת־חורמה בשחיתות המידות שפשתה בציבור והקמת מפעלי־חינוך ליצירת חברה מתוקנת בישראל

מאת מנחם רועי

אהרון ידלין ד"ר דן רונן

„יותר מדי פנים צהובות"

חלומו הגדול של אהרון ידלין מאז נכנס לתפקידו כשר־החינוך והתרבות: לגבש בישראל חברה, שעל אף הפצצות המתפוצצות, הקטיושות והטילים וכל שאר הצרות הבטחוניות, נ ע י ם לחיות בתוכה ו כ ב ו ד להימנות עימה; לחנך דור חדש, שידע לטפח יחסי־אנוש הוגנים ויפים, לגשר על פני ניגודים, לקרב לבבות, להתייחס בכבוד אל הזולת גם אם דעתו שונה מזו שלו, להשתיל הומניזם, סובלנות והבנה, להרגיל עצמו ואחרים לנימוסים יפים ולשמש ערובה להיווצרותה של חברה חדשה, שהחיים בתוכה נעימים יותר, נוחים יותר, יפים יותר; חברה צודקת ומתוקנת, היודעת לקיים מצוות שבין אדם לחברו והזהירה כחובת שבין הפרט והכלל.

ידלין אינו הראשון שחלם חלום זה. מיום צאתנו ממצרים, דרך הנביאים והחוזים למיניהם ועד לתנועת־התחיה בתקופתנו. חלמו מנהיגי־האומה ודבריה על ישראל כעל עם־סגולה.

ביניתיים נשאר החלום — חלום.

החברה הישראלית רחוקה מלהיות חברה מתוקנת, ולא רק בגלל מעשי־השחיתות שנתגלו בתוכה באחרונה. לא־נעים, מאד לא־נעים, לחיות בתוכה, ולא רק מחמת קשיים כלכליים או בגלל בעיות בטחוניות. ספק, ספק רב, אם ניתן לומר שכבוד להימנות עימה.

שאלו נא יהודים שחיו בתוכנו ולבסוף — עזבונו. אלה שהדבקנו להם את תו־הקלון של „יורדים". שאלו תיירים אנשי־תרבות ובעלי־נימוסין שהתארחו אצלנו ויצאו בפחי־נפש. שאלום ויאמרו לכם: „ישראל — נפלאה, אך הישראלים האלה... הם נוראים, הם בלתי־נסבלים, קשה לחיות במחיצתם". קנטרנים ונרגנים שבהם ימנו בנו כל מום רע. „יהירים הם, הישראלים" — יאמרו — „בלתי אדיבים, ראוותנים ושאפתנים, „שוויצרים" — ביע"ז, אנוכיים. אינם מתחשבים בזולת, הכל מגיע רק להם, נחפזים ודורסים כל אשר בדרכם. אוהבים את עצמם ואין בהם „טיפה" של אהבת ישראל או אהבת האדם באשר הוא אדם". כך, כאמור, הקנטרנים. אך גם המתונים — אין בפיהם מחמאות לכתובתנו ואינם חוסכים את שבט־מוסרם.

חיים קשים מנשוא

לא נצדיק „יורדים", אך קשה מאד להתווכח עם כל אותם האלפים והרבבות שנכספו לישראל ומעולים־בכוח נאלצו להיות יורדים־בפועל. הם לעולם לא יודו, שיצאו את הארץ בגלל תנאים כלכליים, שלא השלימו עם רמת־חיים נמוכה יותר, שחיפשו יתרונות חומריים בגולה, שהתגעגעו אל סיר הבשר, שסגדו לעגל הזהב. הם חיפשו מדינת־ישראל יהודית, אנושית, מתוקנת, ומשלא מצאו אותה — חזרו על עקבותיהם. כלעומת שבאו. „עינינו זאת מכאב, בצער, נפשנו מרה עלינו" — נאמר כמעט בכל מכתב המגיע מ„יורד". לא כל ההאשמות אמת, כמובן, אך ברגע של אמת נודה: יש אחוז גדול של אמת בדבריהם ובתלונותיהם. לא הכל מרשתה, לא כל חלקה אכולה, אך זהו „הטון" הכללי השורר ברחוב שלנו. לא ירענו להתהלך עמהם, בטרם ביקשנו לקשט אחרים, לא הקדמנו ולא קישטנו את עצמנו.

„כל המחקרים העלו" — אומר לנו ד"ר דן רונן, יועצו של שר החינוך והתרבות, המקדיש באחרונה הרבה זמן ומרץ לבעיות „האקולוגיה הרוחנית" וחינוך החברה — ש„אין בין תמריצי־העליה או סיבות־הירידה לבין התנאים הכלכליים והחומריים במדינה כמעט ולא־כלום או מעט מאד בלבד. הדירה המרווחת והמשׂכורת המכניסה — סבור ד"ר רונן — „הם כמובן חשובים כשלעצמם, אך אינם קובעים. קובע יותר פרצופה של החברה הישראלית ותרבותה. יהודי המחליט לעזוב את ארצות הרווחה ולעלות לישראל, יודע יפה שבישראל לא יוכל לצפות שישפר את מצבו הכלכלי־החומרי. כל חפצו לחיות כיהודי בארץ־היהודים. הוא מבקש לחיות במדינה שתהיה יהודית יותר מזו שהוא חי בה עד כה, שתהיה יפה יותר מבחינה סוציאלית, שתהיה מתוקנת יותר; ומשאינו מוצא אותה — הוא מתיאש וחוזר כלעומת שבא, או שהוא שומע על מהותה ואינו בא כלל. המפתח — בחינוך וביכולתנו לבנות כאן חברה מתוקנת.

„לפי שעה" — נאנח ד"ר רונן ומצטט מחקרים של מומחים, שהוא עצמו השתתף בחלק מהם — „המצב בישראל רחוק מלהניח את הדעת. יש לנו שעות וימים של התעלות עילאית, ביחוד בשעת־חירום, אולם מיד חולפת ואנו חוזרים ליום־יום האפור, השיגרתי. אנו „שוכחים" הכל וחוזרים לסורנו. והרי ימי־החולין האפורים — הם המרובים והם הקובעים.

„יש בה, בחברה הישראלית, תופעות ההופכות את החיים בתוכה, אם לא לגיהנום ממש, לפחות ל„פיתחה של גיהנום". אלימות בדרכים, תחרות פרועה בכבישים, בתור לאוטובוס, בקופת־חולים, בקולנוע, בלישכת המס, הפרת הסדר הציבורי, שביתות אליטות, תיגרות עם שוטרי־התנועה, חוסר סבלנות להאזין לדברי הזולת, תרעומות של אנוכיות מופרזות וחוסר התחשבות בזולת, צעקות ברחוב, ילדים רועשים בשעות המנוחה, רדיו רועם בקולי־קולות בשעות־לילה מאוחרות, מריבות שכנים, אי־התחשבות ברשות הרבים, בדלי סיגריות וזוהמה גם, אקולוגיה ממשית ואקולוגיה רוחנית שבין אדם לחברו ובין אדם ל„מקום" (מקום ממש...) — כל אלה ועוד כהנה וכהנה שכל אחד מאתנו יכול מן הסתם להוסיף עליהם, הופכים את המציאות הישראלית ל„פיתחה של גיהנום" ואת החיים בתוכה לקשים מנשוא".

התפרקות מערכים

מדענים, חוקרי־חברה, פסיכולוגים ומחנכים כבר נתנו את הדעת על התופעות שהוזכרו והביעו חרדה מהמצב החברתי, שלדעתם ראוי לתשומת־לב לא־פחות ממצב הבטחון. בניסיונם אל מחקריהם העלו כמה שאלות־יסוד:

- כלום גרוע היום מצבנו החברתי מבעבר, או שמא רק נדמה לנו כך? שהרי בכל דור ודור מתלוננים בני־אדם על ההווה העגום ומתרפקים על זכרונות העבר המזהיר. כמעט מדי קיץ אנו אומרים: קיץ כה חם ושרבי עוד לא היה... היה והיו, שכחנו;
- מה הם הגורמים המשפיעים על התנהגותנו?
- כלום אין בכל הסימפטומים שמנינו כדי להצביע על מחלה רצינית יותר עם שורשים עמוקים, המחייבת טיפול אינטנסיבי ויסודי?
- האם יש מזור ואפשר לרפא את המחלה?

אשר ל„מחלה", הכל בדעה ששורשית בהתפרקות מערכים ובפירוק המיסגרות. כמעט כל התאים ששימשו לנו מיסגרות — המשפחה, הקהילה, האומה, סמכות המבוגרים והמנהיגים — פורקו. נשברו הכלים הישנים וכלים חדשים לא נוצרו במקומם.

בפלורליזם התרבותי הרב בארץ הקולטת עולים משפעים גלויות, בהתנגשות־האינטרסים של קבוצות שונות, בתחרות הכלכלית הפרועה, בתשוקתו של הפרט להצליח בכל מחיר ומהר ככל האפשר, בחרדה הבטחונית, באווירה של „חטוף ואכול כי מחר נמות", בצפיפות בערים הגדולות שבהן איש טופח על ראש רעהו, בשירותים הבלתי־מתוקנים, בפער החברתי בין השכבות השונות — בכל אלה רואים אנשי־מדע את גורמי ה„מחלה" והיידרדות.

האם ניתן לרפאה?

„יש מיואשים האומרים — לאו. לא נצליח לשנות הרבה. אנו חיים במתח מתמיד, במלחמות רצופות. עצבינו מתוחים, יצרינו משולהבים, הפרט מנסה לחיות לפחות תקופה קצרה בנוחות, ברמה גבוהה. במצב כזה ובאווירה כזאת קשה לבוא ולהציע את „תיקון הנפש". במצב כזה קשה, אם לא בלתי־אפשרי, לרסן את החיה שבאדם. על אחת כמה וכמה שלא ניתן להציע לו להיות מלאך.

אופטימיסטים חולקים עליהם ואומרים: יש תקוה. הם מאמינים באדם שנברא בצלם. שאולי „שכח את עצמו". החינוך, אומרים הם, יכול לחולל פלאים. אם נלמד בבית־הספר קצת פחות היסטוריה וקצת פחות מתימטיקה או פרקי תנ"ך, ואם נשים דגש חזק יותר בחינוך לערכים, לטוהר המידות וליחסים חברתיים מתוקנים, נצליח לגדל דור טוב יותר, מוסרי יותר, שיאציל מאורו על כל סביביו. אם נעקור ונטאטא את מעשי־השחיתות מרשות הרבים, אם הורים ומורים, ראשי הציבור וקברניטי האומה יראו דוגמה אישית בטוהר חייהם וברמתם המוסרית, אם נרתום למשימה זו גם את אמצעי־התקשורת, שידעו להקיא את הרע ולהבליט את הטוב. אין ספק שאט־אט אך בבטחה נצעד לקראת חברה טובה יותר ומתוקנת יותר בישראל.

נושא מסובך ומורכב מאד

שר החינוך והתרבות מר אהרן ידלין התלבט ארוכות וקשות בבעיות אלו ולבסוף אימץ לו את עמדת האופטימיסטים. בשבוע שעבר כינס השר קבוצה קטנה של מומחים לפסיכולוגיה חברתית, מחנכים וסוציולוגים, ושטח בפניהם את הנושא, שהוא לדעתו אחד „הבוערים" בתוך הבעיות שהעם בישראל ניצב בפניהן. היו שם פרופ' עוזר שילד, פסיכולוג בעל מוניטין מהאוניברסיטה של באר־שבע; ד"ר אבנר זיו, מאוניברסיטת תל־אביב; ד"ר רבקה בר־יוסף וד"ר חיים אדלר, שניהם סוציולוגים נודעים מאוניברסיטת ירושלים; פרופ' בצלאל נרקיס, המומחה לתולדות האמנות; ד"ר מינה צמח וד"ר מרטין לייקין, שניהם פסיכולוגים מאוניברסיטת חיפה; ד"ר ק. בנימיני; פרופ' אליהוא כ"ץ, ידען גדול בעניני תקשורת ויחסי־ציבור; מאיר אילי, יותר המזכירות הפרגונית;

בהחלטת הממשלה מראשית השבוע בדבר טיפולו הישיר של משרדי־הממשלה בבעיות של הדרוזים — והוצאת העניין מידי המחלקות הערביות — באה לסיפוק תביעתם של בני־העדה

מישאלה דרוזית שהוגשמה

מאת יעקב כרוז

אופקים חדשים

טרוניות וטענות

מעמד מכובד לאשה

עלבון צורב

הנהלת חשבונות

גזירה ותפירה

ביקוש עבודה

הכשרה לעבודה

הצעות עבודה

תרגשים

עסקים

هكذا من الأصل

אזורים
בנין (1965) בע"מ

למכירה דירות בירושלים

לזכאים של חוסכים במפעלי החסכון לבנין
(אשר קיבלו הודעות זכאות)
ההרשמה נפתחת בתאום עם משרד השיכון

המקום	שטח הדירה במ"ר ברוטו	מס' יחידות	מס' החדרים	מחיר ממוצע
שכונת רמות	72—78	21	3	175,000—182,000
" "	79—86	53	3	190,000—196,000
" "	90—96	25	4	209,000—213,000
	53		2	135,000

בעת ההרשמה יש להביא:
1. הודעת הזכאות של מפעלי החסכון לבנין
2. צ'ק בנקאי ע"ס 5,000.— ל"י לפקודת החברה
3. תעודת הזהות של החוסך.

תנאים:
משכנתאות בהתאם לתנאי ההלוואות לזכאים כפי שהובאו לידיעת החוסכים.
תנאי תשלום בהתאם להוראות משרד השיכון.

מקום ההרשמה:
ירושלים — רחוב יפו 97, במשרדי „מרכז כלל", טלפון: 02-226621
בימים א'—ה', משעה 9 — 13 לפנה"צ
משעה 15—17 אחה"צ
ביום ו' משעה 9 — 12 לפנה"צ

ההרשמה תימשך 3 שבועות מיום הפרסום
דהיינו מיום 3.6.1975 עד ליום 23.6.1975

פרטים נוספים:
במשרד הראשי, רחוב מוא"ה 56, תל־אביב, טלפונים: 622973/4, 624345

כלל חטיבת הבניה חברת בת בקבוצת כלל

למכירה סוסיתא
שנת ייצור 1970
טסט לחצי שנה
לקבלת פרטים לפנות: טל. 057-76864, 057-73668
רחוב ההסתדרות 76, באר־שבע, ת.ד. 22.

למכירה מחפרון
דגם ג'ון דיר 400,
שנת ייצור 1972
במצב מצויין.
לקבלת פרטים לפנות: טל. 057-76864, 057-73668
רחוב ההסתדרות 76, באר־שבע, ת.ד. 22.

לוח מופעי המוסיקה לחודש יוני

יום א', 8.6.1975, 20.30 — החאן הירושלמי
שירי לאוטה מתקופת הרנסאנס
עם: מיכאל שופר — בריטון
דיטר קירש — לאוטה
לורנציוס שטרל — ויולה דה גמבה

יום ב', 9.6.1975, 13.00 — אולם וייז באוניברסיטה העברית
„רנסאנס וברוק"
עם: שלמת תדהר ולהקתו (חליליות)
בקונצרט זה מסתיימת שנת הלימודים באוניברסיטה ועמה עונת הקונצרטים!

יום ג', 10.6.1975, 20.30 — תיאטרון ירושלים
התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור
סידרה 3: „קלאסי וקל"
מנצח: סרג'ו קומיסיונה
סולן: מינדרו כץ
ביצירות מאת אלבן, שופן, רימסקי־קורסקוב

יום א', 15.6.1975, 20.30 — החאן הירושלמי
עוזי ויזל — צ'לו
אלדד נוימרק — פסנתר

יום ב', 16.6.1975, 20.30 — „בית הלוחם" באפקה תל־אביב
מועדון המוסיקה של רשות השידור
עם: מרק דרבינסקי — צ'לו
דורית שוורצברג — כינור
ויקטור דרביאנקי — פסנתר

יום ג', 17.6.1975, 20.30 — תיאטרון ירושלים
התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור
סידרה 2: „דיוקנו של מלחין" — רוברט שומאן
מנצח: סרג'ו קומיסיונה
סולנים: טניה רמניק — צ'לו, ביביאנה גולדנטאל — סופראן

יום א', 22.6.1975, 20.30 — החאן הירושלמי
אורי פיאנקה — כינור
יונתן זק — פסנתר

יום ג', 24.6.1975, 20.30 — תיאטרון ירושלים
התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור
סידרה 3: „קלאסי וקל"
מנצח: סידני הארט (ארה"ב)
סולן: ג'פרי סיגל (ארה"ב) — פסנתר
ביצירות מאת ורדי, פגניני—רחמנינוב, צ'ייקובסקי, ביזה.

יום ה', 26.6.1975, 20.30 — מוזיאון תל־אביב
מוסיקה במימד חדש
בהשתתפות: מרק דרבינסקי, זמירה לוצקי ועוד

יום א', 29.6.1975, 20.30 — החאן הירושלמי
עדי עציון זק — סופראן
יונתן ז'ק — פסנתר

כרטיסים ניתן להשיג בערבי המופעים בקופות האולם.
לקונצרטי התזמורת הסימפונית ירושלים — גם במשרד „כהנא" בירושלים

גזור ושמור

האוניברסיטה העברית בירושלים

כנס לחינוך סביבתי
יתקיים בירושלים בימים 18—20 באוגוסט 1975
במוסד ון־ליר, רחוב ז'בוטינסקי 43
הכנס נועד למורים בכל הרמות ובכל המקצועות.
דמי השתתפות —.20 ל"י
להרשמה מוקדמת יש לשלוח את הסכום הנ"ל, שם וכתובת לפי המען:
גב' רות ביטמן
המרכז הישראלי להוראת המדעים,
האוניברסיטה העברית, ירושלים.

שבות חדש ליוצאים לנופש
22 20 42
אין צורך להכנס למשרד, התקשר לטל. 03-222042 והזמן מקום לכל מלון ובית הבראה בארץ. אנו נשלח אליך שליח מיוחד למסירת שובר ההזמנה.
*) שרות מיוחד של חברת „קל"... חינם (24 שעות ביממה)
חברת „קל" בע"מ תל־אביב, רח' גורדון 28, רמת־גן, רח' ביאליק 56
* מוגבל לתל־אביב בלבד.

תוך 30 יום ארונות מטבח
פורמאייקה פנים וחוץ
מתנגריה — 750 ל"י מטר רץ.
כמו כן אנו נספק לך שיש, חרסינה וכל עבודות השפוץ הכרוכים לנ"ל.
חייג: 984727 ונבוא לדירתך.

מתפנה צוות מנוסה לנקיון
* משרדים * מוסדות
* בתי־ספר * ומפעלים
ת.ד. 4799 תל־אביב

חתונות ובר־מצוה מ־22 ל"י לאדם
ברית מילה החל מ־10 ל"י לאדם
*) חדר חינם בליל הכלולות.
במלון דבורה — טלפון 744366

השמלאים
יהלומים
עובדי מתכת
עוזרות ומטפלות
פועלים/ות
פקידים־פקידות
ספרים/ות
שליחים/ות

מכוניות למכירה

אמריקאיות
אוד־N.S.U.
ב.מ.וו.
דה־שבו
אלפא רומיאו
אוסטין
אופל
הילמן
וולבו
ווקסהול
ווליס
טנדרים
טריומף
לנציה

هكذا من الأصل

„מחלקת הים של קצא"א לא יכולה לבצע העבודה במקומי"

— אומר יונה לרר, האיש שזכה לכינוי „הקבלן הפרטי" בסיכסוך בנמל הנפט באשקלון ☆ הצוללן המקצועי, שהשובתים דורשים באחרונה את סילוקו, היה בעבר בצוות שקשר את מיכלית הנפט הראשונה שהגיעה לנמל אילת ☆ כשייסדו את מחלקת הים בקצא"א, הוא נשלח להולנד, כדי להביא את הסירות — ואנשי החברה שלו הדריכו את עובדי המחלקה בראשית דרכם

מאת אריה אבנרי

• „הקבלן הפרטי", יונה לרר, על היבשה (מימין) — ומתחת למים (משמאל)

אחר האנשים שהעמידו השבוע את מדינת ישראל על רגליה והפריד את מנהלה של קברניטיה, התפרסם בקרב אזרחי המדינה לאו דווקא בשמו, במקובל, אלא בכינוי שהפך לסמל: „הקבלן הפרטי".

באותם הימים והלילות שבהם ניצבו זה מול זה שני מחנות — עובדי מחלקת הים של חברת קצא"א (קו צינור הנפט אילת־אשקלון) ואנשי משטרת ישראל — כשהאוויר היה טעון חומר־נפץ והאווירה היתה מחושמלת, המשיכו ה„קבלן הפרטי" וצוות עובדיו את עבודתם כרגיל בנמל־הנפט באשקלון. רק כאשר כלו כל הקיצין והנמל נסגר בתוקף הנסיבות, יכול היה הקבלן להתפנות על מנת לעשות „חשבון נפש" פרטי משלו.

„קצת היה מוזר להתרגל לכינוי ,הקבלן הפרטי', שדבק בי בחודשים האחרונים מאז הכריזו עובדי קצא"א מלחמת־חורמה נגדי", הודה השבוע יונה לרר. „במקצועי אני צוללן, ומטבעי אני איש ים בכל רמ"ח אברי. לשם ,קבלן' יש, במקרה שלי, צילצול של איש העושה רווחים קלים. עומד, באפס מעשה וצופה בעבודתם של אנשיה. אני נוהג לעבוד קשה בעצמי".

משיכה לים

יונה לרר, בן הי"ז, נשוי אב לשניים, הוא ללא ספק אחד הגברים הגבוהים במדינה (הוא „מיתנשא" לגובה של 2.04 מטר) ולא בכדי זכה לכינוי: „יונה וחצי". אין פלא שהוא צד בשעתו את עיניהם של מאמני הכדורסל והפך לשחקן מצטיין ב„מכבי" ת"א, „הפועל" ת"א, ואח"כ בנבחרת הכדורסל של ישראל. אלא שמצעירותו הוא נמשך [illegible]

שתי חברות

[illegible]

ועושה את כל הפעולות האדמיניסטרטיביות של החברה".

חברתם של בני הזוג לרר ביצעה עבודות רבות היקף בשנת 1964 בנמל אשדוד, כאשר יונה לא רק מספקה אישית על העבודה, אלא צולל בעצמו כדי לבצע פעולות קידוחים, חיזוק יסודות והסרת מיכשולים ומיפגעים שונים.

ההצלחה בנמל החדש של ישראל גררה אחריה הקמת חברה נוספת, „מצדה", שרכשה והחלה להפעיל מהפך ימי. וכך הפך יונה לרר לקבלן הימי מס' 1 של ישראל: הוא ביצע עבודות קידוחים גיאולוגיים בתמנע, קידוחי מים עבור „מקורות" ותה"ל לאורך „הקו הירוק" חפירת תעלות בים המלח, אבל מעל הכל קרץ לו הנפט.

על ראשית דרכו בקצא"א הוא מספר: „התחלתי את עבודתי עבור החברה כצוללן באילת בראשית שנות השישים. במלוא הצניעות אומר, כי הייתי אחד משלושת אנשי הצוות שקשרו את מיכלית־הנפט הראשונה שהגיעה לנמל אילת. ומאז התמחיתי בקשירת מיכליות. באילת עבדתי במשך מספר שנים. בעת קשירת המיכליות בנמל זה מילאתי תפקיד המאוייש כיום ע"י שלושה אנשים. הפסקתי את עבודתי באילת כעבור כמה שנים אחרי שהמעגן החת־ימי חוסל והחברה עברה למעגנים על־ימיים ולשיטה ממוכנת".

[illegible]

הצעות קוסמות

[illegible]

איומים בטלפון

[illegible]

שאר התחומים הקשורים בעבודה זו".

לפני ארבעה חודשים, סמוך לחג הפסח, החל העימות הראשון בין עובדי המחלקה הימית של קצא"א לבין ה„קבלן הפרטי". לדבריו, שעובדי המחלקה פיתחו לעצמם שיטת־עבודה, שלפיה נוהגים העובדים לשחק קלפים בעת המשמרת בת תריסר השעות (שאחריה יוצאים לחופשה בת 36 שעות). מסיבה זו היו חסרים אנשים לאיוש הצוותים שהיו צריכים לצאת לים. באותם מקרים נקראו אנשיו של יונה לרר למלא את החסר. הנהלת החברה, אשר שמה לב לבזבוז כוח האדם, התעוררה לפעולה כאשר חלה ירידה משמעותית בצריכת הנפט ובבואן של המיכליות. היא הודיעה על כוונתה לפטר חלק מהעובדים, בגלל חוסר תעסוקה.

ההסתדרות נכנסה לתמונה והקימה ועדה מיוחדת — ועדת אושפיז — שעליה הוטל לבדוק את הנושא ביסודיות. אלא שהעובדים לא המתינו לפסיקתה ותלו את האשם ב... „קבלן הפרטי". האיש החזק של הוועד, גיורא צוקרמן, אשר נימנה בעבר עם עובדיו של יונה לרר, אסר עליו מלחמה וניהל נגדו את המאבק.

באישון הליל החלו שולה ויונה לרר לקבל איומים טלפוניים: „נחתוך אותך לחתיכות וניזרוק את גופתך לדגים", „שני הילדים שלכם לא ישארו בריאים הרבה זמן", „הבית היפה שלכם יישרף" ועוד כהנה וכהנה.

הם הזדרזו להגיש תלונה למשטרת רמת־גן, אשר פתחה בחקירה מקיפה, אך עד כה ללא תוצאות. הילדים עצמם חשו במתרחש, אולם לא קיבלו מידע מדוייק על האיומים. „יונה הפסיק לקחת אותם עימו בשבתות לאשקלון", אומרת הרעיה, שולה. „ואני צריכה להסביר להם שיש מחבלים באיזור ומסוכן לנסוע לשם".

ועדת אושפיז קבעה, כידוע, כי הוא ימשיך בעבודתו, מאחר שממילא אינו נחשב לעובד של קצא"א אלא פועל בשירותם של בעלי המיכליות הממנים שכרו.

„יש לי חוזה המסתיים בעוד שנה", מגלה ה„קבלן הפרטי" יונה לרר, „אבל הייתי מוכן להפסיק את העבודות כבר עתה. פשוט, אין מי שיעשה את המלאכה במקום אנשי וכמקומי. הנהלת החברה פסקה שאנשי מחלקת הים אינם מסוגלים לעשות את העבודות שמבצעת החברה שלי".

דירות ברמת-השרון הטובלות בירוק וכחול

בקר באחד הבנינים שבונה החברה הישראלית-איטלקית ברמת-השרון, עלה לדירת הגג ו...הבט סביבך, תראה את הים הכחול מביט אליך ואתה... תתבונן במרחבים „בירוק" הסובבים אותך. יפה מאד. נפלא! תהיה מוקסם לא פחות מן התכנון והבניה של החברה הישראלית-איטלקית.

תמצא בית עם מרחב ועם הרבה אור ואויר זך; ערוגות פרחים (משטח דשא גדול; ארונות מטבח; חרסינה וששיש תוצרת חוץ; קירות חיצוניים בצבע-לבן - כסף (חום); כניסה גדולה וחדר מדרגות המואר באור-יום. ועוד. בוא. כדאי לראות.

דירות של 3, 3½, 4 ו־5 חדרים ודירות גג.

פרטים וביקור באתרי הבניה

החברה הישראלית-איטלקית לבנין בע"מ

שגרירת הבניה האיטלקית

רמת-השרון, סוקולוב 70 • טל. 484904, 479899

2-2½ חדרים

[illegible]

רכבות היום

[illegible]

هكذا من الأصل

קונה מגרש עתה -
כל עוד המחירים נמוכים ויציבים

1. 18 דונם פרדס, צמוד לאיזור תעשיה בקרבת כביש ירושלים — צמוד בית־דגן, במחיר שווה.
2. מגרש לבנייה פרטית, מקום בית־דגן ומרכזי בתל־אביב רבתי, 915 מ״ר, 1,050,000 ל״י.
3. מגרש 425 מ״ר לבנייה צמודת קרקע, 11.5 חדרים, בשכון תל־חיים, 300,000 ל״י.
4. מגרש לבנייה מידית, 170 חדרים במזרח־צפון, 1.5 מיליון ל״י, חלק משלים בדירות.
5. מגרשים בשכון 707 מ״ר, 400,000 ל״י; 706 מ״ר, 510,000 ל״י; 631 מ״ר, 450,000 ל״י.
6. מגרש בהדר־יוסף, 625 מ״ר, 14 חדרים — 500,000 ל״י.
7. מגרש ברחוב עיר שמש, תל־אביב, בקרבת צומת קרית־שאול, 980 מ״ר, 300,000 ל״י.
8. מגרש ברחוב רשפון, בנאות אפקה לבית מגורים, 3 קומות על עמודים, 34 חדרים, 969 מ״ר, 650,000 ל״י.
9. מגרש ברחוב רשפון, עבור קוטג׳ דו־משפחתי, 833 מ״ר, 450,000 ל״י.
10. מגרש ברחוב דבבי, דמה־השרון, עבור קוטג׳ דו־משפחתי, מקום גבוה, 775 מ״ר, 480,000 ל״י.
11. מגרש בדרך הרצליה, שכון ד׳, 630 מ״ר — 340,000 ל״י.
12. חצאי מגרשים בשרונה דרום נאות אפקה, 438 מ״ר, מיועד לווילות, 200,000 ל״י.
13. מגרש בצהלה, 654 מ״ר, עבור וילה דו־משפחתית, 420,000 ל״י.
14. מגרשים בתכנית ״ל״, בעבר הירקון ובחולון עבור משקיעים.
15. מגרש בבתים, מול העירייה, 505 מ״ר, 20 חדרים, 450,000 ל״י.
16. מגרש בהוד השרון, מיועד לוילה, דונם אחד, 65,000 ל״י.
17. דונם אדמה חקלאית במכמורת, 65,000 ל״י.
18. פרדס 30 דונם ע״י חדרה, אדמה מיוחדת, 280,000 ל״י; 10,000 ל״י לדונם.
19. חלקה חקלאית, 47.5 דונם, צמוד לאיזור מתוכנן ע״י הכביש החדש לבן־יבנה, 17,000 ל״י לדונם.
20. פרדס 40 דונם, בגן־יבנה, צמוד לאיזור בנוי, 30,000 ל״י לדונם.
21. בפרדס כן 17.5 דונם, 112 דירות, 390 חדרים, 275,000 ל״י הדונם.
22. בקרית מסלין 6 דונם לתעשיה, 180,000 ל״י לדונם.
23. בסנולה פתח־תקוה, לתעשיה 5.5 דונם, 840,000 ל״י; 12 דונם, 1,440,000 ל״י; 15 דונם, 1,670,000 ל״י.

מחלקה מסחרית:

אנגלו־סכסון סוכנות לנכסים בע״מ

רחוב פרישמן 15, תל־אביב, טלפון: 242341, ת.ד. 3026 תל־אביב
חברה לנכסי דלא ניידי פרטית, הגדולה ביותר בישראל

12 סניפים ברחבי הארץ:

תל־אביב: 242341(03)	רחובות: 960152(03)	הרצליה־פיתוח/כפר־שמריהו: 930261(03)	הרצליה: 930268(03)
ירושלים: 221161(02)	רמת־גן: 729877(03)	דגניה: 86276(052)	נתניה: 28290(053)
חיפה: 81296(04)	רמת־השרון: 474244(03)	סביון/קריאון: 757281(03)	ביאליק/מוצקין: 714006(04)

adco adv.

אוניברסיטת תל־אביב

בית הספר לחינוך
המרכז להדרכה ולהשתלמות
בשיתוף פעולה עם
משרד החינוך והתרבות
המחלקה להשתלמות עובדי הוראה

מודיעים על:

קיום קורסים למורים בבתי הספר העל יסודיים ובחטיבות הביניים בפגרת הקיץ, תשל״ה

1. שיפור ההוראה באמצעים אור קוליים — מיועד לכלל המורים בין התאריכים 3.7.75—29.6.75 בין השעות 08.30—14.00.
2. ספרות ומקרא למגמות מומחות (סל״ס) — לכתתיים ולמתקדמים — מיועד למורי ספרות ומקרא, בין התאריכים 13.7.75—16.7.75 בין השעות 08.30—13.30.
3. הוראה אורקולית של שירה אנגלית (סל״ס) — מיועד למורים לאנגלית, בין התאריכים 22.7.75—24.7.75 בין השעות 08.30—12.30.
4. כנס ארצי למורי גיאוגרפיה בנושא: חידושים במחקר גיאוגרפי — בין התאריכים 28.7.75—31.7.75 (כולל סיור).
5. יום עיון בנושא: משבר האנרגיה בשיתוף עם מכון הנפט — מיועד לכלל המורים בתאריך 27.7.75.
6. 4 ימי סיור בנושא: גיאוגרפיה, מורפולוגיה, קלימטולוגיה של א״י — מיועד למורי גיאוגרפיה, פרטים יפורסמו.
7. קורס בנושא: חינוך סביבתי — בין התאריכים 3.8.75—7.8.75. מיועד לכלל המורים.
8. קורס באמנות התיאטרון למורי בתי הספר התיכוניים וחטיבות הביניים — מיועד לכלל המורים בין התאריכים 6.7.75—17.7.75 בין השעות 08.30—13.30.
9. קורס בסוציולוגיה ומדעי החברה — מיועד למורים המלמדים מדעי החברה, בין התאריכים 6.7.75—17.7.75 — בין השעות 08.30—13.30.
10. קורס לחיי משפחה וחינוך מיני — מיועד לכלל המורים, בין התאריכים 6.7.75—12.7.75 בין השעות 08.30—14.00.
11. חינוך מוסיקלי בחטיבה הצעירה — מיועד למורים למוסיקה, בין התאריכים 3.7.75—16.7.75 — בין השעות 08.30—14.00.
12. הסכסוך הישראלי ערבי — מיועד למורי היסטוריה ואזרחות, בין התאריכים 22.7.75—24.7.75, בין השעות 08.30—12.00.
13. בעיות יסוד בכלכלת ישראל — מיועד למורי היסטוריה ואזרחות המלמדים לפי התכנית החדשה, בין התאריכים 29.6.75—10.7.75, בין השעות 08.30—12.00.
14. תכנית להפעלת חוג לאלקטרוניקה בבתי ספר — מיועד לכלל המורים העל־יסודיים בעיקר מורי פיסיקה — בין התאריכים 25.8.75—28.8.75 בין השעות 09.00—17.00.
15. קורס בנושא סטטיסטיקה והסתברות: מיועד למורים למתמטיקה בין התאריכים 1.7.75—7.8.75 בין השעות 09.00—11.00.

— מספר המקומות לכל הקורסים מוגבל —

ההרשמה: בטלפון מספר 03-410195 או בכתב: למרכז להדרכה ולהשתלמות, בית הספר לחינוך, אוניברסיטת תל־אביב.

בהיכל הספורט, יד־אליהו, תל־אביב, יום חמישי 12.6.75

האבקות חופשית
CATCH תפוש בפי יכולתך

קרבות בזוגות
זמן הקרב שעה אחת

Rene Ben Chemoul — Walle Bordes
אלופי העולם לזוגות במשקל בינוני
נגד
Thomas Trujillo — Inca Weracocha
פרו — אלופי דרום אמריקה
Gerard Bovvet — Antonio Tejero
אלופי ספרד
נגד
אורי: אור יוסף = אמה עמד
ישראל

השופט הבינלאומי — בן־ברוך צ׳רלי

קרבות ליחידים: זמן הקרב 45 דקות
אבו עותר
ירושלים, אלוף הגרה, 105 ק״ג
נגד
סבחי חלס
אלוף רצועת עזה, 125 ק״ג
ועוד 3 קרבות של מתאבקים ישראלים

כרטיסים במשרד ״רוקוקו״, רחוב דיזנגוף 93, וביתר המשרדים בכל חלקי הארץ.

משרד העבודה
מחלקת עבודות צבוריות

מכרז מס׳ תא/41/75

מחלקת העבודות הצבוריות, מחוז ת״א והמרכז, מבקשת בזה

הצעות מחירים לניקוי כבישים
במחוז תל־אביב והמרכז

2. טופסי המכרז, מפרטים ופרטים נוספים, ניתן לקבל במשרדנו, רח׳ הרצל 180 ת״א, בימים ובשעות העבודה הרגילים.
3. בצרוף להצעה יש להמציא ערבות בנקאית, או המחאה עצמית בשעור הנקוב בגוף טפסי המכרז. אי מלוי תנאי זה ישחרר את מע״צ מהחובה לדון בהצעה.
4. המועד האחרון להגשת ההצעות שעה 08.00 ביום 20.6.1975.
5. את ההצעות יש להגיש למחלקת העבודות הצבוריות המשרד הראשי רח׳ לינקולן 3, ת״א — בחדר מס׳ 208.
6. אין מחלקת העבודות הצבוריות מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, כל חלק ממנה, או כל הצעה שהיא.

משה סרברו, מהנדס המחוז

האוניברסיטה העברית בירושלים
שנת היובל תרפ״ה—תשל״ה

בית־ספר לכלכלה ולמדעי החברה ע״ש אליעזר קפלן

לימודים לתואר „מוסמך" במינהל ציבורי

התכנית מכוונת בעיקר לבוגרי הפקולטאות למדעי החברה, משפטים ועבודה סוציאלית. אך מתקבלים גם בוגרי פקולטאות וחוגים אחרים. כל מועמד חייב, בטרם תידון בקשתו, למלא אחר שני התנאים הבאים:

א. להיות בעל תואר „בוגר אוניברסיטה".
ב. להשיג רמת ציונים בלימודי התואר הראשון, המאפשרת לו להמשיך בלימודים מתקדמים לפי התנאים הנהוגים במוסד שהעניק לו את התואר.

עדיפות נתונה למועמדים בעלי נסיון מינהלי, הממלאים אחר שני התנאים הללו.

פרטים נוספים ניתן לקבל במזכירות החוג למדע המדינה (בנין קפלן, גבעת רם, ירושלים).

הרישום לשנת הלימודים תשל״ו ימשך עד 29.6.1975. טפסי רישום ניתן להשיג ב„אקדמון", ת.ד. 41 ירושלים תמורת — 8 ל״י.

תלמידי האוניברסיטה העברית יקבלו טפסים במזכירות הפקולטה למדעי החברה, או במשרד לקבלת תלמידים, בנין הפלנטריום.

אוניברסיטת בן־גוריון בנגב

מכרזים

האוניברסיטה מבקשת הצעות למכרזים הבאים: —

א. מכרז מס׳ מ/1/75 — שרותי נקיון.
ב. מכרז מס׳ מ/2/75 — הפעלה ואחזקה של המעבדות האלקטרוניות.
ג. מכרז מס׳ מ/3/75 — הפעלת חדרי אוכל ומטבחים.
ד. מכרז מס׳ מ/4/75 — גינון ותאורה.

הנהלת הסוכנות היהודית לא״י
ועדת המכרזים הכוללנית — אזור תל־אביב

ביצוע עבודות נקיון במעון בית נוערא, ירושלים, במרכז קליטה נצרת א׳ ובמרכז קליטה בן־יהודה, נתניה

דחוף!!!
הצילו את אחי!

חיקוק בדחיפות
לריפוי אינטנסיבי בארה״ב
כל סכום יתקבל בתודה

המתובות: ברגר, ת.ד. 02175 חיפה.

ברמת־גן
מרתף מסחרי
400 מ״ר
עם חניית צמודה

טלפונים: 705002, 480042

בהזדמנות
גרטור גדול

בהזדמנות
דירה פרטית למכירה

להשכרה
מגוף מחבר זחלי

של 1/2 קוב והוא עד 22 מטר + 4 מטר

אוניברסיטת חיפה

מינהל התלמידים / המדור לשרותי תלמיד מודיעה כי

הרשמה למעונות הסטודנטים לשנה״ל תשל״ו תחלה ותימשך עד ל־15.7.75

בשנת תשל״ו יפתחו בקמפוס מעונות חדשים ומשוכללים

דירות 1-1½ חדרים

דירות בשכר חודשי

דירות בחזי מפתח

דירות להחלפה

דירות מרוהטות

חדרים מרוהטים

ביקוש דירות

אולמות

חנויות

משרדים

מבני תעשיה

מחסנים

רכבות היום

هكذا من الاصل

דילול מוחות

ד"ר ישראל אלדד

[illegible]

בלי תקוות בלתי מציאותיות

יהושע בר־יוסף

[illegible]

דידי מנוסי

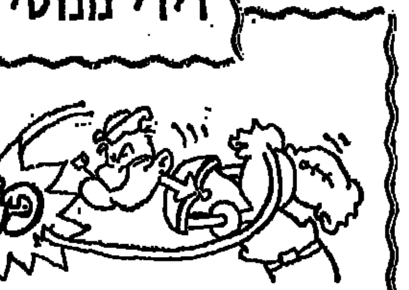

לִפְנֵי שָׁנָה בְּעֵרֶךְ
(זֶה לֹא דָחוּק כָּל כָּךְ)
נִבְחַר לְרֹאשׁ־צַמֶּרֶת
מַר פּוֹפַּי הַמַּלָּח.

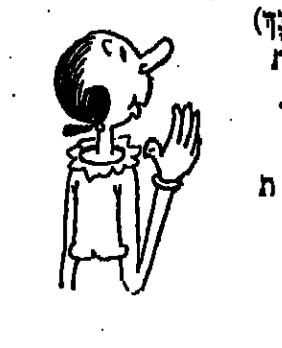

(הָיוּ וְשֶׁמֶן־זַיִת
בַּלַּחַץ מִתְמַרְדִּים
הַסְּקָה עֲקֶרֶת־בַּיִת
וְסַבְתָּא לַנְּכָדִים)

נִבְחַר — שֶׁכֵּן הַסְּגֻל
הִסְבִּיר לְמַסְקָנָה:
אִם הוּא יֵאָמֵן בְּהַגָּהָה
הַסַּעַר יֵרָגַע.

אֲבָל אוֹתוֹ הַסַּעַר
הִמְשִׁיךְ לְהִתְנַחְשֵׁל
וּבְרוּטוֹס עַל כָּל שַׁעַר
טָרַח שֶׁיְּכַשֵּׁל.

וְעַד־הַגְּרֵס וְיָמִים
אֲבָל כָּל הַדִּילוֹת
קָבַע שִׂיא־אוֹלִימְפִּי
בִּתְחוּם הַמְּעִילוֹת.

מִכָּאן נוֹצַר הָרֹשֶׁם
שֶׁפּוֹפַּי הוֹשַׁע
נִצְרָךְ לִבְדֹּק בַּחֹשֶׁךְ
וְשׁוּם דָּבָר לֹא זָע.

אֲבָל, לַמְרוֹת הַבְּרָקִים
הַמַּסְפִּיקִים לָרוּץ,
וְחָתִירַת הָאֲקָסִים
מִבַּיִת וּמִחוּץ.

אַחֲרֵי שָׁנָה בְּעֵרֶךְ
(וְיֵשׁ לוֹ אִשּׁוּרִים)
הִשִּׂיג הָאִישׁ קְצָת חֵרֶךְ
וְהוּא... עָשָׂה שְׁרִירִים

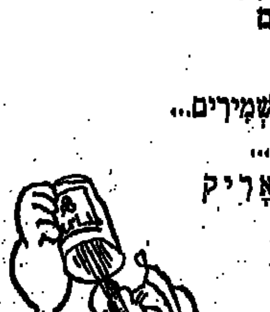

עִם בּוּם... וְטְרָה... וּשְׁמִירִים...
וּפְלִיק... וּבַנְג... וְזִנְג...
רֵאשִׁית נִטְרַל אֶת אֲרִיק
בְּמִגְווּז יוֹעֵץ.

שֵׁנִית הֶרְאָה שֶׁקְּצָת
נַפְשׁוֹ מִתְמַרְדֶּת:
יֵשׁ הִתְפָּרְעוּת בַּקָּצָא...
סוֹרְגִים וּמִסְפָּרִים.

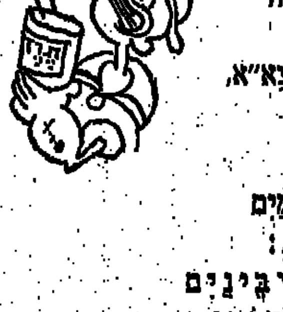

אַף זֶה טִפַּת־שֶׁל־מַיִם
מוּל אֹמֶץ הַקְּהִלּוֹת:
... לִפְנֵי הַסְּדָרֵי־בֵּינַיִם
צָרִיךְ דִּילוּל־כֹּחוֹת

כִּי כְּשֶׁשְּׁנַיִם פְּרִינְצִיפִּים
כֵּיצַד לָצֵאת מִמַּצָּב
אָז בְּרוּטוֹסִים וְוִימְפִּים
רַק יְכוֹלִים לִקְפֹּץ.

קורח מאת מנחם בגין

[illegible]

חסידים מספרים

[illegible]

ממדרשי חז"ל

[illegible]

,התורה שבכתב' ו,התורה שבעל־פה'

(המשך מעמוד 8)

[illegible] הזה. אכן, פרס צידד בהחזרת שרון לצבא, אבל הוא נקלע לסתירה בין רצונו זה ל־בין דעתו הנחרצת של הרמטכ"ל. באותה רוגה נדמה היה, כי גור הצליח לשכנע גם את פרס בחששות, שצירופו של שרון ל־צבא יגרום לפיצול נבחרת הפיקוד לקבוצות..

הרמטכ"ל אף טען, כי יש סתירה בין תפקיד של יועץ ראש־הממשלה לענייני בטחון, שהוא כעין מפקח על פעולות ה־רמטכ"ל, לבין תפקידו במילואים, בו הוא כפוף לרמטכ"ל. רבין לא הסכים עם הערכה זו, ואמר כי אין סתירה בין השניים, שכן בימי מלחמה יהיה שרון, בתפקידו הצבאי, כפוף לרמטכ"ל. הרמטכ"ל דרש כי שרון לא ישתתף בישיבות המטכ"ל או פורומים צבאיים אחרים, ולחילופין, שיופיע שם כמשקיף, ללא זכות התערבות.

לפרס ולגור היו חששות שמינויו של שרון עשוי לכרסם במערכת התפקוד כפי שהיא קיימת היום בין ראש הממשלה לבין שר־הבטחון והמערכת הצה"לית.

בפגישה זו עדיין לא גילה רבין לפרס ולגור, כי בדעתו להודיע על המינוי בישי־בת הממשלה למחרת היום. (יום א', 1 ביוני). ראש־הממשלה לא יצא מפגישה זו במצב־רוח מרומם, ובמוצאי־שבת וביום ראשון היו ששמעו ממנו דברים בנוסח: "יש לי די צרות..."

ביום ראשון בבוקר, לפני ישיבת הממ־שלה, סיכם רבין באורח סופי עם שרון את נוסח הדברים שיאמר לשרים. כלית ברירה הסכים שרון להגדרת מינוי כיועץ כללי. הוא הבין מרבין, שפרס וגור הגיבו על כך בחריפות רבה; ואולם הוא מצידו החליט להעמיד דברים על דיוקם, ובהודעה אישית שפירסם בעיתונות לאחר ישיבת הממשלה, הבהיר כי המדובר במינויו כיועץ לענייני בטחון.

בישיבת הממשלה עצמה התפתחו ה־דברים, פחות או יותר כמתואר, בראש כת־בה זו. בחלק אחר של הישיבה עשה רבין מחווה בולטת כלפי פרס. על סדר היום עמדה הצעת חוק־יסוד צה"ל, שאחד הסעי־פים בה הוא הדרך בה מתמנה הרמטכ"ל. לסעיף זה היו שלוש גירסות: של השר האוצר, שלא נכח בישיבה, ושקבעה כי הרמטכ"ל מתמנה על־ידי הממשלה; השניה — שהרמטכ"ל מתמנה על־ידי הממשלה בהמלצת שר־הבטחון; והשלישית — של השר גלילי, לפיה יתמנה הרמטכ"ל על־ידי הממשלה בהמלצת שר־הבטחון ועל דעת ראש־הממשלה.

במהלך הדיון, כשהשרים התפצלו בין שלוש ההצעות, פנה אליהם רבין וביקשם בלשון חד־משמעית לקבל את גירסה ב', לפיה מתמנה הרמטכ"ל על־ידי הממשלה בהמלצת שר־הבטחון. הצעת רבין התקבלה על־ידי הממשלה, תוך חיוכים של שרים אחדים, שהעריכו קיומן של התרחשויות מסויימות מאחורי הקלעים... הם הבינו, כי זוהי מחווה של רבין כלפי פרס.

בחלל ריחפה גם שאלת הסתירה שבין התפקיד החדש של שרון לבין תפקידו ב־מילואים — סתירה אליה התייחסו הרמטכ"ל ושר המישפטים. מסתבר, כי שר־המישפטים בדק לאחר ישיבת הממשלה, והודיע לרבין כי אין מניעה שאדם יכהן כיועץ לראש־הממשלה ויחזיק גם במינוי־חירום פיקודי בצבא. כחוות דעתו מציין שר־המישפטים, [illegible]

יש לתניה, כי בימים הקרובים תהיה פעילות מוגברת של ראש־הממשלה בתחום הבטחוני. יצחק רבין ינצל, מן־הסתם, את זכותו להשתתף בישיבות המטכ"ל ולערוך סיורים בצבא — זכות שלא ניצל אותה הרבה עד כה. אליו יתלווה מעתה יועצו החדש, אלוף (מיל.) אריאל שרון.

במישור הפוליטי רווחו השבוע הערכות שונות על המניעים שהביאו את רבין למנות את שרון. היו שראו בכך נסיון להגדיל את יוקרתו של ראש־הממשלה נוכח הפופו־לאריות הרבה של פרס, והיו שראו בכך ניסיון של רבין "לנטרל" את שרון מ־מעמדו המיוחד ורב־ההשפעה בציבור כמנ־היג פוליטי של הליכוד. כך או אחרת, המינוי החדש התקבל ברוב חלקי הציבור באהדה. מכל מקום ברור לכל, כי גם תפקיד היועץ אינו סוף־פסוק בקאריירה המגוונת ורבת־התהפוכות של אריאל שרון.

מה שחסר לנו הוא - "חיוך על הפנים ו,בוקר־טוב' מלבב"

(המשך מעמוד 11)

יוסי יהל, מומחה ליחסי ציבור; יצחק לבני, מנכ"ל שירות השידור וד"ר דן רונן, יועצו של שר החי־נוך, שיחד עם פרופ' שילד יזמו את ההתוועדות.

השר ידלין הציג את הבעיה:

"אני מודאג", אמר השר, "מסיגנון החיים בישר־אל ומתופעות שונות המונעות מאתנו לחיות חברה שנעים לחיות בתוכה. היחסים המעורערים שבין אדם לחברו בחיי יום־יום שלנו מסבים לי דאגה עמוקה. יותר מדי פנים זעופות אצלנו. אני רוצה חברה של סבר פנים יפות. אני רוצה מדינה יהודית עם "בוח־משיכה", שיהודים ירצו לעלות אליה, שתיירים ירצו לבקר בה, שאורחים ירגישו טוב בתוכה ושאנו כולנו נחיה כאן באווירה נוחה ורגועה. כדרך־כלל אני אופטימי, אך בנושא זה אני מודאג. ויזמנתי אתכם כדי לשאלכם: הגם אתם מרגישים כמוני? האם אתם שותפים לדאגתי? האם, לדעתכם, ניתן לעשות משהו לתיקון המצב ואם כן, מה וכיצד? תנו עצה, הבו תושיה!"

ד"ר דן רונן, יועצו של השר לענייני חינוך ומרצה באוניברסיטה העברית, מילא אחריו: "הנו־שא שלפנינו מסובך ומורכב מאד. קשה לשנות התנהגות בני־אדם והרגליהם. אין מנוס מן התע־רכה שהיחסים בין אדם לחברו בישראל ובין אדם לסביבתו תובעים תיקון משמעותי. לא רק לא־נעים לחיות בישראל. קשה לחיות בחברה הישראלית. העובדה שבעולם הגדול אין המצב טוב יותר, אינה משמשת נחמה. אבות הציונות ומייסדי מיפעל תחייתנו ראו בתקומת המדינה אמצעי לגיבוש חברה מתוקנת בארץ הזאת. בן־גוריון ז"ל, בעקבות הנביאים, דיבר על עם סגולה. את מטרת הציונות הגדיר: להקים בארץ חברת־מופת מבוססת על ערכי התרבות היהודית והאנושית, על עריכות חרדית, על הכרה בקדושת החיים, על רווחה לכל ללא אפליה, על צדק סוציאלי, על חופש וסוב־לנות מצפונית, על אמונה בטוב שבאדם, אשר נברא בצלם. ערכים אלה עדיין לא נעשו אצלנו נחלת הכלל".

אנשי־המדע שהשתתפו בהתייעצות לא הופתעו, המצב ידוע להם יפה והם שותפים לחרדתו של השר. הכרוניקה הפלילית כפי שהיא משתקפת בעתונות, מעשי הרצח והשחיתות, מעשי המירמה והאלימות, הבריונות והקטל בדרכים, גסות הרוח וחוסר הנימוסין — כל אלה מצביעים על הדרך שאנו הולכים בה לקראת חברה אלימה ומאד לא־נעימה. כן, היום גרוע מבעבר, מעולם לא ידע העם היהודי פשיעה בממדים כאלה. מעולם לא היינו כה עניים באהבת ישראל ובאהבת האדם.

למרבה המזל נמנים מדענים אלה עם האופטי־מיסטים. אפשר לדעתם לעשות הרבה. ודאי לא יהיו קפיצות־הדרך, אך ניתן להתקדם אט־אט, לאלף, לבנות, להוסיף תרבות ודרך־ארץ, לזרוע זרע־אהבה על תלמי־לבבות. יש להכין תוכנית אסטרטגית ולתקוף את הבעיה בהתקפה חזיתית. כאן אין להסתפק בקטנות, דרוש מאמץ לאומי כולל (עם הרבה כסף!), בהשתתפות כל הגורמים והחוגים כדי לשנות פני החברה הישראלית והתנהגותה.

הצעות רבות הועלו, אם כי עדיין לא מגובשות די הצורך: להקים מועצה ציבורית לתיקון המי־דות. להעמיק בבית־הספר את החינוך לערכים, להדגיש את ה"אחוה והחברה, אתה והאומה, אתה והמדינה" ולא רק אתה בעצמך". להגביר את החינוך לאסתטיקה, חומרית ורוחנית, לחיים יפים יותר, למידות יפות יותר. ליצור מודעות בציבור לבעיה; אם יהיו מודעים לליקויים, ישקדו אולי על תיקונם; להעלות את מוסר העבודה; להתחיל בבית־הספר, כשהמורה והמנהל נותנים דוגמה אי־שית לתלמידיהם, ואילו התלמידים משמשים מורים להוריהם ולכלל המבוגרים; לפעול גם בצה"ל, להיות טובים לא רק כאשר הם לובשים מדי הצבא אלא גם בבגדיהם האזרחיים ובחיים היום־יומיים; לטפח מעורבות ו"איכפתיות"; לתקן איכות החיים ולא רק איכות הסביבה, וכיוצאות באלה הצעות.

אנשי־התקשורת הציעו לשדר גם אצלנו תוכנית דומה ל"קנדיד קאמרה" של הטלוויזיה האמריקנית, המראה את התנהגות האדם ברחוב ובמקומות ציבו־ריים, תוך גינוי השלילה והבלטת החיוב.

בסיכום הוסכם להתכנס שנית ובינתיים יכינו שלושת היוזמים — שר החינוך, פרופ' שילד וד"ר רונן — "נייר עבודה" עם הצעות לתוכנית איס־טרטגית למלחמת־חרמה בשחיתות המידות ול־מפעלי־חינוך להקמת חברה מתוקנת בישראל. צוותי מומחים יבדקו כל נושא לעצמו, וועדת מתכ־נים תכין תוכנית־פעולה לבתי־הספר.

"וחשובה מאד" — הדגיש אהרן ידלין — "המודעות הציבורית, שלא נראה במצב הנוכחי גזירה מן השמים שאין להרהר אחריה; שלא יהיה כמו מזג־האוויר שהכל מדברים בו ואיש אינו נוקף אצבע כדי לשנותו או לשפרו. חיוך על הפנים ו"בוקר טוב" מלבב הם בהישג ידנו. אין הם בגדר נימוסין בלבד, בהם תלוי לא־מעט גורלה של מדינת ישראל ועתידה.

הרעיונות המצריים והאמריקניים

(המשך מעמוד 7)

[illegible]

המו"מ. נראה כי נתמלא: בנקודה מכרעת זו של משך הארכה של המנדט לכוח החירום של או"ם בסיני, מסתבר שהמצרים זזו מעמדותיהם הקודמות. ומאחר שהצעד הראשון נעשה על ידיהם, שוב אין סיבה לכך שגם ישראל תגיע מעמדות קודמות.

נותר עדיין לראות, אם יש הקבלה, מבחינה עוי־בית, בין מה שמצרים מוכנה לתת, לבין מה שהיא תובעת בתמורה.

על כן, יתכן בהחלט שהמשא־ומתן יהיה קשה, והצלחתו אינה מובטחת כלל ועיקר. אך לפחות ניתן לחדש את הפריט, מבלי שניתן יהיה לומר, כי לחצים — מעורסלים פחות או יותר — מצד המימשל אילצו את ירושלים לוויתורים חד־צדדיים.

כדי להבטיח את הצלחתו של מו"מ חדש זה — [illegible]

[illegible] מוקדם עדיין לנסות ולומר, מה יהיו הקווים הכלליים של תוכנית אמריקנית אפשרית כזאת. על־כל־פנים נראה כוודאי, שהיא תתבע מישראל לוותר על מעברי המיתלה והגידי ועל שדות הנפט באבו־רודס, ובכלל על חלק גדול של סיני. וזה תמורת הצהרה, שתדגיש את כוונתה של מצרים שלא להיזקק לאופציה הכוח, על־ידי הארכת המנדט של כוח החירום של או"ם בחצי־האי סיני לתקופה שלא תהיה פחותה משלוש שנים. משך תקופה זו יימשך המשא־ומתן עם כל הצדדים המעוניינים — וזה ללא שום איומים של חידוש במעשי איבה.

ארצות־הברית מעריכה עתה כמו מצרים — ולא רק כמוה — כי המשך המצב הקיים לאורך זמן, אינו אפשרי.

קיימת גם בעיית הקשר, שמצרים לא תהיה מוכנה לוותר עליו, שהסכם־הביניים בסיני יהיה קשור בהב־טחה להשגת הסדר מקביל בגולן — עמדה מצרית, שקרוב לוודאי כי האמריקנים יאמצו אותה בעתיד, כי וושינגטון מעריכה את האפס אסף כמתון הרבה יותר משישראל חושבת. והאמריקנים מעוניינים "לשקמו" ולהטות את ליבו לעברם, וכמובן גם להשי־פיע עליו שיימנע מפתיחה במלחמה במוקדם או במאוחר, או, שיפתח במלחמת התשה — אפשרויות הרות־אסון.

ואילו מר רבין מעריך גם עתה — והוא חוזר על כך בימים אלה — שברמת הגולן אין מקום להסדרי־ביניים נוסף. יתר על כן, קשה להעלות על הדעת כי בשלב הנוכחי נוכל להגיע להסדר כולל עם דמשק — הסדר שהוא, ורק הוא, יכול היה להשפיע עלינו [illegible]

[illegible] בשתיקה עם ארה"ב כן (מסירת האשר) גם עם מצרים.

בראיון־הטלוויזיה שלו באחרונה הדגיש ראש־הממשלה, שאכן זו תהיה אחת ממטרות פגישתו עם הנשיא פורד. הוא לא יסתפק בבחינת הסיכויים — בשיחותיו עם מנהיגי ארה"ב — של הסדרי־ביניים, אלא ירצה לנסות ולחאם עם הנשיא ועם הנרי קיסינג'ר את הצעדים שיבואו לאחר־מכן. זו הצהרה חשובה, כי היא מעידה על רצון למצוא פשרה בין שתי השיטות, שבדרך כלל מציגים אותן כמנוגדות זו לזו: שיטת הצעדים הקטנים, וזו של ההסדר הכולל.

ואמנם יתכן, כי התקדמות בשלבים, תוך ידיעה לאן הולכים, ותוך התניית קצב ההתקדמות בהוכחות קונקרטיות של שינויי־אווירה — כגון מעבר אוניות ישראליות בתעלת סואץ — זו השיטה המבטיחה יותר מכל אחרת.

هكذا من الإصل

הלוח הכפול ידיעות אחרונות הארץ הלוח הנפוץ ביותר

המשרד הראשי: רח' רוטשילד 76, ת"א, טל. 611141 • המחיר למלה: דירות, מכוניות, מגרשים, עסקים ותעשיה — יום חול: 5 ל"י, יום ו': 6.25 ל"י • הזדמנויות אחרים — יום חול: 4 ל"י, יום ו': 5 ל"י

דירות

[illegible]

וילות ובתים

[illegible]

קבלנים מציעים

[illegible]

פרקי היום בתנ"ך

המשנה היומית

הדף היומי

ההלכה היומית

הדלקת הנרות

תורנות רופאים לפי המקומות

בתי כנסת

תורנות בתי חולים

תורנות בתי מרקחת

[illegible]

כשאתה מציע את מכוניתך למכירה

ב: **הלוח הכפול**

או כשאתה מפרסם במדור „ביקוש רבב" — אתה צפוי להפתעה נעימה: מכונית חינם של

AVIS

חשבות רבב

הזוכה בהגרלה שהתקיימה ב־5.6.75

קנר יהושע

רח' רמב"ם 3 בת־ים

מכונית חינם לנסעה תוגרל בין המפרסמים בימי חול.

2 מכוניות חינם ל־2 ימים — יוגרלו בין המפרסמים בימי ששי.

* בהתאם לתנאי השכירות — יוכל לזכות בפרס רק מי שגילו למעלה מ־23 שנה והוא בעל רשיון נהיגה ישראלי.

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

הלוח הכפול

הלוח המשתלם והנפוץ ביותר בישראל

הראיון עם אלון

(המשך מעמוד 2)

[illegible]

בירושלים מכירת השנה באביזרי רכב

	מחירים קודמים	עכשיו
רדיו למכונית כולל רמקול	525	425
כיסויי מושבים	135	90
אנטנות פיבר	85	60
שטיחים למכוניות	95	70
נעלי פלדיום	130	100
זוג פנס ערפל	150	110
כיסויי הגה כל הצבעים		10 ל"י בלבד

על כל קניה של רדיו וטייפ

שי חינם.

כן ניתן להשיג במקום במחירים מוזלים מאות אביזרים למכוניות ולקמפינג.

• במקום קיימת מחלקה מיוחדת להרכבה ותיקון מכשירי רדיו וטייפים למכוניות.

צלילי אורנים

בתחנת הדלק מפגש אורנים

ברחוב פייר קניג (ליד רח' עמק רפאים בדרך למשרד הרישוי (דיזנגוף ותוסטר).

„רום דהאן" בע"מ

שיפוצי מבנים ודירות

החל מתכנון ועיצוב פנים

וגמר בצביעה והרכבת אביזרים

ירושלים, רחוב החבצלת 3, • טלפון 02/234690

קוי ום

ירושלים, שלומציון המלכה 17 • טלפון 225420

רהיטים, סגנון ואמנות

עוד 10 ימים

מכירת חיסול המלאי הקיים, הנחה עד 10%

כמו כן מכירת שולחנות סלון להגרלה ולהנבחה

מלון ופנסיון „תל־אביב"

בית ברנוולה, צפת

הפתיחה: 27.6.75

הזמנות מתקבלות בדואר או בטלפונים:

067-31381

067-31382

לכניסה מיידית

למכירה ביתנים לתעשייה ומלאכה

קומת קרקע וקומות עליונות

קרית התעשייה אמינפאר תלפיות ירושלים.

לפנות: אמינפאר, טלפון: 233863.

לתושבי ירושלים!!! להבות

שרותי מגן ובטיחות

לנוער בתים, מוסדות ציבור, בתי ספר, בתי מלאכה ומפעלים

אנו יוצאים במבצע לציוד מיקלטים ובניינים

במטפים לכיבוי אש וציוד בטחוני

מגוון חיוני לשעת חרום!

הבטיחו עוד היום את בני ביתכם!

יעוץ והדרכה חינם לשמירת חיים ואבטחת בניינים ובתי מסחר

ניתן עלידי מומחי החברה.

למכשירים שיוזמנו ינתן שירות חינם לתקופה של 5 שנים.

רחוב אריסטובלוס 4, טלפון 02/222270, ת.ד. 2024, ירושלים.

מוסמך ומאושר ע"י הג"א

לכבוד שרותי מגן ובטיחות

רחוב אריסטובלוס 4, ירושלים

טלפון 02-222270 — ת.ד. 2024

נא לשלוח לי פרטים ללא כל התחייבות

☐ מכשירי כיבוי לבית ולמקלט ☐ קופות פלדה

☐ אסלות כימיות למקלטים ☐ מכשיר אזעקה ביתי

☐ תיק עזרה ראשונה

שם .... הכתובת ....

קל המדרשה הליברלית

יו"ש פרק ברנשטיין

מודיעה על:

הפרשן לענייני בטחון **אורי דן**

ירצה בעקבות ספרו „ראש גשר"

האם מלחמה היא בלתי נמנעת?

ביום שני, ל' בסיון תשל"ה, 9.6.75 בשעה 8.00 בערב

בבית ציוני אמריקה, רחוב דניאל פריש 1, תל־אביב.

לפרטים והרשמה:

נא לפנות לבית ציוני אמריקה, רח' דניאל פריש 1, ת"א,

טל. 258089, בימים ב'-ה' בין השעות: 19.00-16.00

מפעל הפיס

מכרז מספר 2/75

לייצור, הספקת והרכבת ביתנים אחידים למכירת כרטיסים, עשויים מיציקת פוליאסטר משוריין בסיבי זכוכית

מפעל הפיס מכריז בזה על קבלת הצעות מיצרנים לייצור, הספקת והרכבת ביתנים אחידים למכירת כרטיסים להגרלות מפעל הפיס.

את פרטי המכרז, הכולל הוראות למשתתפים במכרז, טופס תווה, רשימת כמויות ומחירים ותכניות אפשר לקבל במשרדי מפעל הפיס, תל־אביב, רחוב הסטמן 3, חדר 310, בימים א'—ה', בין השעות 10.00—12.00, תמורת תשלום של —.30 ל"י, אשר לא יוחזר.

כל המעוניין להשתתף במכרז זה יגיש את הצעתו בשני העתקים על גבי הטפסים שהומצאו לו, לא יאוחר מיום 20.6.75 ; שעה 12.00. את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה עליה ירשמו רק המילים: „מכרז 2/75 לביתנים מדגם אחיד", ולהכניסה לתיבת המכרזים במשרדי מפעל הפיס, חדר מספר 508.

על המשתתפים במכרז לצרף להצעה ערבות בנקאית על סך —.10.000 ל"י, לטובת מפעל הפיס, לפי נוסח של כתב הערבות הכלול במסמכי המכרז.

את ההצעה יש להגיש בהתאם לתנאי המכרז וכל שינוי בהם עלול לגרום לביטול ההצעה.

אין מפעל הפיס מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כל שהיא.

יצחק אורן, יו"ר הדירקטוריון

מרכז ההסברה המועצה הציונית | דיקן הסטודנטים האוניברסיטה העברית

סמינר סוף שבוע

יערך בימים: ששי, שבת, כ"ח—כ"ט בסיון, 6—7.6.75 בשורש

בנושאים:

הסכסוך הישראלי־ערבי והאידיאולוגיה הציונית

בהשתתפות: — מר א. בן־עזר, ד"ר גורני, ד"ר עילם, ח"כ מ. פעיל, מר א.ב. יהושע, פרופ' י. הרכבי, מר ניסים רג'ואן, מר אורי שטנדל, פרופ' משה מעוז, פרופ' שלמה אבינרי, ד"ר ש. אהרונסון, ד"ר ד. הורוביץ, ד"ר י. קולת

מוכן לקבל עבודה

בהשחזיות חוטים

מכונת אוטומטית.

קליין לוינסקי 2 ת"א

טלפון 823085

בבית 918687.

תנהלת הסוכנות היהודית לא"י

ועדת המכרזים המרכזית — אזור תל־אביב

מכרז מספר 26/75־תא,

רכישת 8,000 סוודרים מאקרילן

1. הנהלת הסוכנות היהודית לא"י (להלן „הסוכנות") מזמינה בזאת הצעות לאספקת סוודרים מאקרילן.
2. את תנאי המכרז וטופסי הצעה אפשר לקבל החל מיום א', 8.6.75 במשרדנו בתל־אביב, רח' קפלן 17, חדר 438.
3. את ההצעות בשני העתקים יש להמציא לתיבת המכרזים הנמצאת במשרדנו, רח' קפלן 17, תל־אביב, חדר 438, או לשלחם בדואר רשום אל אותה הכתובת.
4. ההצעות חייבות להגיע אל הסוכנות לא יאוחר מיום ה' 19.6.75, שעה 12.00.
5. אין הסוכנות מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא. היא רשאית לחלק את ההזמנה בין יצרנים שונים ולשקול לפי שיקול דעתה הבלעדית המוחלט.

הזמנת מקומות

לנופש והבראה

ירח דבש — באילת ובנהריה במחירי הנחה

במשרד „הצלחתי"

רחוב בר־כוכבא 46,

(ע"י כיכר דיזנגוף),

טל. 236076, 220002

סוכנות „ארקיע"

בהזדמנות

למכירת ציוד בנין

* מתקן שקילה לאגרגטים + שרפר קומפלט ושעון אלבה.

* מערבל בטון 280 ליטר.

* כננת + מגדל הרמה.

* פיגומי חוץ חדשים.

* כננת + מגדל הרמה ל־10 קומות, גרמני.

טל' 02-232261,

02-69663 — רורר

מעוניין לקנות שופל 955L

שנת יצור 1975.

ציטרואן ד.ס. 1973 + מזגן

טלפונים: 04-724789, 04-528555.

هكذا من الأصل

חיים חפר

ברכת שכנים

אתם לא תאמינו — אבל אנחנו מביטים בכם מכל מגדלי התצפית • החל בזה שב„בודפשט" וכלה באחרון שבהם, בגזרה הדרומית • אנחנו צופים אליכם מעבר לאזור החיץ של האו"ם • עוקבים אחריכם במשקפות 120 כמו היתה קריאת חרום • מנסים לראות אתכם מראש כל דיונה ומגבעות המעברים • מקשיבים בטרנזיסטורים וברשתות לכל התאורים • ן — לא תאמינו — אבל אנחנו נושאים לכם ברכה • וגם לנו מתחשק לקשט איזה תרן בשמענו: „התעלה פתוחה!" • •

שנים רבות מדי ישבנו מול התעלה, על קו־המים • פעמים רבות מדי ראינו ביציאת ובכניסת מצרים • מבצרים גדולים מדי גבנו ונהרסו על גדותיה • ונערים רבים מדי, שלנו ושלכם, קרסו ונפלו משני צדדיה • ואנחנו הפטנו אליכם ברגעי השקט שבין המלחמות והתקריות • מעבר לכחול הדומם, מעל שברי האניות • אל עבר הערים שלכם הנקובות פצעים, פצעים • ושאלנו מתי יהיו מים אלה — מים־חיים • •

ואנחנו רואים אתכם, את כל הקשוטים והדגלים • את השיטה, את השער, את הפנים הצוהלים • את המשאיות אשר התחפשו לסירות • את הכתובות לרחב הרחובות ולארך הקירות • את כפות הדקלים ואת ספינת הפרעונים • ואת מחיאות הכפים ושאגות ההמונים • וגם רואים, אגב, איך מן החרבות הקמחם שכונים • ואנחנו אומרים לכם, בינינו לבין עצמנו • שזה דוקא מוצא מאד חן בעינינו • •

אז שוטו בשלום, אניות־משא ואניות נוסעים • הניפו בשלום את דגלי כל העמים, את כל הנסים • שאו ברכה מפלחי מכליות ומימאי ספינות־מפרש • ואותתו במגדלור „ברוך הבא" לכל הנכנס • ובנו את הכבישים, את המנהרות ואת הגשרים • והוסיפו לעריכם פרברים על פרברים • ופתחו את בתי־הספר ואמרו לילדים • כי השכנים ממזרח מעונינים מאד להיות ידידים • •

ובכן, התעלה פתוחה ומה נוסיף עוד ונגידה? • פשוט רצינו להוסיף עוד צליל אחד לאאידה • •

ויסקי בגינה

הבקר, כאשר פתחנו את העתון • קראנו על פקיד אחד ממשרד־הבטחון • אשר נתפס (לאחר שהמשטרה הוזעקה על־ידי השכנה), • כאשר הוא קובר בקבוקי ויסקי תחת עץ, בגנה • והידיעה מוסיפה כי הפקיד פחד • פן חס וחלילה יעלה עליו החשד • כי קבל שחד וכי גם הוא יכנס אל הויג המשפחה • •

בקבוקי ויסקי — ואני רואה את השכנים בחלון • והם יגידו עליו בגת ויבשרו בחוצות אשקלון • והמשטרה והחקירה והבושה והקלון • והשמועה: אם קבל ויסקי, אז ודאי יש לו גם בשוייצריה חשבון • וכל ידידיו בורחים ממנו כמו מאסון • ולבסוף, גם אם ינקה האיש, נדמה לי כי יתביש • אפלו לבקש בשביל הסיגריה הבלתי דלוקה שלו — אש • •

הבקר, כאשר פתחנו את העתון, עברו בנו רעד ופחדים • כי נוכחנו שהמכשלות הן פחות נוראות מן הצדדים • •

בועז עברון

שמות וזמנים

עמוס קינן

מה פירוש „הערכה מחודשת"

סילבי קשת

אריק שאג - מי לא יירא?

זיוה יריב

הדילול

שירותים חיוניים
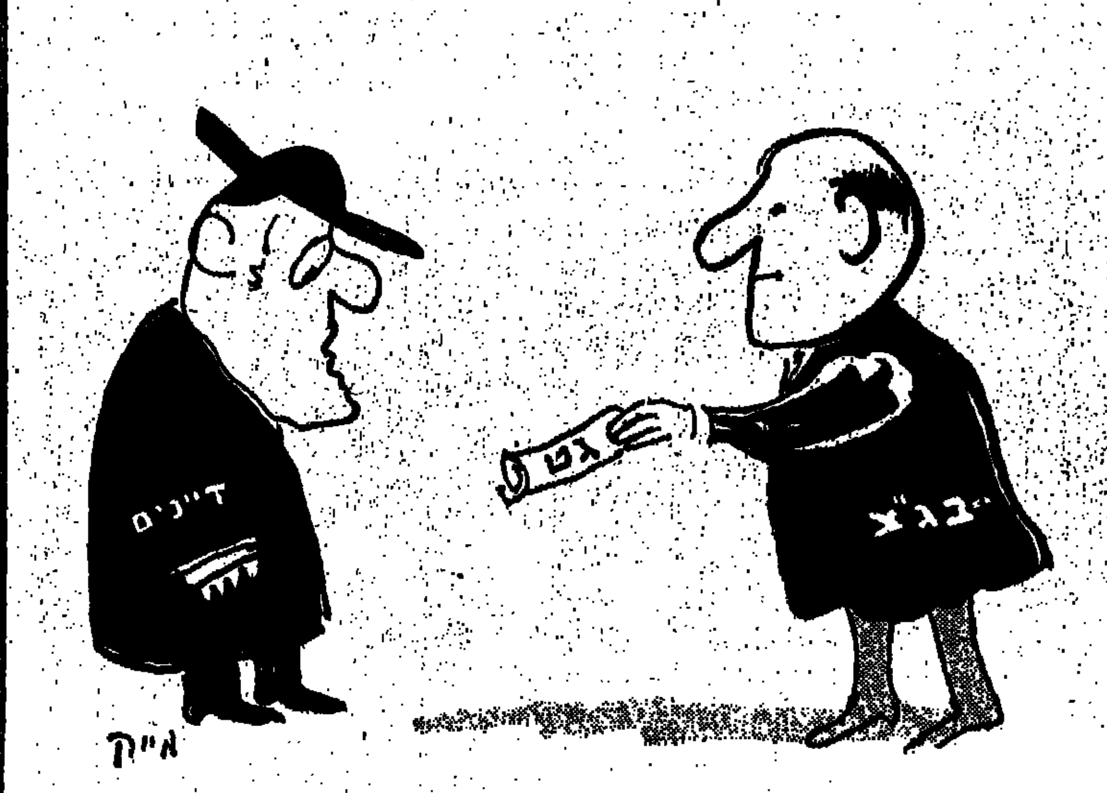
בעיניו של מייק